

VIDZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA TERITORIJAS PLĀNOJUMS

I daļa

Telpiskās struktūras apraksts

2007

Saturs

IEVADS	4
1. Telpiskās plānošanas dokumenti un principi	6
1.1. Eiropas Padomes, Eiropas Savienības un Baltijas jūras reģiona plānošanas dokumenti un politika	6
1.2. Nacionālā līmeņa plānošanas dokumenti	7
1.3. Vidzemes reģiona plānošanas dokumenti	8
1.4. Rajonu un vietējo pašvaldību plānojumi	9
1.5. Metodika	11
2. Vidzemes reģiona vispārīgs raksturojums	12
2.1. Vidzeme – kultūrvēsturiskais reģions un plānošanas reģions	12
2.2. Ģeogrāfiskais novietojums	14
2.2.1. Vidzemes reģions Eiropā	14
2.2.2. Vidzemes reģions Latvijā	15
2.3. Administratīvais iedalījums	18
2.4. Daba un resursi	20
2.5. Iedzīvotāji	20
2.6. Sociālā vide	25
2.6.1. Sociālā aprūpe	25
2.6.2. Veselības aprūpe	27
2.6.3. Izglītība	30
2.6.4. Kultūra	32
2.6.5. Sports	33
3. Vidzemes reģiona lauku (atvārtā) telpa	35
3.1. Ģeoloģiskā uzbūve un zemes dziļu resursi	35
3.2. Reljefs un hidrogrāfija	37
3.3. Klimats	39
3.4. Augšnes	40
3.5. Vides stāvoklis	40
3.5.1. Gaisa kvalitāte	40
3.5.2. Ūdens kvalitāte	41
3.5.2.1. Virszemes ūdeņi	41
3.5.2.2. Dzeramais un pazemes ūdens	42
3.5.3. Notekūdeņi	42
3.5.4. Atkritumu apsaimniekošana	43
3.6. Meži	46
3.7. Lauksaimniecības teritorijas	50
3.8. Dabas vērtību teritorijas	54
3.8.1. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas	54
3.8.2. Mitrāji	55
3.8.3. Aizsargājamās ainavas	56
3.9. Kultūrvides un kultūrvēsturiskā mantojuma vērtību teritorijas	60
3.10. Tūrisma un rekreācijas teritorijas	62
3.11. Vides un rūpnieciskā avārijas risku teritorijas	63
3.12. Pierobeža	67
4. Apdzīvojums	71
4.1. Esošā apdzīvojuma struktūra	71
4.2. Apdzīvojuma struktūras izveidošanās vēsture	72

4.3. Apdzīvotās vietas	73
4.3.1. Apdzīvoto vietu raksturojums pēc iedzīvotāju skaita	74
4.3.2. Iedzīvotāju skaita izmaiņas apdzīvotajās vietās	76
4.4. Attīstības centri	78
4.4.1. Attīstības centru noteikšana	79
4.4.2. Nacionālas un reģionālas nozīmes centri	79
4.4.3. Novadu un vietējas nozīmes centri	81
5. Infrastruktūra	84
5.1. Transporta infrastruktūra	84
5.1.1. Autoceļi	84
5.1.2. Dzelzceļi	88
5.1.3. Aviācija	92
5.1.4. Veloceliņi	92
5.1.5. Sabiedriskais transports	93
5.1.6. Maģistrālie cauruļvadi	96
5.2. Sakari	97
5.2.1. Elektroniskie sakari	97
5.2.2. Pasts	100
5.3. Elektroapgāde	101

IEVADS

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums ir ilgtermiņa teritorijas plānošanas dokuments, kas, saskaņā ar Teritorijas plānošanas likumu (spēkā kopš 2002.gada 26.jūnija), nosaka plānošanas reģiona attīstības iespējas, virzienus un ierobežojumus 20 gadiem. To apstiprina Vidzemes plānošanas reģiona attīstības padome un saskaņo Nacionālā reģionālās attīstības padomē. Reģiona teritorijas plānojums ir saistošs rajonu un vietējām pašvaldībām, izstrādājot un realizējot savu teritoriju plānojumus un attīstības programmas.

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojuma izstrāde ir uzsākta saskaņā ar plānošanas reģiona attīstības padomes 13.05.2003. lēmumu Nr.2, un veikta saskaņā ar Teritorijas plānošanas likumu, Ministru kabineta 05.04.2005. noteikumiem Nr.236 „Plānošanas reģiona teritorijas plānošanas noteikumi”, kā arī saskaņā ar valsts reģionālās politikas pamatnostādņēm, nozaru attīstības programmām, Eiropas Padomes, Eiropas Savienības un Baltijas jūras reģiona izstrādātajos dokumentos ietvertajām pamatnostādņēm, pamatojoties uz Vidzemes reģiona attīstības programmā izvirzītajiem mērķiem un pamatnostādņēm, piešķirot reģiona attīstībai kopēju ievirzi un telpisko dimensiju.

Plānojuma izstrāde ir finansēta no valsts mērķdotācijas, kas piešķirta kā ministrijas atbalstītam demonstrācijas projektam, kā arī ar Vidzemes attīstības aģentūras un Vidzemes plānošanas reģiona pašvaldību finansējumu. Flandrijas ārlietu administrācijas finansētā projekta LET/003/02 “Telpiskā plānošana Vidzemes reģionā” ietvaros attīstīta metodoloģija plānojuma izstrādei un plānojumā iesaistīto speciālistu kapacitāte.

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojuma izstrādes mērķis ir noteikt Vidzemes attīstībai stratēģiski nozīmīgus attīstības virzienus un teritorijas, nodrošinot ilgtspējīgu un sabalansētu reģiona teritorijas attīstību, kvalitatīvu darba un dzīves vidi.

Vidzemes reģiona teritorijas plānojuma izstrādes galvenie uzdevumi:

- ✓ izvērtēt Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas attīstības potenciālu, noteikt prasības un nosacījumus tā izmantošanai;
- ✓ radīt labvēlīgus apstākļus uzņēmējdarbības attīstībai un investīciju piesaistei;
- ✓ radīt priekšnoteikumus vides kvalitātes un teritorijas racionālas izmantošanas nodrošināšanai, samazinot un novēršot rūpnieciskos un vides riskus;
- ✓ veicināt pakalpojumu pieejamību un optimālu transporta sistēmas funkcionēšanu visā Vidzemes plānošanas reģiona teritorijā;
- ✓ saglabāt Vidzemes dabas un kultūras mantojumu, ainavas un bioloģisko daudzveidību un paaugstināt kultūrainavas un apdzīvoto vietu kvalitāti;
- ✓ nodrošināt ilgtspējīgu un racionālu resursu izmantošanu;
- ✓ veicināt policentriskas, līdzsvarotas apdzīvojuma struktūras attīstību, paaugstināt pilsētvides kvalitāti reģionā.

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums, ko veido teksta daļa un grafiskā daļa, sastāv no sekojošām daļām:

Telpiskās struktūras apraksts – informatīvs paziņojums, kas atspoguļo reģiona pašreizējo izmantošanu kā reģiona telpisko struktūru saistībā ar cilvēku un viņa dzīvesveidu vērtību un teritorijas izmantošanas aspektā. Tas ietver nacionālās vērtības, nosaka reģionālās vērtības un reģiona telpiskās attīstības tendences, kā arī problēmteritorijas;

Telpiskās attīstības perspektīva – pamatnostādnes, kas atspoguļo plānoto teritorijas izmantošanu kā reģiona telpisko struktūru un izmantošanas aprobežojumus, apraksta un grafiskā veidā ietver reģiona vēlamās telpiskās struktūras vīziju pēc 20 gadiem, stratēģiju un rīcības tās sasniegšanai;

Teritorijas plānojuma vadlīnijas – ir ieteikumi rajonu un vietējo pašvaldību attīstības programmu un teritorijas plānojumu izstrādāšanai;

Pārskats par teritorijas plānojuma izstrādi – ietver padomes lēmumus par plānojuma

izstrādi un apstiprināšanu, sabiedriskās apspriešanas materiālus, ziņojumu par vērā ņemtajiem un noraidītajiem priekšlikumiem, teritorijas plānojuma izstrādes vadītāja ziņojumu par plānojuma atbilstību likumdošanai.

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums kalpo kā vadlīnijas zemākā līmeņa teritorijas plānojumu izstrādei un sekmē šo plānu savstarpēju saskaņošanu. Tam ir jānovērš pretrunas un konflikti, plānojot dažādu funkciju izvietojumu un nodrošinot līdzsvaru starp sociālajām, ekonomiskajām, kultūras un vides prasībām.

1. TELPISKĀS PLĀNOŠANAS DOKUMENTI UN METODIKA

1.1. EIROPAS PADOMES, EIROPAS SAVIENĪBAS UN BALTIJAS JŪRAS REĢIONA PLĀNOŠANAS DOKUMENTI UN POLITIKA

Latvijai, kā Eiropas Savienības dalībvalstij, ir uzdevums iekļauties kaimiņvalstu un ES teritorijas plānošanas pasākumos, kas izvirza jaunus pienākumus, uzdevumus un prioritātes telpiskās attīstības plānošanā. Izstrādājot Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojumu, ir ņemtas vērā sekojošas Eiropas Padomes, Eiropas Savienības un Baltijas jūras reģiona plānošanas dokumentu pamatnostādnes.

“Eiropas Reģionālās un telpiskās (teritorijas) plānošanas harta”, pieņemta Eiropas Reģionālās plānošanas ministru konferencē *CEMAT* 1983. gadā, Torremolinos, Spānijā, nosaka, ka teritorijas plānošanā jātiecas vienlaicīgi sasniegt:

- ✓ Līdzsvarotu reģionu sociāli ekonomisko attīstību;
- ✓ Dzīves kvalitātes uzlabošanu;
- ✓ Dabas resursu un dabas aizsardzības atbildīgu vadīšanu;
- ✓ Zemes racionālu izmantošanu.

No ekonomiskā, sociālā, kultūras un ekoloģiskā aspekta tāpat kā no infrastruktūras un labiekārtojuma aspekta ir svarīgi radīt laukos atbilstošus dzīves apstākļus, īpaši, ņemot vērā atšķirības starp apdzīvojuma centriem un mazattīstītiem, nomaļiem lauku apvidiem. Attīstot apdzīvoto vietu tīklu, sociālās un ekonomiskās struktūras un transportu, šādās teritorijās ir jāievēro to specifiskās funkcijas, īpaši dabas ainavu saglabāšanā un pārvaldīšanā.

Eiropas Telpiskās Attīstības Perspektīva (ETAP)¹, jeb "Virzībā uz līdzsvarotu un ilgtspējīgu ES teritorijas attīstību", kas pieņemta 1999. gadā Potsdamā, ES dalībvalstu telpiskās plānošanas ministru sanāksmē, ir izstrādāta kā instruments ekonomiskās izaugsmes, nodarbinātības un ilgtspējīgas attīstības atbalstam visā Eiropas Savienībā.

ETAP ir piemērots politiskais pamats Kopienas un ES dalībvalstu nozaru politikām, kam ir telpiska ietekme, kā arī reģionālajām un vietējām pašvaldībām. ETAP ir vērsta uz Eiropas teritorijas līdzsvarotu un ilgtspējīgu attīstību un, izvērtējot ETAP mērķus un īstenošanas iespējas, tika nolemts, izstrādājot Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojumu, ņemt vērā ES teritorijas telpiskās attīstības vadlīnijas, īpaši pievēršot uzmanību trīs vadlīnijām:

- ✓ Policentriskas un līdzsvarotas pilsētu sistēmas attīstība un pilsētu un lauku teritoriju partnerattiecību stiprināšana, atmetot novecojušo priekšstatu par pilsētu un lauku duālismu (savstarpējo pretnostatīšanu).
- ✓ Integrētu transporta un komunikāciju koncepciju veicināšana, kas atbalsta policentrisku ES teritorijas attīstību. Pakāpeniski jānodrošina **vienlīdzīga pieeja infrastruktūrai un zināšanām**. Šim uzdevumam ir jāatrod reģionāli vispiemērotākie risinājumi.
- ✓ Saprātīgi apsaimniekojot, **nodrošināt dabas un kultūras mantojuma attīstību un saglabāšanu**. Tas globalizācijas laikmetā veicina ES pilsētu un reģionu dabas un kultūras daudzveidības saglabāšanu un reģionālās identitātes aizsardzību un padziļināšanu.

Eiropas telpiskās attīstības perspektīva ir balstīta uz ES mērķi sasniegt līdzsvarotu un ilgtspējīgu attīstību. Tas nozīmē, ka sociālās un ekonomiskās prasības jāaskaņo ar teritorijas

¹ ESDP, European Spatial Development Perspective, Eiropas Komisijas oficiāla publikācija, 1999, 19.lpp.

ekoloģiskajām un kultūras funkcijām, tādējādi veicinot ilgtspējīgu un plašākā mērogā līdzsvarotu telpisko attīstību.

2000. gada 7. un 8. septembrī Hannoverē CEMAT 12. sesijā tika akceptēti vispārējie ilgtspējīgas telpiskās plānošanas principi visai Eiropai jeb Hannoveres dokuments **“Vadlīnijas Eiropas kontinenta ilgtspējīgai telpiskajai attīstībai”**, kas ir rekomendējošs politikas pamatdokuments, saskaņota stratēģija un kopīgas vadlīnijas Eiropas kontinenta integrētai un reģionāli līdzsvarotai attīstībai. Šie principi ieskicē vīziju un koncepciju Eiropas kontinenta ilgtspējīgai telpiskajai attīstībai.

Kopš 1992. gada Latvija piedalās Baltijas jūras reģiona (BJR) valstu teritorijas/telpiskās plānošanas ministru ierosinātajā sadarbības iniciatīvā „Vīzija un stratēģijas apkārt Baltijas jūrai 2010 (VASAB)“. 2001. gadā Baltijas jūras reģiona valstu telpiskās plānošanas un attīstības ministru 5. konferencē pieņēma Vismāras deklarāciju un jaunu vienotu **Telpiskās attīstības rīcības programmu - VASAB 2010 Plus.**

Vidzemes plānošanas reģiona izvēlētajos telpiskās struktūras elementos – apdzīvojumā, lauki un infrastruktūra un to attīstības mērķos atspoguļojas VASAB izvirzītās rīcības programmas un uzdevumi:

- ✓ Nodrošināt pilsētu tīklu attīstību,
- ✓ Sasaistīt Eiropas transporta tīkla (koridoru) attīstību ar ilgtspējīgu reģiona attīstību, nodrošinot efektīvas saites starp pilsētām,
- ✓ Nodrošināt ilgtspējīgu attīstību specifiskajām teritorijām: pierobežu teritorijām, lauku apvidiem, aizsargājamām dabas teritorijām.

Rīcības programma uzsver pārrobežu sadarbību – pilsētu, reģionu sadarbību, transnacionālo transporta sakaru attīstību, pārrobežu zaļo tīklojumu attīstību, ieskaitot kultūrainavas, kā arī lauku apvidu dažādošanu un stiprināšanu.

Šajos plānošanas dokumentos izvirzītie nosacījumi un vadlīnijas ilgtspējīgai attīstībai ir integrēti Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojumā.

1.2. NACIONĀLĀ LĪMEŅA PLĀNOŠANAS DOKUMENTI

2001. gada maijā Ekonomikas ministrija apstiprinājusi **Latvijas ilgtermiņa ekonomisko stratēģiju**, kas definē ilgtermiņa ekonomiskās politikas mērķus, raksturo Latvijas ekonomiskās attīstības tendences, priekšrocības un trūkumus, analizē attīstības iespējas un riskus, formulē politikas prioritātes un uzdevumus. Dokumentā ir aprakstīti Latvijas attīstības ilgtermiņa iespējamie scenāriji atkarībā no ārējās vides apstākļiem un stratēģijas īstenošanas pakāpes.

2002. gada 23. aprīlī stājās spēkā Reģionālās attīstības likums, kas nosaka reģionālās attīstības mērķus, pamatprincipus, atbildīgās institūcijas, to pienākumus un uzdevumus. Saskaņā ar šo likumu, reģionālo attīstību īsteno atbilstoši sekojošiem savstarpēji saskaņotiem reģionālās attīstības plānošanas dokumentiem:

- ✓ Reģionālās politikas pamatnostādnes;
- ✓ Nacionālais plānojums;
- ✓ Nacionālais attīstības plāns;
- ✓ Nacionālās un nozaru attīstības programmas;
- ✓ Plānošanas reģionu attīstības programmas un teritoriju plānojumi;
- ✓ Rajonu pašvaldību attīstības programmas un teritoriju plānojumi;
- ✓ Vietējo pašvaldību attīstības programmas un teritoriju plānojumi.

2004. gada 2. aprīlī tika apstiprinātas Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas (RAPLM) izstrādātās **Reģionālās politikas pamatnostādnes**, kurās ietverti reģionālās politikas galvenie principi, mērķi, prioritātes un rīcības virzieni turpmākajiem 10

gadiem. Pamatnostādnēs izvirzītie mērķi un rīcības virzieni atspoguļo reģionālās politikas prioritātes:

- Latvijas un tās reģionu attīstības līmeņa tuvināšana Eiropas valstu līmenim;
- Latvijas un tās reģionu konkurētspējas pieaugums pārējo ES reģionu vidū;
- līdzvērtīgu dzīves, darba un vides apstākļu nodrošināšana iedzīvotājiem visā Latvijā, lai sekmētu līdzsvarotu valsts teritorijas, reģionu un to daļu attīstību;
- līdzvērtīgu uzņēmējdarbības priekšnoteikumu radīšana visā Latvijā, lai sekmētu līdzsvarotu valsts teritorijas, reģionu un to daļu attīstību;

Noteikts, ka pamatnostādnēs definētie mērķi tiks sasniegti, izmantojot reģionālā fonda līdzekļus, valsts investīcijas un budžeta, kā arī ES struktūrfondu līdzekļus.

Nacionālais plānojums ir dokumentu kopums, kas sastāv no trim daļām - Latvijas telpiskās attīstības perspektīvas, nacionālā plānojuma saistošajām daļām un nacionālā plānojuma vadlīnijām, kā arī nosaka Nacionālā plānojuma izstrādes, sabiedriskās apspriešanas, ieviešanas un uzraudzības kārtību. 2003.gadā tika apstiprināta nacionālā plānojuma saistošā daļa „Nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijas” (MK noteikumi Nr.142, 14.02.2006.), 2004. gadā tika izstrādāti noteikumu “Valsts teritorijas apdzīvojamā struktūra”, “Nacionālas nozīmes paaugstināta riska teritorijas” projekti. Pašlaik Nacionālais plānojums ir izstrādes stadijā.

Nacionālais attīstības plāns (NAP) ir galvenais valsts vidēja termiņa plānošanas dokuments 2007. - 2013.gadam, apstiprināts LR Ministru kabinetā 2006.gada 4.jūlijā, pieņemot noteikumus Nr.564. NAP izvirza Latvijas izaugsmes modeli „Cilvēks pirmajā vietā” un stratēģiskais mērķi - izglītība un zināšanas tautsaimniecības izaugsmei un tehnoloģiskai izcilībai, un prioritātes:

- Izglītots un radošs cilvēks;
- Uzņēmumu tehnoloģiskā izcilība un elastība;
- Zinātnes un pētniecības attīstība.

Nozaru attīstības programmas ir vidēja termiņa (septiņi gadi) politikas plānošanas dokumenti, kas attiecas uz noteiktu jomu un nosaka mērķus, galvenos uzdevumus un sasniedzamos rezultātus šīs jomas attīstībā. Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas attīstības kontekstā ir skatītas Latvijas Lauku attīstības programma, Lauku ceļu attīstības programma, Nacionālā transporta attīstības programma, Vides aizsardzības politikas plāns, Latvijas tūrisma attīstības nacionālā programma (2000.-2010.g.).

1.3.VIDZEMES REĢIONA PLĀNOŠANAS DOKUMENTI

Teritorijas plānošanas likums (2002.g.) nosaka, ka **plānošanas reģionu līmenī** ir jāizstrādā reģiona teritorijas plānojums, kurā jānosaka reģiona attīstības iespējas, virzieni un ierobežojumi.

Kaimiņu plānošanas reģionos (Latgales, Zemgales un Rīga) notiek attīstības programmu, stratēģiju un teritorijas plānojumu izstrāde.

Zemgales plānošanas reģionam 2003. gadā tika izstrādāta reģiona attīstības programma (1998.gadā bija izstrādāta pirmā Zemgales attīstības stratēģija), kas ietver attīstības stratēģiju, nozaru attīstības koncepciju, darbības plānu 4 gadiem un gadskārtējo darbības plānu. Zemgales attīstības prioritātes sasaucas ar Vidzemes reģiona izvirzītajām prioritātes – cilvēkresursu attīstība, teritorijas ilgtspējīga un līdzsvarota attīstības, ekonomikas attīstības un dažādošana, kā arī lauksaimniecības un lauku dažādošana.

Rīgas reģiona attīstības programma, teritorijas plānojums un vides pārskats laikam līdz 2025.gadam nodots sabiedriskai apspriešanai 2005.gada 1.jūlijā. Rīgas reģiona definētā

vīzija vērsta uz Rīgas kā Eiropas metropoles reģiona attīstību un Rīgas reģionu kā Latviju telpiski vienojošu reģionu. Iespējamie sadarbības virzieni, ņemot vērā Limbažu rajona funkcionālo un vēsturisko piederību Vidzemes reģionam, ir iekļauti rīcības virzienos - transporta un transporta infrastruktūras attīstība, tūrisma attīstība, daudzveidīga lauku teritorijas attīstība, sakaru infrastruktūras attīstība, efektīvas enerģijas un vides infrastruktūras attīstība, piekrastes integrēta attīstība. Mazāk izstrādāta Siguldas novada kā tūrisma un rekreācijas centra attīstība, kas cieši saistīta ar tūrisma un rekreācijas attīstību Vidzemē.

Latgales plānošanas reģionam 2000. gadā ir izstrādāts Latgales attīstības plāns, kurā ir izvirzīti mērķi ir tuvi Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programmā izvirzītajām prioritātēm. 2003. gadā Latgales reģionam, sadarbībā ar flāmu ekspertiem, tika izstrādāts projekts par telpiskās struktūras plānu, kurā telpa ir skatīta caur trīs komponentēm – pilsētu teritorijas, lauku teritorijas un infrastruktūra. 2005. gada februārī tika uzsākta Latgales plānošanas reģiona teritorijas plānojuma izstrāde.

Vidzemes plānošanas reģionam 2002. gadā ir apstiprināta Vidzemes reģiona attīstības programma (2002 – 2017), kas 2007.gadā tika aktualizēta. Šajā dokumentā ir noformulēta nākotnes vīzija: Vidzeme ir dinamisks, konkurētspējīgs ES reģions ar unikālu dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma dažādību, kur iedzīvotāji var rast savai kvalifikācijai un personīgās izaugsmes interesēm atbilstošas darba un izglītības iespējas, un iedzīvotājiem nodrošināta sociālo un administratīvo pakalpojumu pieejamība.

Lai sasniegtu vīziju, reģiona attīstības virzieni ir formulēti, ievērojot līdzsvaru starp resursus radošajām un resursus patērējošajām jomām:

- ekonomikas attīstība un konkurētspējas veicināšana;
- cilvēkresursu attīstība un nodarbinātības veicināšana;
- infrastruktūras attīstība;
- vides kvalitātes uzlabošana un kultūrvides saglabāšana.

Prioritātes attīstības programmā:

- Reģiona konkurētspējas paaugstināšana;
- Uzņēmējdarbības aktivitātes palielināšana;
- Rūpniecības, lauksaimniecības un pakalpojumu nozaru produktivitātes palielināšana;
- Cilvēkresursu piesaistīšana reģionam;
- Izglītības iespēju uzlabošana, pielāgojot to darba tirgus prasībām;
- Ar uzņēmējdarbību saistītas infrastruktūras attīstība;
- Kultūrvēsturiskā mantojuma, dabas daudzveidības un raksturīgo ainavu saglabāšana.

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums nodrošina **ietvaru** teritorijas plānojumam, lai **no telpiskā aspekta** sagatavotu, novērtētu un īstenotu ar attīstību saistītos **uzdevumus**.

1.4. RAJONU UN VIETĒJO PAŠVALDĪBU PLĀNOJUMI

Saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojuma uzdevums ir dot galvenās vadlīnijas rajonu un vietējo teritorijas plānojumu izstrādāšanai, bet plānojums ir jāizstrādā balstoties uz vietējo un rajona līmeņa teritoriju plānojumiem.

Vidzemes plānošanas reģionā teritorijas plānošanas process rajonu līmenī tika uzsākts saskaņā ar sākotnējo likumdošanu par teritoriju plānošanu. Visos rajonos ir izstrādātas ekonomiskās attīstības programmas, plāni un stratēģijas.

Situācija teritorijas plānošanas jomā ir sarežģītāka, jo teritorijas plānojumu izstrādāšana prasa ievērojamie lielākus resursus, gan finansiālos līdzekļus, gan kvalificētus

speciālistus, gan metodiku. Pašlaik apstiprināti un spēkā esoši teritorijas plānojumi ir visos Vidzemes plānošanas reģionā ietilpstošajos rajonos, izņemot Valmieras rajonu, un tas aprūrina reģiona esošās situācijas izvērtēšanu un datu analīzi. Arī visās vietējā līmeņa pašvaldībās vēl nav izstrādāti teritoriju plānojumi. (Skat. pielikumu Nr.1)

Alūksnes rajona attīstības vīzija 2010 izvirza Alūksnes rajonu kā teritoriju, kur iedzīvotāji morālā, sociālā un ekonomiskā jomā jūtas lepni par savu piederību šim novadam. Viņiem ir kultūrvēsturiska un ainaviska vide, kur realizēt profesionālās iemaņas, savas ieceres, zināšanas un atpūsties. Tās pamatā ir pašiniciatīva, pašizglītošanās, pašnodarbinātība, specializācija, īstenojot idejas par: videi draudzīgas ražošanas attīstību; mazā biznesa attīstību, ar domu saglabāt ainaviskās vērtības un efektīvi izmantot vietējos dabas resursus; investīcijām izglītības infrastruktūrā, īstenojot daudzozaru profesionālās izglītības programmas; Alūksni – pārrobežu reģionu sadarbību veicinošu centru; vides sakopšanu atbalstošas uzņēmējdarbības attīstību; padomju laika pamesto ēku un teritoriju efektīvu izmantošanu; vides un jaunu nozaru harmonisku attīstību pēc zonējuma principa.

Cēsu rajona attīstības vīzija – 2012. gadam: Cēsu rajons attīstās kā Vidzemes daļa līdzsvarā ar vidi, ekonomisko attīstību un kultūrvēsturisko mantojumu, nodrošinot visiem rajona iedzīvotājiem labvēlīgus dzīves apstākļus.

Gulbenes rajona attīstības programmā un teritorijas plānojumā (2005.) definēta rajona nākotnes vīzija: Gulbenes rajons attīstās līdzās citiem Latvijas rajoniem ekonomiskajā, sociālajā, tūrisma, kultūras un sporta jomā, nodrošinot visām sociālajām iedzīvotāju grupām konkurētspējīgu, kvalitatīvu dzīves vidi.

Madonas rajona attīstības programmā noteikta Madonas rajona vīzija: Madonas rajons ir aktīva, savdabīga Vidzemes reģiona teritorija ar unikālām dabas vērtībām, tīru, sakoptu, veselīgu, uzņēmējdarbības attīstībai labvēlīgu vidi, bagātu kultūrvēsturisko mantojumu, kur iedzīvotāji var rast savām interesēm un kvalifikācijai atbilstošas darba, izglītības un atpūtas iespējas, kā arī saņemt sociālos un administratīvos pakalpojumus.

Valkas rajona attīstības programmā noteikta vīzija: Valkas rajons ir viens no Latvijas rajoniem ar robežpilsētu Valku, Latvijā atpazīstamu ar ceļu būves uzņēmumiem - trīs pakalnu pilsētu Smilteni, padomju laikā uzceltu kūdras ieguves un pārstrādes uzņēmumu pilsētu ar lauku teritoriju Sedu, mežinieku un plostnieku pilsētu Strenčiem un 17 lauku pašvaldībām ar daudzveidīgu lauksaimniecības specializāciju, mežsaimniecību un moderniem kokapstrādes uzņēmumiem. Bez jau iepriekš nosauktajām nozarēm darbojas pārtikas ražošanas, metālapstrādes, poliplasta ražošanas, vieglās rūpniecības un citi uzņēmumi, ir attīstīta tūrisma infrastruktūra. Valkas rajons ir rajons ar modernu, dinamisku, pieejamu pakalpojumu un tirdzniecības servisa sistēmu. Valkas rajonā ir sakārtota tehniskā un sociālā infrastruktūra, bioloģiski daudzveidīga un nepiesārņota vide, saglabāts rajona kultūrvēsturiskais mantojums un tradīcijas, ir izveidots izglītības iestāžu tīkls, kas nodrošina izglītību visām iedzīvotāju kategorijām jebkurā vecumā.

Valmieras rajona nākotnes vīzija izstrādāta Valmieras rajona teritorijas attīstības programmas ietvaros. Valmieras rajona teritorijas plānojumā tiek piedāvāta nedaudz koriģēta un papildināta vīzijas versija. **Valmieras rajons Vidzemē:**

- ✓ Pēc administratīvi teritoriālās reformas realizācijas ir izveidots vienots Vidzemes reģions ar centru Valmierā. Valmieras rajons saglabā kooperācijas zonas funkcijas.
- ✓ Vidzemes reģionā Valmiera attīstās kā izglītības un zinātnes, kultūras un mākslas, veselības aprūpes, komunikāciju tūrisma un aktīvas uzņēmējdarbības centrs.

Rajonu attīstības plānošanas dokumentos iekļauto pamatnostādņu iekļaušanu reģiona teritorijas plānojumā nodrošina rajonu plānotāju līdzdalība plānošanas reģiona teritorijas plānojuma izstrādē.

1.5.METODIKA

Teritorijas plānojuma izstrādes process ir dinamisks un tas ir pastāvīgs dialogs starp dažādiem plānošanas līmeņiem, kā arī partneriem. Teritorijas plānojums ir plānošanas rezultāts un tas sniedz vadlīnijas plānošanai noteiktam laika periodam (20 gadiem). Plānošanas process sastāv no komunikācijas, diskusijām, sarunām, datu iegūšanas, apkopošanas un analīzes un lēmumu pieņemšanas, veidojot vēlamo telpisko struktūru.

Šī plānojuma izstrādei tika izmantotas sekojošas metodes:

1. Esošo normatīvo aktu analīze – plānošanas dokuments izstrādāts pamatojoties uz Latvijas Republikas tiesību aktiem, kā arī saskaņā ar Eiropas Savienības, Eiropas Padomes un Baltijas Jūras reģiona plānošanas dokumentiem, integrējot plānojumā tajos izvirzītās pamatnostādnes.
2. Reģiona un rajonu attīstības plānošanas dokumentu analīze – teritorijas plānojums izstrādāts balstoties uz Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programmas noteiktajām prioritātēm, kā arī ņemot vērā plānošanas reģiona pašvaldību plānošanas dokumentos noteiktās prioritātes un ieteikumus.
3. Datu un informācijas vākšana, apkopošana un analīze – plānojuma izstrādei tika izmantoti valsts statistikas, attiecīgo valsts institūciju un pašvaldību dati, kā arī atsevišķu pētījumu rezultāti.
4. Kartogrāfiskā materiāla izstrāde – Tika veikta reģiona plānojuma kartogrāfiskā materiāla izstrāde – 13 kartes. Kartogrāfisko materiālu izstrādāja SIA „GIS Projekts”.
5. Pētījumi par atsevišķām tēmām – esošās situācijas apzināšanai un izvērtēšanai veikti pētījumi par reģiona telpiskās struktūras komponentēm – ainavām un apdzīvojumu.
6. Ekspertu piesaiste – plānojuma izstrādei tiek piesaistīti nozaru speciālisti, kuru galvenais uzdevums, balstoties uz institūciju sagatavotajiem materiāliem, uz statistikas datiem, institūciju pētījumiem, kā arī uz darba grupu vērtējumiem, sagatavot atsevišķas plānojuma sadaļas.
7. Atzinumu pieprasīšana no valsts un pašvaldību institūcijām – atzinumu pieprasīšana no valsts un pašvaldību institūcijām un apkopošana noris Ministru Kabineta izdoto „Plānošanas reģiona teritorijas plānošanas noteikumu” Nr.236 (05.04.2005.) un darba uzdevumā noteiktajā kārtībā.

2. VIDZEMES REĢIONA VISPĀRĪGS RAKSTUROJUMS

2.1. VIDZEME – KULTŪRVĒSTURISKAIS REĢIONS UN PLĀNOŠANAS REĢIONS

Eiropu raksturo ne tikai kopīgas vēsturiskās un kultūras saiknes, bet arī daudzās robežas. Gadsimtu gaitā no viduslaiku vēsturiski sadrumstalotās ainavas ir izveidojušās valstis ar noteiktām robežām, ar savu nacionālo politiku. Daudzas valstu robežas sašķēlušas Eiropas vēsturiskos reģionus un etniskās grupas.

Latgaļi un sēļi Krievzemes politikas ietekmē 12. un 13. gadsimtā apvienojās augstāka tipa valstiskos veidojumos – kņazistēs. Nozīmīgākā kņaziste bija Jersika, kuras valdnieks Visvaldis tika saukts par karali un valsts pārvaldīšanas tiesības bija saņēmis mantojumā. Jersikas kņazistē ietilpa vismaz 9 pilsnovadi, to vidū Asote, Oliņkalns, Cesvaine, Mārciena, Autīne. Uz rietumiem no Jersikas atradās Koknese kņaziste, kuras centrs bija pils pie Pērses ietekas Daugavā. Senkrievu meslu atkarība šajā apvidū sākusies jau 11. gadsimtā. Jersikas valsts beidza pastāvēt 1209. gadā.

Viens no lielākajiem valstiskajiem veidojumiem bijusi Tālava ar centru Beverīnas pili. Tālava apvienoja latgaļu zemes Gaujas augšteces apvidū. Latgaļu Atzeles zeme atradās starp Tālavu (rietumos) un Pleskavas kņazisti (austrumos). Atzelē kuras centrs bija Alūksnes pils, bez latgaļiem dzīvoja arī Baltijas somi. Kā valstiski veidojumi Tālava un Atzele bija politiski atkarīgas no Pleskavas. Galvenie tirdzniecības ceļi bija ūdensceļš pa Daugavu un sauszemes ceļš no Pleskavas cauri Tālavai gar Gauju uz Rīgas jūras līci. 1224. gadā vāci Tālavu sadalīja un pilnīgi likvidēja valsts pārvaldi.

Rakstītajos avotos minēti 4 lielāki lībiešu apdzīvoti novadi – Daugavas, Turaidas, Metsepoles un Idumejas novads, taču tie nebija valstiski veidojumi. Gaujas (Turaidas) lībiešu svarīgākais centrs bijusi Kaupo pils Turaidā, bet Idumejas centrs – Straupe. Mazāk apdzīvota bijusi Metsepole. Cēsīs bijusi vendu pils.

13. gadsimta 30. gados visa Vidzemes teritorija pārgāja vācu rokās, bet pēc Livonijas kara (1558.-1583. g.) tā tika iekļauta Polijas provinces Pārdaugavas hercogistes sastāvā. 1629. gadā Vidzemi ieguva Zviedrija. Pēc Ziemeļu kara (1700.-1721. g.) Vidzeme tika pievienota Krievijai. Kopš tā laika līdz pat pirmajam pasaules karam visas latviešu apdzīvotās zemes atradās Krievijas sastāvā.

18. gadsimtā Latvijas teritorijā attīstījās linu audumu aušana tirgum, kokapstrādes manufaktūras un papīrdzirnava. 19. gs. otrajā gadu desmitā nodibināja papīrfabriku Līgatnē, kas darbojas arī mūsdienās. 2003. gada oktobrī Līgatnes papīrfabrika uzsāka otrreizējā papīra ražošanu.

Pēc produkcijas vērtības un apjoma dominējošās rūpniecības nozares 19. gs. pirmajā pusē bija spirta ražošana un tekstilrūpniecība. 19. gs. otrajā pusē Vidzeme un Kurzeme bija to Krievijas guberņu skaitā, kur visvairāk bija attīstīta mašīnbūve, šeit ražoja dzelzceļu vagonus, kuģus, turbīnas, motorus, tvaikmašīnas, katlus, iekārtas kokzāģētavām, kā arī ādas, papīra un pārtikas rūpniecībai. Līdz pirmajam pasaules karam turpmākā rūpniecības attīstība, kurai bija raksturīga ražošanas koncentrācija, uzņēmumu apvienošanās sindikātos u.tml., neizmainīja rūpniecības izvietojumu un specializāciju, kas bija izveidojusies 19. gs. 90. gados, bet vēl vairāk pastiprināja izvietojuma nevienmērīgumu un atšķirības Latvijas piejūras rajonu un iekšējo rajonu attīstībā.¹

¹ Latvijas PSR ģeogrāfija – Rīga: izd. "Zinātne", 1971., 523 lpp.

1917.gadā no Vidzemes guberņas 47 030 km² atdalīja tās Dienvidu daļu (49,5%), kur iedzīvotāju vairums bija latvieši, un, ar valsts robežu nospraušanu, Latvijas pusē palika Rīgas, Cēsu, Valmieras un Valkas apriņķi, kam 1925.gada 1.aprīlī kā 5. pievienoja Madonas apriņķi, kuru nodibināja no Cēsu un Valkas apriņķu dienvidaustrumu daļām.

Nemot vērā Latvijas reģionu atšķirīgos dabas apstākļus, ģeogrāfisko stāvokli, saimniecības attīstības līmeņus, rūpniecības specializāciju, lauksaimniecības specializācijas un intensitātes īpatnības, kā arī dažādo iedzīvotāju izvietojumu, sadzīves un kultūras īpatnības, 20.gs. otrajā pusē tika izdalīti sekojoši ekonomiskie rajoni - Centrālais rajons (ietilpst 8 administratīvie rajoni – Dobeles, Jelgavas, Bauskas, Tukuma, Rīgas, Ogres, Stučas un Jēkabpils), Kurzemes (Liepājas, Ventspils, Kuldīgas, Saldus un Talsu), Vidzemes (Alūksnes, Cēsu, Gulbenes, Limbažu, Madonas, Valmieras, Valkas) un Latgales (Daugavpils, Balvu, Ludzas, Preiļu, Krāslavas, Rēzeknes). Šos rajonus vēl sadalīja pa sīkākām teritoriālajām vienībām pa rūpniecības mezgliem un tiem piegulošajām lauksaimniecības zonām. Vidzemes ekonomiskais rajons aizņēma 27.8% no Latvijas teritorijas un to apdzīvoja 314,4 tūkst. iedzīvotāju (13,3% republikas iedzīvotāju). Pēc kara gados Vidzemes ekonomiskajā rajonā visvairāk bija attīstīta pārtikas, kūdras un būvmateriālu rūpniecība. Tas bija sadalīts Valmieras un Gulbenes apakšrajonos. Valmieras apakšrajonā ietilpa Cēsu, Limbažu, Valkas un Valmieras administratīvie rajoni. Pēc platības tas bija viens no lielākajiem republikā (15% no kop. teritorijas). Valmieras apakšrajons tika pieskaitīts pie agrāri industriālā tipa. Gandrīz puse darba spējīgo iedzīvotāju nodarbināti lauksaimniecībā un tikai 1/7 daļa rūpniecībā. Gulbenes ekonomiskajā apakšrajonā ietilpa Alūksnes, Gulbenes un Madonas administratīvie rajoni. Tas aizņēma 11,5 % no republikas teritorijas.¹

Vidzemes kultūrvēsturiskā apgabala robeža dienvidos ir Daugava, austrumos Aiviekste, bet rietumos Rīgas jūras līcis, iekļaujot Alūksnes, Cēsu, Gulbenes, Limbažu, Madonas, Valkas un Valmieras rajonus, kā arī Ogres rajona un Aizkraukles rajona teritorijas Daugavas labajā krastā.

2.1.attēls. Vidzemes plānošanas un kultūrvēsturiskais reģions

¹ Latvijas PSR ģeogrāfija – Rīga: izd.“Zinātne”, 1971., 523 lpp.

2.2. GEOGRĀFISKAIS NOVIETOJUMS

2.2.1. Vidzemes reģions Eiropā

Vidzeme ir Eiropas Savienības robežreģions. Tam ir 290 km gara robeža ar Igaunijas Republiku, un 46,4 km gara robeža ar Krievijas Federāciju.

Vidzemes reģionu šķērso vairāki nozīmīgi starptautiskie transporta koridori, nodrošinot Vidzemei tiešus sakarus ar lielākajiem reģionu centriem kaimiņu valstīs - Tartu un Tallinu Igaunijā, un Pleskavu, Novgorodu un Sanktpēterburgu Krievijā. Ap šiem transporta koridoriem veidojas Baltijas jūras reģiona integrācijai nozīmīgas stratēģiskās attīstības zonas - VHB Zone Hanseatica attīstības koridors, Dienvidbaltijas loka attīstības koridors, kā arī VIA Baltica. Vidzemei nav tiešas pieejas ne Baltijas jūrai, ne tās ostām, nav arī lidostas. Tāpēc reģionam ir ļoti svarīgi iekļauties Eiropas un Baltijas jūras valstu transporta sistēmās, piedalīties to attīstības projektos kopā ar robežreģioniem – Rīgu, Latgali, Zemgali un Dienvidigauņijas apriņķiem reģiona sasniedzamības, pieejamības un mobilitātes stiprināšanā.

Vidzemes priekšrocība ir robeža ar divām valstīm – Igauniju un Krieviju, pieredze pārrobežu sadarbībā, kas var tikt sekmīgi izmantota Interreg projektu attīstīšanā un tranzīta pakalpojumu attīstībā.

2.2.attēls. Vidzemes plānošanas reģions Eiropā

2.2.2. Vidzemes reģions Latvijā

Vidzemes plānošanas reģions atrodas Latvijas ziemeļaustrumos un robežojas ar Latgales reģionu dienvidaustrumos, Zemgales reģionu dienvidos un Rīgas plānošanas reģionu rietumos. Vidzemes plānošanas reģions pēc platības ir lielākais, tas aizņem 15 257 km² jeb 24% no Latvijas teritorijas. Salīdzinoši Rīgas plānošanas reģions aizņem 16,2% no valsts teritorijas, savukārt pārējo trīs reģionu platības īpatsvars pārsniedz 20%. Vidzemes reģions raksturojas ar viszemāko iedzīvotāju blīvumu – 15,9 iedz./ km², piemēram, Jumurdas pagastā iedzīvotāju blīvums tikai mazliet pārsniedz trīs cilvēkus uz vienu kvadrātkilometru (skatīt 1.kartoshēmu).

Gan telpiski, gan funkcionāli Vidzemes plānošanas reģions ir cieši saistīts ar Rīgas plānošanas reģionu, ņemot vērā piekļuvi Vidzemes jūrmalai un ostām, un saikni ar galvaspilsētu kā valsts administratīvo centru un transporta mezglu.

Kopīgas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas ar Latgales un Zemgales plānošanas reģioniem – lielākie ir Teiču rezervāts un Lubānas mitrājs, kā arī ar Rīgas plānošanas reģionu – Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts un Gaujas Nacionālais parks (Gaujas NP).

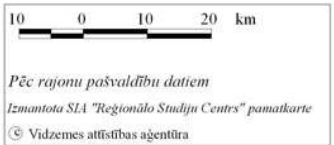
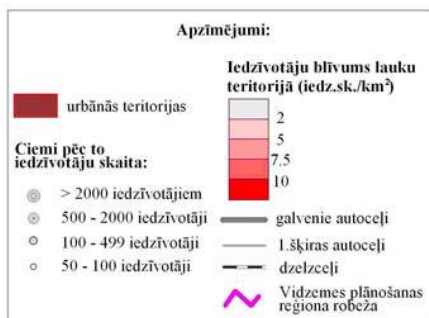
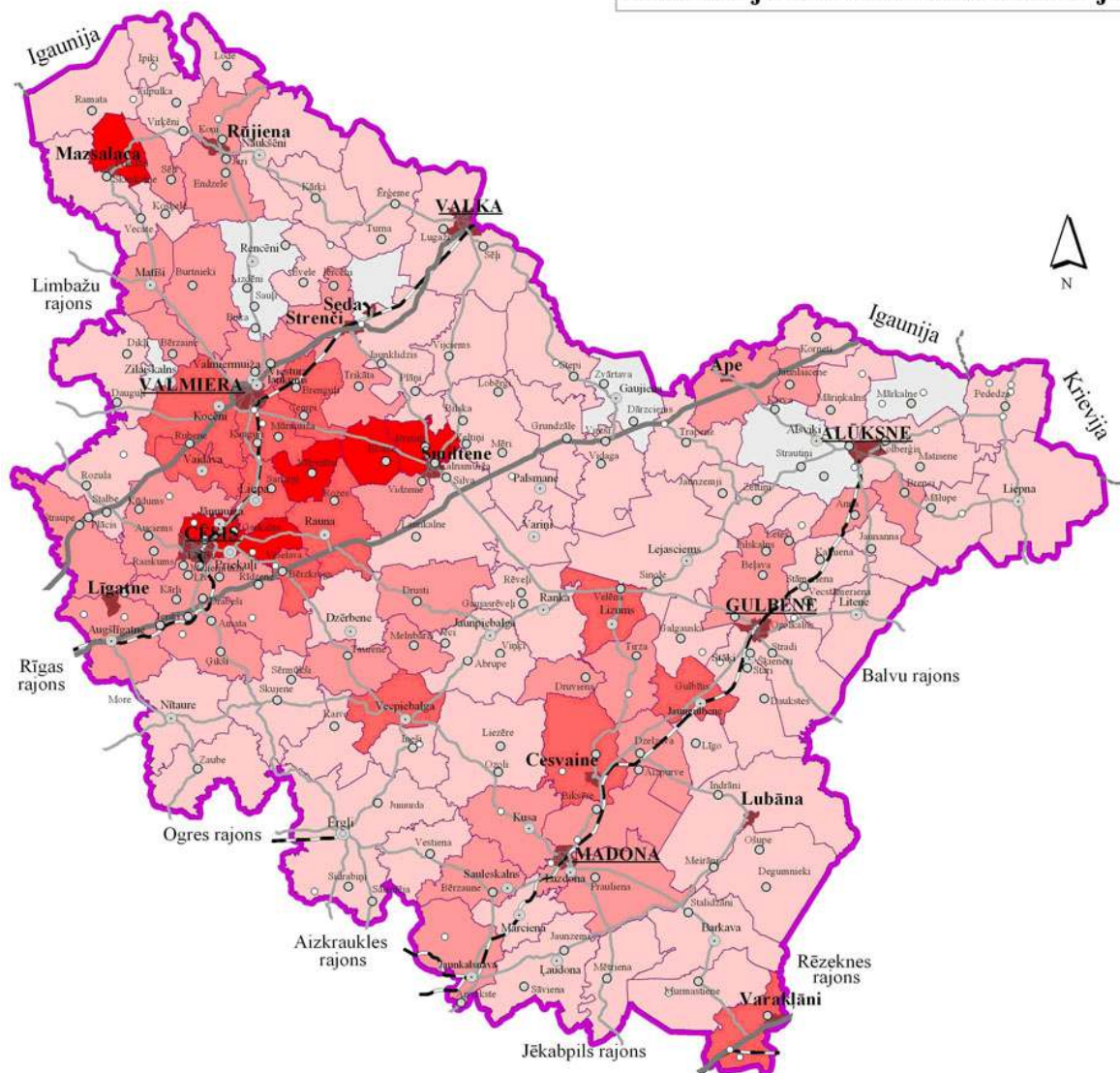
Sadarbības nepieciešamība ar kaimiņiem dabas resursu apsaimniekošanas un aizsardzības jomā nosaka arī piederība dažādiem upju baseiniem – Vidzemes rietumu daļa – Gaujas un Salacas upju baseiniem, savukārt, austrumu daļa – Daugavas un Veļikajas upju baseiniem.

Vidzemes plānošanas reģiona pierobežas teritoriju attīstība ir kopīgi risināms jautājums ar Rīgas plānošanas reģionu (Igaunijas pierobeža) un ar Latgales reģionu (Krievijas pierobeža) (skatīt 2.kartoshēmu).

Nepieciešamību attīstīt starpreģionālus satiksmes infrastruktūru un iedzīvotāju mobilitāti nosaka arī dažāda valsts reģionālo institūciju izvietojums un apkalpes teritorija, pat tādu ikdienas pakalpojumu saņemšana kā atkritumu savākšana. Vidzemē darbojas trīs atkritumu apsaimniekošanas organizācijas.

I.Kartoshēma

Vidzemes plānošanas reģiona
iedzīvotāju blīvums lauku teritorijās

1.kartoshēma. Vidzemes plānošanas reģiona iedzīvotāju blīvums lauku teritorijās

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027

Telpiskās struktūras apraksts

Reģionu kopējo interešu teritorijas

Apzīmējumi:

Pārrobežu sadarbības projekti:

- Eiropreģions Pskov - Livonia
- Valgas - Valkas rajoni
- vietējo pašvaldību sadarbības projekti

— transporta koridoru autoceļi
 — pierobežas josla
 [grid] aizsargājamās dabas teritorijas
 [cross-hatch] kopējās mežu teritorijas
 [wavy] Gaujas un Daugavas upju sateces baseinu robeža

Atkritumu apsaimniekošanas organizāciju darbības zonas:

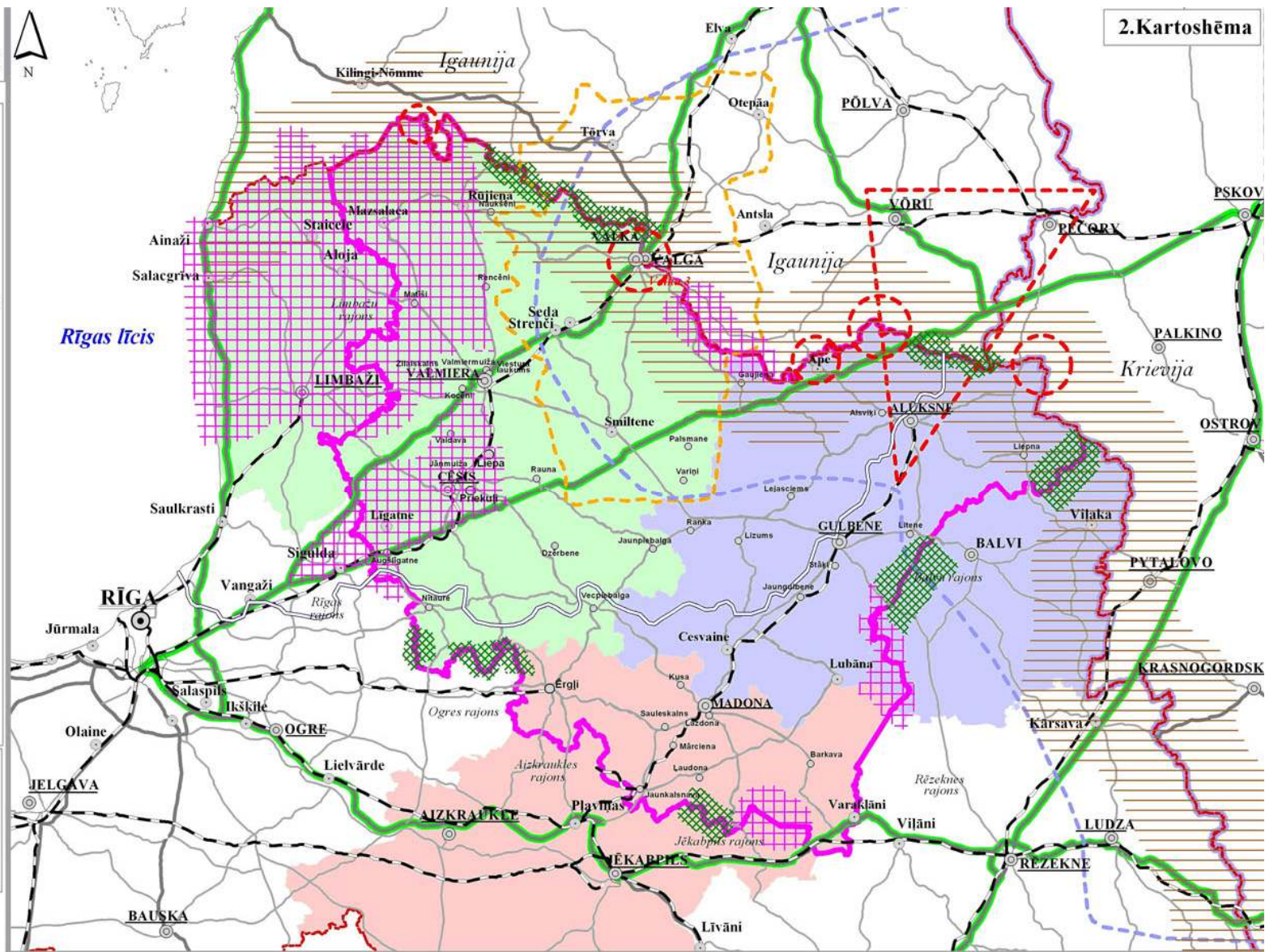
- ZAAO
- Maliena
- Jēkabpils

● galvaspilsēta
 ⊙ pilsētas - rajonu centri
 ○ pārcējas pilsētas
 ○ ciemi > 2000 iedzīvotājiem
 ○ ciemi ar 500 - 2000 iedzīvotājiem

— galvenie autoceļi
 — I. šķiras autoceļi
 — dzelzceļi
 [red dashed] Vidzemes plānošanas reģiona robeža
 [orange dashed] Valsts robežas
 [blue dashed] ES robeža

10 0 10 20 km
 Mērogs 1: 900 000

Pēc rajonu pašvaldību datiem
 Izmantota SLA "Reģionālo Studiju Centrs" pamatkarte
 Izmantota SLA "Envirotech" pamatkarte
 © Vidzemes attīstības aģentūra

2.Kartoshēma

2.kartoshēma. Reģionu kopējo interešu teritorijas

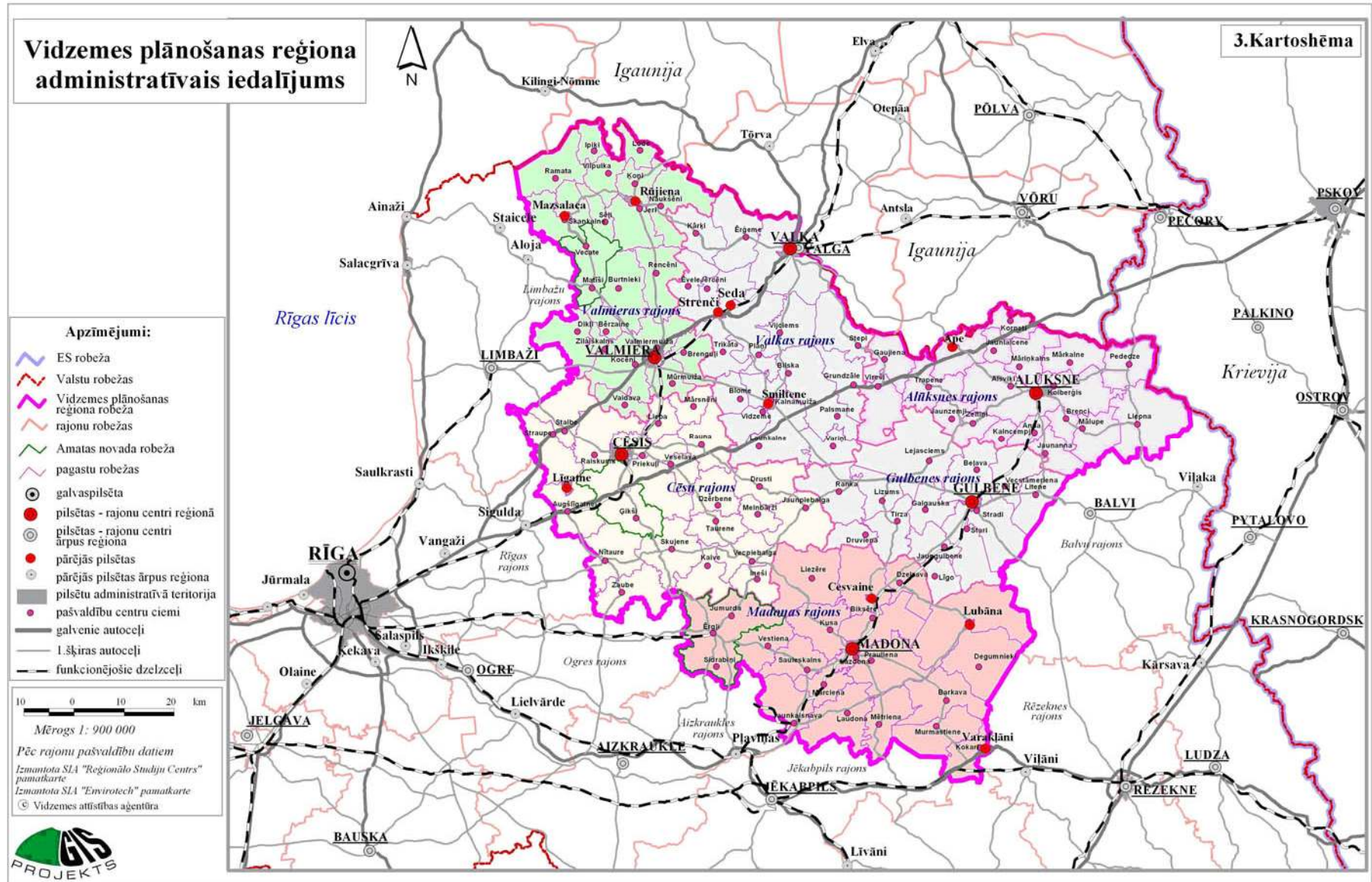
2.3.ADMINISTRATĪVAIS IEDALĪJUMS

Reģionālās attīstības likums (21.03.2002.) nosaka, ka reģionālās attīstības plānošanai, koordinācijai un pašvaldību sadarbības nodrošināšanai Latvijā pašvaldības izveido piecus plānošanas reģionus. Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.133 “Noteikumi par plānošanas reģionu teritorijām” (25.03.2003.) Vidzemes plānošanas reģionu veido Alūksnes, Cēsu, Gulbenes, Madonas, Valkas un Valmieras rajona vietējās pašvaldības.

Vietējo pašvaldību līmeni 2007.gada sākumā veido 125 pašvaldības – 16 pilsētas (tajā skaitā 4 pilsētas ar lauku teritoriju), 106 pagasti un 3 novadi.

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027

Telpiskās struktūras apraksts

3.kartoshēma. Vidzemes plānošanas reģiona administratīvais iedalījums

2.4.DABA UN RESURSI

Vidzemes dabas apstākļus un to daudzveidību nosaka ģeogrāfiskais novietojums, dažādie reljefa un hidroloģiskie apstākļi, kā arī cilvēka saimnieciskā darbība.

Vidzeme uz citu reģionu fona neizceļas ar nozīmīgiem derīgo izrakteņu krājumiem; samērā plaši izplatītie būvmateriālu izejvielu resursi - smilts, smilts- grants, dolomīts, māls, lielākoties sastopami nelielās, vietējas nozīmes atradnēs. Valsts nozīmes derīgo izrakteņu atradnes statuss piešķirts 5 atradnēm.

Vidzemes reģionam raksturīgs klimats ar agru sala iestāšanos rudenos, salīdzinoši garām ziemām, lielu nokrišņu daudzumu, salīdzinoši īsu veģetācijas periodu. Visas šīs pazīmes īpaši spilgti izteiktas Vidzemes augstienē, daļēji arī Alūksnes augstienē.

Saposmotais reljefs, salīdzinoši zemā augsnes iekultivēšanas pakāpe un klimatisko apstākļu īpatnības ir radījušas reģiona zemes izmantošanas struktūru, kurā dominē meža un lauksaimniecībā izmantojamās zemes.

Vidzeme ir viens no mežainākajiem Latvijas reģioniem - tie aizņem pusi reģiona teritorijas. Pēdējos gados meža zemju īpatsvaram tendence palielināties. Mežu daudzums un to kvalitāte nosaka Vidzemes piederību reģioniem, kam mežu produkcija kalpo ne tikai vietējā patēriņa apmierināšanai; tie ir arī būtiska mozaīkveida ainavu veidojošā sastāvdaļa un nozīmīgs rekreācijas potenciāls.

Reģionā lauksaimniecībā izmantojamās zemes (LIZ) aizņem 35% reģiona kopējās zemes platības. Lauksaimniecības zemju vidējais auglības novērtējums ir 31,4 balles, kas ir zemāks par vidējo rādītāju Latvijā, un tikai 2,3% ir nacionālās nozīmes un 1,5% - rajonu nozīmes LIZ (pēc GIS projekta aprēķiniem). LIZ sadalījums reģionālā griezumā ir ļoti nevienmērīgs, augstvērtīgākās lielākās lauksaimniecībā izmantojamās zemes platības atrodas Valmieras, Cēsu, Valkas un Alūksnes rajonos.

Latvijas salīdzinoši neskartā daba nereti tiek minēta kā Latvijas nozīmīgākais resurss un simbols, un vislielākās neskartās dabas platības ar vislielāko bioloģisko daudzveidību atrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijās (ĪADT), no kurām daudzas līdztekus dabas vērtību saglabāšanai sniedz arī lieliskas dabas tūrisma iespējas.

Reģiona bagātība ir apmēram 10% (www.vkmc.gov.lv) teritorijas aizņemošie mitrāji, kas ietver mitros mežus, purvus un aizaugošus ezerus, dabiskās un pusdabiskās pļavas, daudzveidīgie mežu biotopi, upju ielejas un senielejas ar devona smilšakmens atsegumiem.

Vides kvalitāte. Vide ir nozīmīga nacionālā vērtība, jo salīdzinājuma ar daudzām Eiropas valstīm reģionā ir saimnieciski neskartāka vide, stabilāks ekosistēmu līdzsvars un zemāks vides piesārņojums, ko nosaka zemas intensitātes ekonomika ar nelielu uzņēmumu koncentrāciju, lielu pilsētu neesamība un samērā mazais iedzīvotāju blīvums lielākajā daļā reģiona, kā arī videi draudzīgā mentalitāte. Galvenās problēmas saistītas ar dabas resursu neracionālu izmantošanu, sliktu dzeramā ūdens kvalitāti, nepietiekamu vides infrastruktūru.

2.5.IEDZĪVOTĀJI

Kopējais reģiona iedzīvotāju skaits 2006. gada sākumā bija 243,0 tūkstoši, jeb 11 % no visiem valsts iedzīvotājiem.

Padomju varas gados iedzīvotāju skaits Vidzemē diezgan strauji pieauga, bet pēc valstiskās neatkarības atjaunošanas par raksturīgu iezīmi ir kļuvusi depopulācija, tas ir sistemātiska iedzīvotāju skaita samazināšanās. Pagājušā gadsimta 90. gadu sākumā iedzīvotāju samazinājuma galvenais cēlonis bija slāvu tautību personu izceļošana, bet kopš 90. gadu vidus galveno samazinājumu ir devuši iedzīvotāju dabiskās kustības negatīvie rezultāti. Ļoti zemās dzimstības dēļ mirušo skaits ievērojami pārsniedz dzimušo skaitu. Tikai piecu gadu laikā (2001.-

2005.) reģionā ir nomiruši par 6,4 tūkstošiem vairāk cilvēku nekā piedzimuši. Iedzīvotāju dabiskās kustības rezultāti reģionā un reģiona rajonos ir parādīti 2.1., 2.2., un 2.3.tabulā.

2.1.tabula

Dzimušo skaits 2001.-2005.gadā

Rajoni	2001	2002	2003	2004	2005	Kopā	Vidēji gadā uz 1000 iedzīvotājiem
Kopā reģionā	2278	2218	2213	2101	2156	10966	8,8
Alūksnes	254	233	215	190	204	1096	8,6
Cēsu	532	539	516	500	521	2608	8,9
Gulbenes	250	235	236	219	241	1181	8,6
Madonas	410	399	419	367	357	1952	8,7
Valkas	301	276	291	298	264	1430	8,7
Valmieras	531	536	536	527	569	2699	9,1

Informācijas avots: CSP dati, VRAA aprēķins

2.2.tabula

Mirušo skaits 2001.-2005. gadā

Rajoni	2001	2002	2003	2004	2005	Kopā	Vidēji gadā uz 1000 iedzīvotājiem
Kopā reģionā	3488	3456	3527	3451	3432	17354	14,0
Alūksnes	405	396	408	372	402	1983	15,6
Cēsu	748	768	773	763	768	3820	13,0
Gulbenes	401	431	424	403	447	2106	15,4
Madonas	635	587	626	653	599	3100	13,9
Valkas	521	492	479	502	445	2439	14,8
Valmieras	778	782	817	758	771	3906	13,2

Informācijas avots: CSP dati, VRAA aprēķins

Iedzīvotāju dabiskais samazinājums 2001.-2005. gadā

Rajoni	2001	2002	2003	2004	2005	Kopā	Vidēji gadā uz 1000 iedzīvotājiem
Kopā reģionā	-1210	-1238	-1314	-1350	-1276	-6388	-5,1
Alūksnes	-151	-163	-193	-182	-198	-887	-7,0
Cēsu	-216	-229	-257	-263	-247	-1212	-4,1
Gulbenes	-151	-196	-188	-184	-206	-925	-6,8
Madonas	-225	-188	-207	-286	-242	-1148	-5,1
Valkas	-220	-216	-188	-204	-181	-1009	-6,1
Valmieras	-247	-246	-281	-231	-202	-1207	-4,1

Informācijas avots: CSP dati, VRAA aprēķins

Kā redzams 2.1. tabulā, rēķinot uz 1000 iedzīvotājiem, Vidzemes rajonos dzimstības rādītāji būtiski neatšķiras. Lielāka dažādība ir mirstības un dabiskā samazinājuma rādītājos, ko galvenokārt ietekmē iedzīvotāju novecojuma pakāpe. Caurmērā no Rīgas attālākos rajonos ir bijuši augstāki mirstības un iedzīvotāju dabiskā samazinājuma rādītāji. Minētajos piecos gados vidēji valstī uz 1000 iedzīvotājiem gan dzimstības, gan mirstības rādītāji ir bijuši līdzīgi Vidzemes reģiona vidējiem rādītājiem (attiecīgi 8,8 un 14,0).

Dzimstības līmeni precīzāk raksturo summārais dzimstības koeficients, kurš rāda, cik ir vidējais bērnu skaits, kas varētu piedzimt vienai sievietei viņas dzīves laikā, ja dzimstība katrā vecumā saglabātos apskatāmā periodā līmenī (skatīt 2.4.tabulu).

Summārais dzimstības koeficients 2001.-2005. gadā

Rajoni	2001	2002	2003	2004	2005	Vidēji
Kopā reģionā	1,37	1,32	1,31	1,26	1,30	1,31
Alūksnes	1,54	1,41	1,30	1,18	1,26	1,34
Cēsu	1,34	1,36	1,30	1,26	1,31	1,31
Gulbenes	1,34	1,28	1,28	1,18	1,32	1,28
Madonas	1,39	1,35	1,44	1,28	1,25	1,34
Valkas	1,37	1,27	1,33	1,38	1,25	1,32
Valmieras	1,29	1,3	1,29	1,26	1,35	1,30

Informācijas avots: CSP dati, VRAA aprēķins

2001.-2005. gadā starp Vidzemes rajoniem augstākā dzimstība ir bijusi Alūksnes un Madonas rajonos, tomēr atšķirības nav būtiskas. Summārie dzimstības koeficienti un īpaši aprēķinātie atražošanās neto koeficienti rāda, ka paaudžu nomaiņa Vidzemē tiek nodrošināta par apmēram 65 %. Minētajos gados Kurzemes un Zemgales rajonos, kā arī valstī vidēji šie koeficienti ir bijuši nedaudz augstāki nekā Vidzemē, jo Rīgā un citās lielākajās pilsētās dzimstība ir vēl zemāka.

Iedzīvotāju skaits reģionā samazinās arī iedzīvotāju migrācijas dēļ. Saskaņā ar statistikas datiem ilgtermiņa migrācijas rezultātā minētajos piecos gados pastāvīgo iedzīvotāju skaits reģionā ir samazinājies gandrīz par 5 tūkstošiem cilvēku. Relatīvi vairāk iedzīvotāju ir izceļojuši no Madonas un Cēsu rajona. Savukārt, mazākais migrācijas saldo rādītājs ir Valmieras rajonā, tomēr pozitīva bilance bija raksturīga šim rajonam tikai vienā (2002.) gadā), kad reģistrēto iebraucēju skaits pārsniedza reģistrēto izbraucēju skaitu par 258 cilvēkiem (skatīt 2.5.tabulu). Valstī šobrīd nav precīzas statistikas, cik iedzīvotāju devušies ārpus valsts robežām uz ilgāk vai īsāku periodu. Daudz iedzīvotāju izceļojuši no lauku apdzīvotām vietām. Šobrīd uzsākusies LM pētījums „Darbspēka ģeogrāfiskā mobilitāte”, kas dos konkrētākus datus, taču jau šobrīd ir skaidrs, ka Vidzemi pametušo skaits rēķināms tūkstošos.

2.5.tabula

Iedzīvotāju migrācijas saldo 2001.-2005. gadā

Rajoni	2001	2002	2003	2004	2005	Kopā
Kopā reģionā	-1086	123	-1466	-1428	-1111	-4968
Alūksnes	-94	23	-240	-179	-142	-632
Cēsu	-288	-88	-333	-367	-223	-1299
Gulbenes	-204	-13	-155	-218	-96	-686
Madonas	-195	-34	-499	-362	-356	-1446
Valkas	-205	-23	-224	-244	-191	-887
Valmieras	-100	258	-15	-58	-103	-18

Informācijas avots: CSP dati, VRAA aprēķins

Zemā dzimstība, bet daļēji arī iedzīvotāju izceļošana (izbrauc galvenokārt jaunāka gadagājuma darbaspējas vecuma cilvēki) sekmē iedzīvotāju novecošanos, kas Latvijā un arī vairumā citu Eiropas valstu ir kļuvusi par nopietnu sociāli demogrāfisku problēmu. Noveco arī Vidzemes iedzīvotāji, un īpaši strauji tas noticis 21. gadsimta sākumā (skatīt 2.6.tabulu).

2.6.tabula

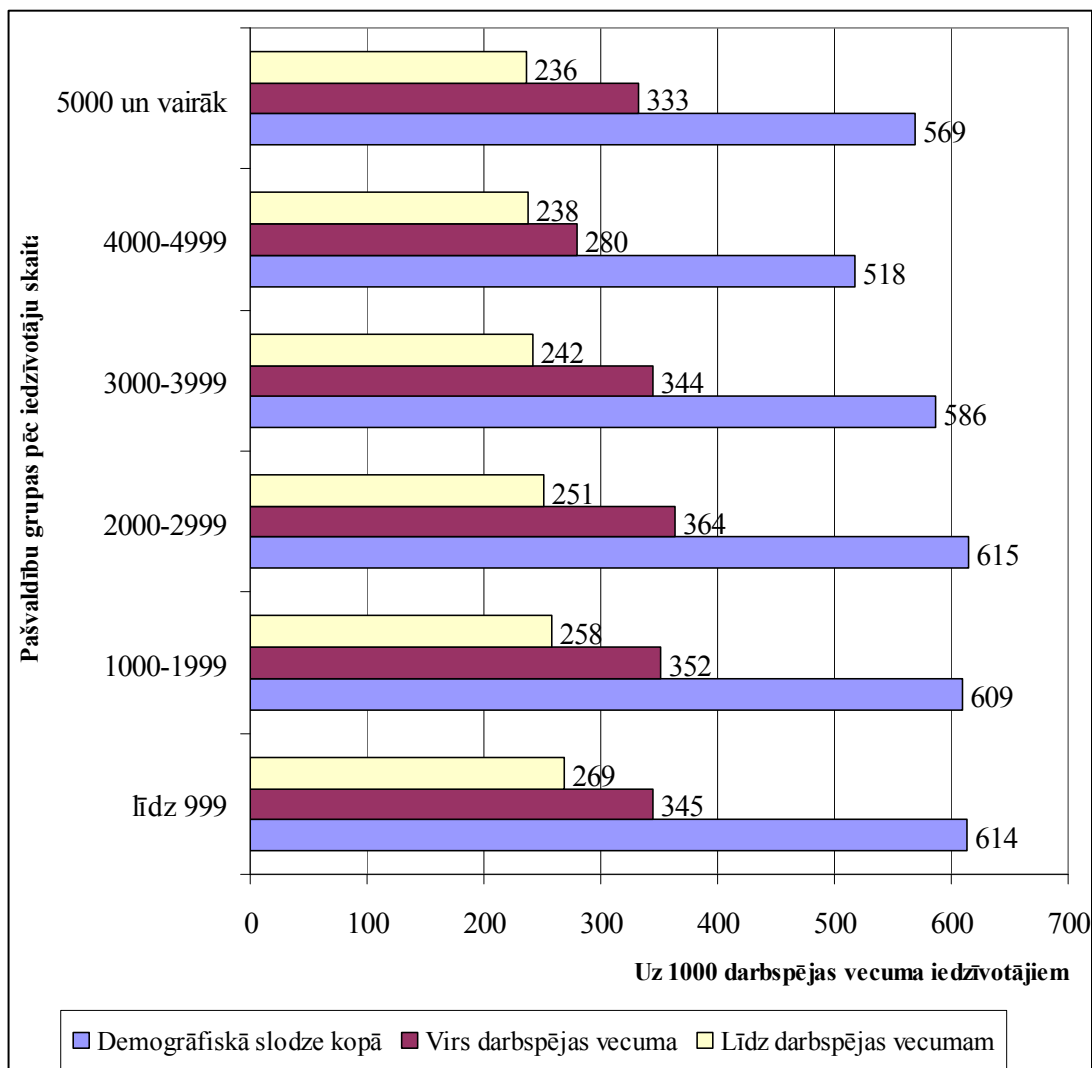
Iedzīvotāju vidējais vecums 1989.-2004. gadā

Rajoni	1989	2000	2004	2005	Auguma tempi - 2005. g. % pret 1989. g.
Kopā reģionā	36,7	37,7	38,9	39,5	107,6
Alūksnes	37,1	37,7	38,9	39,4	106,2
Cēsu	36,1	37,3	38,7	39,3	108,9
Gulbenes	37,4	37,6	38,7	39,3	105,1
Madonas	36,7	37,7	39,1	39,8	108,4
Valkas	37,1	38,2	39,5	40,2	108,4
Valmieras	36,2	37,7	38,9	39,4	108,8

Informācijas avots: CSP dati, VRAA aprēķins

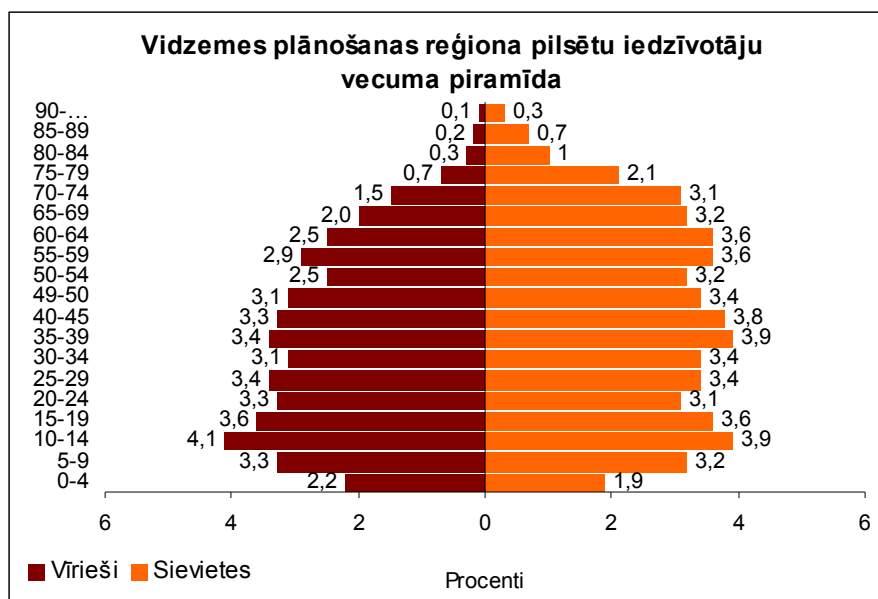
Iedzīvotāju vidējā vecuma atšķirības Vidzemes rajonos ir nelielas. Caurmērā jaunākie ir Cēsu un Gulbenes rajona iedzīvotāji, bet augstākais novecojums ir Valkas rajonā. Vidzemnieki vidēji ir nedaudz jaunāki par visas valsts iedzīvotājiem (attiecīgi 39,5 un 40,2 gadi 2006.gada sākumā).

Novērtējot demogrāfiskās slodzes rādītājus dažāda lieluma administratīvajās teritorijās (vietējas pašvaldībās), var novērot, ka augstākais demogrāfiskās slodzes līmenis tiek reģistrēts nosacīti mazajās pašvaldībās ar iedzīvotāju skaitu līdz 3000 (skatīt 2.3.attēlu).

2.3.attēls. Demogrāfiskā slodze dažāda lieluma pašvaldībās 2006.gada sākumā
Informācijas avots: CSP dati, VRAA aprēķins

Demogrāfiskās slodzes rādītājs sniedz priekšstatu par iedzīvotāju vecumstruktūru konkrētā laika momentā. Dziļāku ieskatu par iedzīvotāju vecumsastāvu sniedz tā analīze par sīkākām vecuma grupām. Nākošajā 2.4.attēlā parādīta Vidzemes plānošanas reģiona pilsētu iedzīvotāju vecuma piramīda pēc 2000.gada tautskaites datiem.

2.4.attēls. Vidzemes plānošanas reģiona pilsētu iedzīvotāju vecuma piramīda
Informācijas avots: CSP

Šeit uzskatāmi redzams dzimstības pacēlums, kas iestājās pagājušā gadsimta 80 –to gadu otrajā pusē un tam sekojošais kritums, kas it īpaši palielinājies 90 –to gadu beigās. Protams, šī nav tikai Vidzemes plānošanas reģiona un tā pilsētu problēma, situācija ir raksturīga visai valstij kopumā. Salīdzinājumam pielikumā ir dotas visu plānošanas reģiona iedzīvotāju vecuma piramīdas. Situācija ir kopumā līdzīga, kas nozīmē gan darbaspējīgo iedzīvotāju skaita īpatsvara samazināšanos nākotnē, gan vispārēju iedzīvotāju skaita samazināšanos, gan aktualizēs jautājumu par izglītības iestāžu skaita samazināšanu darbaspēka trūkumu.

2.6.SOCIĀLĀ VIDE

2.6.1. Sociālā aprūpe

Pēc 2004.gada statistikas datiem Vidzemes reģionā ir:

1) **35 pašvaldību un 6 valsts ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas.** No visām minētajām institūcijām 21 ir pašvaldību un 6 valsts institūcijas *pieaugušajām* personām un 10 pašvaldību institūcijas *bērniem* (skatīt 2.7.tabulu). Normatīvie akti paredz, ka līdz 2012. gada 31. decembrim minētās institūcijas tiek reorganizētas par pašvaldību iestādēm. Saskaņā ar plānoto reģionu izveidi Labklājības ministrija uzskata, ka uzturēt valsts sociālās institūcijas būtu viens no reģionu pašvaldības uzdevumiem.

2) **divas Veselības un darbaspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas Gulbenē un Valmierā,** kuras nepieciešams saglabāt arī nākotnē.

3) **viena Valsts aģentūras „Tehnisko palīgīdzekļu centrs” filiāle Valmierā.**

Citu sociālo pakalpojumu nodrošināšana ir viena no pašvaldības autonomajām funkcijām. Atbilstoši iedzīvotāju vajadzībām pašvaldības veido sociālās institūcijas (vecu ļaužu pansionātus, bērnu namus, naktspatversmes u.c.). Lai nodrošinātu sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšanu un pakalpojumu administrēšanu, saskaņā ar 2003.gada 1.janvāra Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumu katra pašvaldība, kuras administratīvajā teritorijā iedzīvotāju skaits pārsniedz 3000, veido pašvaldības sociālo dienestu. Sociālajiem dienestiem ir ļoti būtiska loma

sociālo pakalpojumu nodrošināšanā un organizēšanā iedzīvotājiem, kā arī sociālās palīdzības (pašvaldību sociālie pabalsti) sniegšanā.

2.7.tabula

Sociālās aprūpes iestādes Vidzemes reģionā

	Pašvaldība	
1	Alūksnes rajons	Alūksnes rajona pansionāts „Alūksne”
2	Alūksnes rajons	Alūksnes rajona sociālās aprūpes centrs „Trapene”
3	Cēsu rajons	Cēsu pilsētas pansionāts
4	Cēsu rajons	Gatartas pansionāts
5	Cēsu rajons	Pansionāts "Līgatne"
6	Cēsu rajons	BBSAC „Riekšaviņa”
7	Cēsu rajons	Bērnu nams – patversme „Gaujaslīči”
8	Cēsu rajons	Gulbju ģimenes bērnu nams Zemnieku saimniecība „Upmaļi”
9	Gulbenes rajons	Jaungulbenes sociālās aprūpes centrs
10	Gulbenes rajons	Sociālās un veselības aprūpes nams "Doktorāts"
11	Madonas rajons	Aģentūra "Sociālais serviss"
12	Madonas rajons	Barkavas pag. pansionāts
13	Madonas rajons	Cesvaines VSAC
14	Madonas rajons	Grašu bērnu ciemats
15	Madonas rajons	Bērnu nams „Zīļuks”
16	Madonas rajons	Lubānas VSAC
17	Madonas rajons	Ļaudonas pag.SAC
18	Madonas rajons	Madonas pansionāts
19	Madonas rajons	Pansionāts "Dzelzava"
20	Madonas rajons	Pansionāts "Ērgļi"
21	Madonas rajons	Pansionāts "Varavīksne"
22	Madonas rajons	SIA "Agro-Dzelzava"
23	Madonas rajons	Ziļevu ģimenes bērnu nams BO SIA „Žubīte”
24	Valkas rajons	Sedas veco ļaužu sociālās aprūpes un invalīdu rehabilitācijas centrs
25	Valkas rajons	Ērgemes bērnu nams - patversme
26	Valkas rajons	Valkas rajona Bērnu un ģimenes atbalsta centrs „Smiltene”
27	Valkas rajons	Valkas pilsētas sociālās aprūpes nams
28	Valkas rajons	Valkas pilsētas naktspatversme
29	Valkas rajons	Sociālie dzīvokļi „Valžkalni”
30	Valmieras rajons	Bērnu nams – aizbildniecības iestāde „Pārgauja”
31	Valmieras rajons	Lodes pašvaldības bērnu nams – patversme – „Pīlādzītis”
32	Valmieras rajons	Pansionāts "Valmiera"
33	Valmieras rajons	SOS bērnu ciemtas
34	Valmieras rajons	Probācijas centrs
35	Valmieras rajons	Nakts patversme
Kopā 35		
	Valsts:	
1	Cēsu rajons	SAC "Nītaure"
2	Cēsu rajons	SAC "Rauna"
3	Gulbenes rajons	SAC "Litene"

4	Madonas rajons	SAC "Lubāna"
5	Valkas rajons	SAC "Valka"
6	Valmieras rajons	SAC "Rūja"
Kopā 6		

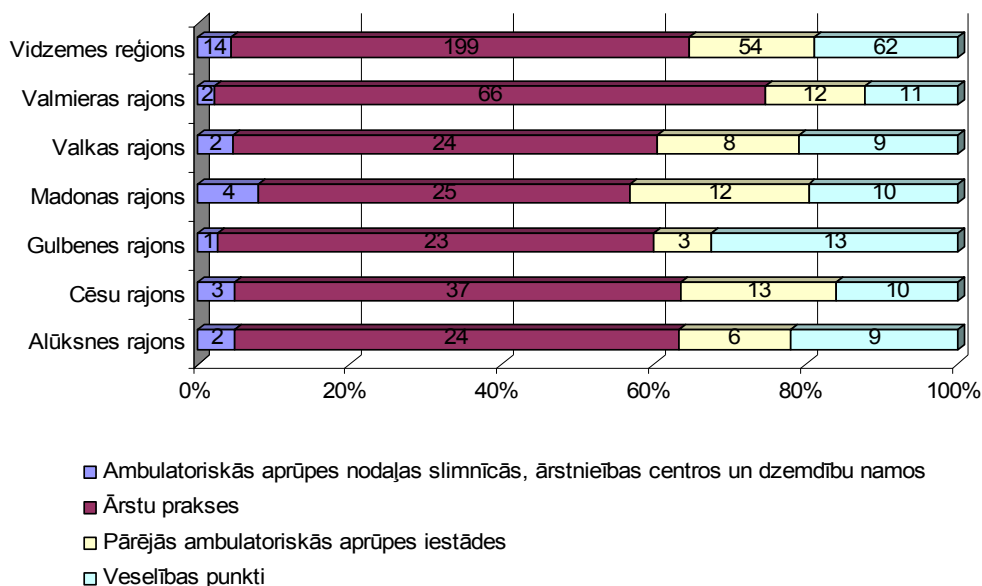
Lai īstenotu valsts politiku sociālās apdrošināšanas pakalpojumu un valsts sociālo pabalstu jomā, piešķirot pensijas, pabalstus un atlīdzības un nodrošinot to izmaksu iedzīvotājiem, izveidota **Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (VSAA)**. VSAA darbojas kā Labklājības ministrijas pārraudzībā esoša valsts aģentūra, un tā savus pakalpojumus iedzīvotājiem sniedz ar teritoriālo filiāļu palīdzību, t.i., lai nodrošinātu klientiem apkalpošanu tuvāk to dzīvesvietai, **VSAA ir izveidotas filiāles katrā Latvijas rajonā.**

Katrā rajonā saskaņā ar Publisko aģentūru likumu ir **Nodarbinātības valsts aģentūras** filiāles. Jāatzīmē kā pozitīva LM pieredze valsts institūciju struktūrvienību izvietojumam reģionos katrā rajonā, un NVA gadījumā arī papildu sektoru izveide atsevišķos apdzīvotuma centros kā Rūjiena, Smiltene, Ērgļi, u.c., kas nodrošina labu sniegto pakalpojumu pieejamību.

2.6.2. Veselības aprūpe

Sabiedrības veselība ir svarīgs sabiedrības sociālās vienotības un vienlīdzības, pārticības un nabadzības izplatības, kā arī vides faktoru un kultūras normu rādītājs. Reģiona ilgtermiņa ekonomiskajai un sociālajai attīstībai ir nepieciešama laba iedzīvotāju veselība.

Vidzemes plānošanas reģionā no primārās veselības aprūpes iestādēm procentuāli liels skaits ir ārstu prakses un veselības punktu (skatīt 2.5.attēlu).

2.5.attēls. Ambulatoriskās aprūpes iestādes Vidzemes reģionā 2004.gada beigās
Informācijas avots: LR CSP

Pastāv dažādu sekundārās veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības disproporcija, ko lielā mērā nosaka pakalpojumu koncentrācija viena profila slimnīcās: rehabilitācijas, psihiatrijas, narkoloģijas un onkoloģijas.

Gultu profilu skaitam un izvietojumam slimnīcās bieži nav izmaksu efektivitātes pamatojuma. Pastāv lielas atšķirības gultu noslogojumā un vidējos ārstēšanas ilgumos ne tikai valstī kopumā, bet arī reģiona robežās.

Daudzas slimnīcas, ņemot vērā speciālistu skaitu un profilu, nav spējīgas sniegt 24 stundu specializēto neatliekamo medicīnisko palīdzību. Stāvokli pasliktina neadekvātais gultu skaits intensīvās terapijas nodaļas un uzņemšanas nodaļu jaudā. Kopumā ir neefektīva neatliekamā medicīniskā palīdzība pirmsslimnīcu un slimnīcu etapā, bieža primārās veselības aprūpes funkciju dublēšana.

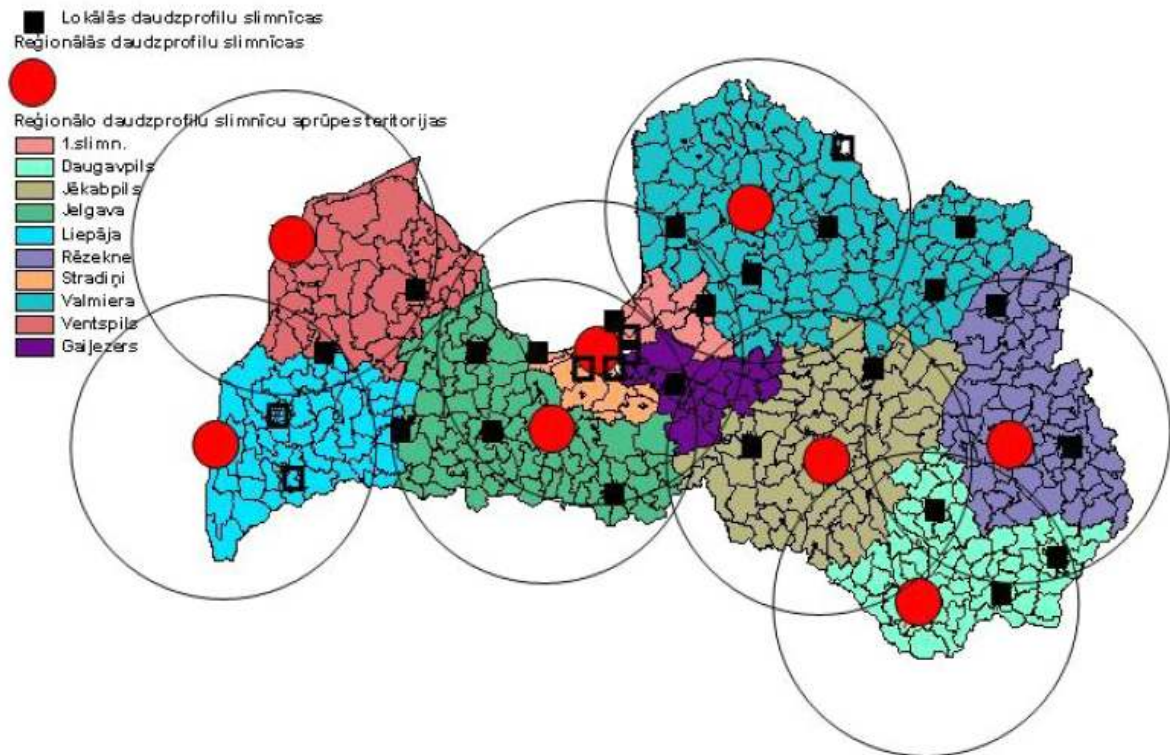
Latvijā turpinās 1993. gadā uzsāktā veselības aprūpes sistēmas reforma. 2004.gadā Veselības ministrija ir izstrādājusi „Ambulatorās un stacionārās veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju attīstības programmu”. Programma mērķis ir nodrošināt integrētas veselības aprūpes sistēmas turpmāku attīstību, optimizējot pakalpojumu sniedzēju skaitu un izvietojumu, tādējādi paaugstinot sniegto veselības aprūpes pakalpojumu kvalitāti, izmaksu efektivitāti un racionālu pieejamību pacientiem. Programma paredz 2010.gadā panākt šādu slimnīcu klasifikāciju Vidzemes reģionā (8 slimnīcas):

- reģionālo daudzprofilu slimnīca Valmierā (apvienota ar Valkas slimnīcu);
- lokālās daudzprofilu slimnīcas Cēsīs, Smiltēnē, Alūksnē, Gulbenē un Madonā;
- specializētās slimnīcas: VSIA „Strenču psihoneiroloģiskā slimnīca”, VSIA „Vidzemes novada rehabilitācijas centrs „Līgatne””;

un 3 veselības aprūpes centrus:

- Madonas rajona Varakļānu pilsētas pašvaldības uzņēmums „Varakļānu slimnīca”;
- Madonas rajona Ērgļu pagasta pašvaldības uzņēmums BO „Ērgļu pagasta slimnīca”;
- Lubānas pašvaldības BO „Lubānas veselības un sociālās aprūpes centrs”.

Plānotais reģionālo un lokālo daudzprofilu slimnīcu izvietojums un apkalpošanas zonas 2010.gadā parādītas 2.6.attēlā.

2.6.attēls. Plānotais reģionālo un lokālo daudzprofilu slimnīcu izvietojums un apkalpošanas zonas 2010.gadā

Datu avots: Ambulatorās un stacionārās veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju attīstības programma

Neatliekamās medicīniskās palīdzības (NMP) struktūras optimizēšanai „Ambulatorās un stacionārās veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju attīstības programma” līdz 2010.gadam Vidzemes reģionā plāno izveidot:

- Neatliekamās medicīniskās palīdzības brigāžu reģionālo vadības un dispečeru centru Valmierā;
- 24 NMP punktus:
 - 4 Valmieras rajonā;
 - 7 Cēsu rajonā;
 - 5 Madonas rajonā;
 - 3 Valkas rajonā;
 - 2 Gulbenes rajonā;
 - 3 Alūksnes rajonā.
- 32 NMP brigādes:
 - 6 Valmieras rajonā;
 - 8 Cēsu rajonā;
 - 6 Madonas rajonā;
 - 5 Valkas rajonā;
 - 3 Gulbenes rajonā;
 - 4 Alūksnes rajonā.

Plānotais NMP brigāžu izvietojums 2010.gadā parādīts 2.7.attēlā.

2.7.attēls. Plānotais reģionālo daudzprofilu slimnīcu apkalpošanas zonas un NMP brigāžu izvietojums 2010.gadā

Datu avots: Ambulatorās un stacionārās veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju attīstības programma

2.6.3. Izglītība

Vidzemes reģiona iedzīvotāju izglītības līmenis būtiski neatšķiras no vidējā Latvijā, taču ir ievērojami augstāks kā kaimiņu reģionā Latgalē. Vidzemē nav vērojama liela atšķirība izglītības līmenī starp rajoniem, kā tas vērojams citos reģionos. Tāpat kā citur Latvijā, arī Vidzemes plānošanas reģionā pilsētnieku izglītības līmenis vidēji ir augstāks kā lauku iedzīvotājiem. 8,3% no reģiona iedzīvotājiem ir augstākā izglītība, 47% vidējā speciālā vai vidējā izglītība un 32% ir tikai pamatzglītība. Vidzemes reģionā ir iespējas saņemt visu līmeņu izglītību. Aktuāla problēma ir nepieciešamība mazināt jauniešu aizspriedumus un atturību eksakto priekšmetu apgūšanā un motivēt tos pievērsties dabas zinātņu un inženierzinātņu studijām.

Kopš 1998.gada ir samazinājies sākumskolu un pamatskolu skaits, jo samazinājies arī skolas vecuma bērnu skaits. Gandrīz katras pašvaldības lielākajos lauku centros ir sākumskolas un pamatskolas. Visās Vidzemes pilsētās ir vidusskolas, kā arī specializētas mākslas vai mūzikas skolas. Visos rajonu centros ir rajona interešu izglītības organizētāji – Bērnu un jauniešu interešu izglītības centri.

Reģionā ir izveidots arī samērā plašs profesionālo izglītības iestāžu tīkls, ko veido 15 valsts finansētas profesionālās izglītības mācību iestādes, kas piedāvā ar lauksaimniecību un mežsaimniecību saistītas programmas un kur izglītību iespējams iegūt lauku tūrisma, ceļu būves, auto atslēdznieku, pavāru, vetārstu u.c. specialitātēs. Tirgus ekonomika, izvirzot jaunas prasības profesionālajai kvalifikācijai, attīstās straujāk nekā atbilstošu profesionālās un augstākās izglītības programmu piedāvājums. Tādējādi atsevišķās profesijās veidojas neatbilstība starp darba tirgus pieprasījumu un esošo izglītības piedāvājumu. Studējošo sadalījums pa studiju

tematiskajām grupām neatbilst tautsaimniecības vajadzībām un darba tirgus izmaiņām. Sadarbība starp izglītības iestādēm un darba devējiem ir nepietiekama.

Pamatizglītības posmā trūkst profesionālās orientācijas pakalpojumu, nepilnīga ir pirmo kursu audzēkņu adaptācija profesionālās izglītības iestādēs, nav pietiekama informētība par izglītības un tālākizglītības iespējām. Relatīvi liels ir to audzēkņu skaits, kas nepabeidz mācības vai neiegūst profesionālo kvalifikāciju.

Vidzemē ir viena reģionālā augstskola Valmierā – Vidzemes Augstskola, kurā var apgūt politoloģijas, biznesa vadības, tūrisma organizācijas un vadības, komunikācijas un sabiedrisko attiecību, kā arī informācijas tehnoloģiju studiju programmas. Tā veido pamatu cilvēkresursu attīstībai reģionā un kļūst par izglītības un zinātniskās pētniecības centru, kura nozīme reģiona attīstībā aizvien pieaug, piesaistot jauniešus arī no citiem Latvijas reģioniem.

Alūksnē un Cēsīs ir Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskolas (RPIVA) nodaļas, kurās var apgūt bakalaura studiju programmas pedagoģijā, psiholoģijā, izdevējdarbībā un poligrāfijas vadībā, kā arī maģistra programmas pedagoģijā, psiholoģijā un skolvadībā. Cēsīs ir arī Biznesa augstskolas „Turība” filiāle, kas piedāvā apgūt šādas 1.līmeņa augstākās profesionālās izglītības jeb koledžas studiju programmas: finanses un grāmatvedība, tiesību zinātnes, viesnīcu vadība un reklāmas zinības, kā arī Rīgas Stradiņu universitātes Māšzinību fakultātes pārstāvniecība, kas piedāvā nepilna laika klātienē profesionālās studiju programmas māšzinības un Starptautiskās praktiskās psiholoģijas augstskolas Cēsu nodaļa, kas piedāvā profesionālās studiju programmas, kas saistītas ar psiholoģiju un datordizainu.

Madonā ir Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskolas (RPIVA) nodaļa, kur var apgūt: Komercedarbību un uzņēmuma vadību, Komercedarbības organizācija, Sociālo zinātņu bakalaurs psiholoģijā, 8 Skolotāju studiju programmas, Sociālo zinātņu maģistra studiju programma psiholoģijā un Daugavpils Universitāte Madonas grupa (studiju programmas: sākumskolas skolotājs un pirmsskolas skolotājs). Liepājas pedagoģiskā akadēmija Madonā pedagogiem ar augstāko izglītību dod iespēju apgūt pamatskolas angļu valodas skolotāja kvalifikāciju (otru specialitāti).

Smiltē ir Baltijas Starptautiskās akadēmijas filiāle, kur var apgūt augstāko izglītību tiesību zinātnēs un uzņēmējdarbības vadībā. Tur darbojas arī Sociālā darba un sociālās pedagoģijas augstskolas „Attīstība” filiāle.

Valkā ir Latvijas Universitātes Valkas filiāle, kura piedāvā bakalaura un 1. līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas: pedagoģijas bakalaurs, ekonomikas bakalaurs, datorsistēmu un datortīklu administrēšana, pirmsskolas skolotājs. Maģistra studiju programmas ir šādas: vadības zinību maģistrs, izglītības zinātņu maģistrs. Valkā ir arī Starptautiskās praktiskās psiholoģijas augstskolas Valkas centrs, kurā var apgūt profesionālās studiju programmas: tulks, uzņēmējdarbības vadība, datordizains, praktiskā psiholoģija, reklāma un sabiedriskās attiecības.

Katrā rajonā ir Pieaugušo izglītības centru (PIC) atbalsta iestādes, kā arī līdzīgi mācību centri, kas nodrošina gan nepieciešamo informāciju par zināšanu iegūvi, gan piedāvā interesentiem apmācību iespējas. Pašlaik šāda centra nav vienīgi Alūksnes rajonā, kur pieaugušo apmācības iespējas nodrošina SIA „Buts” un SIA „Mūžizglītības centrs”. Valmieras rajonā atrodas Vidzemes profesionālās izglītības centrs un Vidzemes Mūžizglītības centrs, kas nodrošina tālākizglītību dažādām vecuma grupām visā reģionā.

Reģionā pēc LR Izglītības un zinātnes ministrijas datiem ir 13 profesionālās izglītības iestādes. Valsts Priekuļu lauksaimniecības tehnikumā iespējams iegūt šādas kvalifikācijas: automehānikis, lauksaimniecības tehnikas komercdarbinieks, vides iekārtu tehniķis, agrouzņēmuma komercdarbinieks, datorsistēmu tehniķis. Valmieras Pārtikas ražotāju vidusskolā var iegūt piena un gaļas produktu ražošanas meistara palīga kvalifikāciju, Smiltēnes tehnikumā var iegūt veterinārārsta asistenta, agrouzņēmuma komercdarbinieka, lauku tūrisma speciālista, ēdināšanas pakalpojumu speciālista un viesnīcu pakalpojumu speciālista kvalifikāciju. Jāņmuižas

Profesionālajā vidusskolā var iegūt automehāniķa, apdares darbu tehniķa, datorsistēmu tehniķa, ēdināšanas servisa speciālista un lauku īpašuma apsaimniekotāja 3.līmeņa profesionālo kvalifikāciju. Barkavas arodvidusskolā iespējams iegūt lauku tūrisma speciālista, apdares darbu strādnieka, maiznieka, apmetēja, mazumtirdzniecības veikala pārdevēja kvalifikāciju. Alsviķu profesionālajā skolā iespējams iegūt šuvēja, pavāra palīga, teksta redaktora operatora un koksnes materiālu apstrādātāja kvalifikāciju. Ērgļu arodvidusskolā var iegūt pavāra un namdara 3.līmeņa profesionālo kvalifikāciju, kā arī koka ēku un guļbūves ēku celtnieka 2.līmeņa profesionālo kvalifikāciju.

Lai mazinātu iedzīvotāju migrāciju, veicinātu uz zināšanām balstītas sabiedrības veidošanos Vidzemē, zinātnisko darbību attīstību, turpmāko gadu prioritārie uzdevumi ir:

- nostiprināt sadarbību starp valsts pārvaldes iestādēm, izglītības iestādēm un darba devējiem izglītības sistēmas piedāvājuma koriģēšanā atbilstoši darba tirgus vajadzībām;
- uzlabot visu līmeņu izglītības pieejamību uz vietas Vidzemē, paaugstināt tehnoloģisko prasmju un dabas zinātņu zināšanu līmeni kopumā, pilnveidot profesionālās orientācijas sistēmu un nodrošināt profesionālās orientācijas pakalpojumu pieejamību visiem iedzīvotājiem mūžizglītības kontekstā.
- Sekmēt Vidzemes augstskolas attīstību, paplašinot piedāvāto studiju programmu klāstu.
- Veidot sadarbībā ar Tehnisko universitāti filiāli inženierzinātņu studijām Cēsu rajonā Priekuļos/Jāņmuižā;
- Izmantot bioloģiskās daudzveidības potenciālu dabaszinātņu institūta dibināšanai Madonas rajonā.

Liela ietekme uz reģiona kultūrvidi ir mūzikas un mākslas skolām. Saskaņā ar Kultūras ministrijas datiem /www.km.gov.lv/ Vidzemē ir 27 mūzikas un mākslas skolas. Tās atrodas ikvienā rajonā un dod iespēju iegūt interešu izglītību dažādās specialitātēs. Cēsu mūzikas koledža un Valmieras mākslas vidusskola piedāvā vidējo profesionālo izglītību, kā arī sagatavo jauniešus tālākām studijām mūzikas, mākslas, arhitektūras un pedagogiskajās augstskolās.

2.6.4. Kultūra

Pirmās rakstiskās liecības par Vidzemi ir saglabājušās no 13. gadsimta. No tā laika Vidzemē valdījuši vācieši, poļi, zviedri, krievi, kuru ietekme jūtama Vidzemes kultūrainavā, kas nākamajām paaudzēm glabā viduslaiku piļu nocietinājumu drupas, dažādu arhitektūras stilu, laiku un konfesiju baznīcas, seno lībiešu un latgaļu pilskalnus.

Vidzemes kultūrvidē ir reģiona telpiskās struktūras neatņemama daļa, kas pārstāv ne tikai Latvijas, bet arī Eiropas kultūras mantojumu, kas ietver vairāk nekā 1000 dažādus objektus – pilis, muižu ansambļi, baznīcas, zemnieku sētas, pilsētu teritorijas. Daudzām teritorijām un objektiem bez vēsturiskās un kultūras ir arī ļoti augsta ekonomiskā vērtība, tiem ir nozīmīga loma reģiona identitātes un vietas marketinga veidošanā. Vidzemē atrodas tādas nacionālā kultūras mantojuma pērles kā Cēsu un Alūksnes vecpilsētas, Cesvaines pils.

Liela daļa kultūras mantojuma pieminekļu ir saistoši tūrisma objekti, kas palīdz labāk iepazīt Vidzemi un tās vēsturi.

Lai nodrošinātu kultūras pieminekļu aizsardzību, tiek noteiktas kultūras pieminekļu aizsardzības zonas. To izveidošanai nav vajadzīga zemes lietotāja vai īpašnieka piekrišana. Zonas un to uzturēšanas režīmu nosaka Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija. Ap kultūras pieminekļiem, kuriem nav noteiktas aizsardzības zonas, un jaunatklātajiem kultūras pieminekļiem lauku apdzīvotās vietās ir noteikta aizsardzības zona 500 metru attālumā, bet pilsētās 100 metru attālumā. Jebkuru saimniecisko darbību pieminekļu aizsardzības zonā drīkst veikt tikai ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas atļauju.

Teritorijas plānošanā uzmanība kultūras pieminekļiem tiek piešķirta, jo tie gan tagadnē,

gan nākotnē dod teritorijai īpašu vērtību.

Lai nodrošinātu kultūras mantojuma saglabāšanu un tā lietderīgu izmantošanu/pielietošanu sabiedrības attīstībai, Latvijā ir izveidots aptverošs kultūras institūciju tīkls. Tomēr jāatzīmē, ka infrastruktūra ir novecojusi, materiāli – tehniskā bāze ir neatbilstoša uzticētajām funkcijām un darba vides kvalitātei, daudzviet ir slikti apstākļi mantojuma saglabāšanai un drošībai: nepiemērota vide, temperatūras režīms u.tml., kā rezultātā daudzi objekti ir nonākuši avārijas stāvoklī. Pēdējo gadu kultūras mantojuma krājuma pieaugumam neseko adekvāts resursu palielinājums tā uzturēšanai, pienācīgai saglabāšanai un restaurācijai. Kultūras mantojuma pieejamību ierobežo moderno informācijas tehnoloģiju trūkums.

Vidzeme tiek dēvēta par Latvijas kultūras šūpuli, jo devusi daudzus izcilus latviešu rakstniekus, dzejniekus, mūziķus un sabiedriskos darbiniekus. Mūsdienu aktīvā, bagātā un daudzveidīgā kultūras dzīve – festivāli, koncerti, teātru izrādes, izstādes un plenēri veido Vidzemi kā tūrismam pievilcīgu reģionu.

Desmit gadu laikā Latvijā kopumā saglabājusies samērā vienmērīgi izkliedēta kultūras institūciju teritoriālā infrastruktūra. Ir gājušas mazumā pašvaldību bibliotēkas, kultūras un tautas nami, toties pieaudzis mūzikas un mākslas skolu, kā arī muzeju skaits. Ieviešot Vienoto bibliotēku informācijas sistēmu un Vienoto valsts arhīvu informācijas sistēmu, pakāpeniski uzlabojas iedzīvotāju pieeja informācijai visā Latvijas teritorijā. Tomēr kultūras infrastruktūras materiāli tehniskais stāvoklis un nodrošinājums ar informācijas tehnoloģijām lielā daļā pašvaldību ir neapmierinošs. Ar ievērojamām grūtībām savā darbībā sastopas kultūras nami un tautas nami, kuriem trūkst ne tikai līdzekļu, bet arī zināšanu kultūras vadībā un tiesiska pamata, lai izveidotos par spēcīgiem vietējiem kultūras centriem.

Reģionā ir izveidojies un labi attīstīts bibliotēku tīkls - 175. Tās darbojas kā informācijas un kultūras centri, nodrošinot iedzīvotāju pieprasījumu pēc operatīvas informācijas, sevišķi lauku teritorijās. Līdztekus tiek attīstītas arī tradicionālās darba formas; literatūras popularizēšana un līdzdalība reģiona kultūrvides veidošanā.

Kultūras jeb tautas nami ir nozīmīga iedzīvotāju pulcēšanās, dažādu brīvā laika pavadīšanas un radošo aktivitāšu norises vietas, tie ir galvenie vietēju un reģionālas nozīmes kultūras pasākumu - koncertu, sarīkojumu un festivālu ierosinātāji, koordinatori un realizētāji. Valmieras Drāmas teātris - vienīgais reģiona profesionālais teātris, ir iecienīts visā Latvijā, un aktīvi sniedz viesizrādes citos reģionos.

2.6.5. Sports

Sports ir visu veidu individuālas vai organizētas aktivitātes fiziskās un garīgās veselības saglabāšanai un uzlabošanai, kā arī panākumu gūšanai sporta sacensībās.

Sports ir arī Vidzemes reģionāla vērtība, kas palīdz apzināties un saglabāt tās identitāti.

Vidzemē tiek organizēti sporta pasākumi arī starptautiskajā un valsts mērogā: pasaules un Eiropas sacensības motokrosā, starptautiskas un valsts sacensības biatlonā, vieglatlētikā, riteņbraukšanā, valsts čempionāta sacensības basketbolā, futbolā, florbolā, volejbolā, BMX velosportā, airēšanas slalomā, orientēšanās sportā, distanču slēpošanā un citos sporta veidos.

Dažas reģiona sporta bāzes iekļaujas tehniski pilnīgāko un labiekārtotāko valsts sporta būvju sarakstā. Visā Latvijā ir populāri Jāņa Daliņa stadions Valmierā, biatlona trases Alūksnē un Priekuļos, slēpošanas trases Madonā, Ērgļos un Gaiziņkalnā, jātnieku sporta centrs Burtņiekos un daudzas citas. Cēsu rajona pašvaldības slēpošanas un biatlona komplekss "Priekuļi" ir nacionālas nozīmes sporta bāze. Valmierā darbojas jaunā daudzfunkcionālā sporta halle.

Reģionā ir slikts sporta zāļu nodrošinājumu vispārīzglītojošajās skolās. Ņemot vērā pašvaldību iesniegtos datus, vissliktākā situācija ir Cēsu rajonā (19%), Valmieras rajonā (30%) Valkas rajonā (32%). Vispārīzglītojošo skolu nodrošinājums ar sporta zālēm zemāk par vidējo

līmeni Latvijā ir Alūksnes rajonā (42%). Vairāk kā neapmierinošs stāvoklis ir skolu nodrošinājumā ar peldbaseiniem. Šie apstākļi un sporta bāzu sliktais stāvoklis, sporta inventāra trūkums skolās un sporta bāzes varētu būt par pamatu lielas daļas jauniešu veselības problēmām un faktam, ka daudzi skolēni ir neaktīvi sportā.

3. VIDZEMES REĢIONA LAUKU (ATVĒRTĀ) TELPA

Vidzemes reģiona lauku (atvērtā) telpa ir reģiona telpa ārpus pilsētām, kas sevī ietver ūdeņus, lauksaimniecības un mežu teritorijas, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, teritorijas tūrismam un rekreācijai.

Atšķirībā no citiem reģioniem, Vidzemē nav lielu pilsētu un ir augsts salīdzinoši mazpārveidotu un nepiesārņotu teritoriju īpatsvars reģiona teritorijā.

3.1. GEOLOĢISKĀ UZBŪVE UN ZEMES DZĪĻU RESURSI

No teritorijas perspektīvās izmantošanas viedokļa svarīgi ir apzināt vietas ģeoloģisko uzbūvi un tās ģeoloģisko potenciālu- teritorijas ģeoloģisko resursu kopumu.

Vidzeme atrodas Austrumeiropas platformas Ziemeļrietumu nomalē. Tās teritorijā zem irdenajiem kvartāra nogulumiem ir cietie ieži- kristāliskais pamatklintājs, kas veidojies aptuveni pirms 2.5 miljardiem gadu. Dziļi esošajiem pamatklintāja iežiem maza nozīme teritorijas fiziskās struktūras un ainavas veidošanā, jo tos sedz bieza pirmskvartāra un kvartāra nogulumiežu sega.

Pirmskvartāra nogulumu segu veido kembrija, ordovika, silūra un devona periodu ieži, kas satur kvalitatīvu būvmateriālu derīgo izrakteņu- izejvielu iegulas- dolomītus, kvarca smiltis, karbonātiskos mālus, kā arī samērā labas kvalitātes dzeramā ūdens un mineralizētus pazemes ūdeņus. Devona sistēmas nogulumi- smilšakmens, dolomīts un māls daudzviet Vidzemē, galvenokārt Gaujas, Amatas un Salacas upju ielejās veido atsegumus. Liela daļa šo atsegumu iekļauti valsts nozīmes aizsargājamo ģeoloģisko pieminekļu sarakstā un vienlaikus ir nozīmīgs tūrisma resurss.

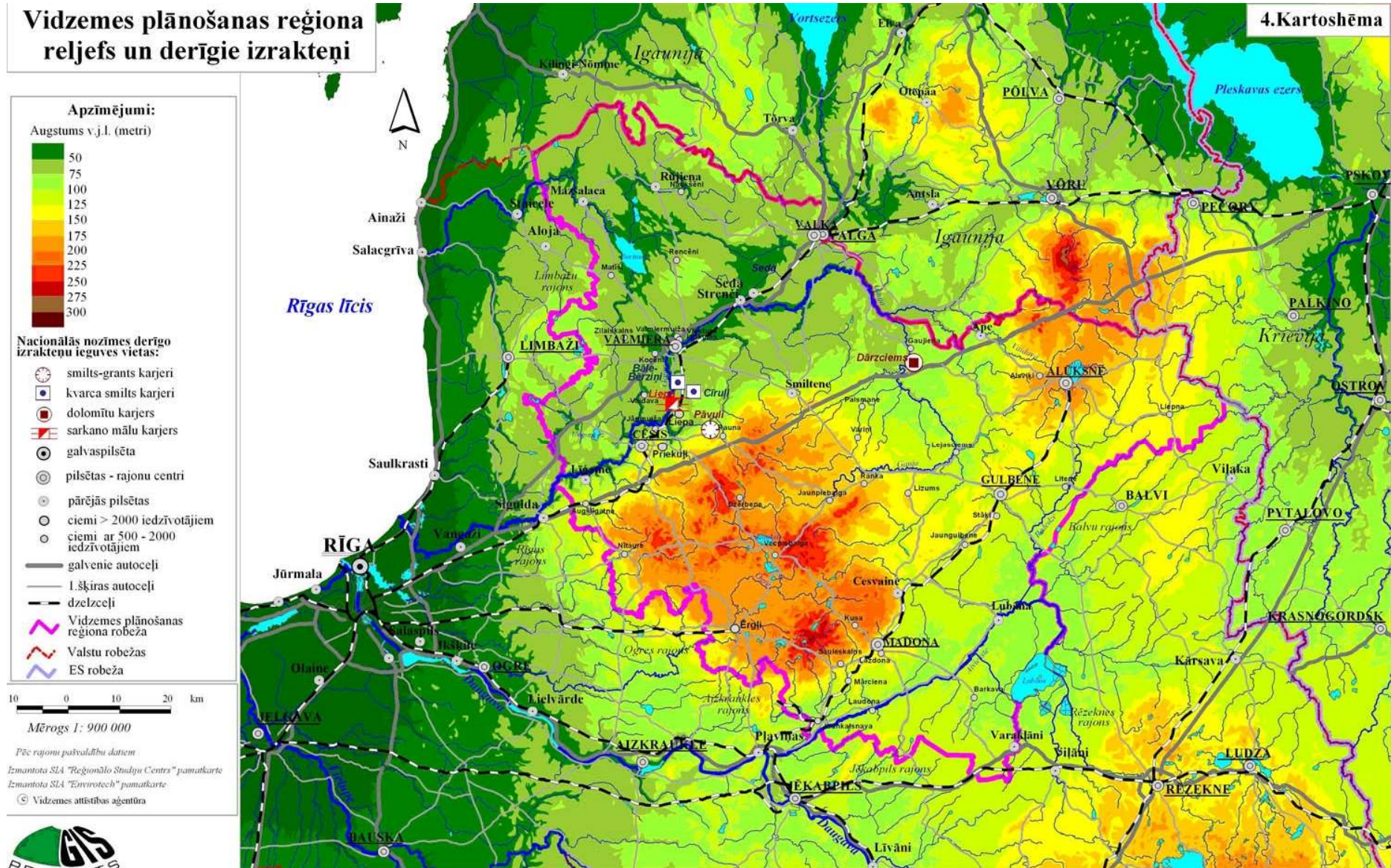
Visjaunākie – kvartāra sistēmas nogulumi saistīti ar būvmateriālu (smilts, māls, grants) izejvielu atradnēm, kā arī organiskas izcelsmes nogulumiem (kūdru un sapropeli). Kvartāra nogulumos sastopami ūdeņi tiek izmantoti gan individuālajai, gan centralizētajai ūdensapgādei.

Vidzeme uz citu reģionu fona neizceļas ar nozīmīgiem derīgo izrakteņu krājumiem; samērā plaši izplatītie būvmateriālu izejvielu resursi – smilts, smilts- grants, dolomīts, māls, lielākoties sastopami nelielās, vietējas nozīmes atradnēs.

Dolomīts- plaši izplatīts reģiona austrumu daļā. Alūksnes rajona „Dārzciema” atradne- viena no nozīmīgākajām valsts nozīmes atradnēm- ar 08.07.1997. MK noteikumiem Nr. 238 tai noteikts valsts nozīmes derīgo izrakteņu atradnes statuss. Pēc Valsts Ģeoloģijas dienesta datiem, atradnes izpētītie krājumi ir 15.01 milj.m³, ārpus atradnes- vēl apmēram 34 milj.m³. Izpētīts, ka apmēram 7.7. milj.m³ ir apdarei izmantojams dekoratīvais dolomīts, pārējais- derīgs šķembu, dolomītmiltu un būvkaļķu ražošanai. Dolomīta ieguves apjomam tendence pieaugt, jo palielinās dolomīta izmantošana būvniecības un ceļu būves vajadzībām.

Kvarca smilšu iegulas sastopamas Valmieras, Cēsu un Valkas rajonos. Reģionā ir 2 valsts nozīmes kvarca smilšu atradnes- „Bāle- Bērziņi” Valmieras rajonā un „Cīruļi” Cēsu rajonā; abas atradnes atrodas Gaujas NP, kas negatīvi ietekmē to iespējamo izmantošanu. Šobrīd nelielos apjomos tiek izmantota tikai „Bāles- Bērziņu” atradne- gadā iegūst 0.20 tūkst.m³, kaut izpētītie krājumi ir 1.08 milj.m³. „Cīruļu” atradne izpētīta tikai daļēji, šobrīd tās krājumi tiek lēsti aptuveni 180 milj.m³, un tā ir perspektīva izmantošanai nākotnē.

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027
Telpiskās struktūras apraksts

4.kartoshēma. Vidzemes plānošanas reģiona reljefs un derīgie izraktni

Māls – visai plaši izplatīta būvmateriālu izejviela reģiona zemieņu teritorijās. Valsts nozīmes augstas kvalitātes māla atradne „Liepa” Cēsu rajonā tiek uzskatīta par nozīmīgāko devona mālu atradni Latvijā, tās izpētie krājumi sasniedz 17.7 milj.m³. Māla ieguves vietas atrodas Gaujas Nacionālā parka teritorijā; ieguve notiek atbilstoši parka noteikumiem, un ieguves apjomam ir tendence samazināties.

Smilts un smilts-grants atradņu reģionā ir daudz, lielākās iegulas izplatītas galvenokārt augstieņu rajonos un lielo upju ielejās. Vidzemes reģionā lielākā smilts- grants un smilts atradne „Pāvuli” Cēsu rajonā Vidzemes augstienes ziemeļu nogāzē ir viena no trim valstī šobrīd visintensīvāk izmantotajām. No kopējiem 4.38 milj.m³ izpētie krājumi 3.14 milj.m³ ir smilts-grants materiāls, un, pieaugot būvniecības un ceļu būves un remonta darbu apjomam, prognozējams tā ieguves apjoma pieaugums.

Labvēlīgie apstākļi **kūdras** veidošanās procesiem nodrošina reģionu ar kūdras resursiem, kā arī kūdras eksportu uz ārvalstīm. Lielākās kūdras purvu aizņemtās platības ir zemieņu teritorijās. AS „Seda” – viena no lielākajiem kūdras ražotājiem un eksportētājiem Latvijā, apsaimnieko 1,6 tūkst. ha purvu platību ar kopējiem kūdras krājumiem 6,5 milj.tonnas. Galvenās kūdras ieguves vietas ir Sedas, Taures, Paļu un Liepnas purvos.

Palsmanes un Virešu apkaimē konstatēti nelieli vietējas nozīmes **ģipšakmeni** saturoši slāņi- lielākā ir Plevnas atradne ar novērtētajiem krājumiem 0.71 milj.m³.

Lielākajā daļā ezeru ir sastopams **sapropelis**.

Svarīgs teritorijas ilgtspējīgas attīstības priekšnoteikums ir kvalitatīvs **dzeramais ūdens**. Reģionā potenciāli ir lieli pazemes dzeramā ūdens krājumi, visā reģiona teritorijā iespējams nodrošināt ūdens apgādi.

Reģiona teritorijā ir sastopami **minerālūdeņi**; plašāk izplatīti hlorīda – nātrija tipa iesāļūdeņi un sālsūdeņi. Pašlaik galvenokārt tiek izmantoti galda minerālūdeņi.

Nacionālās vērtības – 5 valsts nozīmes derīgo izrakteņu atradnes.

Reģionālās vērtības – vietējās vajadzības nodrošinošie būvmateriālu izejvielu resursi, pazemes ūdens krājumi.

Tendences – pieaugot būvniecības un ceļu būves un remonta darbiem, palielinās pieprasījums pēc būvmateriālu izejvielu resursiem un to ieguves apjoms.

3.2.RELJEFS UN HIDROGRĀFIJA

Reģiona reljefam raksturīgs visai zems hipsometriskais stāvoklis ar lēzenu, zemu apvidu (50-130 m vjl.) un paugurainu augstieņu (200-250 m vjl.) miju.

Augstākais Vidzemes un arī Latvijas virsas punkts – Gaiziņkalns (312 m vjl.) atrodas Vidzemes augstienē. Reģiona ziemeļos atrodas Alūksnes augstiene ar augstāko punktu Dēliņkalnu (271 m), bet rietumos- Sakalas augstiene ar augstāko punktu Latvijas teritorijas daļā- Pikas kalnu (105 m) un Idumejas augstiene ar augstāko punktu Gulotnes kalnu (125 m). Starp minētajām augstienēm izvietojusies Tālavas zemiene, cauri kurai tek Vidzemes nozīmīgākā upe – Gauja.

Vērienīgā Austrumlatvijas zemiene nodala Vidzemes un Alūksnes augstienes no Latgales augstienes un aizņem reģiona dienvidaustrumu daļu.

Īpaša loma gan ainaviski, gan arī dabas apstākļu veidošanā ir Gulbenes paugurvalnim, kas nodala Tālavas zemieni no Austrumlatvijas zemiene un ir abu lielāko Latvijas upju – Daugavas un Gaujas ūdensšķirtne.

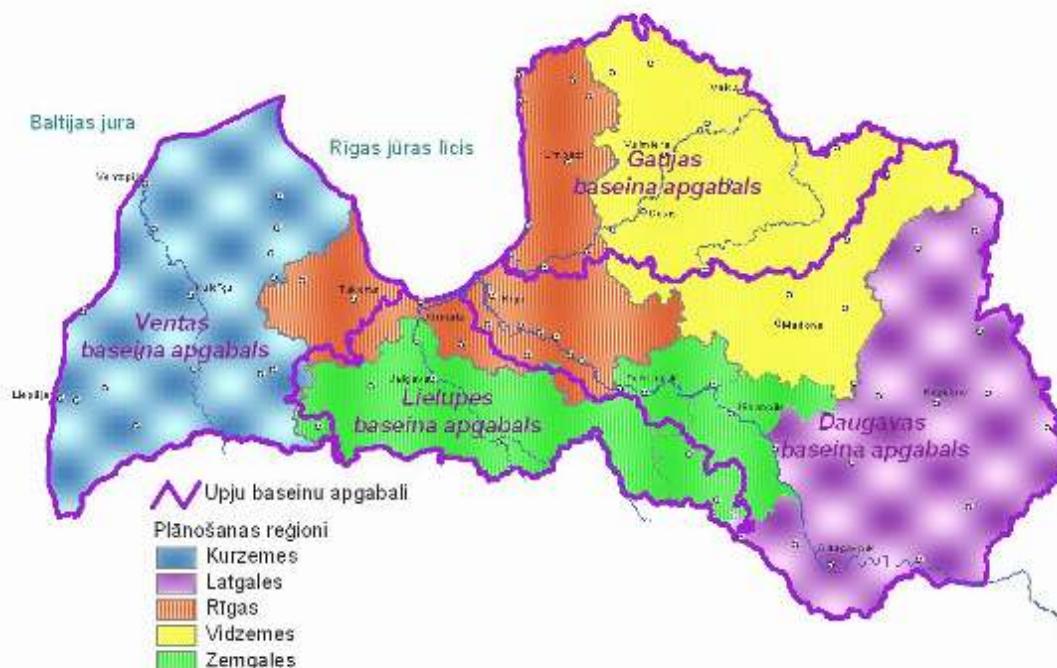
Vidzemes plānošanas reģiona teritorija atbilstoši Ūdens apsaimniekošanas likumā noteiktajam upju baseinu iedalījumam ietilpst Gaujas un Daugavas baseinu apgabalos. Gaujas

baseina apgabals aptver Valmieras, Valkas, Limbažu, daļēji Alūksnes, Gulbenes un Cēsu rajonus; Daugavas baseina apgabalā ietilpst Madonas rajons un daļēji Cēsu, Gulbenes un Alūksnes rajoni (skatīt 3.1.attēlu).

Pēc hidrogrāfiskā iedalījuma:

- lielākā daļa Vidzemes reģiona teritorijas ietilpst Gaujas lielbaseinā;
- reģiona Dienvidu daļa pieder Daugavas upju sateces baseinam;
- reģiona Ziemeļrietumi – Salacas baseinam;
- neliela Valkas rajona Ziemeļaustrumu daļa – Emajogi (notece caur Igauniju uz Somu līci) un pati reģiona ziemeļaustrumu daļa – Veļikajas baseinam.

Vidzemes upes pieder līdzenuma tipa ūdens tecēm- tās barojas galvenokārt no lietus un sniega kušanas ūdeņiem, vasarā no gruntsūdeņiem.

3.1.attēls. Upju baseinu apgabalu un plānošanas reģionu robežas

Vidzeme nav bagātākais reģions ezerainības ziņā, tomēr lielākie – Burtnieks, Lubāns, Alūksnes ezers un citi ir neatņemama reģiona identitātes sastāvdaļa. Atšķirībā no citiem reģioniem Vidzemē ezeru veidošanās process turpinās - pēc kūdras izstrādes beigšanas Sedas purvā kopumā tiks appludināts apmēram 50 km² izstrādāto teritoriju, kā rezultātā izveidosies mākslīga ūdenstilpne. Šī ūdenskrātuvju sistēma būs 3.-4. lielākā Latvijā.

Atbilstoši 12.03.2002. Ministru Kabineta Noteikumiem Nr.118. „Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti”, zivsaimnieciski nozīmīgo prioritāro zivju ūdeņu sarakstā iekļautas Gauja, Amata, Brasla (laša, taimiņa, strauta foreles un alatas populācijas), Rauna (taimiņa un upes nēģa populācijas) un Aiviekste (nozīmīga makšķerēšanai), ekonomiski svarīgo ezeru sarakstā- Alūksnes ezers, Burtnieks un Lubāns (nozīmīgi zvejai un makšķerēšanai).

Uz reģiona upēm uzceltas 50 mazās HES (no tām 9 uz Gaujas, 5- uz Abulā), kuru enerģētiskais potenciāls gan nav liels, un daļa no tām iekļautas vidi nelabvēlīgi ietekmējošo mazo HES sarakstā- Augstāres un Ilzēnu HES uz Gaujas, Kalnakārķu HES uz Kujas, Vecpiebalgas HES uz Orisāres u.c. (SIA Vides projekti „Mazo HES darbības izvērtējums”).

Gauja un tās 52 pietekas, Salaca un tās 11 pietekas, Aiviekste, Pededze, Brasla, Vaidava-pavisam kopā 85 upes saskaņā ar MK 15.01.2002. noteikumiem Nr.27. „Noteikumi par upēm (upju posmiem), uz kurām zivju resursu aizsardzības nolūkā aizliegts būvēt un atjaunot hidroelektrostaciju aizsprostus un veidot jebkādas mehāniskus šķēršļus”, ir iekļautas to upju sarakstā, uz kurām aizliegts būvēt hidroelektrostaciju aizsprostus.

Atbilstoši MK 12.03.2002. noteikumiem Nr.118. „Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti” noteiktas ūdens ķīmiskās kvalitātes prasības lašveidīgajiem (Salaca, Gauja, Vaidava u.c.) un karpveidīgajiem zivju ūdeņiem, arī ūdens videi bīstamo un īpaši bīstamo vielu robežvērtībā zivju ūdeņu upēm un ezeriem, kā arī ziemeļu upespērlenes populācijas aizsardzībai. Daļa reģiona upju (Amata, Rakšupe, Vellupe, Dzērdupe, Salacas baseina upes) bioloģisko vērtību ziņā uzskatāmas par Latvijas mēroga etalonupēm ar tūriem ūdeņiem, lielu bioloģisko daudzveidību un starptautiski aizsargājamām sugām¹.

Vidzemes ūdeņi ir nozīmīgs tūrisma resurss - tiek izdalītas divas valstiski svarīgas tūrisma un ūdens tūrisma zonas:

- reģiona ziemeļos, kurā ietilpst Ziemeļvidzemes Biosfēras rezervāts – īpaši populārs ekotūristu, maksšķernieku un putnu vērotāju vidū - 2002. gadā apmeklētāju skaits bija ap 35 tūkst., aizsargājamo ainavu apvidus „Ziemeļgauja”,
- ūdens tūristu iecienītais Gaujas NP – ap 80 tūkst. apmeklētāju 2002. gadā („Upju baseinu apgabalu raksturojums”-121.).

3.3.KLIMATS

Vidzemes reģiona klimata iezīmes saistītas ar tā ģeogrāfisko novietojumu. Klimatisko apstākļu atšķirību ietekmē ne vien reljefa dažādība, bet arī attālums līdz jūrai, kontinentalitāte, lielo mežaudžu izvietojums. Atkarībā no nogāžu ekspozīcijas, gaisa noplūdes pa tām, vēja un citiem apstākļiem klimatiski elementi var ievērojami atšķirties.

Reģiona rietumu daļā dominē jūras polārās gaisa masas. Konstatēts (http://www.lva.gov.lv/zinojumi/wfd2005_lv/), ka šī reģiona daļa 190- 200 dienas gadā ir ciklonu ietekmē, bet virzienā uz austrumiem ciklonu ietekme samazinās un Alūksnes augstienē ciklonu darbība ietekmē vidēji 165 dienas gadā.

Visbiežāk nokrišņus atnes dienvidrietumu un ziemeļrietumu vēji („Latvijas daba” I). Ilggadīgo nokrišņu summu kartoshēmā Latvijas teritorijai liecina, ka, ja Rīgas līča piekrastē nokrišņu summa ir ap 700- 750 mm, tad Vidzemes un Alūksnes augstienēs pārsniedz 800- 850 mm. Visvairāk dienu ar nokrišņiem ir tieši Vidzemes augstienē - līdz 212 dienām gadā (http://www.lva.gov.lv/zinojumi/wfd2005_lv/). Tajā pašā laikā mazākais dienu skaits ar nokrišņiem atzīmēts Vidusgaujas ieplakas rajonā - mazāk par 170 dienām.

Ilggadējie novērojumi liecina, ka pastāvīga sniega sega Vidzemē izveidojas laikā no 10.- 25. decembrim un saglabājas līdz 15.- 30.martam. Tas nozīmē, ka pastāvīga sniega sega saglabājas 85 - 110 dienas. Maksimālais sniega segas biezums – 126 cm novērots Gaiziņkalnā 1931.gadā- citur reģionā tik bieža sniega sega nav novērota. Klimata kontinentalitāte pieaug, attālinoties no jūras, un ziemās Vidzemē atkušņu mazāk, kā citur Latvijā.

Tātad Vidzemes reģionam raksturīgs klimats ar agru sala iestāšanos rudenos, salīdzinoši garām ziemām, lielu nokrišņu daudzumu, salīdzinoši īsu veģetācijas periodu. Visas šīs pazīmes īpaši spilgti izteiktas Vidzemes augstienē, daļēji arī Alūksnes augstienē, līdz ar to padarot šos areālus par klimatiski visnelabvēlīgākajiem lauksaimniecības attīstībai. Augstienēs paugurainais reljefs rada izteiktas mikroklimatiskās atšķirības dienvidu un ziemeļu nogāzēs - tas jāņem vērā gan ierīkojot stādījumus, gan izvēloties piemērotus kultūraugus, gan vietu apbūvei.

¹ http://senleja.gnp.gov.lv/PDF/Dabas_aizsardzibas_plans_11.10.2004.pdf- 19.lpp.

Šādi klimatiskie apstākļi no vienas puses rada ierobežojumus auglīkopībai, samazina kultūraugu ražību, sadārdzina apkuri, arī ceļu tīrīšanu ziemā, bet no otras - nosaka teritorijas piemērotību ziemas sporta veidu attīstībai.

3.4.AUGSNES

Augsnes sega cieši saistīta ar ģeoloģiju un reljefu un ir viens no galvenajiem faktoriem, kas nosaka zemes lietojuma veidu diferenciaciju. Vidzemes reģionā galvenokārt sastopami paugurainēm un morēnu līdzenumiem raksturīgie augšņu kompleksi. Dominē smilts, bet reģiona Ziemeļu daļā- mālsmilts un smilšmāla augsnes cilmiezis. Tur, kur uz smilts cilmieža veidojušās tipiskās podzolētās un podzolētās gleja augsnes, arī izplatīti lielākie mežu masīvi reģionā. Vidzemes un Alūksnes augstienēs uz morēnas mālsmilts un smilšmāla nogulumiem – velēnu podzolaugsne un velēnu podzolētās glejaugsnes. Reljefa atšķirības bieži vien izraisījušas augsnes granulometriskā sastāva dažādību, jo pauguru virsotnēs vērojama pastiprināta augsnes erozija, bet nogāzēs – uzskatītās jeb deluviālās augsnes.

Salīdzinoši auglīgākās velēnu gleja un velēnu podzolētā glejaugsne sastopamas reģiona centrālajā un Dienvidaustrumu daļā un sakrīt ar augstvērtīgāko lauksaimniecības teritoriju izvietojumu.

3.5.VIDES STĀVOKLIS

3.5.1. Gaisa kvalitāte

Gaisa kvalitāti reģionā ietekmē stacionārie un mobilie piesārņojošo vielu izmešu avoti, mazāk – gaisa piesārņojuma pārrobežu pārnese. Ņemot vērā rūpnieciskās ražošanas samazināšanos pēdējos gados, kā arī veiktos energoefektivitātes pasākumus, kopumā vērojama tendence samazināties gaisa piesārņojošo vielu emisijai no stacionāriem piesārņojuma avotiem.

Vidzemes reģiona galvenie stacionārie gaisa piesārņojuma avoti ir katlumājas, sastādot 79% no kopējā gaisa piesārņojuma avotu izmešu apjoma (skatīt 3.1.tabulu). Augstākais kopējais piesārņojuma izmešu daudzums 2005.gadā – 1323 t bija Valmieras rajonā, savukārt lielākais katlu māju izmešu apjoms – 1088.5 t bija no Madonas rajona katlumājām. Madonas rajonā 2005.gadā bija arī lielākais katlu māju izmešu īpatsvars no kopējā stacionāro gaisa piesārņojuma avotu radīto izmešu apjoma – 91%, kamēr Valkas un Valmieras rajonā tas bija vismazākais – 68%.

Kaitīgo vielu izmete atmosfērā no stacionāriem avotiem 2005.gadā

Rajons	Piesārņojuma izmeši kopā, t	Katlu māju izmeši atmosfērā kopā, t	Katlu māju izmeši atmosfērā - SO ₂ , t	Katlu māju izmeši atmosfērā – cietās vielas, t	Katlu māju izmeši atmosfērā CO, t	Katlu māju izmeši atmosfērā NO _x , t	Katlu māju izmešu īpatsvars piesārņojuma izmešos, %
Alūksnes rajons	942.9	820.9	23.8	88.5	650.1	58.5	87.1
Cēsu rajons	916.6	652.4	8.5	66.6	485.0	92.3	71.2
Gulbenes rajons	645.9	575.2	8.1	52.5	468.2	46.4	89.1
Madonas rajons	1195.9	1088.5	53.2	120.7	832.3	82.3	91.0
Valkas rajons	1273.8	865.4	9.3	214.3	546.7	95.1	67.9
Valmieras rajons	1323.0	899.7	20.4	93.2	617.1	169.0	68.0
Vidzemes reģions	6298.1	4902.1	123.3	635.8	3599.4	543.6	79.0
LATVIJA	40497.2	24761.5	3062.9	2091.8	12967.3	6639.5	61.1

Informācijas avots: LR CSP. VIDES RĀDĪTĀJI LATVIJĀ 2005.GADĀ. RĪGA, 2006.

Stacionāro gaisa piesārņotāju objektu skaitam ir tendence pieaugt, pilnveidojoties uzskaitē un esošo objektu apzināšanai arī centralizētās siltumapgādes vietā palielinoties lokālu katlu māju skaitam. Palielinoties šādām decentralizācijas tendencēm, daudzos gadījumos palielinās arī gaisa piesārņojums.

Ne visu veco katlu māju darbība atbilst Eiropas Savienības vides prasībām. Būtiski ir enerģijas zudumi.

Reģionā vērojama tendence palielināt vietējā un arī ekoloģiski tīrākā kurināmā – koksnes atlikumu izmantošanu, samazinot importēto energoresursu – naftas produktu, akmeņogļu un gāzes izmantošanu.

Pieaugot transporta līdzekļu skaitam un satiksmes intensitātei, palielinās gaisa piesārņojums no transporta.

Reģiona daudzajos kokapstrādes uzņēmumos ne visur atrisināts koksnes atkritumu un skaidu izmantošanas jautājums. Tos sadedzinot, rodas ugunsbīstamas situācijas un gaisa piesārņojums.

3.5.2. Ūdens kvalitāte

3.5.2.1. Virszemes ūdeņi

Virszemes ūdens piesārņojumu galvenokārt izraisa notekūdeņu novadīšana. To stāvoklis savukārt ir atkarīgs no attīrīšanas iekārtu esamības, komunālo notekūdeņu attīrīšanas kvalitātes, rūpniecisko notekūdeņu sastāvā esošajām bīstamajām vielām, difūzā piesārņojuma no lauksaimnieciskās ražošanas, kā arī no robežšķērsojošā un vēsturiskā piesārņojuma, lietus ūdens noteces un meliorācijas sistēmu ekspluatācijas.

Kopumā reģiona virszemes ūdeņus raksturo laba ekoloģiskā kvalitāte, (www.lva.gov.lv/lva/03produkti/04kartes/2003/udens/notekudeni.jpg), labas pašattīrīšanās spējas, ļoti zemas metālu un naftas produktu koncentrācijas un samērā zemas organisko vielu un biogēnu koncentrācijas¹. Daļa reģiona upju (Amata, Rakšupe, Vellupe, Dzērdupe) bioloģisko vērtību ziņā

¹ Virzs.ūd.kval.pārsk. - 87. lpp.

uzskatāmas par Latvijas mēroga etalonupēm ar tīriem ūdeņiem, lielu bioloģisko daudzveidību un starptautiski aizsargājamām sugām¹.

3.5.2.2. Dzeramais un pazemes ūdens

Reģionā centralizētajai ūdensapgādei izmanto pazemes ūdeņus, to krājumi ir pietiekami šodienas dzeramā ūdens vajadzību līmenim.

Reģionā pazemes ūdeņiem ir paaugstināts dzelzs saturs, pazemināts fluora savienojumu saturs, kā arī liela ūdens cietība (8.-5.) Nereti ūdens kvalitāte neatbilst standartiem sakarā ar ūdensgūtņu un inženiertīklu tehniskā stāvokļa neatbilstību pastāvošajām prasībām.

Vidzemes reģionā ūdensapgādes infrastruktūra ir novecojusi. Slikts ir dzeramā ūdens apgādes tīklu sanitārais stāvoklis. Novecojošie ūdensvadi bieži ir piesārņojuma avots un nenodrošina ūdens bakterioloģisko tīrību.

Daudzās apdzīvotās vietās ir nepietiekami efektīvas dzeramā ūdens atdzelžošanas ietaises vai to nav vispār.

Reģiona mazajās apdzīvotajās vietās un viensētās kā dzeramo ūdeni izmanto grunts ūdeņus, taču ne vienmēr ir atbilstoša dzeramā ūdens kvalitāte, jo ap ūdensguves vietām netiek ievērotas sanitārās prasības, nepietiekama arī kvalitātes kontrole.

Pazemes ūdeņu piesārņojums ar naftas produktiem ir iespējams bijušo degvielas uzpildes staciju, rūpniecības uzņēmumu un bijušo PSRS armijas bāžu teritorijās.

3.5.3. Notekūdeņi

Sakarā ar ražošanas apjomu samazināšanos pēdējos gados reģionā tendence samazināties gan kopējam notekūdeņu daudzumam, gan arī neattīrīto notekūdeņu daudzumam. Ar ES atbalstu tiek realizēti daudzi ūdensapgādes un kanalizācijas projekti.

Tomēr vidē – upēs, ezeros un jūrā vēl arvien tiek novadīts ievērojams daudzums neattīrītu un nepietiekami attīrītu notekūdeņu. 2005. gadā reģionā tika novadīti 3769 tūkstoši m³ piesārņotu notekūdeņu, t.sk. Valmieras rajonā – 2224 tūkst. m³. Mazāk kopējais un arī neattīrīto notekūdeņu apjoms virszemes ūdeņos ieplūst Alūksnes un Gulbenes rajonā (skatīt 3.2.tabulu).

3.2.tabula.

Ūdeņu novadīšana virszemes ūdens objektos 2005.gadā (tūkst.m³ gadā)

Rajons	NOVADĪTO NOTEKŪDEŅU KOPĒJAIS APJOMS	t.sk.		
		nosacīti tīri	normatīvi attīrīti	piesārņoti notekūdeņi kopā
Alūksnes rajons	597	-	498	99
Cēsu rajons	10417	7851	1716	850
Gulbenes rajons	682	-	487	195
Madonas rajons	1423	-	1128	295
Valkas rajons	1155	-	1049	106
Valmieras rajons	3168	220	724	2224
Vidzemes reģions	17442	8071	5602	3769
LATVIJA	226433	76912	107110	28259

Informācijas avots: LR CSP. Vides rādītāji Latvijā 2005.gadā. Rīga, 2006.

¹ http://senleja.gnp.gov.lv/PDF/Dabas_aizsardziibas_plans_11.10.2004.pdf 19.lpp.)

Esošajiem kanalizācijas tīkliem nepieciešama rekonstrukcija. Vietām notiek piesārņotu notekūdeņu tieša novadīšana virszemes ūdens objektos. Arī novecojušās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas nespēj nodrošināt normatīviem atbilstošu notekūdeņu kvalitāti, pašreizējam notekūdeņu daudzumam neatbilst bioloģisko attīrīšanas iekārtu tehniskais līmenis.

Ražošanas uzņēmumu notekūdeņi nereti ir pārāk koncentrēti, lai tos bez priekšattīrīšanas varētu ievadīt pilsētas attīrīšanas iekārtu sistēmā, tas rada nepieciešamību pēc priekšattīrīšanas iekārtām. Vērojama tendence – uzņēmumi pārtrauc ražošanu, jo nevar vai negrib investēt līdzekļus priekšattīrīšanas iekārtu izbūvē.

Pateicoties ES fondu finansējuma iespējām, situācijai ūdenssaimniecības jomā apdzīvotajās vietās ir tendence uzlaboties.

3.5.4. Atkritumu apsaimniekošana

Trīs lielākās atkritumu apsaimniekošanas organizācijas Vidzemes reģionā ir Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas organizācija (ZAAO), Starppašvaldību atkritumu apsaimniekošanas organizācija „Alba 5” un Vidusdaugavas atkritumu apsaimniekošanas reģions. Daļu reģiona – Cēsu, Valkas un Valmieras rajonus apsaimnieko ZAAO. Alūksnes, Gulbenes un daļēji Madonas rajonu (Cesvaines pilsēta ar lauku teritoriju, Lubāna, Indrānu, Sarkaņu un Dzelzavas pagasts) apsaimnieko starppašvaldību atkritumu apsaimniekošanas organizācija „Alba 5”, bet pārējās Madonas rajona pašvaldības apvienotās Vidusdaugavas atkritumu apsaimniekošanas reģiona projektā līdz ar Aizkraukles, Ogres un Jēkabpils rajoniem (skatīt 3.2.attēlu).

Reģionā ir arī citas atkritumu apsaimniekošanas organizācijas, piemēram, Smiltēnē un tās apkārtnē šādus pakalpojumus sniedz Smiltēnes pašvaldības SIA „Namu un komunālo uzņēmumu pārvalde”, Cēsīs ar dažāda veida atkritumu apsaimniekošanu nodarbojas SIA „Ragn-Sells”.

Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas organizācija (ZAAO)

Pašlaik reģiona daļā, ko apsaimnieko ZAAO, ir uzlabojusies atkritumu apsaimniekošanas sistēma, tiek īstenota centralizēta atkritumu apsaimniekošana (ieskaitot atkritumu savākšanu, transportēšanu un apglabāšanu). Reģionā atkritumi galvenokārt tiek savākti konteineros, kuru tilpums ir dažāds, no 0,1 m³ līdz 22 m³. attīstās atkritumu dalītās vākšanas sistēma. Šķīrotos atkritumus savāc 7 šķirošanas laukumos, kas izvietoti reģiona pilsētās. Papīru un kartonu ZAAO realizē SIA „Līgatnes papīrfabrika”, autoriepas – A/S „Brocēni”, metālu – A/S „Latvijas krāšmetāls”, stiklu SIA „EKO Riverss”, plastmasu SIA „Nordic Plast” un dienas gaismas lampas nodod SIA „Edvils” un AS „BAO”.

Atkritumu pārstrādi veic SIA „ZAAO-Triāls”, kas nodarbojas ar dzīvnieku atkritumu pārstrādi un SIA „V.L.T.”, kas nodarbojas ar olu paliktņu ražošanu no makalatūras.

2004.gada novembrī ekspluatācijā tika nodots SA poligons „Daibe”, kas tika izbūvēts, izmantojot ES ISPA fonda un pašvaldību līdzekļus. SA poligona īpašnieks ir pašvaldību dibinātā komercsabiedrība SIA „ZAAO”. Kopējā platība, kas rezervēta, ņemot vērā poligona attīstību nākotnē, ir 49,2 ha, poligona platība – 12,96 ha (4 atkritumu apglabāšanas krātuves). Plānots, ka poligona darbības laiks būs vismaz 28 gadi. Poligonā atrodas atkritumu šķirošanas stacija, kuras jauda ir 10 000 t/gadā, kā arī kompostēšanas laukums, kura platība ir 5000 m².

Līdz ar sadzīves atkritumu apglabāšanas poligona „Daibe” darbības uzsākšanu, slēgtas visas izgāztuves Vidzemes reģiona daļā, ko apsaimnieko SIA „ZAAO”.

Tiek plānots, ka Valsts bīstamo atkritumu apsaimniekošanas sistēmas izveide tiks pabeigta 2010.gadā. Šīs sistēmas ietvaros paredzēta bīstamo atkritumu savākšanas reģionālās stacijas izveide pie Smiltēnes pilsētas, kurā tiks savākti gan bīstamie rūpniecības, gan arī bīstamie sadzīves atkritumi.

Starppašvaldību atkritumu apsaimniekošanas organizācija „Alba 5”

Reģiona daļā, ko apsaimnieko atkritumu apsaimniekošanas organizācija „Alba 5”, atkritumu apsaimniekošanas sistēmā iesaistīti 35% lauku iedzīvotāju un 83% pilsētu iedzīvotāju. Atkritumu savākšanas sistēma reģiona pilsētās ir pietiekami attīstīta, tomēr nepieciešama lielākas iedzīvotāju daļas iesaistīšanas centralizētajā atkritumu apsaimniekošanas sistēmā, sevišķi lauku teritorijās. Reģionā atkritumi galvenokārt tiek savākti konteineros, kuru tilpums ir dažāds, no 0,1 m³ līdz 1,1 m³.

Atkritumu dalītā vākšana reģiona ir vājāk attīstīta, ko ietekmē trīs galvenie faktori:

- reģions atrodas pārāk tālu no pārstrādes ceļiem (vidēji 200 km);
- atkritumu apjomi, kas nodalīti otrreizējai pārstrādei / izmantošanai ir mazi;
- reģionā strādājošie uzņēmumi nav ieinteresēti attīstīt atkritumu dalīto savākšanu, ņemot vērā to, ka atkritumu dalītās vākšanas process ir ekonomiski neizdevīgs.

Pašlaik sadzīves atkritumu apglabāšana notiek reģiona atkritumu izgāztuvēs, taču līdz 2009.gadam paredzēts izveidot mūsdienīgu atkritumu apsaimniekošanas sistēmu, kura ietvers:

- infrastruktūru atkritumu apglabāšanai (poligons „Kaudzītes” Gulbenes rajona Litenes pagastā);
- infrastruktūru atkritumu savākšanai, t.sk. arī atkritumu dalītajai savākšanai;
- reģionā esošo izgāztuvju rekultivāciju.

Vidusdaugavas atkritumu apsaimniekošanas reģions

Reģionā sistemātiska, centralizēta un regulāra atkritumu savākšana tiek veikta reģiona lielākajās pilsētās, t.sk. Madonā. Pagastos atkritumu savākšanu nodrošina vietējo pašvaldību vai individuālie uzņēmumi.

Atkritumu savākšanai tiek izmantota konteineru sistēma, uzstādot dažāda tilpuma un formas konteinerus. Pašlaik sadzīves atkritumu apglabāšana notiek reģiona atkritumu izgāztuvēs, taču Vidusdaugavas atkritumu apsaimniekošanas reģiona atkritumu apsaimniekošanas plāns paredz uzbūvēt reģionā mūsdienīgu sadzīves atkritumu apglabāšanas poligonu un rekultivēt slēgtās atkritumu izgāztuves, kā arī izveidot reģionā vienotu bīstamo atkritumu savākšanas sistēmu.

3.2.attēls. Atkritumu apsaimniekošanas reģionu robežas

Tendences

- palielinās gaisa piesārņotāju skaits – aug gan stacionāro objektu, gan transportlīdzekļu skaits,
- gaisa piesārņojums mazinās, augot vietējā un ekoloģiski tīrākā kurināmā īpatsvaram,
- apdzīvotajās vietās novecojušas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, pašreizējam notekūdeņu daudzumam neatbilstošas bioloģisko attīrīšanas iekārtas,
- pieaug nepieciešamība pēc ražošanas uzņēmumu notekūdeņu priekšattīrīšanas,
- transporta – loģistikas pakalpojumu apjoma pieauguma rezultātā piesārņojuma palielināšanās,
- uzsākta atkritumu šķirošana.

Problēmteritorijas

Reģiona apdzīvotās vietas, kas nav pievienotas centralizētajai ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmai vai kurās šīs sistēmas novecojušas.

3.6. MEŽI

Meža resursi pieskaitāmi pie nozīmīgākajiem un reizē visdinamiskāk izmantojamiem reģiona dabas resursiem, un tiem ir ne vien ekoloģiska un sociālekonomiska nozīme, bet tie ir arī būtiska mozaīkveida ainavu veidojošā sastāvdaļa un nozīmīgs rekreācijas potenciāls.

Vidzemes mežos dominējošās koku sugas ir priede, egļu un sīklapu koki, pārsvarā bērzs. Lielāko daļu mežu veido vidēja vecuma audzes, kurās koncentrēti arī lielākais koksnes daudzums. Dominējošie slapjie meži (reģiona ziemeļrietumos - ZVBR un dienvidaustrumos) gan ir ar mazāku saimniecisko nozīmi, bet tiem ir liela loma teritorijas bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā.

Mežs ietekmē klimatu, attīra gaisu un ūdeni, dod patvērumu daudzām augu un dzīvnieku sugām. Liela augu un dzīvnieku daudzveidība ir saglabājusies, pateicoties meža audžu daudzveidībai. Reģiona meži ir bagāti ar meža dzīvniekiem, un šis apstāklis ļauj attīstīt mežsaimniecību un mežsaimniecības tūrismu.

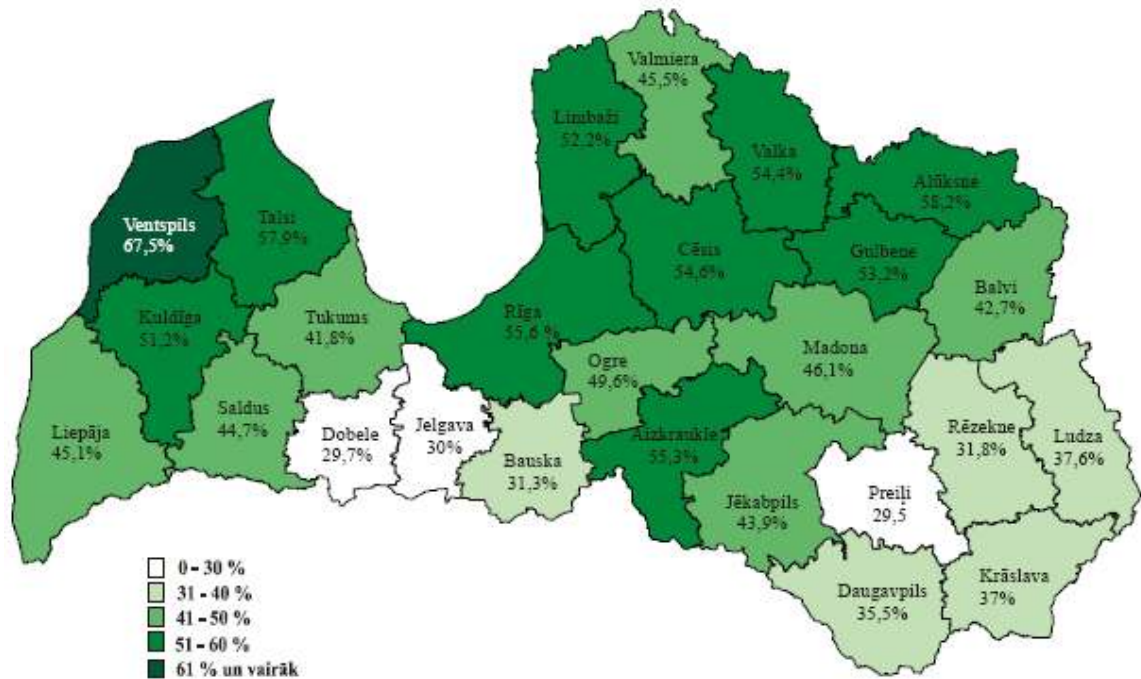
Vidzeme ir viens no mežainākajiem Latvijas reģioniem – tie aizņem pusi reģiona teritorijas. Tas ir augstāks, nekā vidējais rādītājs Latvijā (44,6%)¹ un viens no augstākajiem rādītājiem Eiropā.

Lai gan visa Vidzemes reģiona teritorija ir bagāta ar mežiem, īpaši izdalāma ir tā ziemeļaustrumu daļa ar saimnieciski nozīmīgajiem lielākajiem vienlaidus meža masīviem:

- mežu masīvs starp Valku, Vijciemu, Strenčiem, Alūksnes rajona Virešu pagastu;
- mežu apvidus Alūksnes rajonā (Liepnas, Mālpupes pagasti) pie Balvu rajona robežas.

Ar mežiem klāto platību īpatsvars ir ļoti atšķirīgs ne tikai rajonu, bet arī pagastu teritoriju zemju sadalījumā. Vislielākā mežu zemju platība ir Cēsu rajonā, kur meži aizņem 154 913,9 ha jeb 54,6% no rajona kopplatības. Pēc mežu zemju kopplatības seko Madonas rajons (152 440,2 ha), taču tajā ir viens no Vidzemē zemākajiem meža zemju īpatsvaram - 46,1% rajona kopplatības, mazāks ir tikai Valmieras rajonā – 45,5%. Savukārt vislielākais mežiem klāto platību īpatsvars ir Alūksnes rajonā (58,2%), Cēsu rajonā (54,6%), Valkas rajonā (54,8%) un Gulbenes rajonā (53,2%) (skatīt 3.3.attēlu). Mežiem klāto platību īpatsvars pagastu griezumā ir ļoti atšķirīgs - piemēram, Valkas rajonā visaugstākais ir Launkalnes (73%), Vijciema (68%), Valkas (63%) pagastos, bet krietni zemāks Smiltenes (25%) un Blomes (29%) pagastos.

¹ Resursu patēriņu novērtējums 2004, 57 lpp.

3.3.attēls. Mežainums Latvijas reģionos
Informācijas avots: LR Zemkopības ministrija

Zinātniskās izpētes meži

Zinātniskās izpētes mežu statuss 28936,9 ha platībā ir piešķirts 7 atsevišķiem meža novadiem, kuri atrodas 9 rajonu un 23 vietējo pašvaldību administratīvajās teritorijās. Vidzemes reģionā zinātniskie izpētes meži atrodas Cēsu, Valkas un Madonas rajonā:

- Kalsnavas mežu novads (kopējā platība 7327,2 ha), 3.4.attēlā atzīmēts ar nr.1;
- Mežoles mežu novads (kopējā platība 9980,8 ha), 3.4.attēlā atzīmēts ar nr.2;
- Taurenas mežu novads (kopējā platība 105,0 ha), 3.4.attēlā atzīmēts ar nr.6.

3.4.attēls. Zinātniskās izpētes meži
Informācijas avots: Valsts mežu dienests

Zinātniskās izpētes meži sastāv no:

- teritorijas, kurās dažādos laika posmos ierīkoti ilglaicīgas zinātniskās izpētes objekti - mežkopības, meža selekcijas un ģenētikas, integrālā meža monitoringa parauglaukumi vai citi zinātniskās izpētes objekti, kurus izmanto izpētei, mācībām un demonstrējumiem;
- mežu teritorijas, kurās neietilpst izpētes objekti, bet kas paredzētas jaunu izpētes objektu ierīkošanai vai koksnes resursu un nekoksnes materiālo vērtību ieguvei.

Pavisam kopā Vidzemes reģionā zinātniskās izpētes meži aizņem 13 913,5 ha lielu platību, no kuriem 8490 ha atrodas Valkas rajonā (skatīt 3.3.tabulu).

Zinātniskās izpētes meži atrodas Valsts meža dienesta valdījumā un to apsaimniekošanas pilnu ciklu administrē Meža pētīšanas stacija.

Meži tiek apsaimniekoti saskaņā ar zinātniskās izpētes mežu apsaimniekošanas programmu, kas nosaka veicamos pasākumus izpētes objektu ierīkošanas atbalstam, kā arī pārējo meža platību apsaimniekošanu.

3.3.tabula

Zinātniskās izpētes mežu sadalījums administratīvajās teritorijās

Rajons	Pagasts	Platība, ha
<i>Kalsnavas mežu novads</i>		
Madonas	Kalsnavas pagasts	2320,2
	Laudonas pagasts	1507,5
	Kopā rajonā:	3827,7
<i>Taurenas mežu novads</i>		
Cēsu	Dzērbenes pagasts	105,0
<i>Mežoles mežu novads</i>		
Cēsu	Drustu pagasts	1490,8
	Kopā rajonā:	1595,8
Valkas	Launkalnes pagasts	8410,5
	Variņu pagasts	79,5
	Kopā rajonā:	8490,0
KOPĀ VIDZEMES REĢIONĀ		13 913,5

Informācijas avots: Valsts mežu dienests

Meža platībām reģionā ir tendence palielināties, jo ir lielas neizmantoto lauksaimniecības zemju platības, kuras ne tikai aizaug ar mazvērtīgiem kokiem un krūmiem, bet tiek arī mērķtiecīgi apmežotas.

Meža zemju nesamazināšanos nosaka valsts Meža politika- meža likums nosaka stingrus meža zemju transformācijas nosacījumus. Transformētā meža zemes platība reģionā ir neliela-2004. gadā 58.2.ha, taču meža zemju transformācijas citos lietošanas veidos gadījumu skaitam ir tendence palielināties – visvairāk meža zemju tiek transformēti Cēsu un Valmieras rajonos (skatīt 3.4.tabulu). Transformēti tiek nelieli meža zemes gabali galvenokārt apbūves vajadzībām skaidrās vietās un pie ūdeņiem.

Meža zemes transformācija sadalījumā pa virsmežniecībām 2001. – 2004.

Virsmēžniecība	2001.		2002.		2003.		2004.	
	Gad. skaits	Transf. plat. ha	Gad. skaits	Transf. plat. ha	Gad. skaits	Transf. plat. ha	Gad. skaits	Transf. plat. ha
Alūksnes	0	0	1	0.2	5	141.5	5	5.6
Cēsu	9	18.7	11	26.18	32	150.8	25	22.6
Gulbenes	0	0	5	6.0	3	6.3	4	6.2
Madonas	1	5.09	5	5.04	3	5.5	3	1.8
Valkas	7	14.88	3	0.74	6	23.5	10	8.4
Valmieras	3	1.1	4	4.1	13	8.1	10	13.6
Kopā	20	39.77	29	42.26	62	335.7	57	58.2

Informācijas avots: Valsts mežu dienests

Nacionālās un reģionālās vērtības

- Bioloģisko daudzveidību saglabājošie slapjie meži reģiona ziemeļos un austrumos,
- saimnieciski nozīmīgie lielākie vienlaidus meža masīvi reģiona ziemeļrietumos

Tendences

- meža zemju platības pieaugums,
- privāto mežu nepietiekami efektīva apsaimniekošana un dabas aizsardzības pasākumu realizēšana līdzekļu trūkuma dēļ, kā arī nepietiekami kvalitatīva meža atjaunošana un jaunaudžu kopšana,
 - meža ainavas degradācija, ko izsauc kailcirtes gar ceļmalām, nepietiekama mežu meliorācijas sistēmu uzturēšana,
 - fiziku un juridisku personu vēlme transformēt meža zemes apbūves zemēs, sevišķi skaistās vietās un pie ūdeņiem,
 - koksnes krājumu uz 1 hektāru samazināšanās reģionā, tāpat kā valstī kopumā.

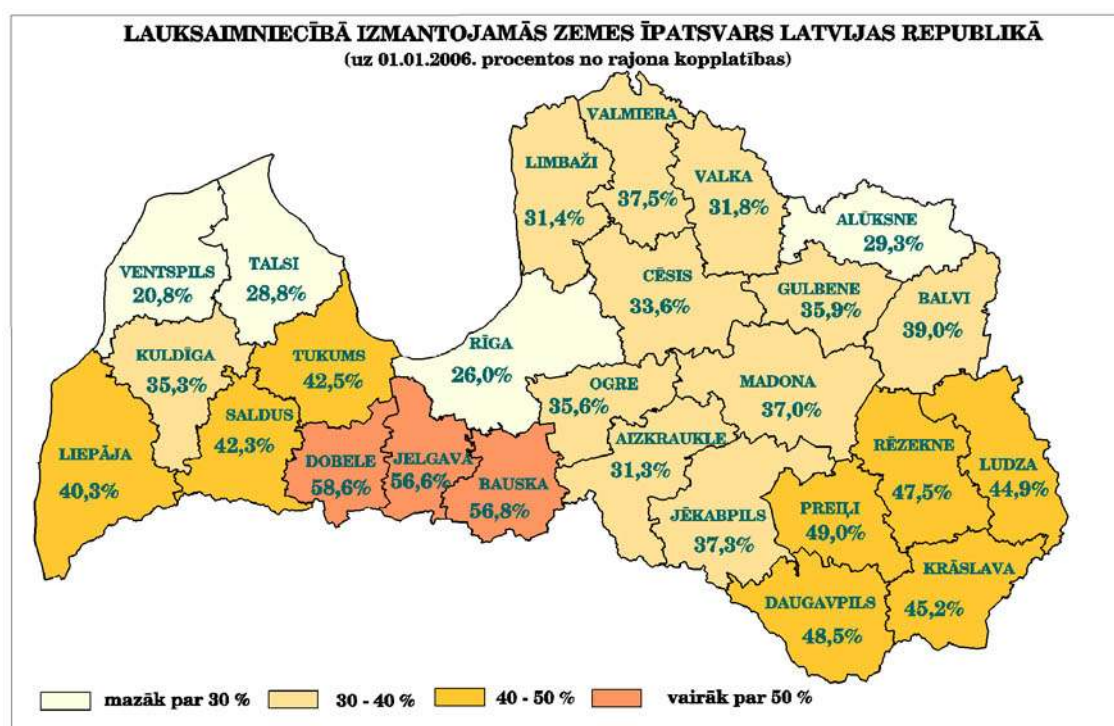
Problēmteritorijas

- meža zemes, kas tiek transformētas par apbūves teritorijām,
- privāto īpašnieku meži, kuros nepietiekami efektīva apsaimniekošana, atjaunošana, kopšana un dabas aizsardzības pasākumu ievērošana

3.7.LAUKSAIMNIECĪBAS TERITORIJAS

Lauksaimniecība ir ne tikai gadu simtiem veca nodarbošanās, kas noteikusi ainavas raksturu, bet arī vitāli svarīga reģiona tautsaimniecības nozare, kaut arī Vidzemē saražotā lauksaimniecības produkcija veido nelielu īpatsvaru no visa valstī saražotās produkcijas kopapjoma, un arī dabas un klimatiskie apstākļi šeit ir ievērojami nelabvēlīgāki lauksaimniecībai, nekā citos Latvijas reģionos.

Reģionā lauksaimniecībā izmantojamās zemes (LIZ) aizņem 525052 ha, kas ir 34,4% no reģiona kopējās zemes platības, no tām 59% ir meliorētas platības. No reģiona rajoniem visaugstākais lauksaimniecībā izmantojamo zemju īpatsvars ir Valmieras (37,5%). Madonas rajonā ir vislielākās lauksaimniecībā izmantojamo zemju platības (124 255,3 ha) un arī augsts lauksaimniecībā izmantojamo zemju īpatsvars – 37,1%. Vismazākās lauksaimniecībā izmantojamo zemju platības un arī vismazākais LIZ īpatsvars ir Alūksnes rajonā - 66 056,5 ha un 29,3% un Valkas rajonā, attiecīgi 77 844,1ha un 31,8% (skatīt 3.5. attēlu).

3.5.attēls. Lauksaimniecībā izmantojamās zemes īpatsvars
Informācijas avots: LR Zemkopības ministrija

Lauksaimniecības zemju vidējais auglības novērtējums reģionā nav augsts- tikai 31,4 balles, kas ir zemāks par vidējo rādītāju Latvijā, un tikai 2,3% ir nacionālās nozīmes un 1,5% - rajonu nozīmes LIZ (pēc GIS projekta aprēķiniem). Nacionālas nozīmes lauksaimniecībā izmantojamās zemes platības, kuru nogabala zemes kvalitātes novērtējums nav zemāks par 50 ballēm un zemes nogabala platība nav mazāka par 50 ha, reģionā koncentrējas Valmieras, Cēsu, Valkas, Gulbenes un Alūksnes rajonā un atbilstoši Ministru kabineta 14.02.2006. noteikumiem Nr.142 tās noteiktas par nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijām.

LIZ sadalījums reģionālā griezumā ir ļoti nevienmērīgs. Pēdējos 10-12 gados sarukusi lauksaimnieciskajā ražošanā izmantotās zemes platība. Līdz ar lauksaimnieciskās ražošanas apjomu samazināšanos palielinās neizmantoto lauksaimniecības zemju īpatsvars (Latvijā 1996.-

2001.g. tas pieaudzis no 15% līdz 21%¹). Vislielākās neizmantotās lauksaimniecības zemes platības ir Cēsu rajonā, arī citos reģiona rajonos palielinājusies lauksaimniecības zemju dabiskā transformācija - neizmantotās zemes pārpurvojas, aizaug ar nezālēm, mazvērtīgiem krūmājiem.

Madonas rajonā ar vislielākais neizmantoto LIZ īpatsvars kopējā lauksaimniecībā izmantojamo zemju kopplatībā ir Lazdonas pagastā – 62,6%, Indrānu pagastā – 40,5%, Bērzaunes pagastā – 38,7%.

Vairākos Valkas rajona pagastos ir visai liels neizmantoto LIZ īpatsvars – Jērcēnu pagastā – 32,6%, Valkas pagastā- 19,1%, savukārt citos lauksaimniecības zemes tiek izmantotas, un neizmantoto LIZ īpatsvars ir tikai 0,9% Palsmanes pagastā un 0,5% Brantu pagastā.

Nevienmērīgi lauksaimniecības zemju izmantošanas rādītāji ir arī Alūksnes rajonā – 18,5% neapsaimniekoto LIZ Veclaicenes pagastā, un 0,4% Virešu un Kalncempju pagastos, 0,1% - Mārkalnes pagastā.

Salīdzinoši viendabīgāka lauksaimniecības zemes izmantošana lauksaimnieciskajā ražošanā ir Valmieras rajonā, kur ar augstu neapsaimniekoto LIZ īpatsvaru izceļas Lodes pagasts – 34,0% un Skaņkalnes pagasts – 17,3%.

Reģionā izveidoti divi polderi – Zvidzienes polderis Madonas rajona Ošupes pagastā un Silzemnieku polderis Valmieras rajona Burtnieku pagastā. Polderi izveidoti, lai lauksaimnieciskajā ražošanā izmantotu applūstošās teritorijas, tie ir nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijas un ir iekļauti nacionālas nozīmes lauksaimniecības polderu sarakstā (Ministru kabineta 14.02.2006. noteikumu Nr.142 1.pielikums).

Lauksaimniecībā izmantojamo zemju neizmantošanas rezultātā notiek lauksaimniecībā izmantojamo zemju degradācija, zūd tradicionālā lauku mozaīkveida ainava. Kultūrainavu degradē arī pamestās lauksaimnieciskās būves un ražošanas ēkas gan laukos, gan ciemos un mazpilsētās.

Turpinoties lauksaimniecības pārstrukturizācijas procesam un sarūkot intensīvajai lauksaimnieciskajai ražošanai, samazinās arī lauksaimniecības zemju piesārņojums. Ņemot vērā relatīvi lielās platības, kurās līdz šim praktiski nemaz nav lietotas ķīmikālijas, Vidzemē ir liels potenciāls lauksaimniecības produktu ražošanai ar bioloģiskām metodēm. Aug saimniecību skaits, kas darbojas netradicionālās lauksaimniecības nozarēs (dzērvenes, ārstniecības augi, sēnes) un ar netradicionālo lopkopību (kažokzvēri, fazāni, strausi utt.), alternatīvajā saimniecībā attīstās savvaļas dzīvnieku audzēšana un medību parku veidošana².

Reģionā kopš 1913.gada darbojas Valsts Priekuļu laukaugu selekcijas institūts, kas pēc Ministru kabineta 14.02.2006. noteikumiem Nr.142 „Noteikumi par nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijām” ir nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorija.

Valsts Priekuļu laukaugu selekcijas institūtā zinātniskie pētījumi tiek veikti sešās grupās:

- Kartupeļu selekcijas grupa;
- Miežu selekcijas grupa;
- Ziemas rudzu selekcijas grupa;
- Tritikāles selekcijas grupa;
- Agrotehnikas grupa;
- Bioloģiskās lauksaimniecības grupa.

Iestādē darbojas meristēmu laboratorija un agronomisko analīžu laboratorija, kā arī izveidota bioloģiski audzētu augu seka un veikti pētījumi bioloģiskajā lauksaimniecībā.

Priekuļos apvienojot vienuviet ar lauksaimniecību saistītas institūcijas SIA „Sertifikācijas un testēšanas centrā”, tika izveidots Vidzemes Agrocentrs. Agrocentrs sniedz informāciju un veic pakalpojumus lauksaimniecības un mežsaimniecības jautājumos. Tajā darbojas Ziemeļvidzemes reģionālā lauksaimniecības pārvalde, Lauku konsultāciju birojs, Cēsu virsmežniecība, Sertifikācijas un testēšanas centrs, Lauksaimniecības datu centrs, Ciltsdarba valsts inspekcija,

¹ resursu patēriņu novērtējums 2004, 102 lpp

² Nacionalais vides politikas plāns, 57. lpp

Rajona zemnieku apvienība, bioloģisko lauksaimnieku un melioratoru biedrība. Tiek plānota Agrocentra attīstība, piesaistot gan Valsts Priekuļu laukaugu selekcijas institūtu, gan izglītības iestādes un citas organizācijas.

Nacionālās un reģionālās vērtības

Nacionālā vērtība – reģionā esošās nacionālās nozīmes lauksaimniecības teritorijas.

Reģionālā vērtība – mozaīkveida zemes lietojuma struktūra.

Tendences

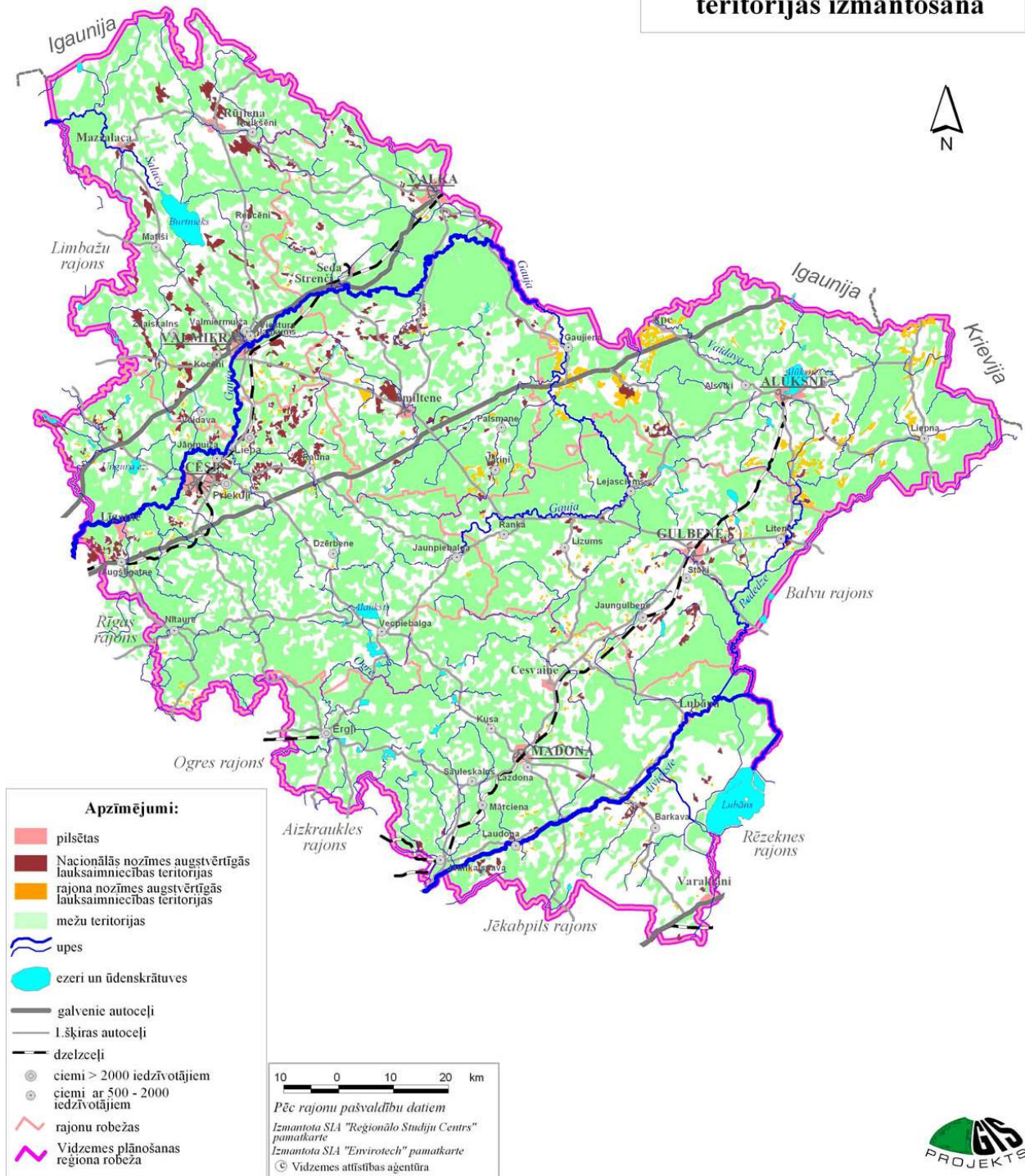
- pieaug neizmanto LIZ platības un īpatsvars,
- nepietiekamu agrotehnisko pasākumu dēļ un pasliktinoties meliorācijas sistēmu stāvoklim, samazinās lauksaimniecības zemju kvalitāte,
- aizaugot un pārpurvojoties neizmantotajām LIZ, zūd tradicionālā lauku mozaīkveida kultūrainava.

Problēmteritorijas

- neizmantotās lauksaimniecībā neizmantotās zemes, kas aizaugot un pārpurvojoties, degradē tradicionālo lauku mozaīkveida ainavu.

5.Kartoshēma

Vidzemes plānošanas reģiona
teritorijas izmantošana

5.kartoshēma. Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas izmantošana

3.8.DABAS VĒRTĪBU TERITORIJAS

3.8.1. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas

Latvijas salīdzinoši neskartā daba nereti tiek minēta kā Latvijas nozīmīgākais resurss un Latvijas simbols, un vislielākās neskartās dabas platības atrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijās (ĪADT), no kurām daudzas līdztekus dabas vērtību saglabāšanai sniedz arī lieliskas dabas tūrisma iespējas. Lai nodrošinātu dabas vērtību saglabāšanu, ir izveidota īpaši aizsargājamo teritoriju sistēma un mikroliegumi.

Vidzemes reģionā ir 188¹ īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un dabas pieminekļi, (Latvijā - 632), kuras kopā aizņem 29,9% (ieskaitot ZVBR, pēc GIS projekta aprēķiniem) no kopējās īpaši aizsargājamo dabas teritoriju platības. 87 no 336 Latvijā esošajām Natura 2000 vietām atrodas Vidzemes reģionā. Vidzemē sastopami visi nacionālās nozīmes aizsargājamo teritoriju veidi: 2 dabas rezervāti, 69 dabas liegumi, 5 dabas parki, 1 nacionālais parks, 4 aizsargājamo ainavu apvidi, 98 dabas pieminekļi, kā arī 1 biosfēras rezervāts. Ministru kabineta 22.11.2005. noteikumos Nr.888."Par aizsargājamām alejām" minēti 14 dabas pieminekļi-aizsargājamās alejas Vidzemes reģionā. Ir izveidoti 420 (<http://www.lvgma.gov.lv>) mikroliegumi. Dabiskie biotopi tiek saglabāti valsts mežos (piem., Gulbenes rajonā- 1547), izdalot dabisko meža biotopu koncentrācijas vietas, kuras nākotnē varētu kļūt par liegumu teritorijām.

Starp reģiona rajoniem ar vislielāko īpaši aizsargājamo dabas teritoriju skaitu izceļas Alūksnes rajons: Veclaicenes aizsargājamo ainavu apvidus, Kornetu – Peļļu, Dēliņkalna un kopš 1926. gada balsts aizsardzībā esošais Indzera ezera salu dabas liegumi, daudzie purvu dabas liegumi (Ašu purvs, Baltais purvs, Lepuru purvs, Melnsalas purvs, daļa no aizsargājamo ainavu teritorijas „Ziemeļgauja” u.c.) – kopā 24 teritorijas.

Bagāts ar īpaši aizsargājamām dabas teritorijām (ĪADT) ir Madonas rajons, tajā atrodas Krustkalnu dabas rezervāts un daļa Teiču dabas rezervāta, aizsargājamo ainavu apvidus „Vestiena” (AAA „Vestiena”), 5 dabas parki, starp tiem arī visiem labi zināmais Gaiziņkalna dabas parks, 13 dabas liegumi (Lielais Pelečāres purvs, Vesetas palienes purvs, Palšu purvs u.c.), pavisam 27 ĪADT. LIFE projekta ietvaros AAA „Vestiena” ietvaros tiek izstrādāts dabas aizsardzības plāns, kā arī izstrādāti individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.

Daudz ĪADT ir Valkas rajonā – kopskaitā 17; kā teritoriāli lielākās minamas daļa no aizsargājamo ainavu apvidus „Ziemeļgauja”, daļa Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta, purvu liegumi - Pukšu, Kārķu, Vadaiņu, Sedas purvs un citi.

Cēsu rajonā ir 14 īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, teritorijas ziņā vislielākā ir Gaujas NP, kas Gaujas senlejā un tās apkārtnē aizsargā unikālas dabas vērtības, vienlaikus nodrošinot gan rekreācijas, gan dabas aizsardzības funkcijas – Cēsu rajonā atrodas lielākā daļa parka teritorijas. Rajonā atrodas Vecpiebalgas aizsargājamo ainavu apvidus, kurā tiek saglabātas raksturīgās Vidzemes kultūrainavas un dabas vērtības, dabas liegumi Raunas Staburags, Melturu sils, Spinduļu meži u.c.

Valmieras rajonā atrodas 14 ĪADT: daļa Gaujas NP, Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta, kurā savukārt ietilpst starptautiskas nozīmes mitrājs „Ziemeļu purvi”, aizsargājamo ainavu apvidus „Ziemeļgauja”, dabas parka „Salacas ieleja”, arī purvu liegumi - Oleru purvs, Viķvēnu purvs u.c.

Vismazākais īpaši aizsargājamo dabas teritoriju skaits ir Gulbenes rajonā – dabas liegumi Sitas un Pededzes paliene, Pededzes lejtece, Kadājs, Lielais Mārku purvs u.c., kopā 12 teritorijas.

Pašlaik tikai daļai no esošajām aizsargājamām teritorijām ir izstrādāti dabas aizsardzības plāni, kas nosaka nepieciešamos vai pieļaujamos teritorijas apsaimniekošanas un aizsardzības pasākumus, vadoties no teritorijas īpatnībām un konkrētajiem apstākļiem.

¹ Pēc www.dap.gov.lv datiem

3.8.2. Mitrāji

Īpaši vērtīgas dabīgās dzīvotnes ir apmēram 10% (www.vkmc.gov.lv) Vidzemes reģiona teritorijas aizņemošie mitrāji, kas ietver mitros mežus, purvus un aizaugošus ezerus. Tie nodrošina līdzsvarotus hidroloģiskos apstākļus, regulē ūdens plūsmu un kalpo kā dabiskie piesārņojuma attīrītāji, ir dzīvesvieta daudzām retām un apdraudētām dzīvnieku un augu sugām, kā arī tiem ir liela nozīme dabas daudzveidības saglabāšanā.

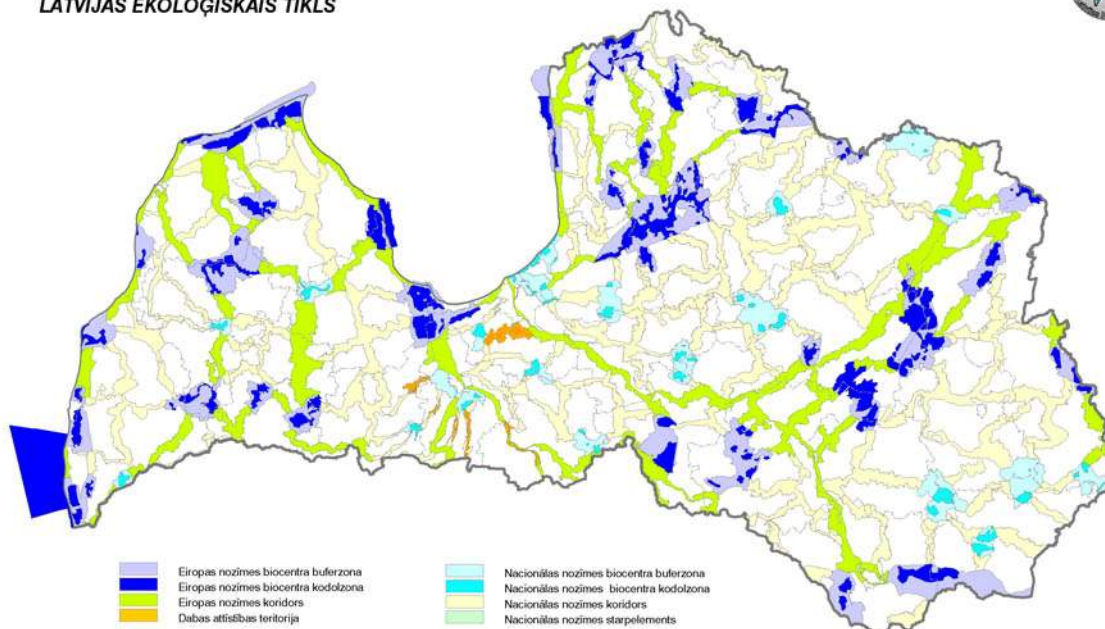
Purvi ir viena no lielākajām Latvijas dabas bagātībām, jo bez ekoloģiskās vērtības (reģionā atrodas trīs – Lubāns, Ziemeļu purvi, Teiču un Pelečāres purvi, no sešām Latvijas Ramsāres vietām – starptautiskas nozīmes mitrājiem) tiem ir arī būtiska ekonomiska loma – purvi glabā nozīmīgus unikālā dabas resursa – kūdras krājumus. Interesei par kūdras resursiem un tās ieguves apjomiem ir tendence pieaugt, jo:

- paplašinās kūdras kā resursa pielietojums – tā vairs nav tikai kurināmais vai pakaiši, bet kļūst par būtisku ķīmiskās rūpniecības izejvielu.
- lielākajā daļā Rietumeiropas valstu kūdras resursi nepārdomātas izmantošanas dēļ jau praktiski ir iztērēti.

Lielākā purvu un mitrāju koncentrācija ir reģiona ziemeļu daļā pie Igaunijas robežas – Valmieras un Valkas rajonos Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta teritorijā – te jāmin Sedas purvs un Ziemeļu purvi, Sudas-Zviedru purvs un reģiona dienvidaustrumos – Madonas rajonā, kur ievērojamas platības aizņem valsts un starptautiskas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas – Teiču purvs un Lubānas mitrāja komplekss.

Pateicoties plaši sazarotai upju, mitrāju, mežu un neskartu biotopu sistēmai, šīs teritorijas un lielākā daļa dabas objektu veido tādus kā dabas „koridorus”, uz kuru pamata Latvijas Dabas fonds ir izstrādājis Latvijas ekoloģisko tīklu.

LATVIJAS EKOLOĢISKAIS TĪKLS

0 18 36 km

3.6.attēls. Latvijas ekoloģiskais tīkls
Informācijas avots: www.elap.lv

NATURA 2000 teritorijas un dabas koridoru „tīklojums” reģionu klāj vienmērīgi un visaptveroši. Tomēr ir izteikts sadalījums starp Eiropas nozīmes NATURA 2000 un nacionālas nozīmes teritorijām. Tas saistīts ar zemienēs biežāk sastopamiem Eiropas nozīmes mitrajiem, purviem un ūdeņiem, kas ir telpa retu un daudzveidīgu biotopu eksistencei. Tāpēc Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas ir koncentrētas zemienēs, NATURA 2000 tīkla divās joslās:

- Austrumlatvijas zemiene, kur Eiropas nozīmes NATURA 2000 teritorijas virknējas virzienā no Malienas pauguraines uz Daugavu: Pededzes ieleja un palienes - Pededzes lejtece un apkārtējie purvi - Lubāna klāni - Lubāns - Aiviekstes ieleja un palienes – Teiču purvi - Krustkalnu purvi;
- Tālavas zemiene, kur teritorijas virknējas virzienā no Trapenes līdzenuma pa Gaujas ieleju un tās apkārtni, tālāk sadaloties divos virzienos – pa Gauju uz leju, uz Gaujas NP aptverto teritoriju un no Sedas purva pa Sedas upi uz Burtnieku un Salacas ieleju.

3.7.attēls. Lubānas mitrāji

3.8.attēls. Teiču purvi

Pārējās aizsargājamās dabas teritorijas un mazskartās dabas zonas veido pietiekoši blīvu „zaļo koridoru” tīklu, kas nodrošina bioloģiskās daudzveidības saglabāšanos, galveno dabas procesu norisi un sugu migrācijas iespēju.

3.8.3. Aizsargājamās ainavas

Vidzemes ainava ir daudzveidīga un krāšņa- to sekmējusi gan reljefa lielformu maiņa, gan to dažādība: Tālavas un Austrumlatvijas zemienes, Vidzemes un Alūksnes augstienes, izteiksmīgā Gaujas ieleja, rāmās Salaca un Aiviekste, skaistie ezeri, kā arī teritorijas vēsturiskā attīstība. Augstienēs dominējošo pauguru formu un sastāva daudzveidība nosaka ainavas mozaīku. Te mijas noslēgti skati ar tālām skatu perspektīvām, kas sniedzas tālu pāri zemienēm. Tālavas zemienes līdzenumu smilšu nogulumi ir viens no faktoriem, kā rezultātā šeit ir lieli mežu masīvi. Lielas pārmaiņas vērojamas meža ainavā – mežu izciršana un kokmateriālu izvešana noved pie meža ainavas ekoloģiskas un vizuālas degradācijas, jo ne vienmēr tiek ņemta vērā meža ainavas lielā vizuālā un ekoloģiskā nozīme.

Vidzemes reģionā vēsturiski izveidojusies raksturīgā viensētu tipa apdzīvojuma struktūra radījusi vienu no būtiskākajām nacionālas nozīmes vērtībām - tradicionālo lauku ainavu ar ēku ansambļiem, piemājas dārziem un apstādījumiem.

Vēsturiski lielas pārmaiņas Vidzemes ainava piedzīvojusi padomju periodā – izsūtīšanas, iedzīvotāju pārvietošana uz ciematiem, kad tika veikta lauksaimniecības un mežu zemju meliorācija – tās rezultātā Vidzemes raksturīgā mozaīkveida ainava pazaudēja ne vien būtiskus struktūrelementus – ceļus, alejas, dižkokus, viensētas un to grupas, bet arī tradicionālās apbūves ainavas veidošanas tradīcijas - „Neviens zemkopis visā plašajā pasaulē nav pratis tik jauki iekļaut savā pakalnainajā zemes gabalā mājas, tik skaisti tās izrotāt kokiem, tik jauki izklāt visapkārt augļu dārzus kā vecie Vidzemes zemnieki” (Anšlavs Eglītis). Mozaīkveida ainavas izzušanu sekmējusi un turpina sekmēt arī tīrumu un ganību aizaugšana.

Kaut uz Latvijas fona Vidzeme nav visai bagāta ar ezeriem, tomēr tiem ir daudzu ainavu telpu akcentējoša nozīme. Nepārvērtējama nozīme ir arī daudzajām upēm un to pietekām. Skaistās vietas, sevišķi ezeru un upju krastos, piesaista arvien vairāk cilvēku, kuri meklē gan atpūtas, gan dzīves vietas, no vienas puses, piesaistot investīcijas, no otras- radot draudus dabai. Arī Vidzemē parādās tendence nožogot īpašumu teritoriju gar upēm un ezeriem, līdz ar to liedzot padarot ūdeņus sabiedrībai nepieejamus un liedzot pārvietošanās iespējas (atpūtas takas, tūrisma maršruti, veloceļiņi u.c.) gar tiem.

Teritorijas plānojuma ietvaros veikta reģiona ainavu apzināšana; darba rezultātā sagatavots un izdots informatīvs buklets „Vidzemes ainavu daudzveidība šodien un rīt” (VAA, 2004.), kā arī sagatavots teritorijas plānojuma pielikums „Vidzemes ainavas, to novērtējums un izmantošanas raksturojums”, un iezīmējušies sekojoši galvenie reģiona ainavu tipi:

- upju ieleju un senleju ainava. Gaujas senielejas un pieteku ieleju ainava ar raksturīgo izteikto reljefu un daudzajiem devona smilšakmens atsegumiem ir unikāls Eiropas nozīmes dabas veidojums,
- tradicionālā lauku kultūrainava- harmoniska lauksaimniecībā izmantojamo zemju, nelielu mežu puduru, ūdenstilpju un izklaidu viensētu apbūves mozaīka,
- meža ainava ar raksturīgo jaukto un skuju koku mežu mozaīku,
- purvu ainava – atklātas vai daļēji pārskatāmas pārpurvotas teritorijas ar raksturīgo purva augu valsti,
- ezeru ainava – gan dabiskās, gan tradicionālās lauku kultūrainavas ap ezeriem,
- kultūrvēsturisko apbūves centru ainava- ar kultūras un vēstures pieminekļu koncentrāciju nelielā platībā – pilskalni, pilsdrupas, senu apbedījumu vietas, baznīcas, muižu centri, atsevišķas zemnieku sētas,
- urbanizēta ainava – kam raksturīga daudzstāvu dzīvojamā apbūve, sablīvēta vienstāva apbūve, ražošanas un apkalpes objekti.

Vairums Vidzemes ainavu ir uzskatāmas par kultūrainavām, jo tikai nedaudzas teritorijas ir palikušas cilvēka darbības neietekmētas.

Kultūrainavu pašlaik apdraud gan ekonomiskā stagnācija, gan arī strauja un nekontrolēta attīstība. No vienas puses, aizvien turpinošās lauksaimnieciskās ražošanas samazināšanās, tradicionālā lauku dzīves veida izzušana noved pie lēnām izmaiņām lauku ainavā. Tiek zaudēti lauki un pļavas, aramzeme pārveidojas par mitrājiem un mežiem, izzūd mazie lauku ceļi un ēkas sabrūk. Tas nozīmē, ka īpatnais kultūrainavas mozaīkas raksturs var tikt pazaudēts. No otras puses – nereti jauno elementu, degvielas uzpildes staciju, autoservisu, veikalu, moteļu, kafejnīcu un dažādu reklāmu arhitektoniskie risinājumi ir zemas kvalitātes un videi neatbilstoši.

Vērtīgāko ainavu aizsardzībai reģionā valsts izveidojusi piecus aizsargājamo ainavu apvidus, un teritorijas plānojuma izstrādes gaitā identificētas reģionālās nozīmes aizsargājamās ainavas.

Ainavu un to skaistuma saglabāšana neizslēdz to ekonomisku izmantošanu, tieši otrādi, tās var būt par ekonomiskās attīstības stimulu: brīnišķīgās ainavas piesaista tūristus un bieži vien līdz ar to arī investīcijas. Tādēļ šī daudzveidīgā mantojuma ainavas jāapzina pilnībā un jāizvērtē to saglabāšanas un tālākas izmantošanas reglamentācija.

Starptautiskās, nacionālās un reģionālās dabas areālu vērtības

Starptautiskās vērtības

Starptautiskās nozīmes mitrāji – Ramsāres vietas: Teiču un Pelečāres purvi, Lubānas mitrāju komplekss, Ziemeļu purvi, Natura 2000 teritorijas, lašupe Salaca.

Nacionālās vērtības – īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un dabas pieminekļi.

Reģionālās vērtības – raksturīgā lauku mozaīkveida ainava, reģionālas nozīmes aizsargājamās ainavas, tīrā un mazpiesārņotā daba.

Tendences

- ĪADT skaita un platību palielināšanās pēdējos gados un perspektīvā,
- vides piesārņojuma palielināšanās nepietiekamas tūrisma infrastruktūras dēļ tūristu biežāk apmeklētajās vietās.

Problēmteritorijas

- īpaši aizsargājamās dabas teritorijās- nereti publisko un privāto interešu nesaskaņa par zemes izmantošanas veidiem,
- nožogotas īpašumu teritorijas gar upēm un ezeriem, līdz ar to sabiedrībai liegtas pārvietošanās iespējas (atpūtas takas, tūrisma maršruti, veloceliņi u.c.) gar tiem.

**Vidzemes plānošanas reģiona
īpaši aizsargājamās dabas teritorijas**

6.Kartoshēma

Apzīmējumi:

lielākie dabas liegumi	upes
pārējie dabas liegumi	ezeri un ūdenskrātuves
rezervāti	galvenie autoceļi
nacionālais parks	I. šķiras autoceļi
aizsargājami ainavu apvidi	dzelzceļi
dabas parki	pilsētas
dendroloģiskie stādījumi	ciemi > 2000 iedzīvotājiem
	ciemi ar 500 - 2000 iedzīvotājiem
	Vidzemes plānošanas reģiona robeža

10 0 10 20 km

Pēc MK noteikumiem par dabas liegumiem Nr. 212. 1999.g.

Pēc MK noteikumiem par aizsargājamiem dendroloģiskajiem stādījumiem Nr. 131. 2001.g.

Izmantota SLA "Reģionālo Studiju Centrs" pamatkarte

© Vidzemes attīstības aģentūra

6.kartoshēma. Vidzemes plānošanas reģiona īpaši aizsargājamās dabas teritorijas

3.9.KULTŪRVIDES UN KULTŪRVĒSTURISKĀ MANTOJUMA VĒRTĪBU TERITORIJAS

Vidzemes **kultūrvide** ir neatņemama kultūrainavas sastāvdaļa – reģions izceļas ar lielo kultūrvēsturisko pieminekļu bagātību un kultūrvēsturisko ainavas elementu aspektā ir viens no bagātākajiem un interesantākajiem Latvijā. Kultūras mantojums ir materiālo un garīgo vērtību kopums, kas radies tautas vēsturiskās attīstības procesā, un to veido gan kultūrvidē, gan atsevišķi mākslas, vēstures un arhitektūras pieminekļi, gan lauku sētas, gan inženierbūves, gan pilsētu vēsturiskie centri. Kultūrvēsturiskais mantojums ir plašāks jēdziens par kultūras un vēstures pieminekļa jēdzienu, kas šobrīd tiek lietots un kas jāņem vērā vietējo pašvaldību plānojumos. Vidzemē ir 1715 (pēc Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas datiem) valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu, t.sk. 1045 – valsts nozīmes, 670 vietējās nozīmes (skatīt 3.5.tabulu).

Lielākie pieminekļu kompleksi – kultūrvēsturiskās zonas - Cēsu viduslaiku pils komplekss un Cēsu vecpilsētas komplekss, Valmieras pilsdrupas, Āraišu muzejparks, Ungurmuižas un Veselavas muižu ansamblī, Krēslinieku sētas Vaidavas pagastā, Lielstraupes pils un senpilsēta, arī Hanzas

3.10.attēls. Cēsu viduslaiku pils

pilsētas Valmiera un Cēsis, u.c.

3.9.attēls. Āraišu ezerpils

Galvenie objekti, kas izsenis dominē Vidzemes kultūrainavā, ir baznīcas, krogi (Vidzemē ceļmalu krogi ir visgarākie!), muižas un muižu parki, pils, senkapi, upurozoli, pilskalni, baznīcas, tautas celtniecības pieminekļi – zemnieku sētas; šodien tiem var pievienot skolas, kultūras vai saietu namus, un citus ainaviski nozīmīgus elementus. Vēl nepietiekami novērtēti savdabīgi jaunāko laiku arhitektūras pieminekļi, piemēram, Sedas pilsēta ar tradicionālo 50.-to gadu pilsētas plānojumu un apbūvi.

Reģiona teritorijā daudz visdažādākā veida mākslas pieminekļu – senākie no tiem atrodas baznīcās – altārgleznas, vitrāžas, podiņu krāsnis; unikāli ir iekštelpu gleznojumi Ungurmuižā. Reģiona savdabību pasvītrot tikai šim novadam raksturīgie amati – koku pludināšana pa Gaujas upi, pārceļuvju darbinieka amats, krēslu meistars; daudzie pasākumi, kas popularizē un saglabā kultūras mantojumu – viduslaiku festivāls Valmierā, viduslaiku mielasti Cēsu muzejā, 9.gs. mielasti Āraišu ezerpilī u.c.

Valsts un vietējā nozīmes kultūras pieminekļu skaits Vidzemes plānošanas reģionā

	Rajons	Valsts nozīmes	Vietējās nozīmes	Kopā
1.	Alūksnes	145	185	330
2.	Gulbenes	118	163	281
3.	Madonas	201	66	267
4.	Valkas	95	30	125
5.	Valmieras	158	60	218
6.	Cēsu	328	166	494
	KOPĀ	1045	670	1715

Informācijas avots: Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija

Vidzemes nesenā pagātnē nozīmīgi centri un novadi bija Vecpiebalga, Gaujiena, Rauna, Cesvaine, kas spēlēja nozīmīgu lomu garīgo vērtību formēšanā visā Latvijā. Vidzeme bijusi dzimtene un iedvesmas avots daudziem izciliem radošiem gariem - rakstniekiem Rūdolfram Blaumanim, brāļiem Reinim un Matīsam Kaudzītēm, latviešu pasaku meistaram Kārlim Skalbem, dzejniekiem Jānim Sudrabkalnam, Zinaīdai Lazdai un Jānim Grotam, mūziķiem brāļiem Jurjāniem, komponistam Emīlam Dārziņam, gleznotājam Kārlim Miesniekam un daudziem citiem.

Daudziem kultūrvides elementiem bez vēsturiskās un kultūras ir arī augsta ekonomiskā vērtība, un līdz ar to nozīmīga loma reģiona identitātes un vietas mārketinga veidošanā.

Daļa kultūras pieminekļu atrodas sliktā tehniskā stāvoklī līdzekļu trūkuma dēļ, jo ne visi pieminekļu īpašnieki spēj nodrošināt kultūras pieminekļu uzturēšanu atbilstoši pastāvošajiem noteikumiem.

Starptautiskās, nacionālās un reģionālās vērtības

Starptautiskās vērtības – Āraišu ezerpils, Cēsu vecpilsēta ar ordeņa pili.

Nacionālās vērtības – Vecpiebalgā, Gaujienā, Raunā, Cesvainē, Alūksnē u.c. esošie 1045 valsts nozīmes kultūras pieminekļi.

Reģionālās vērtības – novadam raksturīgie kultūras pasākumi, tradīcijas, arī 670 vietējās nozīmes kultūras pieminekļi.

Tendences

- pieaug un dažādojas kultūras pasākumu skaits un kvalitāte,
- pasliktinās kultūras pieminekļu tehniskais stāvoklis.

Problēmteritorijas

Degradējoties lauku mozaīkveida ainavai, mazinās gan dabas daudzveidība, gan lauku kultūrvides kvalitāte.

3.10. TŪRISMA UN REKREĀCIJAS TERITORIJAS

Vidzemē ir daudz nacionāli nozīmīgu tūrisma un rekreācijas objektu, tādu kā Cēsu vecpilsēta ar ordeņa pili, Gaujas Nacionālais parks, Gaiziņš, Līgatnes mācību un atpūtas parks, Cesvaines pils, Alūksnes pilsēta ar parku un ezeru. Būtisks rekreācijas un tūrisma resurss ir tradicionāli daudzie reģionā notiekošie kultūras pasākumi – festivāli, koncerti, uzvedumi un izrādes, pilsētu svētki, gadatirgi.

Valsts tūrisma attīstības pamatnostādnes izceļ divas galvenās tūrisma resursu koncentrācijas vietas Vidzemes plānošanas reģionā: Gaujas Nacionālo parku un Ziemeļvidzemi, atzīmējot, ka Vidzemes centrālajai daļai ir visaugstākais aktīvā un specializētā tūrisma potenciāls valstī.

Savukārt aptaujas “Vidzeme – tūrisma objekts” rezultāti liecina, ka Latvijā Vidzemes reģiona tēlu jeb atpazīstamību vislabāk raksturo Gaiziņš un Gauja, bet reģiona populārākā tūrisma vieta ir Cēsis un Līgatne.

Ievērojamas Vidzemes reģiona teritorijas raksturo tīra, neskarta vide ar lielu bioloģisko daudzveidību, kas ir priekšnoteikums ekoloģiskā tūrisma attīstībai. Šādas teritorijas ir Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts, Gaujas Nacionālais parks, Lubānas mitrājs, dabas parki, aizsargājamo ainavu teritorijas. Savukārt lielajos mežu masīvos (Valmieras, Valkas un Alūksnes rajonos) ir labas iespējas medību tūrisma attīstībai.

Reģiona nozīmīga vērtība ir bagātā kultūrvidē, kas ļauj attīstīt izziņas tūrisma ainavu, kultūras, vēstures un dabas pieminekļu apskatei, un kultūras tūrisma- koncertu, izrāžu, festivālu, izstāžu un dažādu pasākumu apmeklēšanai.

Aktīvā tūrisma cienītājus Vidzeme gaida dažādos gadalaikos- gan ziemā, lai piedāvātu slēpošanas (kalnu, distanču), zemledus makšķerēšanas, ledus burāšanas u.c. iespējas, gan vasarā, kad tiek piedāvāti dažādas grūtību pakāpes kājnieku maršruti, izjādes ar zirgiem, velotūrisms, ūdenstūrisms, vindsērfings, utt. Mierīgākas atpūtas cienītājiem tiek piedāvātas daudzās lauku tūrisma iespējas – ģimeņu atpūta laukos, ogošana, sēņošana, makšķerēšana.

Starptautiskās, nacionālās un reģionālās vērtības

Starptautiskās vērtības – Gaujas Nacionālais parks, ekotūrisma vietas Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā un Teiču rezervātā.

Nacionālās vērtības – Gaiziņš, Līgatne.

Reģionālās vērtības- novadam raksturīgie tūristus piesaistošie pasākumi, tradīcijas.

Tendences

- tūristu skaita pieaugums,
- tūrisma infrastruktūras pilnveidošanās,
- ne vienmēr pietiekami regulēta tūristu plūsma

Problēmteritorijas

Joprojām nepietiekama tūrisma un rekreācijas infrastruktūra tūristu biežāk apmeklētajās vietās.

3.11. VIDES UN RŪPniecisko AVĀRIJU RISKa TERITROIJAS

Reģionā atrodas transporta, ūdens erozijas, pazemes ūdeņu piesārņojuma, applūšanas un paaugstinātas ugunsbīstamības riska teritorijas.

2006.gada 24.augustā ar Ministru kabineta rīkojumu Nr.635 „Par Valsts civilās aizsardzības plānu” ir apstiprināts Valsts civilās aizsardzības plāns, kurā noteikta civilās aizsardzības sistēmas subjektu rīcība, nosakot preventīvos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas neatliekamās pasākumus valsts un reģionāla mēroga katastrofās, kā arī militāra iebrukuma vai kara gadījumā.

Atbilstoši katastrofas raksturam, tās radīto postījumu apjomam un reaģēšanā iesaistāmo resursu iespējām Valsts civilās aizsardzības plānā izšķirti:

- vietēja mēroga katastrofas – ja katastrofas radīto postījumu apjoms nepārsniedz vienas pašvaldības administratīvās teritorijas robežas un skartās pašvaldības administratīvajā teritorijā esošie resursi ir pietiekami katastrofas pārvaldīšanai;
- reģionāla mēroga katastrofas – ja katastrofas radīto postījumu apjoms pārsniedz vienas pašvaldības administratīvās teritorijas robežas un skarto pašvaldību administratīvajā teritorijā un valstī esošie resursi ir pietiekami katastrofas pārvaldīšanai;
- valsts mēroga katastrofas – katastrofas radīto postījumu apjoms aptver visu valsts teritoriju vai nozīmīgu tās daļu un valstī esošie resursi nav pietiekami katastrofas pārvaldīšanai.

Saskaņā ar Valsts civilās aizsardzības plānu, Vidzemes reģionā atrodas sekojoši vides un rūpniecisko avāriju riska objekti un teritorijas:

Transporta risku teritorijas

Maģistrālais gāzes vads un tā atzari:

	Teritorijas, kuras šķērso gāzes vads
Vireši – Tallina	Cēsu rajonā: Raunas Veselavas un Mārsnēnu pagasts. Valmieras rajonā: Kauguru, Brenguļu, Valmieras, Rencēnu, Jeru un Naukšēnu pagasts.
Korneti – Inčukalna pazemes gāzes krātuve	Alūksnes rajonā: Veclaicenes, Jaunlaicenes, Trapenes, Gaujienas un Virešu pagasts un Apes pilsēta ar lauku teritoriju. Valkas rajonā: Grundzāles, Palsmanes, Launkalnes un Brantu pagasts. Cēsu rajonā: Raunas, Veselavas, Priekuļu, Vaives, Drabešu un Līgatnes pagasts.

Stratēģiskās (valsts) nozīmes dzelzceļa līnijas:

	Teritorijas, kuras šķērso dzelzceļa līnija
Rīga – Lugaži	Cēsu rajonā: Līgatnes, Drabešu, Vaives, Priekuļu un Liepas pagasts un Cēsu pilsēta. Valmieras rajonā: Kauguru un Brenguļu pagasts un Valmieras pilsēta. Valkas rajonā: Trikātas, Jērcēnu, Plāņu un Valkas pagasts un Strenču un Valkas pilsēta.

Nacionālas nozīmes paaugstinātas bīstamības transporta risku teritorijas:

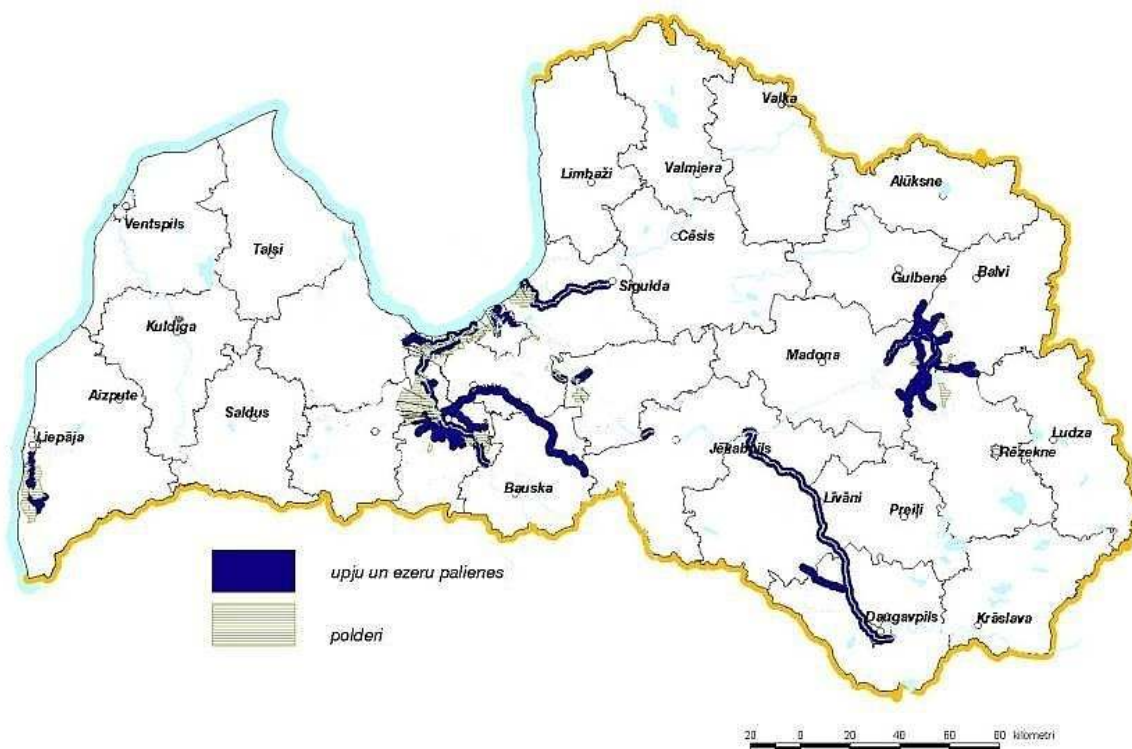
	Teritorijas, kuras šķērso autoceļi
A2 Rīga – Sigulda – Igaunijas robeža (Veclaicene)	Cēsu rajonā: Līgatnes, Vaives, Veselavas un Raunas pagasts un Amatas novads. Valkas rajonā: Launkalnes, Brantu, Bilskas, Palsmanes un Grundzāles pagasts. Alūksnes rajonā: Virešu, Gaujienas, Trapenes, Jaunlaicenes un Veclaicenes pagasts un Apes pilsēta ar lauku teritoriju.
A3 Inčukalns – Valmiera – Igaunijas robeža (Valka)	Cēsu rajonā: Straupes, Stalbes un Raikuma pagasts. Valmieras rajonā: Vaidavas, Kocēnu un Valmieras pagasts. Valkas rajonā: Jērcēnu, Plāņu un Valkas pagasts un Strenču un Valkas pilsēta.

Dabas procesu riska objekti un teritorijas

Applūstošās teritorijas:

Atkarībā no laika apstākļiem lielākajās upēs var veidoties ledus sastrēgumi, kas rada strauju ūdens līmeņa celšanos. Valsts civilās aizsardzības plānā kā vieta, kur var veidoties plūdi, minēta Gauja pie Valmieras. Savukārt Valsts civilās aizsardzības plāna 9.pielikuma kartoshēmā „Applūstošās teritorijas”, kā applūstošās teritorijas attēlotas Lubānas līdzenuma teritorijas un Zvidzianas polderis (skatīt 3.11.attēlu).

Visbiežāk applūšanas situācijas vērojamas pavasaros, arī pēc ilgstošām lietavām vasarās vai rudenos. Sakarā ar Vidzemes reģiona attālumu no jūras un absolūto augstumu, ar piejūras reģioniem salīdzinoši mazāka ir ZR vētru ietekme.

3.11.attēls. Applūstošās teritorijas

Informācijas avots: Valsts civilās aizsardzības plāns

Eksogēnie ģeoloģiskie procesi:

- Upju sānu un dziļuma erozija – galvenokārt Gaujas un tās pieteku ieleju nogāzēs. Sānu erozijas rezultātā bieži tiek izskalota smilšakmens atsegumu apakšējā daļa, mazinās nogāžu noturība. Vietās, kur Gauja meandrē, visai intensīvi notiek upes gultnes procesi, mainās upes šķēršprofils;
- vēja erozijas procesi - galvenokārt Vidzemes un Alūksnes augstienē;
- karsta un sufozijas riska teritorijas – pie Braslas ielejas Straupes apkārtnē, pie Līgatnes, Kazugrava pie Cēsīm u.c.

Vētra, lietus gāzes, snigšana, apledojums, putenis:

Iedzīvotājus, tautsaimniecības objektus var apdraudēt vētra ar vēja ātrumu 25 m/s un vairāk, kā rezultātā var radīt elektronisko sakaru līniju un elektrolīniju pārrāvumus. Var tikt sagrautas vai bojātas ēkas un būves, izraisītas transporta avārijas, mežu postījumi u.c.

Nokrišņu daudzums 50 mm 12 stundās un vairāk var radīt ūdens līmeņa celšanos upēs un ezeros.

Stipra snigšana ar sniega segas palielināšanos 12 stundās par 6 – 14 cm un vairāk, putenis un apledojums var izsaukt transporta kustības traucējumus, transporta avārijas, elektropārvades un elektronisko sakaru līniju bojājumus, elektroenerģijas padeves pārtraukumus, meža postījumus u.c.

Vidi nelabvēlīgi ietekmējošie mazie HES:

Pēc SIA „Vides projekti” pētījuma „Mazo HES darbības izvērtējums” Vidzemes reģionā atrodas šādi mazie HES, kas nelabvēlīgi ietekmē apkārtējo vidi:

- Augstāres un Ilzēnu HES uz Gaujas;
- Kalnakārklū HES uz Kujas;
- Vecpiebalgas HES uz Orisāres;
- Ērgļu HES uz Ogres.

Latvāņu platības:

Vidzemes reģionā joprojām atrodas lielas latvāņu platības galvenokārt Madonas un Cēsu rajonā. Pēc 2004. gadā Latvijas Vides aģentūras izstrādātā pārskata „Resursu patēriņa novērtējums” datiem kopumā latvāņu izplatība Latvijā aptvēra 12182 ha, visplašākās latvāņu plantācijas bija Madonas rajonā – 10310 ha jeb 88% no kopējās latvāņu platības valstī un Cēsu rajonā – 831 ha.

Lielie mitrāju masīvi:

- Lubāna klāni;
- Sedas purvs.

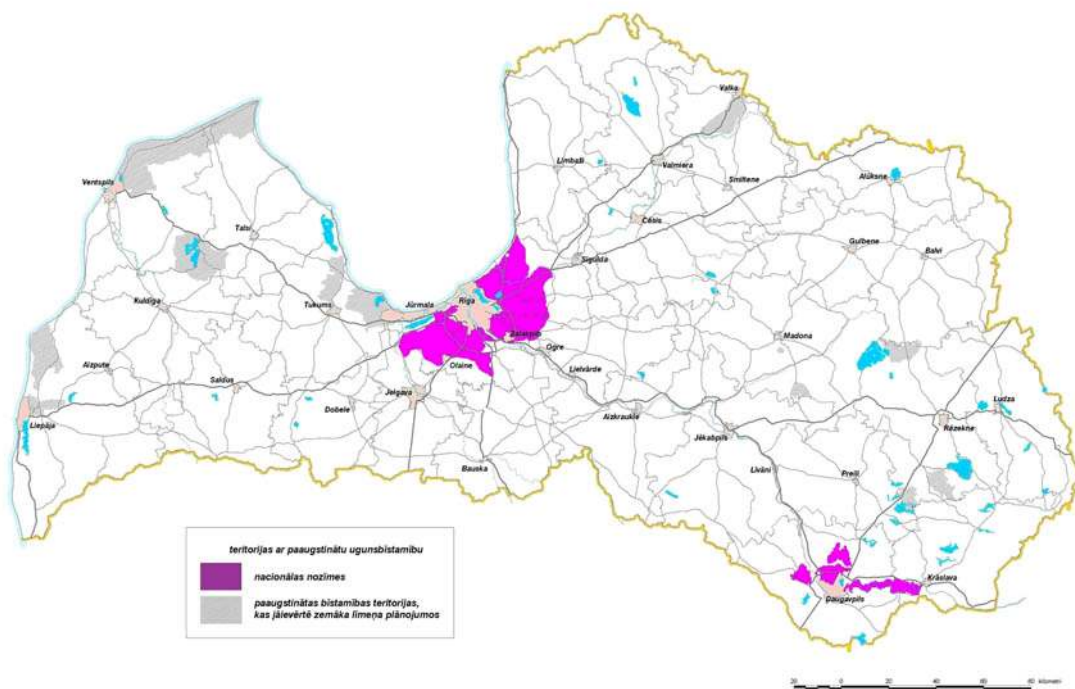
Populārākās putnu migrācijas vietas- risks putnu gripas u.c. infekciju izplatībai.

Pārējās teritorijas:

- nepietiekami koptu un uzturētu mežiem un krūmiem klāto platību un īpatsvara pieaugums- kā risks inficēto (ērču encefalīts, laima slimība) ērcu izplatībai;
- epidēmisko risku teritorijas- bijušās Sibīrijas mēra kapsētas un bijušās fermas, kurās tikusi reģistrēta dzīvnieku saslimšana.

Teritorijas ar paaugstinātu ugunsbīstamību

Paaugstinātas ugunsbīstamības riska teritorijas ir lieli saimnieciski nozīmīgie mežu masīvi reģiona ziemeļrietumos un rekreācijas meži Gaujas Nacionālā parka teritorijā un pie lielākajām pilsētām. Negatīvi ietekmēt vides kvalitāti un radīt lielus materiālus zaudējumus var purvu degšana – reģionā tie aizņem ievērojamas teritorijas, un tiek izmantoti gan rūpnieciskai kūdras ieguvei, gan rekreācijai un tūrismam. Ik gadus materiālus zaudējumus rada kūlas dedzināšana. Valsts civilās aizsardzības plāna 10.pielikuma kartoshēmā attēlotas teritorijas ar paaugstinātu ugunsbīstamību (skatīt 3.12.attēlu).

3.12.attēls. Teritorijas ar paaugstinātu ugunsbīstamību
Informācijas avots: Valsts civilās aizsardzības plāns

Rūpniecisko avāriju riska un bīstamo vielu un sprādzienbīstami objekti

- Stacionārie ķīmisko produktu ražošanas, pārstrādes un uzglabāšanas objekti – minerālmēslu noliktavas, amonjaka saldēšanas iekārtas pienotavās u.c., gan teritorijas, kuras var tikt ietekmētas pārrobežu darbības rezultātā (piemēram, Sanktpēterburgas atomelektrostacijas noplūdes gadījums);
- Naftas produktu bāzes, degvielas un gāzes uzpildes stacijas;
- Sadzīves atkritumu izgāztuves.

Vides apsaimniekošanas rezultātā radītie riski

Pazemes ūdeņu piesārņojuma riska teritorijas – vecās sadzīves atkritumu izgāztuves, vecās artēziskās akas, bijušās PSRS armijas karaspēka bāzes un teritorijas, ar virszemes ūdeņu izmantošanu saistītie riski – slūžas, mākslīgie ezeri,

Blakus mežainajām, mazapdzīvotajām teritorijām ar augstu vides kvalitāti atrodas problēmteritorijas:

1. neapsaimniekotie objekti un teritorijas (pielikumā nr.2):

- lielas neapsaimniekotas lauksaimniecības zemes (> 100 ha kopplatībā),
- neapsaimniekoti bijušie lauksaimnieciskās ražošanas objekti – dzīvnieku novietnes/kompleksi (> 400 slaucamām govīm, >800 jaunlopiem, >1000 cūkām),
- lielas pamestas zemes platības bez ražošanas funkcijām bijušās militārās vai ražošanas teritorijās,
- neizmantoti/pamesti sociālie objekti - daudzdzīvokļu māju grupas, atpūtas kompleksi u.t.t.

Daudzviet ir saglabājusies neapsaimniekoto objektu tehniskā infrastruktūra un pievedceļi, tādēļ šīs neapsaimniekotās teritorijas uzskatāmas arī par potenciālajām attīstības zonām.

2. 520 objektu (pielikumā nr.3) Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras uzturētajā piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrā (155 Valmieras rajonā, 115 - Cēsu, 81 - Valkas, 64 - Madonas, 55 - Gulbenes, 50 - Alūksnes rajonā). Šis skaitlis ietver gan joprojām lielo skaitu sadzīves atkritumu izgāztuvju (Pārskats par atkritumu izgāztuvēm Latvijā, 2003. gads), kā arī lielu skaitu degradētu teritoriju – bijušo kolhozu un padomju saimniecību minerālmēslu noliktavas, bijušās un esošās degvielas uzpildes stacijas, nerekultivētās derīgo izrakteņu ieguves vietas, kokapstrādes ceļus un zāģskaidu izgāztuves un tml.

Nacionālās un reģionālās nozīmes riska teritorijas

Nacionālās nozīmes riska teritorijas – noteiktas Valsts civilās aizsardzības plānā, apstiprināts ar 2006.gada 24.augusta Ministru kabineta rīkojumu Nr.635 „Par Valsts civilās aizsardzības plānu”.

Reģionālās nozīmes riska teritorijas – Gaujas krastu erozijas teritorijas, lielās latvāņiem klātās teritorijas. Paaugstinātas ugunsbīstamības riska teritorijas – lielie saimnieciski nozīmīgie mežu masīvi reģiona ziemeļrietumos, rekreācijas meži Gaujas Nacionālā parka teritorijā un pie lielākajām pilsētām, dzelzceļa teritorijai pieguļošie meži.

Tendences

- turpinās situācijas apzināšana, kas sekmē tās pakāpenisku uzlabošanu.

Problēmteritorijas

- neapsaimniekotie objekti un teritorijas, piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas,
- latvāņu izplatības areāli, īpaši Cēsu un Madonas rajonos,
- nepietiekami koptas un uzturētas mežu un krūmāju platības – risks inficēto (encefalīts, laima slimība) ērcu izplatībai.

3.12. PIEROBEŽA

Vidzeme ir Latvijas robežreģions, tam ir 290 km gara robeža ar Igaunijas Republiku, un 46,4 km gara robeža ar Krievijas Federāciju.

Latvijas valsts robežas un pierobežas tiesisko statusu nosaka Latvijas Republikas valsts robežas likums (1994.g.) un Ministru Kabineta noteikumi “Latvijas Republikas pierobežas režīma un pierobežas joslas režīma noteikumi” (Nr.499., 04.11.2002.) Pierobežas telpiskajā struktūrā nodalās divas joslas:

- līdz 15 km no valsts robežas, kas aptver robežai piegulošās pašvaldības,
- 2 km platā josla, kurā noteikta virkne ierobežojumu, kas attiecas gan uz vietējiem iedzīvotājiem, gan iebraucējiem.

Valsts robežsardzes struktūru Vidzemes reģionā veido divas teritoriālās Valsts

robežsardzes pārvaldes – Valmieras pārvalde (Limbažu, Valmieras un Valkas rajons) un Viļakas pārvalde (Alūksnes un balvu rajons), 5 robežapsardzības nodaļas, 5 robežkontroles un 5 robežpārejas punkti, kā arī 1 dzelzceļa robežkontroles punkts (skatīt 3.6.tabulu).

3.6.tabula

Valsts robežsardzes struktūra Vidzemes reģionā

	Atrašanās vieta
<i>Valsts robežsardzes Valmieras pārvalde</i>	
Rūjienas robežapsardzības nodaļa	Valmieras rajons, Vilpulkas pagasts
Ramatas robežpārejas punkts	Valmieras rajons, Ramatas pagasts,
Ipiķu robežpārejas punkts	Valmieras rajons, Ipiķu pagasts
Unguriņu robežpārejas punkts	Valmieras rajons, Ķoņu pagasts
Valkas robežapsardzības nodaļa	Valka
Valkas 1.robežkontroles punkts	Valkas rajons, Valka, Semināra iela 1
Valkas 2.robežkontroles punkts	Valkas rajons, Valka, Rūjienas iela 31
Valkas 3.robežkontroles punkts	Valkas rajons, Valka, Rīgas iela 1
Omuļu robežpārejas punkts	Valkas rajons, Ērgemes pagasts
Lugažu – Valga apvienotais dzelzceļa robežkontroles punkts	
<i>Valsts robežsardzes Viļakas pārvalde</i>	
Veclaicenes robežapsardzības nodaļa/ robežkontroles punkts	Alūksnes rajons, Veclaicenes pagasts
Apes robežpārejas punkts	Alūksnes rajons, Apes pilsēta ar lauku teritoriju
Pededzes robežapsardzības nodaļa/ robežkontroles punkts	Alūksnes rajons, Pededzes pagasts
Bērziņu robežapsardzības nodaļa	Alūksnes rajons, Liepnas pagasts

Informācijas avots: www.rs.gov.lv

3.13.attēls. Pededzes (pa kreisi) un Veclaicenes (pa labi) robežkontroles punkts
Informācijas avots: www.rs.gov.lv

Pierobeža ir teritorija ar īpašu statusu, ko nosaka valsts drošības un aizsardzības intereses un kur noteikts īpašs režīms. Pierobežas teritorijas pārsvarā ir ekonomiski vāji attīstītas nomales teritorijas. Pierobežai ir savas specifiskas problēmas, ko nosaka tās ģeogrāfiskais izvietojums, iedzīvotāju etniskais sastāvs, vēsturiskās attīstības īpatnības.

Pierobežas galvenās problēmas:

- ierobežota iedzīvotāju un uzņēmējdarbības mobilitāte;
- salīdzinoši mazs iedzīvotāju skaits pierobežas pagastos;
- salīdzinoši neliels skaits darbspējas vecuma iedzīvotāju;
- iedzīvotāju skaita samazināšanās;
- ilgstošs bezdarbs, zems iedzīvotāju dzīves līmenis;
- slikta ceļu kvalitāte, vājas satiksmes un komunikācijas iespējas;
- pamesti ražošanas objekti un degradētas teritorijas;
- neizmantotas un pamestas lauksaimniecības zemes;
- sociālo pakalpojumu sašaurināšanās.

Īpašais režīms ierobežo iedzīvotāju brīvu pārvietošanos un lokāla rakstura kaimiņu ekonomiskos un kultūras sakarus. Tādēļ pierobežas apvidu vai reģionu attīstības veicināšanu uzskata par valsts reģionālās politikas uzdevumu. Saskaņā ar “Eiropas Reģionālās un telpiskās (teritorijas) plānošanas hartu” *Pierobežas teritorijām* vairāk nekā citām ir nepieciešama starpvalstu koordinācijas politika. Šādas politikas nolūks ir robežu atvēršana un pārrobežu konsultācijas un sadarbības izveidošana, kā arī kopīga infrastruktūras izmantošana.

Lai veicinātu aizvien ciešākas saskares izveidošanos starp pierobežas teritoriju iedzīvotājiem, saskaņā ar “Eiropas ietvara konvenciju par teritoriālo kopienu vai pārvaldes orgānu pārrobežu sadarbību” valstīm jāveicina tieša sadarbība starp attiecīgajiem reģioniem un vietējām pašvaldībām. Pamatojoties uz 2004. gada 12. maija MK rīkojumu Nr. 312 „Par darba grupu Latvijas Republikas un Igaunijas Republikas pārrobežu sadarbības veicināšanai” RAPLM un Igaunijas Iekšlietu ministrija ir izveidota darba grupa Latvijas – Igaunijas pārrobežu sadarbības veicināšanai, ar mērķi izstrādāt pārrobežu stratēģijas projektu. Darbojas 2 apakšgrupas: Valkas – Valgas problēmu risināšanas un Rīgas jūras līča plānošanas. Darba grupa ir identificējusi šādas pierobežas vājās puses kā nepietiekama tehniskā infrastruktūra, informācijas trūkums par tūrisma iespējām, pierobežas reģioni kā perifērijas attiecībā uz valstu galvenajiem ekonomikas centriem, nevienmērīga sabiedrisko pakalpojumu sasniedzamība, kopīgu komunālo pakalpojumu trūkums un neattīstīts mazo ostu potenciāls.

Kā svarīgs instruments robežu negatīvās ietekmes mazināšanai ir pārrobežu sadarbība. Pārrobežu sadarbības mērķis ir nojaukt fiziskās barjeras, kā arī novērst aizliegumus un citus

faktorus, lai mazinātu pierobežu sabiedrību šķelšanos. Pierobežas attīstīšanai ir izmantoti tādi instrumenti kā Interreg II A, PHARE CREDO, PHARE pārrobežu sadarbības programma, kuras ietvaros laikā no 1999. g. – 2001. g. Latvijā ieviesti 15 projekti ar Igaunijas partneriem. No 2004. – 2006. g. tiek atbalstīta INTERREG III A Ziemeļu prioritāte 9 Latvijas – Igaunijas, Latvijas – Igaunijas – Krievijas sadarbība). Vidzemes reģiona pierobežā tiek plānoti un īstenoti sadarbībā ar Pleskavas apgabala pašvaldībām un Sanktpēterburgu vairāki ilgtermiņa projekti, kas vērsti uz pierobežas teritoriju attīstību.

Latvijas, Igaunijas un Krievijas Pārrobežu sadarbības padome, kurā jau kopš 1993.g. darbojas Alūksnes, Valkas, Balvu, Ludzas, rajoni, Valgas, Veru un Pilvas apriņķi, Palkino, Pečoru, Pleskavas, Pitalovas un Sebežas rajoni Pleskavas apgabalā, pieņēma lēmumu izveidot Eiroreģionu Pleskava - Livonija kā ietvaru pilnvērtīgākām starpreģionu partnerattiecībām dažādos līmeņos – gan privātajā, gan sabiedriskajā sektorā. Eiroreģions, rosinot reģionu centienu koordināciju, dod iespēju piedalīties ilgspējīgas pierobežas teritorijas ekonomikas attīstīšanā.

Valkas rajona padomei kopš 1993. gada ir noslēgts ilgtermiņa sadarbības līgums ar Valgas apriņķa administrāciju, kura ietvaros realizējamie pasākumi tiek precizēti katru gadu. Līguma ietvaros tiek realizēti gan atsevišķi projekti, gan sadarbība kultūras un sporta jomā, gan kolēģu pieredzes apmaiņa. Arī attīstības un teritorijas plānotāji saskaņo plānus. Igaunijā šobrīd ir spēkā līdz 2010. gadam. 2000. gadā valdības apstiprinātais nacionālais teritorijas plānojums. Jāatzīmē, ka visā robežjoslā ar Vidzemi Igaunijas teritorija salīdzinoši mazāk attīstīta, taču vīzijā līdz 2010. g. kaimiņi tieši šajā teritorijā plāno iespējamo starptautiskas nozīmes ceļu un dzelzceļu attīstību. Valgas apriņķis, Pašvaldību savienība, Dienvidigaunijas tūrisma asociācija, Valgas pilsēta ļoti labprāt sadarbojas gan ar Vidzemes attīstības aģentūru, gan atsevišķām pašvaldībām tūrisma, pakalpojumu, vides projektos. Ļoti cieša sadarbība izveidojusies starp Valku un Valgu, abu pilsētu kopīgie projekti vērsti uz vienotas pilsētvides un infrastruktūras radīšanu nākotnē, saskaņotas attīstības plānošanu.

Būtisks pierobežas attīstībai ir Latvijas Universitātes, Tartu universitātes, Vidzemes augstskolas Valkas rajona padomes un Valkas pilsētas domes projekts par Latvijas – Igaunijas institūta izveidi Valkā un Igaunijas – Latvijas institūtu Valkā, kā rezultātā kopš šī rudens jau darbojas patstāvīga LU filiāle. Arī Valmieras un Apes pilsētām ir sadarbības projekti ar saviem Igaunijas kaimiņiem. Starptautiski tūrisma, transporta un loģistikas projekti, kā, piemēram, „Development of Baltic Torist Network in Via Hanseatica Development Zone”, Baltic Tangent, Rail Baltica un u. c. mazina pierobežas „nomales” statusu un rada iespējas tās ekonomikas aktivizēšanai. Būtisku uzlabojumu pierobežas attīstībā ienesīs ES iekšējo robežu nojaukšana līdz ar Šengenas līguma parakstīšanu.

4. APDZĪVOJUMS

4.1. ESOŠĀ APDZĪVOJUMA STRUKTŪRA

Analizējot Vidzemes reģiona telpisko struktūru, tiek apskatīta apdzīvojuma struktūra, lauku teritorijas (atklātā telpa) un infrastruktūra, kā vitāli svarīgi telpiskās struktūras elementi.

Latvijā ir izteikta iedzīvotāju un ekonomikas, finansu, izglītības, kultūras un zinātnes iestāžu koncentrācija galvaspilsētā, kas vēsturiski ilgstošā periodā veidojusies kā galvenais ekonomiskās aktivitātes centrs. Rīgas dominējošā loma gan tieši, gan pastarpināti ietekmējusi apdzīvoto vietu attīstību, iedzīvotāju izvietojumu, kustību un saimnieciski funkcionālās mijiedarbības arī Vidzemes reģionā.

Apdzīvoto vietu izvietojumam Vidzemē ir vairākas īpatnības. Abas reģiona lielākās pilsētas – Valmiera un Cēsis - izvietotas pie transporta koridora, kas tām nodrošina tiešu un ērtu satiksmi ar Rīgu. Arī Valka atrodas uz šī koridora, taču lielais attālums līdz Rīgai un vājās saites ar citiem centriem radījušas nomales efektu, ko pastiprina gan nekvalitatīvā transporta infrastruktūra, gan sliktais ceļu stāvoklis. Attīstot sadarbības saites ar kaimiņu valstu blakus reģioniem Krievijā un Igaunijā, iekļaujoties ES un pievienojoties Šengenas valstu līgumam, perifērijas pilsētu loma varētu radikāli mainīties.

Vidzemes telpiskās struktūras plāna zīmējumu veido samērā vienmērīgs apdzīvoto izvietojums, ko funkcionāli sasaista dažādu kategoriju ceļu tīkls. Reģiona galvenās attīstības asis veido divi gandrīz paralēli transporta koridori, kas savieno Rīgu ar nozīmīgiem centriem Igaunijā un Krievijā. Reģiona īpatnība ir tā, ka tikai divas pilsētas – Valmiera un Valka - atrodas uz vienas no šīm asīm, savukārt Cēsis atrodas šīm asīm pa vidu, pārējās pilsētas un lielākās apdzīvotās vietas ir izvietotas nomaļus. Pašreizējā plānojuma struktūrā ir vājāk attīstītas reģiona radiālās saites, to vidū gan iekšējās - starp reģiona nozīmes centriem, gan ārējās – ar galvaspilsētu Rīgu un kaimiņu reģioniem.

Viens no galvenajiem telpiskās struktūras elementiem ir apdzīvojuma struktūra. To veido apdzīvoto vietu kopums un saiknes starp tām. Apdzīvojuma struktūra ir reģiona attīstības pamats, jo tā ir cieši saistīta ar ekonomiskajām, sociālajām un kultūras aktivitātēm.

Vidzemes plānošanas reģiona apdzīvojuma struktūru veido 16 pilsētas un vairāk nekā 950 dažāda lieluma lauku apdzīvotās vietas – ciemi.

Reģionālas nozīmes apdzīvojuma struktūru veido pilsētas un lauku centri, nodrošinot izglītības, darba, atpūtas un kvalitatīvas dzīves vides iespējas arī apkārtējo teritoriju iedzīvotājiem. Tām ir reģionāla ekonomiskās izaugsmes loma, un tur ir nodrošinātas:

- darba iespējas vairāk nekā pusei darbaspējīgo iedzīvotāju,

- brīvas teritorijas ražošanas attīstībai,
- noteikti minimālie pakalpojumi,
- atpūtas iespējas.

Esošā apdzīvojuma sistēma Vidzemē ir veidojusies vēsturiski, savstarpēji mijiedarbojoties tradicionālajam apdzīvojumam un padomju varas īstenotajai centralizētas ekonomikas un reģionālajai politikai. Apdzīvojuma hierarhijā ir saglabājušās gan vēsturiskās pilsētas un apdzīvotās vietas, gan 60. un 70. gados mākslīgi veidotie dažādu līmeņu apdzīvojuma centri.

4.2. APDZĪVOJUMA STRUKTŪRAS IZVEIDOŠANĀS VĒSTURE

Vidzemes reģiona apdzīvojuma struktūra ir veidojusies ilgstoši. Tās tipoloģisko daudzveidību ir noteikušas dažādas vēsturiskās ietekmes, kā arī dažādu plānotu un stihisku rīcību kopums.

Apdzīvojuma struktūras un tās galvenās komponentes- pilsētu tīkla – veidošanās Vidzemē aizsākusies jau agrīnos viduslaikos.

Sākotnēji cilvēku apmetnes bija izvietotas pilskalnās vai ezera pilīs, kas atradās ūdensceļu vai lielceļu tuvumā.

Līdz XIII gs. Vidzemes reģiona teritorijā pastāvēja trīs valstiski veidojumi: Jersika, Koknese un Tālava. Latgaļu apdzīvotā Tālava robežojās ar lībiešu un igauņu novadiem, ziemeļos no Sedas upes.

XIII-XVI gs. pastāvēja Vidzemes baznīcvalsts ar galvaspilsētu Raunu un Livonijas ordeņvalsts ar galvaspilsētu Cēsīs. Ap mūra pilīm un baznīcām veidojās amatnieku un tirgotāju apmetnes (Cēsīs, Cesvainē), apkārt nocietinātajām muižām – zemnieku ciemi. Uz lielceļiem, sauktiem par kara ceļiem, uzturēja kārtībā tiltus, bet pie pilīm XV gs. sākumā atvēra krogus. Darbojās ūdensdzirnavas un amatnieku darbnīcas.

Novada izdevīgais ģeogrāfiskais stāvoklis atnesa lielus postījumus XVI – XVIII gs. karos. Pēc Livonijas kara Vidzeme kļuva Polijas province, pēc poļu - zviedru kara – Zviedrijas province, pēc Ziemeļu kara – Krievijas guberņa.

Vidzemes apdzīvojuma struktūrai raksturīgs vēsturiski veidojies pakārtots apdzīvoto vietu tīkls: pilsētas, muižas, miesti, ciemi un atsevišķas viensētas. Miera laikā tika būvēti pasta ceļi, tilti un pārceļtuves, izlikti robežstabi, celtas pasta stacijas, krogi un muižas, atjaunotas un celtas jaunas baznīcas. XVII gs. atvērta pirmā skola pie Cēsīm, bet 1687. gadā tika izdota pavēle celt skolu pie katras baznīcas.

XIX gs. vidū parādījās vecsaimniecības, kas veidojās, zemniekiem izpērkot zemi no muižas. Attīstījās rūpnieciskā ražošana: lina fabrikas, kokapstrāde, papīra dzirnavas (Līgatnē, Baižkalnā), vilnas vērptuves (Mazsalacā). Veidojoties plašam skolu tīklam, nozīmīga kļuva sabiedriskā dzīve, un tika celtas arī dažādu biedrību ēkas, pagastmājas, bibliotēkas un nabagmājas.

XIX gs. otrajā pusē Latvijā aizvien lielāku nozīmi ieguva dzelzceļš. Tas ievērojami ietekmēja dažādu apdzīvoto vietu izaugsmi arī XX gs sākumā. Tā piemēram, pēc dzelzceļa izbūves strauji uzplauka Alūksne, Ape, Cēsis, Cesvaine, Lubāna, Madona, Gulbene, Rūjiena, Mazsalaca, savukārt nomaļus palikušu apdzīvoto vietu, piemēram, Raunas un Lejasciema, attīstība kļuva gausāka.

Pirmās Latvijas Republikas laikā, veicot agrāro reformu, veidojās jaunsaimniecības un vasarnīcu kolonijas, bet muižu centri palika nesadalīti (Cesvainē, Priekuļos, Ērgļos, Liepā,

Vecpiebalgā). Liela vērība tika piešķirta sabiedriskajām ēkām: bez pagastu valžu un biedrību ēkām tika būvētas skolas, bibliotēkas un tautas nami. Dzīvojamās ēkas galvenokārt bija privātmājas, pilsētās parādījās arī daudzdzīvokļu īres nami. Vidzemes lauku ainava tajā laikā iezīmējās ar jaunām mājvietām, līdumiem, jauniem ceļiem un iekoptām ainavām. Radās aizsākums tūrisma un atpūtas industrijai.

Savas iezīmes Vidzemes kultūrainavā ir atstājis Latvijas PSR laiks ar centralizētu ekonomikas un plānošanas politiku. Realizējot liela mēroga lauksaimniecības kolektivizācijas politiku, radikāli tika pārveidota lauku teritoriju telpiskā struktūra. Teorētiski izstrādātais apdzīvotuma sistēmas modelis ar stingru, hierarhiski pakārtotu centru sistēmu paredzēja likvidēt viensētas kā apdzīvotuma vienību, pārceļot visus iedzīvotājus uz centriem. Savukārt visi lauku centri mākslīgi tika iedalīti perspektīvajos un neperspektīvajos, nerēķinoties ar to telpiskajām kvalitātēm un tradicionālajām funkcijām. Šī modeļa īstenošana radīja neatgriezeniskas sekas daļa no reģiona apdzīvotuma struktūras. Koncentrējot ražošanu lielsaimniecībās, parādījās lieli lopkopības kompleksi, mehāniskās darbnīcas un ražošanas ēkas, kas bieži tika iebūvētas skaistākajās vietās – vēsturiskajos muižu centros, upju un ezeru krastos. Lauku ciematos pārsvarā tika būvētas standartizētas daudzstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas, retāk būvēja individuālās mājas, parasti – tā sauktās Līvānu mājas.

No XX. gs. 60. gadiem līdz pat 1980. gadu beigām pilsētās tika īstenota tā laika pilsētu plānošanas politika, kas paredzēja veidot strikti norobežotas monofunkcionālas zonas. Pilsētu struktūrā parādījās jaunas industriālās zonas ar pievadceļiem, standartveida daudzstāvu dzīvojamo ēku mikrorajoni un sabiedriskās ēkas, kas neatbilstošo mērogu un zemo arhitektonisko kvalitāšu dēļ krasi atšķīrās no vēsturiskās pilsētvides.

Pēc neatkarības atgūšanas XX gs. 90. gadu sākumā bija vērojama strauja ražošanas samazināšanās gan laukos, gan pilsētās. Bankrotējot uzņēmumiem un likvidējot kolhozus, strauji pieauga bezdarbs, kas sevišķi asi izpaudās laukos. Liela iedzīvotāju daļa pameta laukus, dodoties uz lielākajām pilsētām. Tas radikāli ietekmēja arī apdzīvotuma struktūru – mazākajās vietās strauji samazinājās darbaspējīgo iedzīvotāju skaits, vēl vairāk vājinot šo vietu potenciālu.

Pašlaik skaidri izpaužas tirgus ekonomikai raksturīga iezīme - priekšrocības iegūst tās pilsētas un apdzīvotās vietas, kam ir izdevīgāks transportġeogrāfiskais izvietojums, labāka pieredze, augstāks cilvēkresursu līmenis un spēja ātrāk pielāgoties jaunajiem ekonomiskajiem apstākļiem. Vidzemes apdzīvoto vietu attīstību būtiski ietekmē transports un satiksmes iespējas, tāpēc to turpmāko attīstību var negatīvi ietekmēt dzelzceļa līniju un staciju slēgšana, kā arī sliktā autoceļu kvalitāte, jo tas mazina to sasniedzamības iespējas.

Apdzīvoto vietu struktūras attīstības politikai jābūt vērīgai uz nepieciešamo pakalpojumu nodrošināšanu atbilstoša ranga apdzīvotajās vietās, ievērojot to lomu apkārtējās teritorijas apkalpošanā un iedzīvotāju piesaistē.

4.3. APDZĪVOTĀS VIETAS

Vidzemes apdzīvotuma struktūru veido dažāda lieluma un rakstura pilsētas un lauku apdzīvotās vietas. Katras apdzīvotās vietas nozīmi kopējā apdzīvotuma struktūrā nosaka tās lielums, novietojums, sasniedzamības rādītāji, kā arī veiktās funkcijas un saikne ar citām apdzīvotām vietām. Saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem Latvijā apdzīvotās vietas tiek iedalītas pilsētās un lauku apdzīvotajās vietās. Pēc administratīvās nozīmes pilsētas tik dalītas 3 veidos:

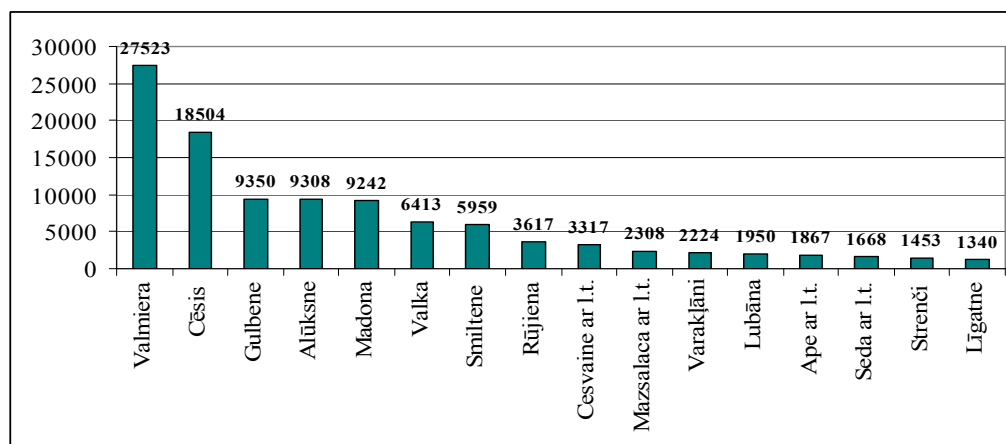
- 1) galvaspilsēta,
- 2) republikas pilsētās,
- 3) rajona pilsētas (pilsētas ar lauku teritoriju, kā arī pilsētas, kas iekļāvušās jaunizveidoto novadu pašvaldību teritorijā).

Vidzemes plānošanas reģionā sastopamas tikai trešā veida pilsētas, kopā sešpadsmit. Lauku administratīvo teritoriju skaits, t.i. pagasti un lauku novadi, kuri tiek veidoti tikai no pagastiem Vidzemes reģionā ir 106.

Latvijā nav stingru pilsētas noteikšanas kritēriju, nav izteiktas robežas starp sīku pilsētu un lielu apdzīvotu vietu. Tradicionāli plānošanā par pilsētu uzskata lieli apdzīvotu vietu, kurai piešķirts pilsētas statuss. Lai gan likumdošanā paredzēts, ka par pilsētu kategorijā ieskaitāmas arī apdzīvotās vietas, kuras ir kultūras un ražošanas centri ar attīstītu sociālo infrastruktūru un komunālo saimniecību un kurās ir ne mazāk par 2000 iedzīvotāju, tomēr praksē ir virkne apdzīvotu vietu, kas atbilst šiem kritērijiem, bet nav pilsētas statusa, piemēram, Priekuļi, Liepa, Ērgļi. Tai pašā laikā ir pilsētas, piemēram, Seda, kuru iedzīvotāju skaits nesasniedz šo robežu.

4.3.1. Apdzīvoto vietu raksturojums pēc iedzīvotāju skaita

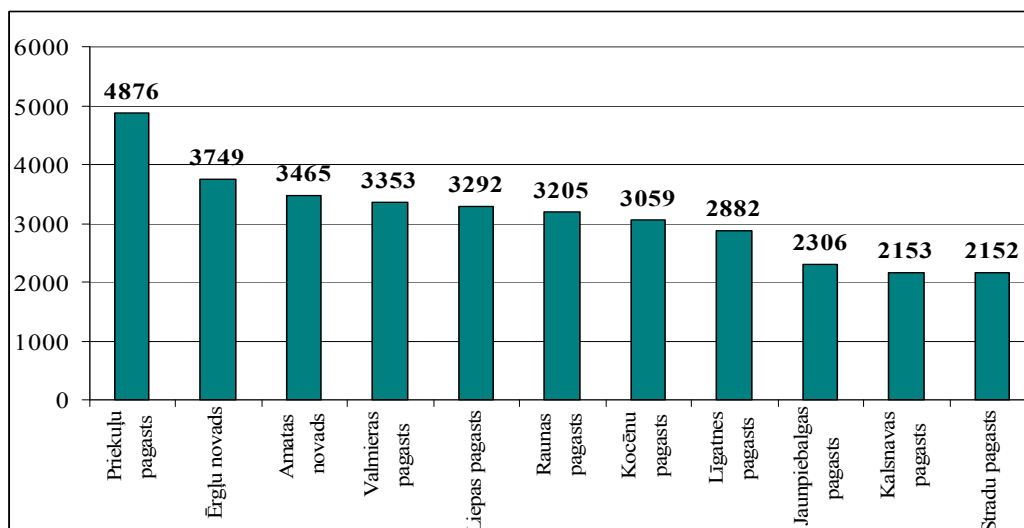
Nemot par pamatu CSP sniegtos datus, Vidzemes plānošanas reģionā ir 16 pilsētas un 108 lauku pašvaldības (pagasti). 2005. gada sākumā Vidzemes reģiona pilsētās dzīvoja 103,8, bet laukos – 141,6 tūkstoši iedzīvotāju. Procentos no iedzīvotāju kopskaita reģionā pilsētu un lauku iedzīvotāji dalās attiecīgi 42,3% un 57,7%. Tādējādi, Vidzemes reģionā ir viszemākais pilsētu iedzīvotāju īpatsvars reģionu vidū, bet vislielākais lauku iedzīvotāju īpatsvars. 4.1.attēlā parādītas reģiona pilsētas, kuras tiek sarindotas pēc iedzīvotāju skaita tajās.

4.1. attēls. Pastāvīgo iedzīvotāju skaits Vidzemes plānošanas reģiona pilsētās 2006.gada sākumā

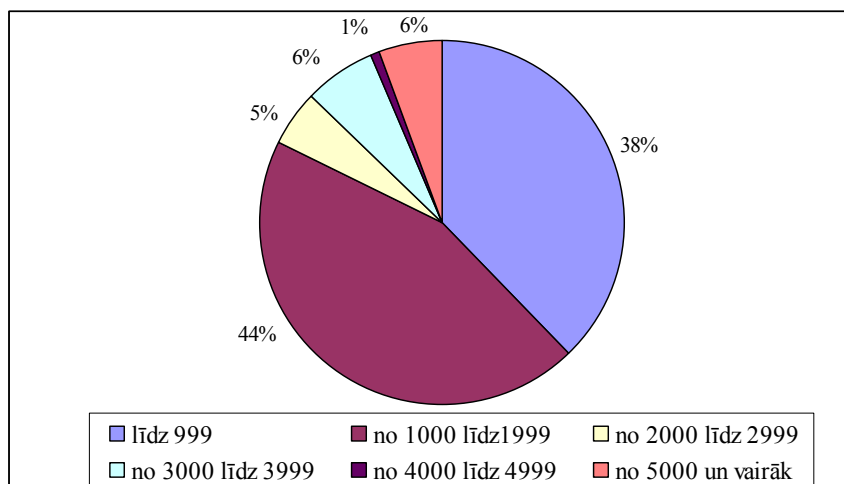
Informācijas avots: LR CSP

Lielākas lauku pašvaldības ar iedzīvotāju skaitu lielāku virs 2000 parādītas 4.2. attēlā. Var novērot, ka Vidzemes reģionā ir dažas lauku pašvaldības, kuras pēc iedzīvotāju skaita ir lielākas nekā pilsētas.

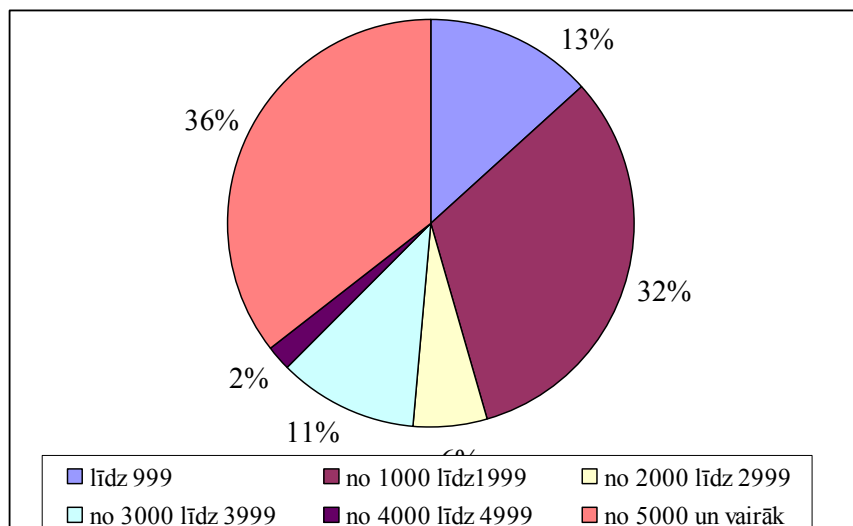
4.2. attēls. Vidzemes plānošanas reģiona lauku pašvaldības ar iedzīvotāju skaitu virs 2000 (2006.gada sākumā)
Informācijas avots: LR CSP

Sagrupējot vietējas pašvaldības pēc lieluma, var redzēt, ka pārsvarā Vidzemes reģionā ir mazas pašvaldības ar iedzīvotāju skaitu līdz 2000 iedzīvotāju (82% no pašvaldību kopskaita). Reģionā ir 47 pašvaldības (38% no kopskaita) – ar iedzīvotāju skaitu līdz 999 iedzīvotājiem, 55 pašvaldības (44%), ar iedzīvotāju skaitu no 1000 līdz 1999 iedzīvotājiem, 6 pašvaldības (5%) ar iedzīvotāju skaitu no 2000 līdz 2999, 8 pašvaldības ar iedzīvotāju skaitu no 3000 līdz 3999 un 1 pašvaldība ar iedzīvotāju skaitu no 4000 līdz 4999. Pašvaldības ar iedzīvotāju skaitu lielāku nekā 5000 reģionā ir 7 (skatīt 4.3.attēlu).

4.3. attēls. Vidzemes plānošanas reģiona vietējo pašvaldību sadalījums pēc iedzīvotāju skaita (procentos no kopskaita, 2006.gada sākumā)
Informācijas avots: CSP dati, VRAA aprēķins

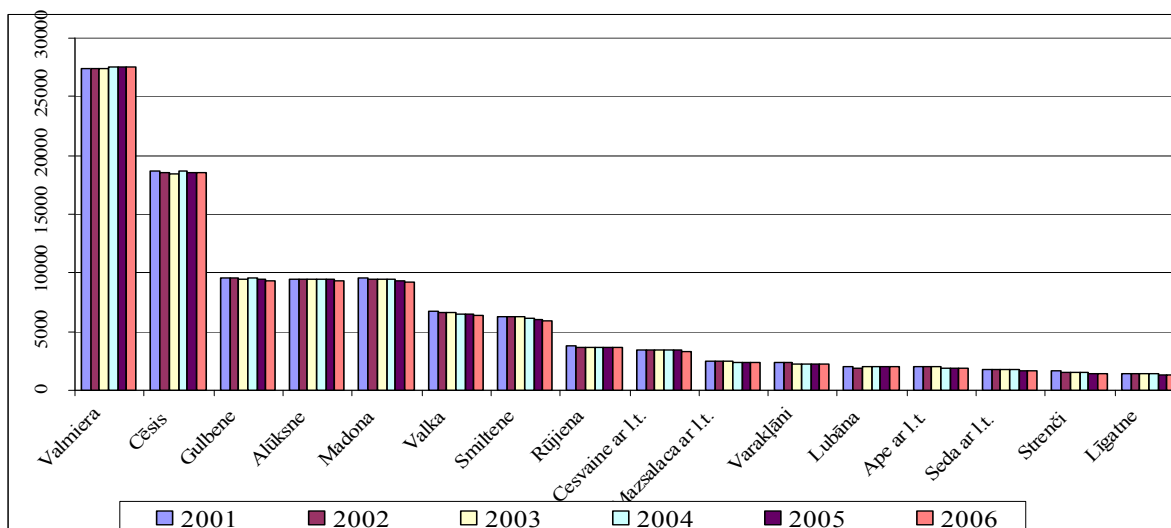
Nedaudz vairāk nekā trešā daļa no reģiona iedzīvotājiem (35,5%) dzīvo pašvaldībās, kuru iedzīvotāju skaits lielāks par 5000. Tādas ir pilsētas Valmiera, Cēsis, Gulbene, Alūksne, Madona, Valka, Smiltene. Gandrīz trešā daļa (32,2%) dzīvo nosacīti mazās pašvaldībās ar iedzīvotāju skaitu no 1000 līdz 1999, bet 13,4% - mazās pašvaldībās, kuru iedzīvotāju skaits mazāks par 1000. Iedzīvotāju skaita sadalījums pēc dažāda lieluma pašvaldībām ir attēlots 4.4. attēlā.

4.4. attēls. Vietējo pašvaldību iedzīvotāju sadalījums grupās pēc iedzīvotāju skaita (procentos no iedzīvotāju kopskaita reģionā, 2006.gada sākumā)
Informācijas avots: CSP dati, VRAA aprēķins

4.3.2. Iedzīvotāju skaita izmaiņas apdzīvotajās vietās

Vidzemes plānošanas reģiona lielākā apdzīvotā vieta ir Valmieras pilsēta – saskaņā ar Latvijas Republikas Centrālās statistikas pārvaldes datiem 2006. gada sākumā tajā bija 27523 iedzīvotāju. Otrā lielākā ir Cēsis ar 18504 iedzīvotājiem. Pārējās pilsētās ir mazāk kā 10000 iedzīvotāju. 4.5.attēlā redzamajā diagrammā dota iedzīvotāju skaita dinamika plānošanas reģiona pilsētās periodā no 2001.gada sākuma līdz 2006.gada sākumam.

4.5. attēls. Iedzīvotāju skaita dinamika Vidzemes plānošanas reģiona pilsētās (2001.-2006. gada sākumā)
Informācijas avots: CSP dati, VRAA aprēķins

Redzams, ka daļa pilsētu pēc iedzīvotāju skaita ir mazāka par atsevišķiem pagastiem. Iespējams, ka šo pagastu infrastruktūra neatpaliek no pilsētām ar līdzīgu iedzīvotāju skaitu. Nākošajā tabulā parādītas iedzīvotāju skaita izmaiņas plānošanas reģiona pilsētās (izmantoti CSP dati).

Pilsētās iedzīvotāju skaitā iekļauts to lauku teritorijās dzīvojošo iedzīvotāju skaits. Redzams, ka 2001.-2006. gadu periodā pilsētās novērojama iedzīvotāju skaita samazināšanās. Izņēmums veido Valmiera, kurā iedzīvotāju skaits 2006.gada sākumā salīdzinot ar 2001.gada sākumu palielinājies par 64 iedzīvotājiem (skatīt 4.1.tabulu).

4.1.tabula

Iedzīvotāju skaits un tā izmaiņas Vidzemes reģiona pilsētās

	Iedzīvotāju skaits 2001. – 2006. gada sākumā						Iedzīvotāju skaita izmaiņas gada laikā				
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2001	2002	2003	2004	2005
Alūksne	9488	9448	9425	9435	9394	9308	-40	-23	10	-41	-86
Ape ar l.t.	2058	2031	1972	1941	1897	1867	-27	-59	-31	-44	-30
Cēsis	18677	18559	18480	18715	18598	18504	-118	-79	235	-117	-94
Līgatne	1460	1437	1424	1364	1356	1340	-23	-13	-60	-8	-16
Gulbene	9583	9562	9493	9535	9484	9350	-21	-69	42	-51	-134
Madona	9521	9440	9412	9456	9320	9242	-81	-28	44	-136	-78
Cesvaine ar l.t.	3457	3431	3420	3388	3371	3317	-26	-11	-32	-17	-54
Lubāna	1961	1946	1951	1974	1969	1950	-15	5	23	-5	-19
Varakļāni	2375	2326	2303	2251	2256	2224	-49	-23	-52	5	-32
Valka	6702	6579	6560	6547	6459	6413	-123	-19	-13	-88	-46
Seda ar l.t.	1826	1783	1773	1744	1692	1668	-43	-10	-29	-52	-24
Smiltene	6301	6274	6223	6092	5996	5959	-27	-51	-131	-96	-37
Strenči	1619	1578	1543	1496	1474	1453	-41	-35	-47	-22	-21
Valmiera	27459	27352	27445	27515	27550	27523	-107	93	70	35	-27
Mazsalaca ar l.t.	2534	2503	2477	2412	2362	2308	-31	-26	-65	-50	-54
Rūjiena	3730	3710	3685	3679	3654	3617	-20	-25	-6	-25	-37

Informācijas avots: CSP

Procentuāli vislielākais iedzīvotāju samazinājums 2001.-2006. gada sākumā ir bijis Strenčos (par – 10,3%), Apē ar l.t. (par – 9,3%), Mazsalacā ar l.t. (par – 8,9%).

4.2. tabulā parādīti iedzīvotāju skaita izmaiņas ietekmējošie faktori plānošanas reģiona pilsētās pēdējos piecos gados.

4.2.tabula

*Iedzīvotāju skaita izmaiņas ietekmējošie faktori
Vidzemes reģiona pilsētās*

	Dabiskais pieaugums					Migrācijas saldo				
	2001	2002	2003	2004	2005	2001	2002	2003	2004	2005
Alūksne	-51	-57	-46	-64	-82	11	34	56	23	-4
Ape ar l.t.	-19	-23	-23	-20	-14	-8	-36	-8	-24	-16
Cēsis	-89	-84	-79	-67	-84	-29	5	314	-50	-10
Līgatne	-8	-19	-12	-20	-17	-15	6	-48	12	1
Gulbene	-67	-63	-63	-55	-83	46	-6	105	4	-51
Madona	-53	-35	-4	-45	-30	-28	7	48	-91	-48

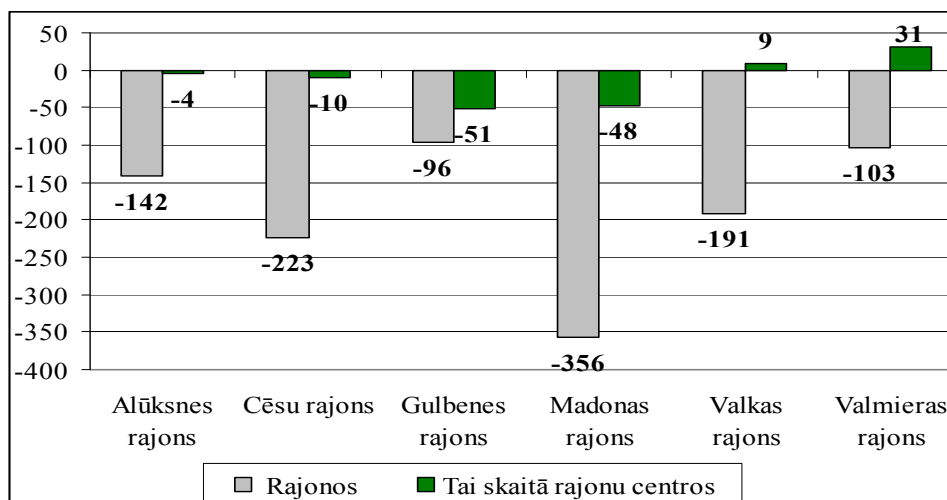
Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027
Telpiskās struktūras apraksts

Cesvaine ar l.t.	-9	-8	17	-5	-17	-17	-3	-49	-12	-37
Lubāna	-16	-7	-7	-18	-5	1	12	30	13	-14
Varakļāni	-26	-15	-24	-8	-31	-23	-8	-28	13	-1
Valka	-67	-34	-45	-71	-55	-56	15	32	-17	9
Seda ar l.t.	-32	-28	-20	-37	-31	-11	18	-9	-15	7
Smiltene	-19	-38	-33	-32	-20	-8	-13	-98	-64	-17
Strenči	-22	-18	-19	-9	-15	-19	-17	-28	-13	-6
Valmiera	-135	-117	-103	-80	-58	28	210	173	115	31
Mazsalaca ar l.t.	-10	-23	-16	-14	-24	-21	-3	-49	-36	-30
Rūjiena	-20	-21	-19	-17	-19	0	-4	13	-8	-18

Informācijas avots: LR CSP

Kā redzams no tabulas, piecos gados pozitīvās iedzīvotāju skaita izmaiņas uz migrācijas rēķina notikušas Alūksnē, Cēsīs, Gulbenē, Lubānā.

4.6. attēlā parādīts 2005.gada migrācijas saldo salīdzinājums plānošanas reģiona rajonos un to centros. Tas uzskatāmi parāda tendenci, ka iedzīvotāju skaita pieaugums pilsētās notiek uz lauku apdzīvoto vietu rēķina – gan viena rajona robežās, gan plānošanas reģionā kopumā.

4.6. attēls. Migrācijas saldo rajonos un rajonu centros 2005.gadā

4.4. ATTĪSTĪBAS CENTRI

Reģiona teritorijas apdzīvojuma struktūru veido apdzīvotā vietas (to izvietojums) un saites starp tām. Pilsētas, ciemi un viensētas ir vieni no reģiona apdzīvojuma struktūras elementiem. Izstrādājot Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojumu, pilsētas un ciemi, atkarībā no savas attīstības pakāpes, apzīmēti kā attīstības centri, veidojot reģiona policentriskās attīstības struktūru.

Attīstības centru nozīme neaprobežojas ar to administratīvajām robežām. Mijiedarbība ar apkārtējo teritoriju ietekmē pašu centru attīstību, gan iedzīvotāju dzīvesveidu, gan teritoriālo

struktūru veidošanos. Katrs centrs veido ap sevi tiesas arālu. Galvenie faktori, kas nosaka intensīvas pilsētu tiesas veidošanos, ir iedzīvotāju vispārējā mobilitāte, darba un izglītības (mācību) migrācija, kā arī saimnieciskie sakari, saistīta komunālā un transporta infrastruktūra. Pilsētas ietekmes areāls ir atkarīgs ne tikai no tās lieluma, bet arī no tai raksturīgo funkciju spektra, piemēram, administratīvās, ekonomiskās, apkalpes, kultūras un citas funkcijas, kā arī sakariem ar apkārtējo teritoriju.

Kā viens no indikatoriem, kas raksturo šos sakarus, ir iedzīvotāju mobilitāte. Pilsētu un piepilsētu areālu vide atšķiras ar dzīves, ražošanas un lauku vides apstākļiem katrā pilsētā. Lielo pilsētu tuvumā dzīvojošajiem iedzīvotājiem ir labākas un daudzveidīgākas iespējas izvēlēties darbu, mācību iestādes un brīvā laika pavadīšanas veidu. Tas saistīts ar plašāku ekonomisko aktivitāšu iespējām un dažādu pakalpojumu piedāvājumu, ko var nodrošināt tieši lielās pilsētas. Savukārt šīs pilsētas, balstoties uz plašāku tiesas areālu, var palielināt savu potenciālu un, pilnveidojot savu funkcionālo struktūru, piedāvāt jaunas investīciju iespējas.

4.4.1. Attīstības centru noteikšana

Saskaņā ar likumu „Par Latvijas administratīvo teritoriju noteikšanu un apdzīvoto vietu statusu piešķiršanu” apdzīvotās vietas iedala pilsētās un lauku apdzīvotās vietās, lauku apdzīvotās vietas iedala ciemos un viensētās. Telpiskajā plānošanā svarīgi ir attīstīt hierarhiski pakārtotu apdzīvojamu centru tīklu, ko veido dažāda līmeņa apdzīvojamu centri – pilsētas un ciemi ar savu noteikto lomu un funkciju. Pašreizējā situācijā Latvijā nav apstiprināta apdzīvojamu centru hierarhija un vienoti kritēriji to noteikšanai, kā arī prasības dažāda līmeņa centriem.

Apdzīvojamu plānošanai Vidzemes reģionā tika izstrādātas „Vadlīnijas apdzīvojamu plānošanai Vidzemes plānošanas reģionā” (Vadlīnijas) (skatīt pielikumu Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojuma II daļas „Telpiskās attīstības perspektīva” pielikumu). Vadlīnijās izdalīti četri attīstības centru līmeņi:

- vietējas nozīmes centrs,
- novadu nozīmes centrs,
- reģionālas nozīmes centrs,
- nacionālas nozīmes centrs,

un noteikti kritēriji attiecīgā attīstības centra atbilstībai attiecīgajam līmenim. Attīstības centrs atbilst noteiktajam attīstības centra līmenim, ja tiek nodrošināti vērtēšanas kritērijos noteiktie pakalpojumi. Katrs augstāka līmeņa attīstības centrs sniedz arī zemāka līmeņa attīstības centra pakalpojumus.

Minēto attīstības centru līmeņu uzdevumi Vadlīnijās definēti sekojoši:

- Nacionālas nozīmes attīstības centri nodrošina valsts iedzīvotājus ar specializētiem pakalpojumiem, tie ir valsts nozīmīgi saimnieciskās, sociālās un kultūras attīstības centri, kuri var pildīt arī starptautiskas nozīmes uzdevumus;
- Reģionālas nozīmes centri nodrošina plānošanas reģiona iedzīvotājus ar specializētiem pakalpojumiem, ir plānošanas reģionu un administratīvo rajonu saimnieciskās, sociālās un kultūras attīstības centri un nodrošina kā rajonu pašvaldību, tā valsts institūciju rajonu un reģionālo struktūru sniegtos pakalpojumus;
- Novadu nozīmes centri nodrošina vienas vai vairāku vietējas pašvaldības iedzīvotājiem regulāri un epizodiski nepieciešamos pakalpojumus, ir vietējo pašvaldību administratīvie centri vai pakalpojumu saņemšanas vietas;

- Vietējās nozīmes centri nodrošina vietējas pašvaldības iedzīvotājiem nepieciešamos pakalpojumus.

Vidzemes reģiona apdzīvojuma attīstības plānošanai tika veikta analīze kuras apdzīvotās vietas Vidzemes reģionā izpilda attiecīgā līmeņa attīstības centru kritērijus.

4.4.2. Nacionālas un reģionālas nozīmes centri

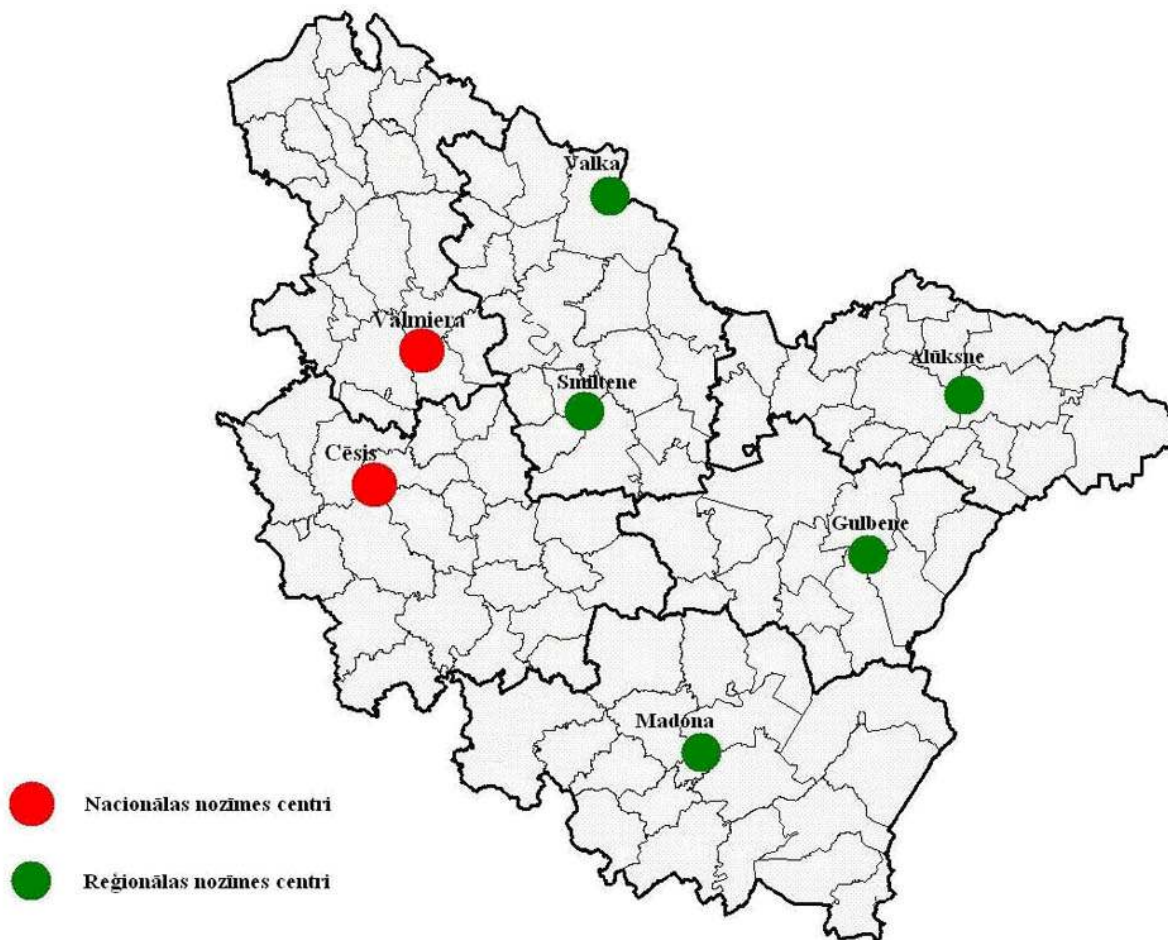
Saskaņā ar Vadlīnijām, nacionālas nozīmes centram atbilst apdzīvota vieta, kur iedzīvotāju skaits tās apkalpes teritorijā nav mazāks par 30 000 iedzīvotāju un kurā pieejami šādi pakalpojumi:

- Augstākās izglītības mācību iestādes vai to filiāles;
- Zinātniski pētnieciskās iestādes;
- Nacionālas nozīmes kultūras un sporta centri;
- Reģionālas nozīmes centru pakalpojumi.

Vidzemes plānošanas reģionā šos kritērijus izpilda Valmiera un Cēsis. Savukārt par reģionālas nozīmes centru var būt apdzīvota vieta, kur iedzīvotāju skaits tās apkalpes teritorijā nav mazāks par 15 000 iedzīvotāju un kurā pieejami šādi pakalpojumi:

- Valsts pārvaldes institūcijas;
- Vidējā speciālā mācību iestāde;
- Pieaugušo izglītības iestāde;
- Ārpuskolas izglītības iestāde;
- Reģionālas nozīmes kultūras un sporta centri;
- Tūrisma informācijas centrs;
- Viesnīca;
- Sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumi;
- Pastāvīga banka vai tās filiāle;
- Novadu nozīmes centru pakalpojumi.

Šos kritērijus izpilda Alūksne, Gulbene, Madona, Smiltene un Valka.

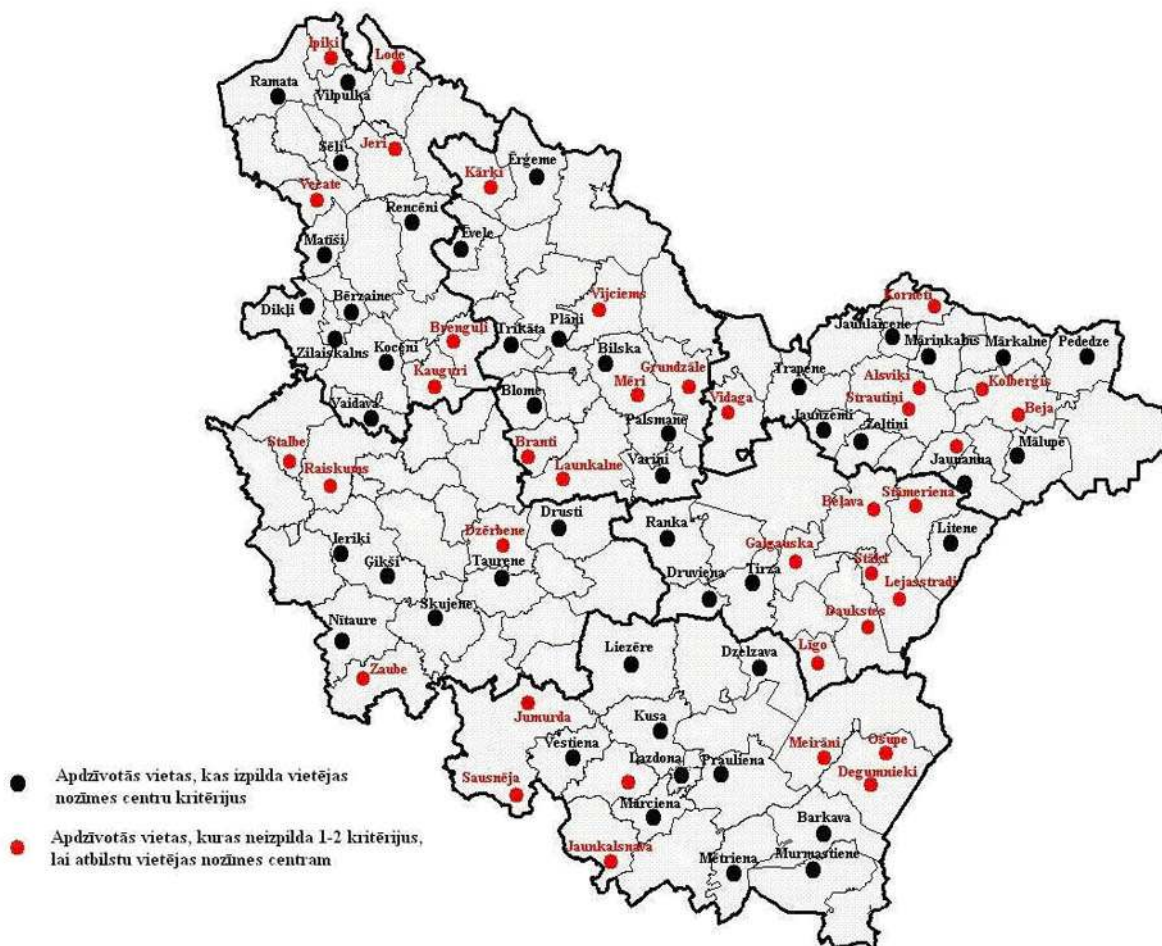
4.7.attēls. Nacionālas un reģionālas nozīmes centri Vidzemes reģionā

4.4.3. Novadu un vietējas nozīmes centri

Lai noteiktu vietējas un novadu nozīmes centrus, vispirms bija jāizvēlas to noteikšanas kritēriji un pēc tam jāizpēta atbilstošā apdzīvoto vietu kopa. Nosakot vietējas nozīmes centru noteikšanas kritērijus, tika meklēti tie pakalpojumu veidi, kas ir uzskatāmi par ikdienas pakalpojumiem:

- Valsts un pašvaldības pakalpojumi,
- Pamatskolas esamība,
- Bibliotēkas esamība,
- Publiskā interneta pieejamība,
- Pārtikas un rūpniecības preču tirdzniecība,
- Sabiedriskā transporta pieejamība,
- Pasta pakalpojumi,
- Sociālās aprūpes dienesta esamība,
- Primārās veselības aprūpes iestāžu esamība.

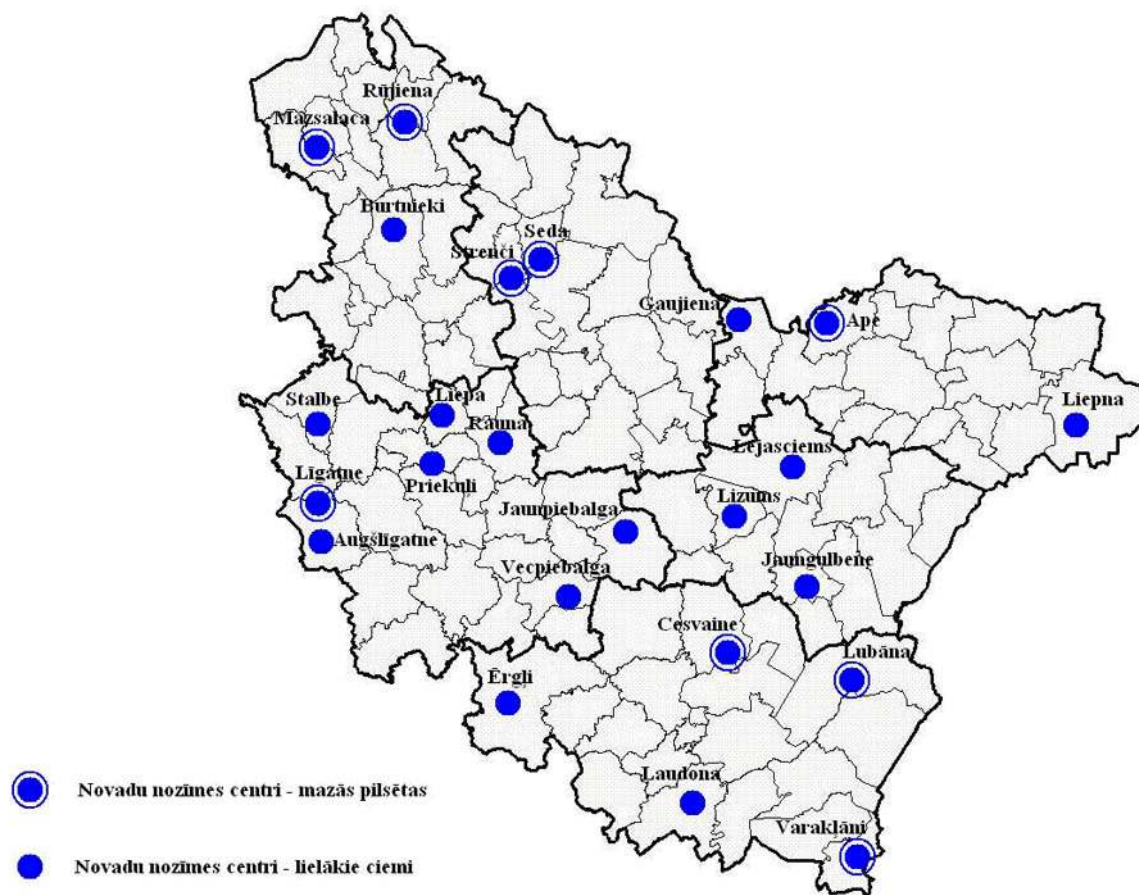
Kā viens no galvenajiem kritērijiem noteikts – iedzīvotāju skaits apkalpes teritorijā – ne mazāks par 500. Papildus kritērijs noteikts – melnā seguma ceļa savienojums ar pilsētām vai reģionālas, nacionālas nozīmes autoceļu.

4.8.attēls. Vietējas nozīmes centri Vidzemes reģionā

Novadu nozīmes centru noteikšanai no iespējamo vietējas nozīmes centra statusam atbilstošo apdzīvoto vietu kopas tika izdalītas tās apdzīvotās vietas, kurās ir pieejami visi vietējas nozīmes centram nepieciešamie pakalpojumu veidi. Pēc tam tika noteikti papildus pakalpojumi, kuriem būtu jābūt pieejamiem novadu nozīmes centros:

- Vispārējās vidējās izglītības iestādes esamība,
- Pirmsskolas izglītības iestādes esamība,
- Interesu izglītības iestādes esamība,
- Sporta infrastruktūras esamība,
- Vismaz divu specializēto pakalpojumu piegādes objektu esamība,
- Finanšu pakalpojumu iestādes esamība.

4.9.attēls. Novadu nozīmes centri Vidzemes reģionā

2007.gada sākumā Vidzemes reģionā bija jau izveidoti trīs novadi – Ērgļu, Burtņieku un Amatas novads. Ērgļu novadā ir trīs lielākie ciemi – Ērgļi, Jumurda un Sausnēja, taču novada nozīmes centra kritērijiem atbilst tikai Ērgļi, kamēr Sausnēja un Jumurda neizpilda 1 vai 2 kritērijus. Amatas novadā atrodas vairāki lieli ciemi – Ģikši, Ieriķi, Drabeši, Kārļi un Līvi, taču neviens no šiem ciemiem neatbilst novada nozīmes centra kritērijiem, turklāt nevienā no šiem ciemiem neatrodas novada padome. Nākotnē būtu jādomā par viena – administratīvā centra izveidi novadā, tajā pat laikā attīstot arī pārējos ciemus. Arī Burtņieku novadā ir divi lieli ciemi – Vecate un Matīši, tomēr arī no šiem ciemiem neviens neizpilda novada nozīmes centra kritērijus.

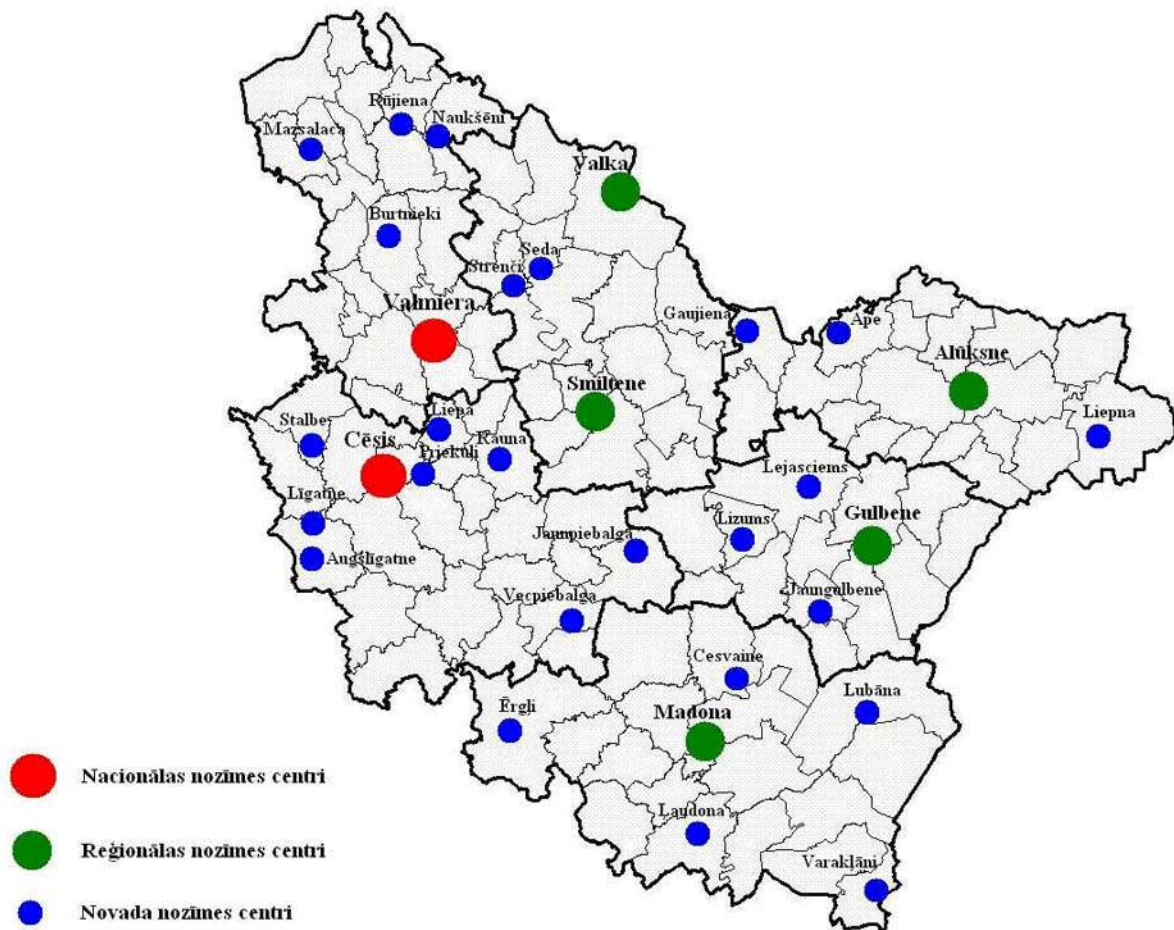
Turpinoties administratīvi teritoriālajai reformai vairākas vietējās pašvaldības vēl tikai plāno apvienoties, tādējādi izveidojot jaunus novadus. Piemēram, Valmieras, Rencēnu un Burtņieku pagasti izteikuši vēlmi apvienoties ar Burtņieku novadu, savukārt Alūksnes rajonā izveidosies divi novadi – Alūksnes novads un Apes novads, bet Gulbenes rajons pārsauksies par Gulbenes novadu.

Veicot veikto analīzi kopsavilkumu, veidojas sekojošs Vidzemes plānošanas reģiona apdzīvoto vietu sadalījums pa apdzīvojamā centru līmeņiem:

Nacionālas nozīmes centri: Valmiera un Cēsis.

Reģionālas nozīmes centri: Alūksne, Gulbene, Madona, Valka un Smiltene.

Novadu nozīmes centri: Ape, Gaujiena, Liepna, Stalbe, Liepa, Rauna, Priekuļi, Līgatne, Jaunpiebalga, Augšlīgatne, Vecpiebalga, Lejasciems, Lizums, Jaungulbene, Laudona, Cesvaine, Ērgļi, Varakļāni, Lubāna, Seda, Strenči, Rūjiena, Mazsalaca, Burtņieki, Naukšēni.

4.10.attēls. Attīstības centri Vidzemes reģionā

5. INFRASTRUKTŪRA

5.1. TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRA

Transporta infrastruktūra ir galvenais priekšnoteikums reģiona sasniedzamībai un ekonomiskai attīstībai. Vidzemes reģionā ir samērā labi attīstīts autoceļu un dzelzceļu tīkls. To šķērso divi starptautiskas nozīmes transporta koridori, kas savieno Rīgu ar Tallinu, Tartu un Krievijas ziemeļu reģionus - Sanktpēterburgu, Pleskavu ar Rīgu un tālāk ar Viļņu, Varšavu, nodrošinot gan kravu, gan pasažieru transportu.

5.1.1. Autoceļi

Reģionu šķērso divi valsts nozīmes galvenie autoceļi:

- A2 Rīga – Sigulda – Igaunijas robeža (Veclaicēni), kas ir Eiropas nozīmes autoceļa E77 daļa;
- A3 Inčukalns – Valmiera – Igaunijas robeža (Valka).

Pašlaik šo abu autoceļu atsevišķu posmu tehniskie parametri neatbilst ne to funkcijām, ne drošības prasībām. Katrā virzienā ir tikai viena braukšanas josla, nav atsevišķas braukšanas joslas lēnajam transportam, līdz ar to ceļu caurlaides spēja ir ierobežota. Vietām valsts galveno autoceļu kā pārvietošanās vietu nokļūšanai darbā, izglītības iestādēs un pakalpojumu saņemšanai, tuvākajās apdzīvotās vietās, izmanto velosipēdisti un kājāmgājēji, kuru pārvietošanās samazina satiksmes drošību.

Visumā reģiona iekšējais ceļu tīkls ir labi attīstīts un pietiekoši blīvs. Reģiona pilsētas un lielākos centrus savieno radiāls valsts pirmās un otrās šķiras ceļu tīkls. Visi pašvaldību centri ir savienoti vismaz ar otrās šķiras ceļiem.

Vispārēja problēma ir ceļu sliktais stāvoklis.

Visos VAPR rajonos pašvaldību ceļu kopgarums pārsniedz valsts ceļu kopgarumu attiecīgajā teritorijā. Lielākais valsts autoceļu īpatsvars ir Valkas rajonā – 46,7%, bet mazākais – 30,8% - Madonas rajonā. Vidējais valsts autoceļu tīkla īpatsvars valstī ir 29 %, tātad Vidzemes plānošanas reģiona visos rajonos tas ir augstāks.

Lielākais ceļu blīvums ir Cēsu, kur tas sastāda 1,05 km/km² un Madonas rajonos, kur tas sastāda 1,01 km/km², bet mazāk izvērstas ceļu tīkls ir Alūksnes un Valkas rajonos – 0,71 km/km² Vidzemes reģionā ir atsevišķi pagasti, kur ceļu blīvums ir salīdzinoši mazs, bet pārsvarā tās ir pašvaldības ar zemu iedzīvotāju blīvumu un augstu meža platību īpatsvaru.

Vidējais auto ceļu tīkla blīvums valstī ir 1,077 km/1km² (www.lvceli.lv).

Ceļu tīkls “pa vertikāli” (ar Rīgu) ir labāks nekā “pa horizontāli” (starp galvenajām apdzīvotajām vietām reģionā), tāpēc starpreģionālas un reģionālas nozīmes ceļu attīstība t.sk. “Ziemeļu stīga” un “Vidzemes josta” projektu realizācija tiek uzskatīta par ļoti nozīmīgiem projektiem reģiona attīstībā.

Reģionā valsts galvenie autoceļi viscaur ir klāti ar melno segumu. Pirmās šķiras valsts autoceļi 61% apjomā klāti ar melno segumu, bet otrās šķiras - tikai 19%. Nedaudz vairāk kā puse (58%) pašvaldību ielu ir klātas ar melno segumu. Lielākais asfaltbetona un melnā seguma ceļu īpatsvars ir Valmieras rajonā – 28 %, bet vismazākais – 12,9 % - Madonas rajonā.

Lai sekmētu reģiona attīstību, ir nepieciešams palielināt melnā seguma ceļu īpatsvaru, realizējot reģionālās attīstības projektus “Ziemeļu stīga”, “Vidzemes josta” un pašvaldību centru – rajona centra savienošanas programmu.

Pašreizējā situācijā ceļu tīkla blīvums un izvērsums uzskatāms par pietiekošu. No apdzīvojuma struktūras attīstības skatupunkta jauna ceļa izbūves plānošana nepieciešama Valmieras, kā nacionālas nozīmes centra un Cēsu kā reģionālas nozīmes centru savienošanai posmā Cēsis – Liepa. Protams, šī posma projektēšana jāskatās kontekstā ar esošās dzelzceļa līnijas turpmāko attīstību un potenciālo Rail Baltica trasējumu, kā arī Gaujas Nacionālā parka aizsardzības un izmantošanas noteikumiem.

Plānojot reģiona attīstību, būtiski ir nodrošināt kvalitatīvas un drošas satiksmes iespējas starp visām Vidzemes reģiona apdzīvotajām vietām, pilsētām un pagastu, rajonu un reģiona administratīvajiem centriem.

Pie lielākajiem ceļiem ir izvietotas daudzas apdzīvotās vietas, sliktāka ir satiksme starp mazajiem centriem perifērijā - pierobežā. Gan uz valsts galvenajiem gan 1.šķiras autoceļiem trūkst apkopes infrastruktūras, ceļmalas kafejnīcu, degvielas uzpildes staciju un auto apkopes un remonta punktu. Vispārēja problēma ir informācijas zīmju – uzskatāmu ceļa virzienu norāžu trūkums.

Latvijas Republikas teritorijā ar 2005.gadu uzsākta kravas transporta kustības laika pārbaude, īpaša uzmanība pievērsta tranzīta preču un autobusu, kā arī koksnes vedēju autovadītājiem, kuriem pēc noteikta reisā pavadītā darba laika nepieciešams atpūtas laiks. Taču ceļu apkalpes infrastruktūra gar valsts galvenajiem un I. šķiras ceļiem nevar nodrošināt pietiekošas kapacitātes stāvlaukumus un ēdināšanas - atpūtas vietas. Tā uz A 2 autoceļa kravas automašīnas pārsvarā izmanto pieturvietu "Melturi", bet uz A 3 autoceļa kā tranzīta apkalpes vietas veidojas Straupe, Strenči, pārējo pieturpunktu uzņemšanas kapacitāte ir ierobežota ar 1-3 autovilcējiem.

Pēc Satiksmes ministrijas sniegtās informācijas, vidējas satiksmes intensitātes pieaugums ir ap 5% gadā. Veicot satiksmes intensitātes analīzi un salīdzinot Latvijas Valsts ceļu 2000.g. un 2004.g. datus, satiksmes intensitātes pieaugums uz valsts galvenā autoceļa A3 ir no 37% posmā Strenči – Valka līdz 38% pie Valmieras, kas par divām reizēm pārsniedz vidējo satiksmes intensitātes pieaugumu un liecina par straujāku tranzīta un ekonomisko attīstību Rīga – Valmiera – Valka virzienā.

Savukārt satiksmes intensitātes pieaugums uz valsts galvenā autoceļa A2 ir robežās no 2 – 29%, un tikai 9% pieaugums pirms Veclaicenes RKP, šeit pēdējā gada laikā par 30% pieaudzis smagā transporta īpatsvars kopējā transporta plūsmā. Tas norāda, ka pēc iestāšanās Eiropas Savienībā ar 01.05.2004. pieaug preču tranzītpārvadājumi pa Vidzemes šoseju.

5.1.attēls. Vidējā satiksmes intensitāte valsts galvenajos autoceļos 2006.gadā

Informācijas avots: Latvijas Valsts ceļi

LR Satiksmes ministrijas izstrādātie ieteikumi "Ceļu tīkla plānošanai" paredzēti autoceļu un apdzīvoto vietu ceļu tīkla plānošanai dažādos līmeņos. Pēc SM pasūtījuma, izmantojot Vācijas normatīvu "Norādījumi ceļu ierīkošanai. Rokasgrāmata ceļu tīkla funkcionālai iedalīšanai RAS – N" izstrādājis a/s "Ceļuprojekts".

Pēc augstākminētajiem ieteikumiem tika izvērtēta Vidzemes plānošanas reģiona un tā kaimiņu reģionu apdzīvoto vietu savienojuma pakāpes.

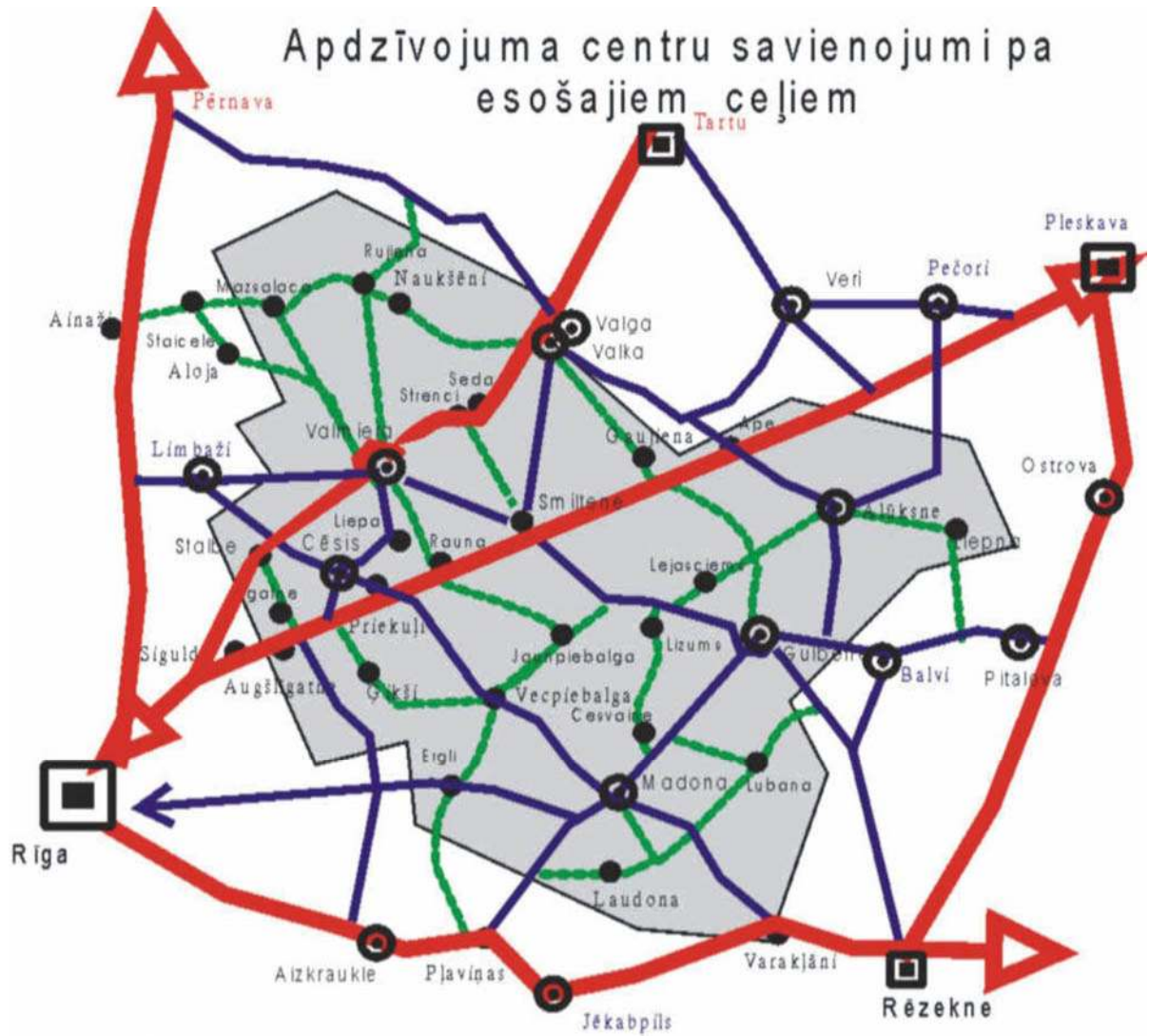
Apdzīvojuma centru savienojumu noteikšana veikta pēc apdzīvojuma struktūras analīzes nacionālas, reģionālas un novada nozīmes centru savienojumu noteikšanai. Pielietojot šo metodiku rajonu plānojumus, nepieciešams iekļaut vietējo centru un mazu apdzīvoto vietu savienojumu izvērtējumu, kurš nav iekļauts reģiona plānojumā.

Atbilstoši metodikai tika noteikta nacionālas (NNC), reģionālas (RC), un novada (NC) nozīmes apdzīvojuma centru teorētiskie savienojumi pa gaisa līniju, pēc kuriem notika praktiska savienojumu iezīmēšana kartē pa esošajiem valsts galvenajiem un I šķiras ceļiem.

Savienojuma pakāpes:

- I pakāpe - divu NNC savienojums, sakari ar ārvalstīm;
- II pakāpe - NNC ↔ RC vai divu RC savienojums, RC pieslēgums I pakāpes savienojumam;
- III pakāpe - RC ↔ NC, divu NC savienojums, NC pieslēgums I, II pakāpes savienojumam;

Attēlotā shēma parāda, kādas nozīmes savienojumiem jābūt starp esošajiem centriem pa valsts autoceļiem, taču pēc ceļu kvalitātes tā neatbilst esošai situācijai. Lai nodrošinātu iedzīvotāju mobilitāti visiem pirmo trīs pakāpju savienojumiem vajadzētu būt klātiem ar melno segumu, un pa šiem ceļiem jāattīsta starprajonu sabiedriskā transporta pakalpojumi.

Legenda

- I pakāpes savienojums - Nacionālas nozīmes centru savienojums, sakari ar ārzemēm
- II pakāpes savienojumi - NNC un RC savienojumi; RC savstarpējā sasaiste RC savienojumi ar I pakāpes savienojumiem
- III pakāpes savienojums - RC un NC savienojums; NC savstarpējā sasaiste; NC savienojumi ar I un II pakāpes savienojumiem
- Nacionālas nozīmes centrs (NNC)
- Reģionālas nozīmes centrs (RC)
- Novada nozīmes centrs (NC)
- Reģiona robeža

5.2.attēls. Esošo apdzīvotuma centru autoceļu savienojums pakāpēs pēc „Ceļu tīkla plānošanas metodikas”

Joprojām daži II pakāpes savienojumi, vairāk Alūksnes, Gulbenes un Madonas rajonā (Ērgļi – Rīga, Madona – Varakļāni, Gulbene – Rēzekne, Alūksne – Pečori, Skrīveri – Līgatne) un lielākā daļa III pakāpes savienojumi ir bez melnā seguma, kas neļauj samazināt ceļā pavadīto laiku, īpaši izmantojot sabiedrisko transportu.

II un III pakāpes savienojumiem būtu jāpaaugstina reģiona iekšējā mobilitāte, kā arī jānodrošina kvalitatīvi savienojumi ar kaimiņu reģiona apdzīvojuma centriem, līdz ar to shēmā attēlotie savienojumi ir jāietver arī vēlamās ceļu infrastruktūras attīstībai, kas jāpapildina ar jaunu nacionālas, reģionālas vai novada nozīmes centru savienojumiem.

Apdzīvoto vietu savienojumi pārsvarā ir II un III savienojuma pakāpes. Ja to skatās pēc iedalījums kategorijās, tad (AIII Ainaži – Valka; Valka – Alūksne posmā jaukta veida no AI (Verasskola – Veclaicene A2 ceļš) līdz AIV posmā Gaujiena – Verasskola.

5.1.2. Dzelzceļš

Pašlaik Vidzemē ir viens no valstī zemākajiem dzelzceļa tīkla pārklājumiem – 3 km uz 100 km², salīdzinoši Rīgas reģionā un Zemgalē attiecīgi –5,7 un 4,5 km uz 100 km².

Trīs galvenās dzelzceļa līnijas Vidzemes reģionā ir:

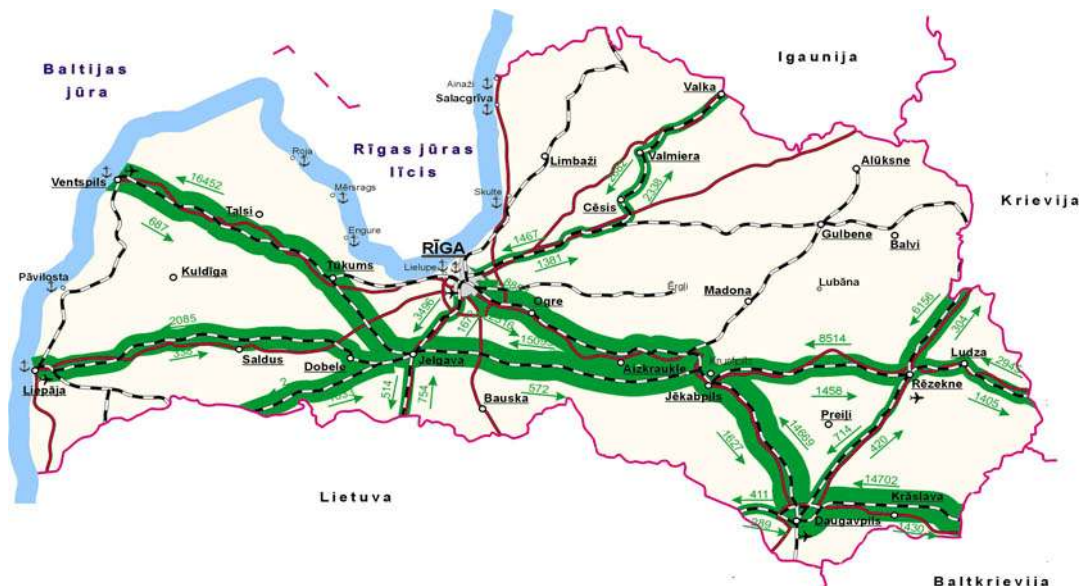
- Rīga – Lugaži, (Rīga-Valka-Tartu-Tallina); Pleskava - Pēterburga (ietilpst TINA dzelzceļu tīklā)
- Rīga – Gulbene – Pitalova;
- Rīga – Ērgļi.

Posmā Gulbene – Alūksne vēl pastāv šaursliežu dzelzceļa līnija, kas kalpo galvenokārt pasažieru pārvadāšanai un kā tūrisma objekts. Gulbenes – Alūksnes šaursliežu dzelzceļš ir iekļauts Latvijas aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā. Tas ir vienīgais šaursliežu dzelzceļš (sliežu platums – 750 mm) Baltijā, kurš joprojām darbojas, nodrošinot pasažieru pārvadājumus starp abu rajonu centriem (skatīt 5.3.attēlu).

5.3.attēls. Dzelzceļa shēma
Informācijas avots: www.ldz.lv

Kopumā valstī kravu pārvadājumi pa dzelzceļu pieaug, taču Vidzemes reģionā nozīmīgākā kravu pārvadājumu intensitāte notiek pa dzelzceļa līniju Rīga – Lugaži (skatīt 5.4.attēlu).

5.4.attēls. Dzelzceļa shēma
Informācijas avots: www.ldz.lv

Pēdējo gadu laikā ir slēgti vairāki dzelzceļa posmi:

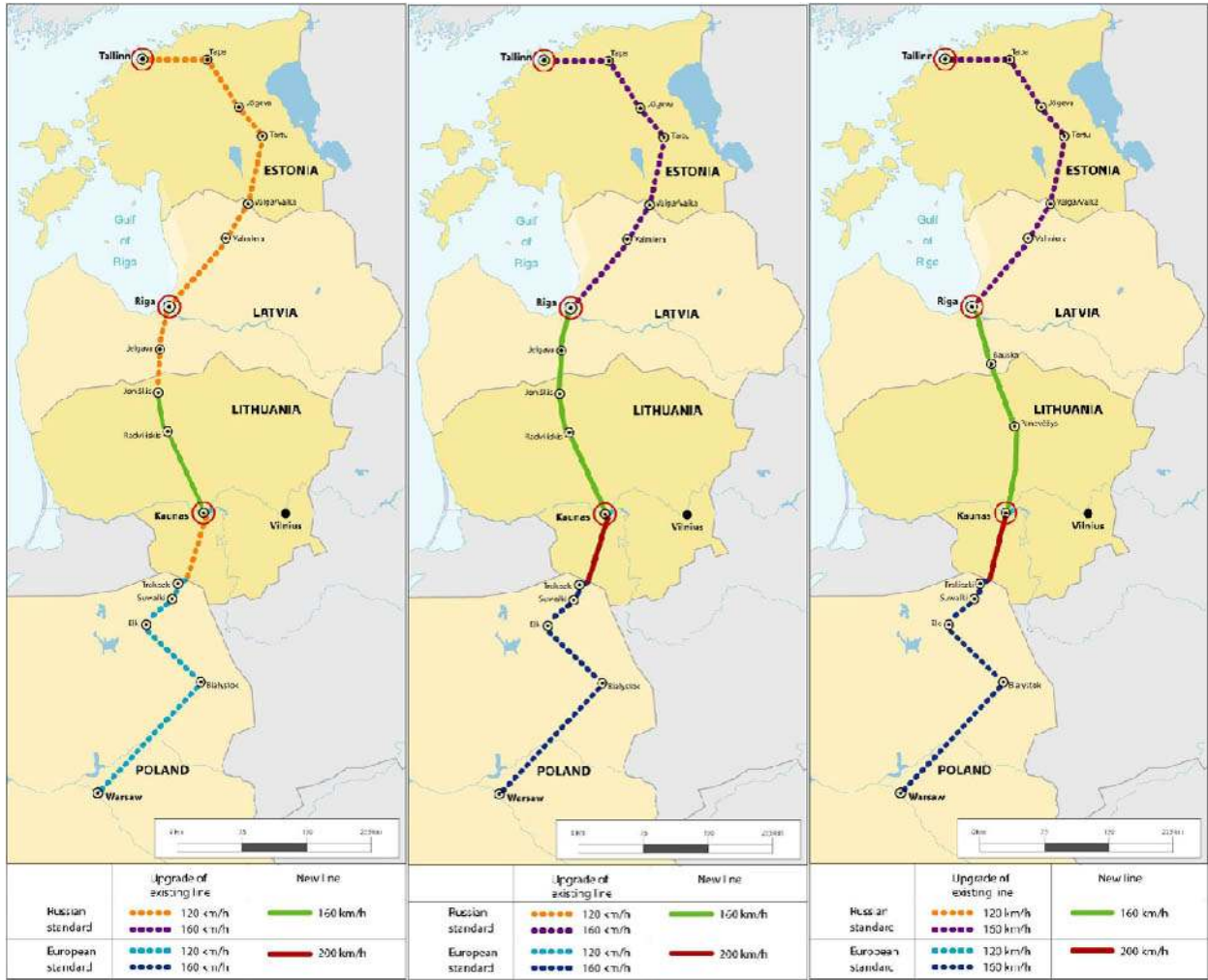
- Madona – Lubāna (1990.g.);
- Aloja – Ipiķi (1996.g.);
- Ieriķi – Gulbene (1999.g.);
- Gulbene – Vecumi (2001.g.);

Nepieciešami izpētes projekti, kas noteiktu katra slēgtā dzelzceļa posma izmantošanas iespējas un to tehniski ekonomisko pamatojumu, iespējamo investīciju piesaisti.

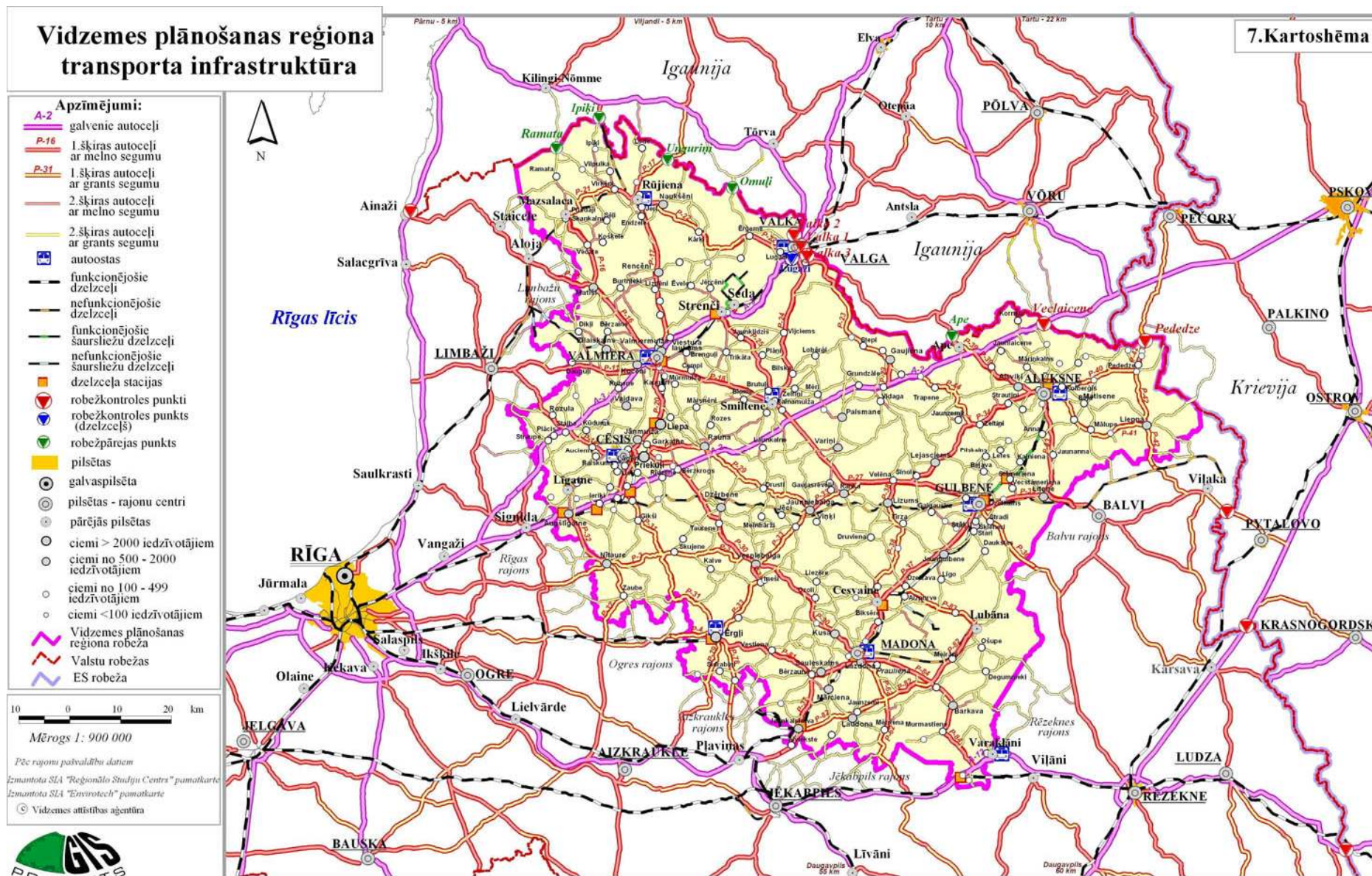
No starptautiskās pieejamības, pa dzelzceļu Vidzemes reģionu ir teorētiskas iespējas sasniegt no Krievijas, taču ne pasažieru, ne kravu tieši pārvadājumi uz Rietumeiropu nav iespējami dažādā sliežu platuma dēļ. Nākotnē būtiski jāuzlabo sasniedzamība ar Rietumeiropu, tādēļ ir uzsākts “Rail Baltica” tehniskās priekšizpētes projekts, kuru paredzēts līdzfinansēt no Eiropas Savienības kohēzijas fonda līdzekļiem.

Vidzemes, Zemgales un Rīgas attīstības aģentūras kopā ar Latvijas, Igaunijas, Lietuvas, Polijas un Vācijas transporta un par telpisko attīstību atbildīgām ministrijām ir uzsākušas INTERREG IIIB programmas projekta „Rail Baltica – transnacionāla integrācija koordinētas infrastruktūras un reģionālas attīstības kontekstā” realizāciju, lai pētītu un no reģionālās attīstības viedokļa izvēlētos vispiemērotāko dzelzceļa līnijas trasējumu (skatīt 5.5.attēlu).

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027
Telpiskās struktūras apraksts

5.5.attēls. Rail Baltica iespējamie sliežu standarti
Informācijas avots: Feasibility study on Rail Baltica railways

5.1.3. Aviācija

Vidzemes plānošanas reģionā nenotiek iekšzemes gaisa pārvadājumi. Reģionā pagaidām sertificēts ir tikai lidlauks „Cēsis”, kas atrodas Cēsu rajona Priekuļu pagastā, tomēr nākotnē attīstāms būtu arī Valmieras lidlauks.

Pēc LR Satiksmes ministrijas informācijas Vidzemes plānošanas reģionā atrodas šādi civilās aviācijas gaisa satiksmes vadības objekti:

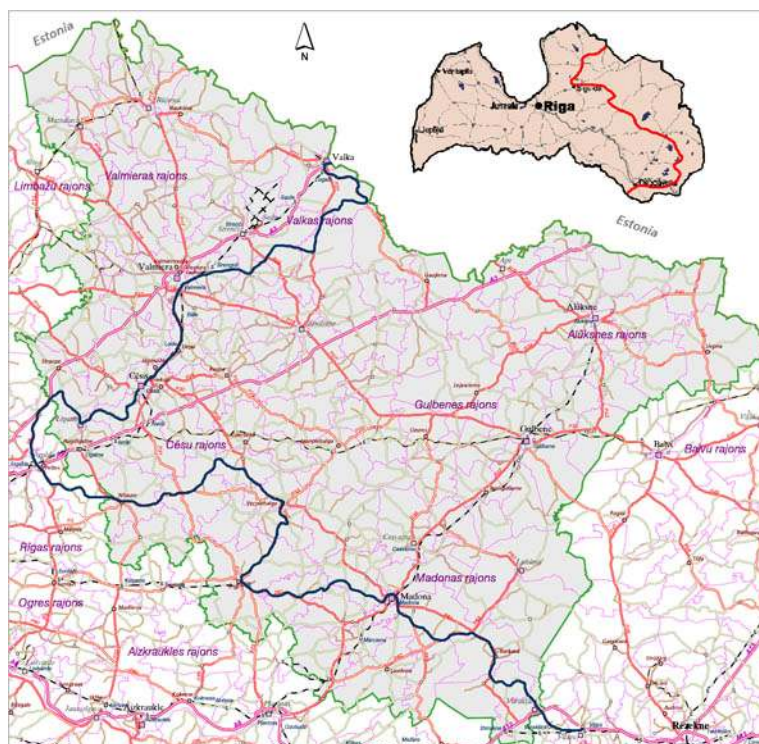
- Radiolokācijas komplekss „Ezerlīči” un UĪV radio sakaru objekts „Ezerlīči” (atrodas Madonas rajona Jumurdas pagastā);
- Radiobāka „Trakši” (atrodas Madonas rajona Praulienas pagasta Trakšos).

5.1.4. Veloceliņi

Velotūrisms kļūst aizvien populārāks ne tikai Eiropā, bet arī Latvijā, un paredzams, ka Eiropas velosipēdu maršruts Nordkapa - Atēnas varētu šķērsot arī Vidzemi. Iespējamais Euro Velo 11 maršruts:

Valkas RKP – Vijciems – Valmiera – Cēsis – Līgatne – Inciems – Sigulda – Nītaure – Skujene – Vecpiebalga – Ērgļi – Vestiena – Madona – Barkava – Varakļāni – Viļāni – Malta – Ezernieki – Krāslava – Daugavpils – Medumu RKP (skatīt 5.6.attēlu).

Tas prasīs attīstīt specifisku infrastruktūru un pakalpojumus, vispirms jau ierīkojot velosipēdistu celiņus. Pašlaik reģionā ir viens velosipēdistu celiņš Priekuļi – Cēsu pilsētas robeža (izbūvēts 2004.g.), bet ievads Cēsu pilsētā nav realizēts.

5.6.attēls. Plānotais Euro Velo maršruts EV 11 Vidzemes reģionā
Informācijas avots: Tūrisma attīstības valsts aģentūra

Satiksmes ministrija 1999.gadā ir apstiprinājusi Velotransporta attīstības valsts programmu 1999.-2015.g., taču tās realizācija nenotiek, turpmāk nav noteiktas prioritātes un

ieplānots finansējums veloceļu attīstībai. 2004. gadā pabeigta veloceļa izbūve rekonstruējamam autoceļam Via Baltica posmā Rīga — Ādaži (0.—6,3. km). Veloceliņi ierīkoti uz autoceļa Rīga — Sigulda — Igaunijas robeža (50.—52,1. km), kā arī uz autoceļa Rīga — Liepāja (Grobiņas apvedceļa posmā).

Vidzemē tikai Priekuļu pagasta padome piesaistot SAPARD finansējumu ir veikusi veloceļa izbūvi, kas ir kā alternatīva autoceļam Priekuļu un Cēsu savienošanai.

Veloceliņu ierīkošana reģionā veicinātu pieprasījumu pēc tūrisma infrastruktūras attīstības, jo veloceļotāji pārvietojas lēnāk par autobraucējiem, tāpēc viņiem īsākos ceļaposmos nepieciešami kā ēdināšanas pakalpojumi, tā naktsmītnes. Veloceliņotāji labprātāk pieņem muzejiem un citām apskates un izklaides vietām. Tā kā tūristu ieguldījumu valsts ekonomikā aprēķina pēc ceļotāja valstī pavadīto dienu un nakšņojumu skaita, tad, salīdzinot ar autotūristiem, veloceļotājs ir izdevīgāks tūrists.

Autoceļu rekonstrukcija ir nepietiekama, netiek attīstīti ceļi, kas garantētu drošu pārvietošanos autotransportam, velosipēdistiem un kājāmgājējiem. Tas arī ir galvenais velotūrisma attīstību kavējošais apstāklis. Tādēļ, plānojot autoceļu rekonstrukciju, ir jāparedz arī velosipēdistu ceļu vai nodalītu braukšanas joslu izbūve.

5.1.5. Sabiedriskais transports

Sabiedrisko pasažieru pārvadājumus Vidzemē nodrošina autotransporta uzņēmumi, kā arī SIA “Gulbene – Alūksne bānītis” un AS “Pasažieru vilciens”.

Reģiona teritoriju šķērso starptautiski maršruti Rīga – Sanktpēterburga, ko veic a/s “Nordeka”, kā arī “Euroline”, “Ecolines”, kuri neveic pasažieru iekšzemes pārvadājumus Latvijas teritorijā.

Rīga – Pleskava, ko veic Nordeka, Pleskavas autobusu parks.

Rīga – Pleskava – Novgoroda, ko veic SIA “Vissa auto” un, kuri nenodrošina pasažieru iekšzemes pārvadājumus Latvijas teritorijā.

Reģiona autopārvadātāji veic starptautiskos maršrutus Alūksne – Pečori, Alūksne – Pleskava.

Rajonu iekšējos maršrutus apkalpo Vidzemes reģiona autopārvadātāji, kā arī pašvaldību uzņēmumi, specializētas mācību iestādes, paju sabiedrības, individuālie uzņēmumi. Autoostas ir Valmierā, Alūksnē, Smiltēnē, Valkā, Cēsīs, Rūjienā, Gulbenē un Madonā, bet dzelzceļa stacijas ir Lugažos, Valmierā, Cēsīs, Gulbenē, Alūksnē, Madonā, Ērgļos un Stirnienē.

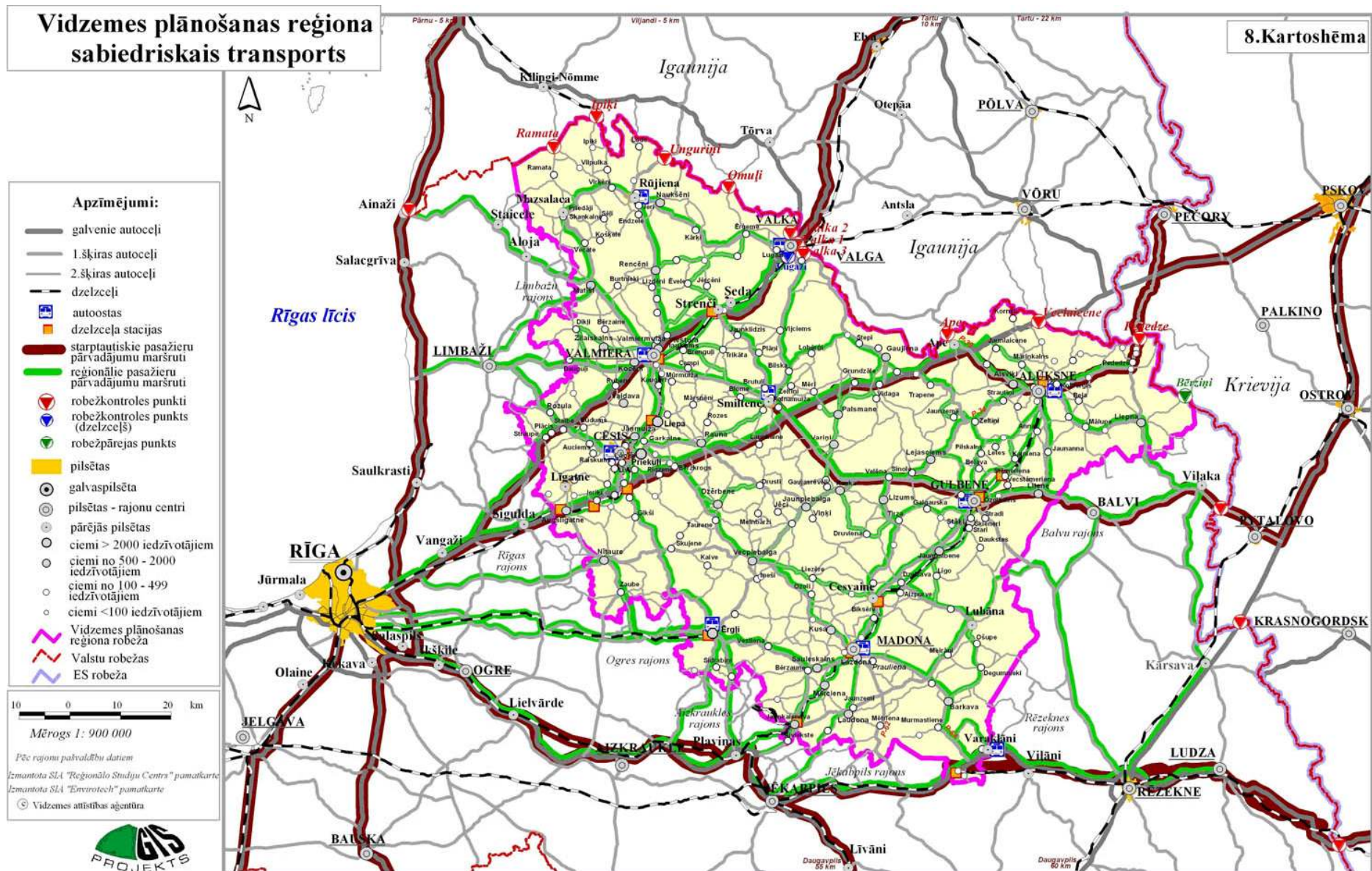
Pašreizējais sabiedriskā transporta piedāvājums labāk nodrošina rajona centru savienošanu ar Rīgu, kā savstarpējo rajona centru sasaisti, tas attiecas gan uz izpildīto maršrutu skaitu, gan pārvietošanās laiku. Analizējot esošo rajona centru pieejamību, izmantojot sabiedrisko transportu izglītības un darba jautājumos, var secināt, ka apmierinošs ceļā patērētā laika ziņā un maršrutu izpildes skaitā ir tikai Smiltēnes – Valmieras – Smiltēnes, Cēsu – Valmieras – Cēsu un Valkas – Valmieras – Valkas centru savienojumi. Ceļā pavadītā laika ziņā neapmierinoša ir Alūksnes – Cēsu, Madonas – Alūksnes, Madonas – Valmieras, Cēsu – Madonas, Gulbenes – Cēsu centru savienojumi, kur ceļā jāpavada vairāk kā trīs stundas.

Vidzemes plānošanas reģionā joprojām nav tiešas satiksmes starp Alūksni un Valmieru un Valku ar visiem reģiona dienvidu puses rajonu centriem. Tāda situāciju varētu būt pieļaujama, ja savstarpēji būtu koordinēta maršrutu izstrāde un pieaugtu Smiltēnes, kā nozīmīgākā sabiedriskā autotransporta mezgla nozīme, attīstītos biežāka tiešo reisu izpilde starp Smiltēni un Valmieru, Smiltēni un Valku un Smiltēni un Cēsīm.

Pretstatā citām Eiropas valstīm, Latvijā aizvien vairāk samazinās pasažieru dzelzceļa pārvadājumu īpatsvars, tajā pašā laikā pakāpeniski pieaug pa dzelzceļu pārvadāto pasažieru skaits. Reģionu šķērso četras dzelzceļa līnijas, pa kurām veic pasažieru pārvadājumus:

- Rīga – Lugaži (reisi trīs reizes dienā, katru dienu);
- Rīga – Ērgļi (katru darba dienu viens reiss, sestdienās un svētdienās 2 reisi);
- Rīga – Gulbene (reiss vienu reizi dienā, katru dienu);
- Rīga – Rēzekne (reisi trīs reizes dienā, katru dienu), pietur Stirnienē un Varakļānu dzelzceļa stacijā.

No Rīgas ar vilcienu var nokļūt šādās Vidzemes reģiona pilsētās – Valmierā, Cēsīs, Gulbenē, Madonā, Cesvainē, Sedā un Strenčos. Savukārt Gulbenes – Alūksnes bānītis pasažieru pārvadājumus darba dienās un sestdienās nodrošina ar 3 reisiem un svētdienās un svētku dienās arī ar 3 reisiem.

8.kartoshēma. Sabiedriskais transports Vidzemes reģionā

5.1.6. Maģistrālie cauruļvadi

Vidzemes plānošanas reģiona teritoriju šķērso maģistrālie gāzesvadi:

- Rīga – Pleskava;
- Izborska – Inčukalna pazemes gāzes krātuve (IPGK);
- Vireši – Tallina.

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijā atrodas 6 gāzes regulēšanas stacijas (GRS):

- GRS – „Līgatne”;
- GRS – „Cēsis”;
- GRS – „Valmiera 1”;
- GRS – „Valmiera 2”;
- GRS – „Palsmane”;
- GRS – „Variņi”.

Taču lielākā daļa pilsētu un apdzīvoto vietu Vidzemē nevar izmantot šo ekonomiski izdevīgo enerģijas avotu, jo reģionā ir vāji attīstīts piegādes un sadales tīkls. Ar dabasgāzi nodrošinātas sekojošas pilsētas un pagasti:

- Līgatnes pilsēta;
- Līgatnes pagasts;
- Cēsu pilsēta;
- Priekuļu pagasts;
- Liepas pagasts;
- Valmieras pilsēta;
- Kocēnu pagasts;
- Valmieras pagasts;
- Palsmanes pagasts;
- Variņu pagasts;
- Pededzes pagasts.

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijā a/s „Latvijas Gāze” Stratēģijas un attīstības daļa ir izstrādājusi sekojošas gāzes apgādes plānojumus (shēmas):

- „Smiltenes pilsētas perspektīvās gāzes apgādes plānojums”;
- „Naukšēnu pagasta perspektīvās gāzes apgādes plānojums”;
- „Līgatnes pagasta perspektīvās gāzes apgādes plānojums”;
- „Cēsu pilsētas perspektīvās gāzes apgādes plānojums”;
- „Kocēnu pagasta perspektīvās gāzes apgādes plānojums”;

Tālākā nākotnē iespējama divu apakšzemes potenciālo gāzes krātuvju (Valmieras rajonā) izmantošana eksporta vajadzībām, taču līdz dabas gāzes reālai izmantošanai pazemes gāzes krātuvju izveide un to atrašanās vietas traktējamas kā tālākas izpētes objekti.

Attīstot gāzes piegādes un sadales tīklu, dabas gāzi būtu iespējams izmantot arī reģiona iekšējai energoapgādei katlumājās, ražošanas objektos, kā arī individuālajiem lietotājiem viendzīvokļu mājās un šķidrās gāzes aizvietošanai daudzdzīvokļu mājās. Lai precīzi noteiktu potenciālo pieprasījumu un lietotājus, nepieciešams veikt izpēti.

Interese par dabas gāzes izmantošanu ir visām apdzīvotām vietām, kuru tiešā tuvumā ir maģistrālais gāzes vads. Plānojot gāzes vadu izbūves maršrutu, jācenšas nodrošināt šī resursa pieejamību maksimāli lielam iedzīvotāju skaitam, jo no tā atkarīga gan individuālo māju būvniecības attīstība, gan jaunu uzņēmumu veidošanās. Kamēr iespēju izmantot dabas gāzi nav, esošie uzņēmēji neplāno šī resursa izmantošanu, bet jauni uzņēmumi, kam nepieciešamas lielākas energo jaudas, šādās teritorijās neplāno jaunu ražotņu izveidošanu.

- Dabas gāze nav pieejama tādos reģiona nozīmes centros kā Smiltēnē, Alūksnē, Gulbenē, Madonā, kur ieteicams plānot dabas gāzes cauruļvadu izbūvi, kā arī Valkā, kuras apgāde būtu iespējama no Valgas (Igaunija) puses.
- No novada nozīmes centriem kā iespējamus saņēmējus varētu minēt Api, Raunu, Gaujienu, Rūjienu, Varakļānus.
- Esošo un iespējamo gāzes cauruļvadu tuvumā atrodas vairākas vietējās nozīmes apdzīvotās vietas, kuras ir izteikušas interesi par dabas gāzes izmantošanu (Naukšēni, Vaidava, Jeri, Zilaiskalns).

5.2.SAKARI

5.2.1. Elektroniskie sakari

Fiksētie elektroniskie sakari

Analogās telefonu līnijas ir pieejamas visās reģiona pilsētās un apdzīvotās vietās. Taču tās ir grūti izmantot datu pārraidei, jo tās nespēj nodrošināt datu pārraidi pietiekamā ātrumā un kvalitātē.

Turpinās publiskā fiksētā telefona tīkla modernizācija, paveikts ievērojams darbs ciparizācijas programmas īstenošanā, piedāvāts elektronisko sakaru pakalpojumu klāsta pieaugums. Modernizācijas gaitā ir jāveic līniju rekonstrukcijas darbi, paredzot dažādus platjoslas piekļuves līdzekļus vai bezvadu tehnoloģijas pielietojumu abonētu tālrunu pieslēgšanu pie ciparu telefonu centrālēm. Platjoslas piekļuvei internetam ir izšķiroša nozīme informācijas sabiedrības iespēju realizēšanā.

Vidzeme ietilpst austrumu optiskā kabeļa lokā, kas savieno Gulbeni, Valmieru, Valku, Rūjienu un Cēsis. Alūksni un Madonu ar šo loku vieno ciparu mikroviļņu līnija.

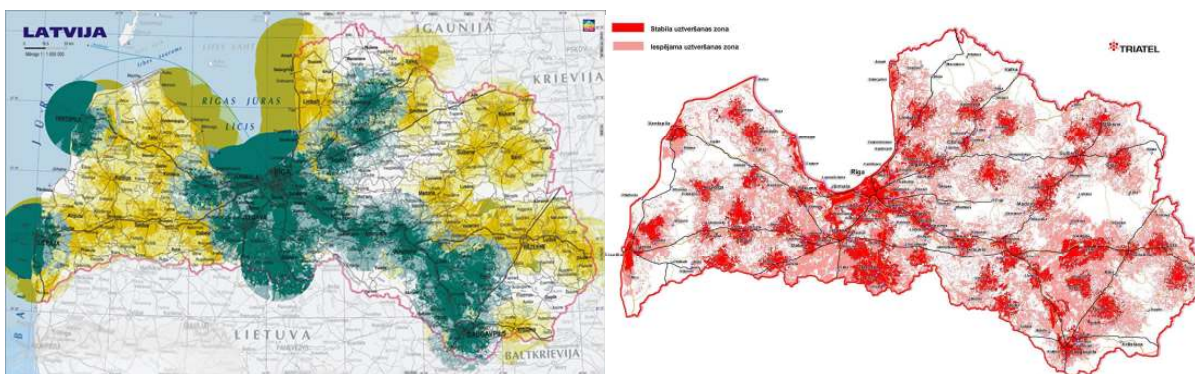
Mobilie elektroniskie sakari

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijā mobilo elektronisko sakaru pakalpojumu sniedz Latvijas mobilo elektronisko sakaru operatori: SIA „Latvijas Mobilais telefons”, SIA „Tele2”, SIA „Bite Latvija” un „Triatel”. Mobilo elektronisko sakaru operatoru tīkla pārklājumu var skatīt 5.7. un 5.8.attēlā.

Vidzemes plānošanas reģiona pierobežas rajonos ir iespējas izmantot Igaunijas mobilo elektronisko sakaru tīklu operatorus: „Igaunijas Mobilais telefons”, „Igaunijas Tele2”, „Bravocom” un „Radiolinija Eesti AS” pakalpojumus. Iespējams, ka konkurences attīstības ietvaros citi elektronisko sakaru komersanti arī sniegs elektrisko sakaru pakalpojumus Vidzemes plānošanas reģiona teritorijā.

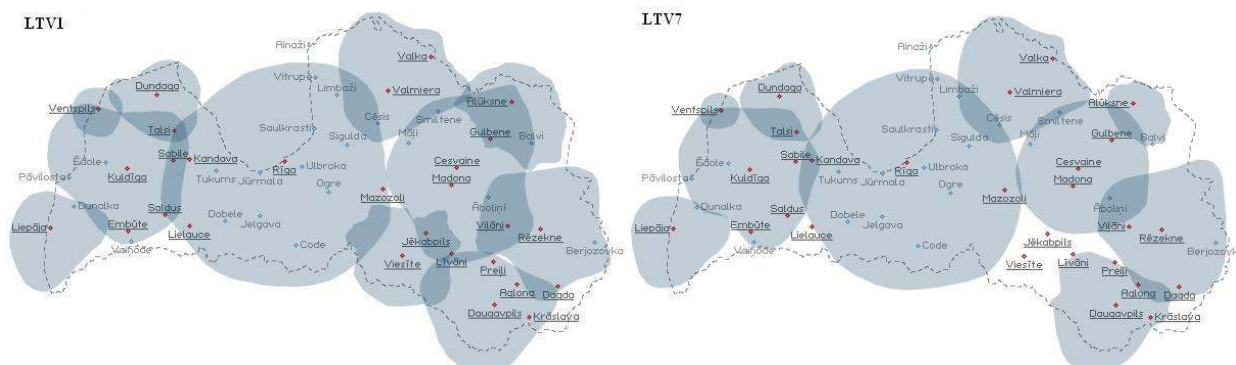
5.7.attēls. LMT un TELE2 tīkla pārklājums
Informācijas avots: www.lmt.lv, www.tele2.lv

5.8.attēls. BITE Latvija un Triatel tīkla pārklājums
Informācijas avots: www.bite.lv, www.triatel.lv

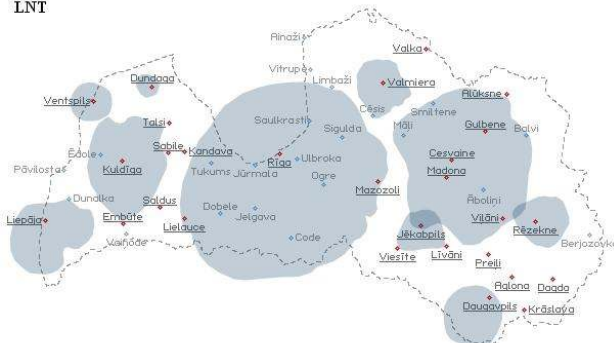
TV un radio

Valsts televīzijas programmu uztveršana salīdzinot ar privātajām kompānijām ir daudz labāka. Taču reģiona perifērijā valsts televīzijas programmu uztveršana ir apgrūtināta, pierobežas teritorijās vietām praktiski nav uztverama. Valmierā izveidota reģionālā televīzija, kas gan aptver tikai daļu Valmieras un Cēsu rajonu (skatīt 5.9., 5.10. un 5.11.attēlu). Smiltēnē darbojas Smiltēnes televīzija ar apraides zonu 40 km. Televīzija galvenokārt retranslē TV3, kā arī regulāri tiek pārraidīti ziņu raidījumi par notikumiem Smiltēnē un tās apkārtnē.

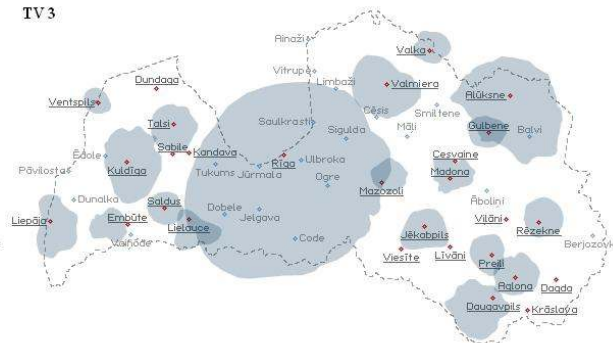

5.9.attēls. LTV1 un LTV2 uztveres zonas
Informācijas avots: www.lvrta.lv

LNT

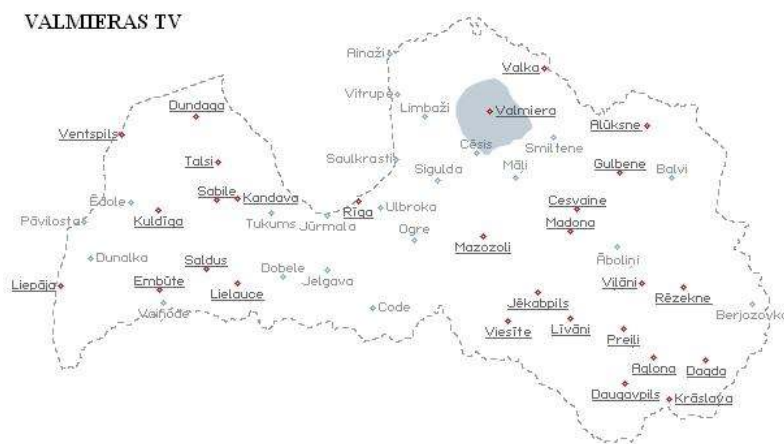

TV3

5.10.attēls. LNT un TV3 uztveres zonas
Informācijas avots: www.lvrtc.lv

VALMIERAS TV

5.11.attēls. Valmieras TV uztveres zona
Informācijas avots: www.lvrtc.lv

Informācijas un komunikāciju tehnoloģijas

IKT izmantošana un attīstība reģionā ir lielā mērā atkarīga no sakaru tīkla infrastruktūras. Visos rajonu centros internets ir pieejams caur tiešo pieeju vietējo pašvaldību serveriem, tiek izmantoti arī kabeļu tīkli un radio savienojumi. No 2002.gada līdz 2004.gadam Vidzemes attīstības aģentūra realizēja Valsts investīciju programmas projektu „Vidzemes pašvaldību vienotā informācijas sistēma”. Projekta ietvaros SIA “Telia Latvija” izveidoja 70 jaunus datu pārraides pieslēgumu punktus Vidzemes pašvaldībās, nodrošinot garantēto datu pārraides ātrumu 128 kbps. 2005.gadā iespēju robežās šis datu pārraides ātrums tika palielināts līdz 256 kbps. Iespējas izmantot internetu nodrošina arī vidusskolu datorcentri un bibliotēkas, informācijas centri.

Laika posmā no 2005.gada janvāra līdz 2007.gada septembrim Vidzemes attīstības aģentūra realizē ERAF Nacionālās programmas projektu “E–Vidzeme”, kura ietvaros Vidzemes plānošanas reģiona skolās un bibliotēkās izveidoti vai uzlaboti 206 interneta pieslēgumi ar garantēto datu pārraides ātrumu 256 kbps un vairāk.

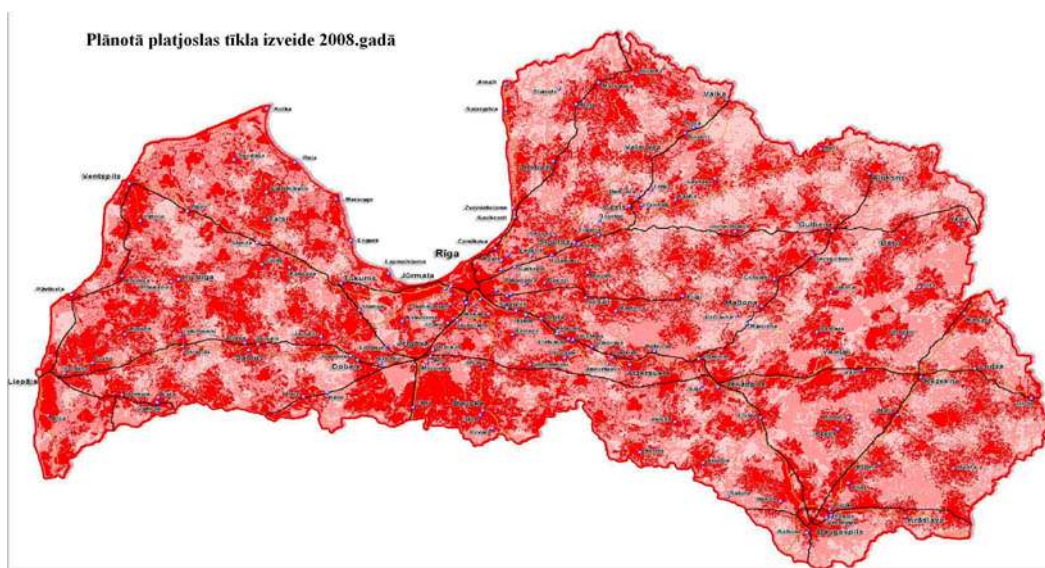
Reģiona nodrošinājums ar informācijas un komunikāciju iespējām ir viens no būtiskākajiem faktoriem arī investīciju piesaistei un uzņēmējdarbības attīstībai, kas ir reģiona attīstības stūrakmens.

Ja interneta pieejamība pašvaldībās, to iestādēs un rajonu centru pilsētās ir apmierinoša, tad problemātiska ir tā izmantošanas iespējas lauku teritorijās.

Lauku mājāsaimniecībās labākajā gadījumā iespējama iezvanpieejas izmantošana interneta un e-pasta lietošanai, to nosaka fiksēto tālruņu ierobežotā pieejamība lauku sētās un mobilo tālruņu izmantošanas salīdzinoši lielās izmaksas un nepietiekošās iespējas.

2007.gada 9.martā Nacionālās programmas “Augstas kvalitātes platjoslu tīklu attīstība ģeogrāfiski attālinātajās teritorijās” projekta “Platjoslu sakaru infrastruktūras attīstība lauku apvidos” ietvaros, par platjoslas piekļuves punktu izveidi tika parakstīts līgums starp Satiksmes ministriju un a/s „Telekom Baltija”, kas paredz līdz nākamā gada vasarai izveidot platjoslas piekļuvi datu tīkliem lielākajā valsts teritorijas daļā (skatīt 5.12.attēlu).

Platjoslas tīklu attīstības politikas mērķis ir līdz 2012. gadam nodrošināt platjoslas piekļuves iespēju par pieņemamu cenu 85 – 95% valsts teritorijā, nodrošinot piekļuvi internetam ar attiecīgu datu pārraides ātrumu fiziskām personām, valsts pārvaldes iestādēm, komersantiem, skolām un slimmīcām u.c.

5.12.attēls. Plānotā platjoslas tīkla izveide līdz 2008.gadam
Informācijas avots: www.sam.gov.lv

Vidzemes attīstības aģentūras 2005.gadā veiktais pētījums “Vidzemes pašreizējās situācijas IT jomā – zināšanas un iespējas” atklāja, ka 49% respondentu par interneta nelietošanas iemesliem minēja pieejamības trūkumu, 33 % - zināšanu trūkumu, 4 % - finansiālos apstākļus, bet 17 % uzskatīja, ka viņiem nav nepieciešama interneta izmantošana.

5.2.2. Pasts

Pasta pakalpojumu pašreizējā pieejamība analizēta saistībā ar apdzīvojuma struktūras attīstību.

Latvijas Pasts noteicis šādu nozares politikas attīstību:

- pasta pakalpojumu tirgus pilnīga liberalizācija;
- visu valsti aptveroša un ikvienam pakalpojuma lietotājam pieejama un funkcionējoša pasta pakalpojumu tīkla nodrošināšana;
- noteiktas kvalitātes vispārējo pasta pakalpojumu sniegšana visā Latvijas Republikas teritorijā par pieņemamām cenām.

Pasta nozares attīstības pamatnostādnes¹¹ nosaka:

- a) Ar iestāšanos ES pasta tirgus atvērts konkurencei vispārējo pasta pakalpojumu jomā, līdz ar to vispārējos pasta pakalpojumus var sniegt jebkurš komersants saņemot Komisijā licenci.
- b) 2009.gadā ES politika paredz pilnīgi liberalizētu pasta pakalpojumu tirgu.
- c) noteiktas kvalitātes vispārējie pakalpojumi visā Latvijas Republikas teritorijā par pieņemamām cenām ar pietiekamu skaitu pieejas punktu un optimāliem apstākļiem attiecībā uz piegādes biežumu:
 - katrā pašvaldībā, kurā iedzīvotāju blīvums pārsniedz 500 iedzīvotāju uz kvadrātkilometru - vismaz viena pasta nodaļa uz 20000 iedzīvotāju un pārējās pašvaldībās vismaz viena, kura sniedz vispārējos pakalpojumus;
 - vēstuļu kastīšu izvietojums atbilst lietotāju interesēm, ņemot vērā iedzīvotāju skaitu, iedzīvotāju blīvumu un attālumu līdz pašvaldības centrālās apdzīvotās vietas centram;
 - vismaz viena vēstuļu kastīte uz 3000 iedzīvotājiem pilsētās un vismaz viena uz 2000 iedzīvotājiem laukos, tajā skaitā vēstuļu kastītes pie katras pasta nodaļas.

5.3.ELEKTROAPGĀDE

Vidzemes plānošanas reģiona, tāpat kā visas Latvijas elektroapgāde notiek Baltijas enerģosistēmu apvienību ietvaros. Latvijas enerģosistēma apmēram 2/3 no nepieciešamās elektroenerģijas saražo Daugavas HES Kaskādē, TEC un citās neatkarīgajās elektrostacijās. Iztrūkstošais elektroenerģijas daudzums tiek importēts no Igaunijas, Lietuvas vai Krievijas.

Elektroenerģijas pārvadi pa 110kV un 330kV elektrolīnijām līdz augstsprieguma transformatoru apakšstacijām Vidzemes plānošanas reģionā un arī visā Latvijā nodrošina AS „Augstsprieguma tīkls”. Elektroenerģijas sadali un patērētāju elektroapgādi pa 6-20kV vidsprieguma un zemsprieguma infrastruktūru Latvijas teritorijā no 2007.gada 1.jūlija nodrošinās AS „Sadales tīkls”.

Vidzemes reģionā elektroenerģijas sadali un patērētāju elektroapgādi Alūksnes, Gulbenes un Madonas rajonā nodrošinās AS „Sadales tīkls” (ST) Ziemeļaustrumu reģions (ZAR), Varakļānu pilsētu apkalpos ST Ziemeļu reģions (ZR).

Kopumā Latvenergo izveidotā pašreizējā enerģijas piegādes skala atbilst prognozēm par noslogotību nākotnē līdz 2020.gadam.

1990-to gadu beigās uzsākās strauja mazo hidroelektrostaciju būvniecība. Vēlākie aprēķini un prakse pierādīja, ka daudzos gadījumos to mazais ekonomiskais ieguvums neatsver videi un ekosistēmai nodarītos zaudējumus, kā arī bieži samazina tūrisma potenciālu. Tādēļ ar Ministru kabineta 15.01.2002. noteikumiem Nr.27 „Noteikumi par upēm (upju posmiem), uz kurām zivju resursu aizsardzības nolūkā aizliegts būvēt un atjaunot hidroelektrostaciju aizsprostus un veidot jebkādas mehāniskus šķēršļus” ir apstiprināts to upju sarakstu, uz kurām mazo hidroelektrostaciju būvniecība ir aizliegta. Vidzemes reģionā šādas upes ir Gauja un tās 52 pietekas, Salaca un 11 tās pietekas, Aiviekste, Pededze un Ogre ar pietekām, pavisam kopā 85 upes. 5.1.tabulā uzskaitītas uzbūvētās un darbojošās mazās HES Vidzemes reģionā.

¹¹ Latvijas Republikas pasta nozares pamatnostādnes 2005. - 2009.gadam

Vidzemes reģiona mazās HES

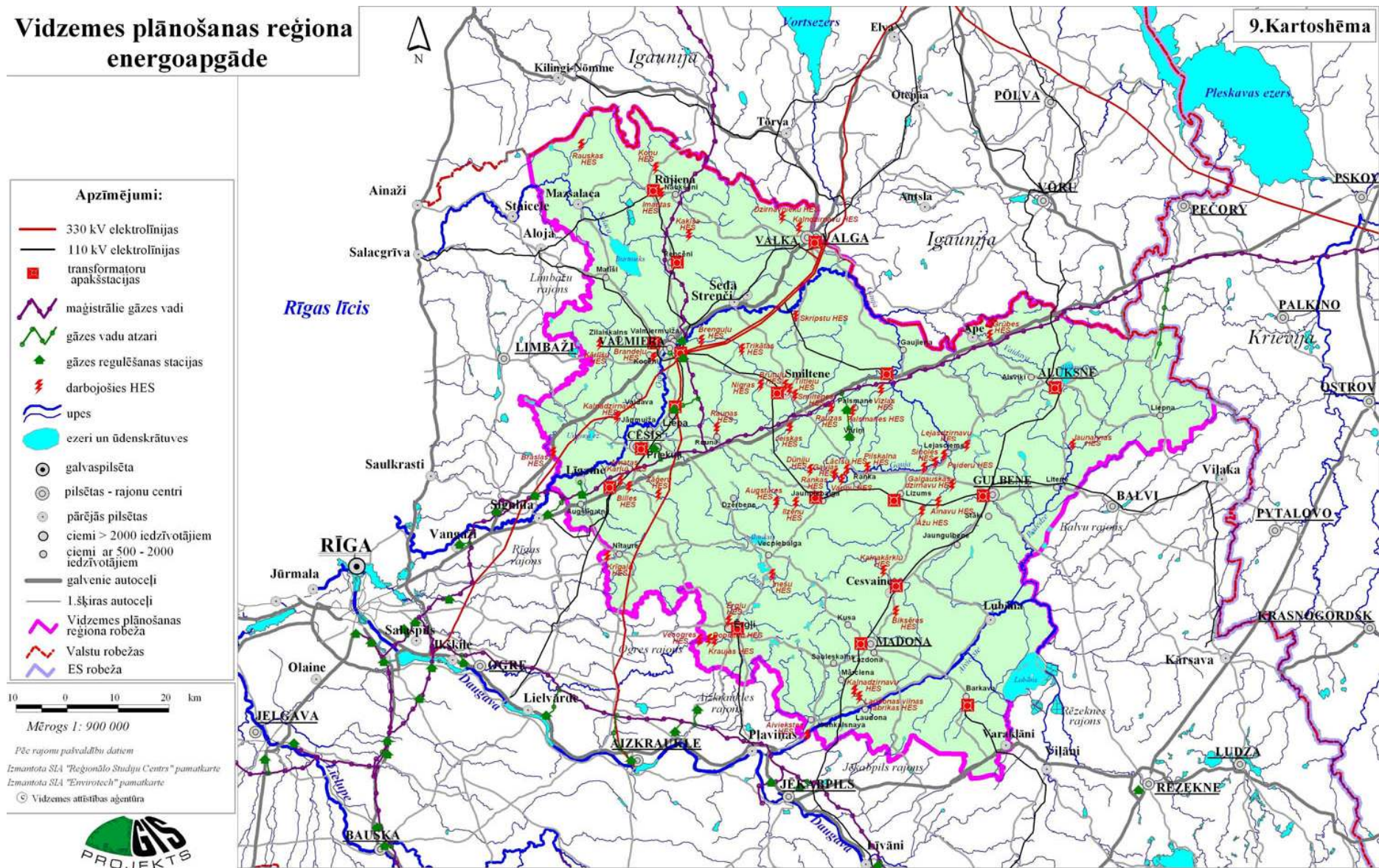
Nr.p.k.	Mazā HES	Upe
<i>Alūksnes rajons</i>		
1.	Grūbes HES	Vaidava
2.	Jaunannas HES	Pededze
<i>Cēsu rajons</i>		
3.	Krīgaļu HES	Mergupe
4.	Raunas HES	Rauna
5.	Kalndzirnavu HES	Lenčupe
6.	Dūniju HES	Palsa
7.	Braslas HES	Brasla
8.	Zāģeru HES	Nediene
9.	Amatas (Kārļu) HES	Amata
10.	Billes HES	Amata
11.	Ilzēnu HES	Gauja
12.	Augtsāres HES	Gauja
13.	Orisāres HES	Orisāre
<i>Gulbenes rajons</i>		
14.	Rankas HES	Gauja
15.	Variņu HES	Gauja
16.	Gaujas HES	Gauja
17.	Lācīšu HES	Gauja
18.	Pilskalna HES	Gauja
19.	Sinoles HES	Gauja
20.	Paideru HES	Gauja
21.	Ainavu HES	Vijata
22.	Āžu HES	Tirza
23.	Galgauskas dzirnavu HES	Tirza
24.	Lejasdzirnavu HES	Sudaliņa
<i>Madonas rajons</i>		
25.	Aiviekstes HES	Aiviekste
26.	Ērgļu HES	Ogre
27.	Kalnakārķļu HES	Kuja
28.	Biksēres HES	Libe
29.	Ļaudonas vilnas fabrikas HES	Svētupe
30.	Kalnadzirnavu HES	Svētupe
31.	Lejasdzirnavu HES	Svētupe
<i>Valkas rajons</i>		
32.	Brutuļu HES	Abuls
33.	Trikātas HES	Abuls
34.	Smiltenes HES	Abuls
35.	Tiltleju HES	Abuls
36.	Jeiskas HES	Rauza
37.	Dzirnāvnieku HES	Pedele
38.	Kalnadzirnavu HES	Pedele
39.	Skripstu HES	Vija

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027
Telpiskās struktūras apraksts

40.	Nigras HES	Nigra
41.	Vizlas HES	Vizla
42.	Rauzas HES	Šepka
43.	Palsmanes HES	Palsa
<i>Valmieras rajons</i>		
44.	Brenguļu HES	Abuls
45.	Imantas HES	Rūja
46.	Ķoņu HES	Rūja
47.	Kaķīša HES	Ošupīte
48.	Brandeļu HES	Jumara
49.	Rauskas HES	Ramata
50.	Kārlīšu HES	Grūžupīte

Informācijas avots: Vides projekti

Vidzemes plānošanas reģiona energoapgāde

9.kartoshēma. Vidzemes plānošanas reģiona energoapgāde

1. PIELIKUMS

SPĒKĀ ESOŠIE TERITORIJAS PLĀNOJUMI

SPĒKĀ ESOŠIE TERITORIJAS PLĀNOJUMI (uz 14.05.2007.)

Vietējās pašvaldības, kurām ir spēkā esošs teritorijas plānojums – 78

N.p.k.	Rajons	Pašvaldība	Pieņemts lēmums par teritorijas plānojuma apstiprināšanu un saistošo noteikumu pieņemšanu
1	Alūksnes	Alūksnes pilsēta	20.07.2006.
2	Alūksnes	Apes pilsēta ar lauku teritoriju	22.03.2007.
3	Alūksnes	Alsviķu pagasts	27.10.2003.
4	Alūksnes	Annas pagasts	28.08.2003.
5	Alūksnes	Gaujienas pagasts	24.10.2003.
6	Alūksnes	Ilzenes pagasts	23.09.2003.
7	Alūksnes	Jaunalūksnes pagasts	05.01.2007.
8	Alūksnes	Jaunannas pagasts	30.10.2003.
9	Alūksnes	Jaunlaicenes pagasts	30.10.2003.
10	Alūksnes	Kalnecmpju pagasts	27.11.2003.
11	Alūksnes	Liepnas pagasts	29.10.2003.
12	Alūksnes	Malienas pagasts	20.10.2005.
13	Alūksnes	Māilupes pagasts	27.01.2005.
14	Alūksnes	Mārkalnes pagasts	27.10.2003.
15	Alūksnes	Pededzes pagasts	10.02.2004.* + 10.08.2005.
16	Alūksnes	Trapenes pagasts	29.10.2003.
17	Alūksnes	Veclaicenes pagasts	30.10.2003.
18	Alūksnes	Virešu pagasts	29.10.2001.
19	Alūksnes	Zeltiņu pagasts	04.07.2003.
20	Alūksnes	Ziemera pagasts	30.10.2003.
21	Cēsu	Amatas novads	24.01.2007.
22	Cēsu	Cēsu pilsēta	09.06.2005.
23	Cēsu	Dzērbenes pagasts	12.11.2001.
24	Cēsu	Jaunpiebalgas pagasts	25.02.2004.
25	Cēsu	Liepas pagasts	26.10.2005.
26	Cēsu	Līgatnes pagasts	20.12.2006.
27	Cēsu	Mārsnēnu pagasts	27.07.2006.
28	Cēsu	Priekuļu pagasts	28.10.2004.
29	Cēsu	Raunas pagasts	25.10.2006.
30	Cēsu	Taurenas pagasts	18.10.2006.
31	Cēsu	Zaubes pagasts	16.11.2005.
32	Gulbenes	Gulbenes pilsēta	08.07.1999.* + 22.06.2006. apstiprināti TP grozījumi

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027
Telpiskās struktūras apraksts

33	Gulbenes	Beļavas pagasts	27.12.2006.
34	Gulbenes	Daukstu pagasts	09.06.2006.
35	Gulbenes	Jaungulbenes pagasts	21.10.2003.
36	Gulbenes	Lejasciema pagasts	31.08.2005.
37	Gulbenes	Līgo pagasts	27.07.2006.
38	Gulbenes	Rankas pagasts	28.09.2006.
39	Gulbenes	Stāmerienas pagasts	27.12.2006.
40	Gulbenes	Stradu pagasts	12.07.2006.
41	Gulbenes	Tirzas pagasts	12.06.2006.
42	Madonas	Madonas pilsēta	31.07.2003.* + 27.10.2005.
43	Madonas	Cesvaines pilsēta ar lauku teritoriju	26.10.2000.
44	Madonas	Kalsnavas pagasts	24.01.2007.
45	Madonas	Lazdonas pagasts	27.07.2006.
46	Madonas	Vestienas pagasts	06.09.1999.
47	Valkas	Valkas pilsēta	26.11.2003.
48	Valkas	Smiltenes pilsēta	21.08.2006.
49	Valkas	Strenču pilsēta	20.12.2006.
50	Valkas	Bilskas pagasts	22.03.2006.
51	Valkas	Blomes pagasts	27.06.2006.
52	Valkas	Brantu pagasts	09.08.2006.
53	Valkas	Jērcēnu pagasts	08.09.2005.
54	Valkas	Kārķu pagasts	09.08.2006.
55	Valkas	Launkalnes pagasts	20.10.2006.
56	Valkas	Plāņu pagasts	20.12.2006.
57	Valkas	Variņu pagasts	09.12.2005.
58	Valmieras	Valmieras pilsēta	19.04.2007.
59	Valmieras	Mazsalacas pilsēta ar lauku teritoriju	14.05.2003.* + 08.03.2006.
60	Valmieras	Rūjienas pilsēta	13.09.2001.* + 14.07.2005. + 13.10.2005.
61	Valmieras	Bērzaines pagasts	29.10.2003.
62	Valmieras	Brenguļu pagasts	22.11.2000.*
63	Valmieras	Burtnieku pagasts	22.09.2005.
64	Valmieras	Dikļu pagasts	23.02.2005.
65	Valmieras	Īpiņu pagasts	28.06.2001.* + 15.07.2005.
66	Valmieras	Jeru pagasts	22.08.2001.* + 29.06.2005.
67	Valmieras	Kauguru pagasts	21.02.2007.
68	Valmieras	Ķoņu pagasts	20.06.2001.* + 17.06.2005.
69	Valmieras	Lodes pagasts	28.06.2001.*

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027
Telpiskās struktūras apraksts

70	Valmieras	Naukšēnu pagasts	10.08.2005.
71	Valmieras	Ramatas pagasts	27.07.2006.
72	Valmieras	Sēļu pagasts	21.06.2001.* + 16.02.2006.
73	Valmieras	Skaņkalnes pagasts	29.11.2002.*
74	Valmieras	Vaidavas pagasts	08.07.2004.
75	Valmieras	Valmieras pagasts	24.11.2005.
76	Valmieras	Vilpulkas pagasts	20.06.2001.* + 20.10.2005.
77	Valmieras	Zilākalna pagasts	23.02.2006.
78	Valmieras	Burtnieku novads	Matīšu pagasts - 24.08.2005. , Vecates pagasts - 21.07.2006.

21.06.2001.* + 16.02.2006. – teritorijas plānojums ir pārāpstināts un spēkā esošs.

Rajonu pašvaldības, kurām ir izstrādāts teritorijas plānojums – 5

Nr. p.k.	Rajons	Datums, kad pieņemts lēmums par teritorijas plānojuma apstiprināšanu un saistošo noteikumu pieņemšanu
1.	<i>Alūksnes rajons</i>	<i>25.10.2000.*</i>
2.	Cēsu rajons	22.02.2005.
3.	Gulbenes rajons	19.12.2002.
4.	Madonas rajons	28.10.2003.
5.	Valkas rajons	24.09.2003.

25.10.2000.*- Teritorijas plānojums (TP) ir izstrādāts, tomēr nav juridiski saistošs, jo pilnībā nav ievērota normatīvajos aktos noteiktā TP izstrādes procedūra, t.i. TP nav izdots kā pašvaldības saistošie noteikumi.

Pašvaldības, kuras ir atcēlušas ar saistošajiem noteikumiem pieņemto teritorijas plānojumu un izstrādā galīgo redakciju

Nr.p.k.	Rajons	Pašvaldība	Pieņemts lēmums par teritorijas plānojuma apstiprināšanu un saistošo noteikumu pieņemšanu	Atcelti pašvaldības saistošie noteikumi
1.	Cēsu	Stalbes pagasts	12.11.2001.	15.12.2005.
2.	Madonas	Ļaudonas pagasts	25.01.2006.	26.07.2006.
4.	Valkas	Vijciema pagasts	11.12.2002.* 23.11.2005.	22.02.2006.

Informācijas avots: RAPLM (www.raplm.gov.lv)

2. PIELIKUMS

Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu saraksts
Vidzemes reģionā pa rajoniem

Alūksnes rajons

Npk.	Reģistrācijas numurs	Vietas nosaukums	Vietas kategorija	Darbības nozares
1.	36015/1923	NBS Mobilo strēlnieku bataljons	2 Potenciāli piesārņota vieta	7511-Vispārīgā valsts dienestu darbība
2.	36015/2577	Kokskaidu uzglabāšana	2 Potenciāli piesārņota vieta	0202-Ar mežsaimniecību un kokmateriālu sagatavošanu saistīti pakalpojumi
3.	36015/2578	Bijusī VEF teritorija	2 Potenciāli piesārņota vieta	2030-Koka celtniecības un galdniecības izstrādājumu ražošana
4.	36015/2579	KPU "Rūpe" komposta laukums	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
5.	36015/2580	Degvielas glabātuve meliorācijai	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151-Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
6.	36015/2581	Maizes kombināta kurināmā glabātuve	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151-Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
7.	36015/2582	Pašvaldība "Simone" katlu māja	3 Vieta nav potenciāli piesārņota	4030-Tvaika un karstā ūdens piegāde
8.	36015/2583	Katlu māja, pašvaldība-Z/s "Ašukalns"	2 Potenciāli piesārņota vieta	4030-Tvaika un karstā ūdens piegāde
9.	36015/2584	DUS "Tirkīzs"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
10.	36015/2585	Bijusī DUS Rūpniecības ielā 8	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
11.	36015/2586	DUS "Alūksne" SIA Lukoil Serviss	3 Vieta nav potenciāli piesārņota	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
12.	36015/2587	Degvielas glabātuve "VidLatAuto"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151-Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
13.	36015/2588	Bijusī DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
14.	36015/2589	15.ceļu pārvaldes degvielas glabātuve	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151-Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
15.	36015/2590	Atkritumu glabātava	3 Vieta nav potenciāli	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA,

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027
Telpiskās struktūras apraksts

			piesārņota	TERITORIJAS TĪRĪŠANA
16.	36015/2591	DUS "Virši-A"	3 Vieta nav potenciāli piesārņota	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
17.	36015/2592	Bijusī DUS SIA "Alūksnes transports" teritorijā	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
18.	36055/2601	Bijusī DUS "Druvas"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
19.	36055/2603	Gateris "Druvas"	2 Potenciāli piesārņota vieta	2010 -Koka zāģēšana, ēvelēšana un impregnēšana
20.	36055/2597	Atkritumu izgāztuve "Oburi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
21.	36257/2598	Bijusī DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
22.	36257/2599	Bijušās kolhoza mehāniskās darnīcas un DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5020 -Automobiļu tehniskā apkope un remonts
23.	36257/2600	Bijusī DUS "Druvas"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
24.	36257/2602	Bijušās kolhoza darbnīcas "Graudiņi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5020 -Automobiļu tehniskā apkope un remonts
25.	36257/2604	Kokapstrādes cehs "Silikāti"	2 Potenciāli piesārņota vieta	2010 -Koka zāģēšana, ēvelēšana un impregnēšana
26.	36257/2605	Bijusī DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
27.	36257/2606	Ražošanas bāze un DUS "Kalpaki"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
28.	36257/2607	Kokapstrādes cehs "Vuškalni"	2 Potenciāli piesārņota vieta	2010 -Koka zāģēšana, ēvelēšana un impregnēšana
29.	36257/2608	Kokapstrādes cehs "Arāji"	2 Potenciāli piesārņota vieta	2010 -Koka zāģēšana, ēvelēšana un impregnēšana
30.	36257/2609	Kokapstrādes cehs "Ķekši"	2 Potenciāli piesārņota vieta	2010 -Koka zāģēšana, ēvelēšana un impregnēšana
31.	36428/1924	ZS mācību poligons	2 Potenciāli piesārņota vieta	7511 -Vispārīgā valsts dienestu darbība

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027
Telpiskās struktūras apraksts

32.	36428/2569	SIA Gulbenes degviela PLUS DUS "Aizupītes"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
33.	36428/2570	Bijusī DUS "Dukāni"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
34.	36428/2571	Bijusī SIA "Liepa" DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
35.	36428/2572	Bijusī DUS "Nēkens"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
36.	36428/2573	Atkritumu izgāztuve "Ragangrava"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
37.	36428/2574	Zāģskaidu izgāztuve	2 Potenciāli piesārņota vieta	0202 -Ar mežsaimniecību un kokmateriālu sagatavošanu saistīti pakalpojumi
38.	36428/2575	Zāģskaidu izgāztuve	2 Potenciāli piesārņota vieta	0202 -Ar mežsaimniecību un kokmateriālu sagatavošanu saistīti pakalpojumi
39.	36428/2576	Ķīmikāliju un pesticīdu noliktava "Strautiņi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
40.	36448/2593	Atkritumu izgāztuve "Veršas"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
41.	36448/2594	Lopu kapsēta	2 Potenciāli piesārņota vieta	9002 -Atkritumu savākšana un apstrāde
42.	36448/2595	DUS "Vārpas"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
43.	36448/2596	DUS "Tarlapi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
44.	36488/2610	Dārziema atkritumu izgāztuve	3 Vieta nav potenciāli piesārņota	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
45.	36488/2611	Lidlauks Gaujienas pagastā	2 Potenciāli piesārņota vieta	6323 -Pārējie gaisa transporta palīgdarbību veidi
46.	36488/2612	Sia "Vaidens" ražošanas uzņēmums	2 Potenciāli piesārņota vieta	2040 -Koka taras ražošana
47.	36528/2613	Degvielas bāze "Amatnieki"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151 -Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
48.	36568/2614	Atkritumu	3 Vieta nav	9000 -ATKRITUMU

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027
Telpiskās struktūras apraksts

		izgāztuve "Jaunskujas"	potenciāli piesārņota	APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
49.	36568/2615	Bijusī DUS "Kolbergis"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
50.	36568/2616	Bijusī DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
51.	36568/2617	Atkritumu izgāztuve "Zirnītis"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
52.	36588/2621	Sadzīves un zāģskaidu atkritumu izgāztuve "Ūdri"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
53.	36608/2618	Atkritumu izgāztuve "Tilāni"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
54.	36608/2619	Kokskaidu glabātave	2 Potenciāli piesārņota vieta	0202 -Ar mežsaimniecību un kokmateriālu sagatavošanu saistīti pakalpojumi
55.	36608/2620	Minerālmēslu glabātava	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
56.	36648/2622	Minerālmēslu noliktava	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
57.	36648/2623	Minerālmēslu noliktava	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
58.	36648/2624	Bijusī DUS "Lazdas"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
59.	36688/2625	Atkritumu izgāztuve "Aizupes"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
60.	36688/2626	DUS k/s "Liepna"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
61.	36688/2627	Dzīvnieku kapsēta	2 Potenciāli piesārņota vieta	9002 -Atkritumu savākšana un apstrāde
62.	36688/2628	DUS "Saides"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
63.	36728/2629	degvielas glabātave	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151 -Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
64.	36748/2630	Katlu māja	2 Potenciāli piesārņota	4030 -Tvaika un karstā ūdens piegāde

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027
Telpiskās struktūras apraksts

			vieta	
65.	36748/2631	Bijušās kopsaimniecības DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
66.	36768/2632	Bijusī minerālmēslu noliktava un ķīmikāliju noliktava	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
67.	36768/2633	Degvielas uzpildes stacija	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
68.	36768/2634	Atkritumu izgāztuve "Vuķi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
69.	36808/2635	Atkritumu izgāztuve "Vjazino"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
70.	36808/2636	Bijusī degvielas uzpildes stacija	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
71.	36808/2637	Dzīvnieku kapsēta "Zaiceva"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9002-Atkritumu savākšana un apstrāde
72.	36848/2638	P/s "Trapene" degvielas bāze	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151-Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
73.	36848/2639	Sadzīves atkritumu izgāztuve "Seveļi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
74.	36848/2640	DUS "Līzespasts"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
75.	36848/2641	Lauksaimniecības ķīmikāliju uzglabāšana	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
76.	36848/2642	Lopkautuvju atkritumu glabātava	2 Potenciāli piesārņota vieta	9002-Atkritumu savākšana un apstrāde
77.	36848/2643	Lopu ferma "Trapene"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0121-Liellopu audzēšana, piena lopkopība
78.	36888/2644	Mehāniskās darbnīcas	2 Potenciāli piesārņota vieta	5020-Automobiļu tehniskā apkope un remonts
79.	36888/2645	Atkritumu izgāztuve "Avoti"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
80.	36888/2646	Atkritumu izgāztuve "Kersnas"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027
Telpiskās struktūras apraksts

81.	36908/2647	Jaunā degvielas bāze	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151-Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
82.	36908/2648	Vecā degvielas bāze	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151-Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
83.	36908/2649	Ķīmikāliju noliktava	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
84.	36948/2650	Atkritumu izgāztuve "Medņukalni"	3 Vieta nav potenciāli piesārņota	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
85.	36948/2651	Bijusī PSRS armijas kodolraķešu bāze	2 Potenciāli piesārņota vieta	7511-Vispārīgā valsts dienestu darbība
86.	36948/2652	Atkritumu izgāztuve "Krustkalni"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
87.	36968/2653	Atkritumu izgāztuve "Misiņkalns"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
88.	36968/2654	Sadzīves atkritumu izgāztuve "Briednieki"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA

Cēsu rajons

Npk.	Reģistrācijas numurs	Vietas nosaukums	Vietas kategorija	Darbības nozares
1.	42015/1712	ZS 2.brigāde	2 Potenciāli piesārņota vieta	7511 -Vispārīgā valsts dienestu darbība
2.	42015/2410	SIA "EAST WEST TRANSIT" Cēsu naftas bāze un MPVAS "Latvijas nafta", DUS Nr.17	1 Piesārņota vieta	5151 -Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
3.	42015/2411	Centrālās katlu mājas teritorija	2 Potenciāli piesārņota vieta	4030 -Tvaika un karstā ūdens piegāde
4.	42015/2412	Cēsu ARR teritorija, mazuta saimniecība	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151 -Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
5.	42015/2413	Agroķīmijas bijusī bāze ar dzelzceļa mezglu	2 Potenciāli piesārņota vieta	5120 -Lauksaimniecības izejvielu un dzīvu lopu vairumtirdzniecība
6.	42015/2414	CBR bāze ar dzelzceļa mezglu	2 Potenciāli piesārņota vieta	6010 -Dzelzceļa transports
7.	42015/2415	MPVAS "Latvijas nafta" DUS Nr.18	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
8.	42015/2416	SIA "Katrīnkalns" DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
9.	42015/2417	AS CATA DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
10.	42015/2418	SIA "Aleta" DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
11.	42015/2419	SIA "Cēsu RPB" DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
12.	42428/2404	Bijusī sadzīves atkritumu izgāztuve "Baloži"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
13.	42428/2408	Bijusī pesticīdu noliktava "Ģikši"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
14.	42468/2403	Bijusī sadzīves atkritumu izgāztuve	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027
Telpiskās struktūras apraksts

		"Konrādi"		
15.	42468/2405	SIA "Ramockas dzirnavas" DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
16.	42468/2406	SIA "Cēsu būvnieks" DUS-noliktava	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
17.	42468/2407	Bijusī pesticīdu noliktava "Kārļi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
18.	42468/2409	Bijušās PSRS armijas kara bāze	2 Potenciāli piesārņota vieta	7511 -Vispārīgā valsts dienestu darbība
19.	42488/2420	Bijusī atkritumu izgāztuve "Ģībēni"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
20.	42488/2421	Bijusī naftas bāze Drustu centrā, SIA "Ariešas DE" DUS-Centrs	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151 -Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
21.	42488/2422	Bijušās mehāniskās darbnīcas Drustu centrā	2 Potenciāli piesārņota vieta	5020 -Automobiļu tehniskā apkope un remonts
22.	42488/2423	Bijusī minerālmēslu noliktava "Mežavoti"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
23.	42488/2424	Bijusī minerālmēslu noliktava "Auļukalns"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
24.	42488/2425	Bijusī minerālmēslu noliktava "Jaundrusti"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
25.	42488/2426	Bijusī minerālmēslu noliktava "Mīlakšas"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
26.	42508/2427	SIA "Nivals" DUS "Darbnīcas"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
27.	42508/2428	Bijusī minerālmēslu pārkraušanas un uzglabāšanas vieta "Mežmalas"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
28.	42508/2429	Bijusī pesticīdu glabātuve Pils	2 Potenciāli piesārņota	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027
Telpiskās struktūras apraksts

		saimniecības ēkā	vieta	
29.	42508/2430	Bijusī minerālmēslu noliktava "Berlīne"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
30.	42548/2431	Bijusī sadzīves atkritumu izgāztuve "Vārnukalni"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
31.	42548/2432	Bijusī minerālmēslu noliktava "Ceriņi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
32.	42548/2433	Bijusī DUS Inešos	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
33.	42548/2434	Bijušās mehāniskās darbnīcas Inešos	2 Potenciāli piesārņota vieta	5020 -Automobiļu tehniskā apkope un remonts
34.	42548/2435	DUS "Meldri"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
35.	42568/2436	Bijusī DUS "Dzirnavas"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
36.	42568/2437	Bijusī DUS "Vecroci"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
37.	42568/2438	SIA "Gaujas kalns" DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
38.	42568/2439	Bijusī cūku ferma "Baši"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0123 -Cūku audzēšana
39.	42568/2440	Bijusī sadzīves atkritumu izgāztuve "Silmaļi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
40.	42568/2441	Bijusī sadzīves atkritumu izgāztuve "Rožukalni"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
41.	42568/2442	Katlu māja "Normaļi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	4030 -Tvaika un karstā ūdens piegāde
42.	42588/2443	SIA "Kaives" gateris (bijušās mehāniskās darbnīcas)	2 Potenciāli piesārņota vieta	5020 -Automobiļu tehniskā apkope un remonts
43.	42588/2444	Bijusī sadzīves atkritumu izgāztuve	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027
Telpiskās struktūras apraksts

		"Zilaiskalns"		
44.	42588/2445	Bijusī minerālmēslu noliktava "Dambmaļi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
45.	42608/2446	SIA "Liepa Motors" DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
46.	42608/2447	Bijušā kolhoza "Ed.Veidenbauma" DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
47.	42608/2448	Bijusī sadzīves atkritumu izgāztuve "Grīviņi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
48.	42608/2449	Bijusī katlu māja "Lode" ar mazuta saimniecību	2 Potenciāli piesārņota vieta	4030 -Tvaika un karstā ūdens piegāde
49.	42608/2450	AS "Lode"	2 Potenciāli piesārņota vieta	2640 -Apedzināto māla ķieģeļu, flīžu un citu apdedzināto būvmateriālu
50.	42608/2451	Ceļu pārvaldes Nr.3. bijusī bitumena bāze	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151 -Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
51.	42608/2452	Bijušās "Ed.Veidenbauma" kolhoza mehāniskās darbnīcas	2 Potenciāli piesārņota vieta	5020 -Automobiļu tehniskā apkope un remonts
52.	42608/2453	Bijusī "Ed.Veidenbauma" kolhoza dārzniecības minerālmēslu noliktava	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
53.	42608/2454	Bijusī "Ed.Veidenbauma" kolhoza minerālmēslu noliktava	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
54.	42608/2455	Kolhoza "Ed.Veidenbauma" graudu kalte	2 Potenciāli piesārņota vieta	0141 -Lauksaimnieciskie pakalpojumi
55.	42608/2456	Bijusī "Ed.Veidenbauma" kolhoza amonjaka noliktava	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
56.	42608/2457	ZS "Mētras" graudu kalte	2 Potenciāli piesārņota vieta	0141 -Lauksaimnieciskie pakalpojumi

57.	42648/2458	Bijusī sadzīves atkritumu izgāztuve "Brāzmas"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
58.	42648/2459	Bijusī ķīmikāliju un pesticīdu noliktava "Lejasceri"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
59.	42648/2460	Degvielas uzpildes stacija "Sakaiņi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
60.	42648/2461	L/s firma "Cēsis" DUS "Jāņi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
61.	42668/1934	Bijusī minerālmēslu noliktava "Roznieki"	3 Vieta nav potenciāli piesārņota	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
62.	42668/1935	Bijusī ķīmikāliju noliktava	3 Vieta nav potenciāli piesārņota	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
63.	42688/2462	Bijusī sadzīves atkritumu izgāztuve "Sārtēni"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
64.	42688/2463	Bijušās mehāniskās darbnīcas	2 Potenciāli piesārņota vieta	5020-Automobiļu tehniskā apkope un remonts
65.	42688/2464	Bijusī minerālmēslu, ķīmikāliju noliktava	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
66.	42688/2465	Ceļu daļas iecirknis "Veltņi", bijusī DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
67.	42728/2466	Priekuļu SIS bijusī naftas bāze DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
68.	42728/2467	Priekuļu SIS bijusī naftas bāze "Jaunarāji"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151-Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
69.	42728/2468	Baltijas MIS bijusī naftas bāze	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151-Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
70.	42728/2469	L/s firma "Cēsis" DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
71.	42728/2470	Bijusī minerālmēslu noliktava Priekuļos	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027
Telpiskās struktūras apraksts

72.	42728/2471	Bijusī DUS lidlauka teritorijā	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
73.	42728/2472	Bijusī naftas produktu glabātuve Jāņmuižas l/s skolas teritorijā	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151-Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
74.	42748/2473	Bijusī DUS "Mustangi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
75.	42748/2474	Bijušais mehāniskais sektors	2 Potenciāli piesārņota vieta	5020-Automobiļu tehniskā apkope un remonts
76.	42748/2475	Bijusī minerālmēslu noliktava "Blaņķi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
77.	42748/2476	Bijušās amonjaka cisternas Vitkās	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
78.	42748/2477	Skaidu uzglabāšana bijušajā karjerā "Blaņķi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0202-Ar mežsaimniecību un kokmateriālu sagatavošanu saistīti pakalpojumi
79.	42768/2478	Bijusī sadzīves atkritumu izgāztuve "Bābēni"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
80.	42768/2479	Bijusī sadzīves atkritumu izgāztuve "Pāvuli"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
81.	42768/2480	Bijusī degvielas bāze Cimzās	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151-Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
82.	42768/2481	Bijusī degvielas bāze Rozēs	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151-Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
83.	42768/2482	SIA "Dagra" DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
84.	42769/2483	Katlu māja Raunā	2 Potenciāli piesārņota vieta	4030-Tvaika un karstā ūdens piegāde
85.	42788/2484	Bijusī atkritumu izgāztuve "Kursenes"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
86.	42788/2485	Bijusī minerālmēslu noliktava	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
87.	42788/2486	Bijušās mehāniskās darbnīcas Skujenē	2 Potenciāli piesārņota	5020-Automobiļu tehniskā apkope un remonts

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027
Telpiskās struktūras apraksts

			vieta	
88.	42788/2487	SIA "Katrīnkalns" DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
89.	42788/2488	Bijušās mehāniskās darbnīcas Sērmukšās	2 Potenciāli piesārņota vieta	5020-Automobiļu tehniskā apkope un remonts
90.	42808/2489	Bijusī minerālmēslu noliktava "Lidlauks"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
91.	42808/2490	Bijusī degvielas noliktava Stalbē`	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151-Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
92.	42808/2491	Bijusī degvielas noliktava Rozulā	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151-Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
93.	42808/2492	Bijusī Strautiņu cūku ferma	2 Potenciāli piesārņota vieta	0123-Cūku audzēšana
94.	42808/2493	Bijusī minerālmēslu noliktava "Apses"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
95.	42808/2494	Bijusī degvielas bāze "Vārnas"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151-Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
96.	42828/2495	SIA "Voer" DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
97.	42828/2496	SIA "Aleta" DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
98.	42828/2497	Mehāniskās darbnīcas	2 Potenciāli piesārņota vieta	5020-Automobiļu tehniskā apkope un remonts
99.	42828/2498	Ferma "Vējiņi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0121-Liellopu audzēšana, piena lopkopība
100.	42868/2499	Pesticīdu noliktava "Lidlauks"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
101.	42868/2500	SIA "IJA" DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
102.	42868/2501	SIA "Nivals" DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
103.	42908/2502	Bijusī DUS SIA "Agro"	2 Potenciāli piesārņota	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027
Telpiskās struktūras apraksts

			vieta	
104.	42908/2503	Bijusī minerālmēslu noliktava	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
105.	42908/2504	Mājlopu novietne "Stūrīši"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0121-Liellopu audzēšana, piena lopkopība
106.	42928/2505	Bijusī sadzīves atkritumu izgāztuve "Alauksta karjers"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
107.	42928/2506	Bijusī sadzīves atkritumu izgāztuve "Veļķi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
108.	42928/2507	Bijusī ķīmikāliju noliktava "Zilītes"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
109.	42948/2508	SIA "IJA" DUS Krustkalni	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
110.	42948/2509	SIA "IJA" degvielas bāze	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151-Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
111.	42948/2510	Bijusī sadzīves atkritumu izgāztuve	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
112.	42948/2511	Brīvnieku cūku ferma	2 Potenciāli piesārņota vieta	0123-Cūku audzēšana
113.	42968/2512	Bijusī sadzīves atkritumu izgāztuve "Čuksti"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
114.	42968/2513	Bijusī naftas produktu noliktava	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151-Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
115.	42968/2514	Bijušās lielfermas teritorija "Ozolaine"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0121-Liellopu audzēšana, piena lopkopība

Gulbenes rajons

Npk.	Reģistrācijas numurs	Vietas nosaukums	Vietas kategorija	Darbības nozares
1.	50568/1893	ZS mācību poligons	2 Potenciāli piesārņota vieta	7511 -Vispārīgā valsts dienestu darbība
2.	50568/2660	Atkritumu izgāztuve "Centrs"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
3.	50568/2661	Atkritumu izgāztuve "Būmaņi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
4.	50568/2662	Bijušās šķidro minerālmēslu, pesticīdu glabātuves	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
5.	50568/2668	Bijusī PSRS raķešu bāze	2 Potenciāli piesārņota vieta	7511 -Vispārīgā valsts dienestu darbība
6.	50015/2699	Bijusī DUS, degvielas, minerālmēslu un amonjaka noliktavas	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
7.	50015/2701	Dzirnavu dīķis	2 Potenciāli piesārņota vieta	1561 -Graudu malšanas produktu ražošana
8.	50015/2702	Garāžu kooperatīvs "Gulbene"	2 Potenciāli piesārņota vieta	6321 -Pārējie sauszemes transporta palīgdarbību veidi
9.	50015/2703	SIA "Gulbenes degviela" naftas bāze	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151 -Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
10.	50015/2705	Skaidu izgāztuve "Zāģu skaidu ceļš"	1 Piesārņota vieta	0202 -Ar mežsaimniecību un kokmateriālu sagatavošanu saistīti pakalpojumi
11.	50015/2706	Minerālmēslu noliktava SIA "Apgāde"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
12.	50015/2707	Daugavpils lokomotīvu depo Gulbenes apgrozības depo	2 Potenciāli piesārņota vieta	6010 -Dzelzceļa transports
13.	50015/2708	Degvielas uzpildes stacija SIA "Gulbenes degviela"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027
Telpiskās struktūras apraksts

14.	50448/2693	Bijusī ķīmikāliju noliktava	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
15.	50448/2694	Bijusī DUS, degvielas un smērvielu glabātuve	3 Vieta nav potenciāli piesārņota	5151 -Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
16.	50448/2695	Bijusī DUS, degvielas un smērvielu glabātuve	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
17.	50448/2696	Bijušās zvērsaimniecības DUS Letēs	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
18.	50448/2697	Sadzīves atkritumu izgāztuve "Torņkalns"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
19.	50448/2698	Sadzīves atkritumu izgāztuve "Letes"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
20.	50448/2700	Bijusī degvielas uzpildes stacija Beļavā	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
21.	50488/2657	Bijusī minerālmēslu noliktava "Plosrupi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
22.	50488/2658	Atkritumu izgāztuve "Zaķīši"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
23.	50488/2659	Bijusī ķīmikāliju noliktava	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
24.	50528/2655	Atkritumu izgāztuve "Caunes grava"	3 Vieta nav potenciāli piesārņota	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
25.	50528/2656	Bijusī atkritumu izgāztuve "Gigants"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
26.	50528/2663	Bijusī p/s "Druviena" degvielas bāze	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151 -Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
27.	50528/2664	Bijusī p/s "Druviena" degvielas glabātuve	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151 -Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
28.	50608/2665	Bijusī degvielas noliktava "Malēnieši"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151 -Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027
Telpiskās struktūras apraksts

29.	50608/2666	Bijusī degvielas uzpildes stacija "Aduliena"	3 Vieta nav potenciāli piesārņota	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
30.	50608/2667	Bijusī degvielas uzpildes stacija "Ceļmalas"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
31.	50608/2672	Atkritumu izgāztuve "Mierakalns"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
32.	50648/2673	Bijušais "Meiera lopu komplekss"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0121 -Liellopu audzēšana, piena lopkopība
33.	50648/2679	Bijusī šķidro minerālmēslu glabātuve	3 Vieta nav potenciāli piesārņota	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
34.	50688/2669	Bijušās minerālmēslu glabātuves "Lešķi", "Austriņi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
35.	50688/2670	Bijusī ķimikāliju noliktava "Birzmaļi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
36.	50688/2671	Bijusī minerālmēslu noliktava "Zāģernieki"	3 Vieta nav potenciāli piesārņota	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
37.	50688/2674	Bijusī kopsaimniecības DUS un padomju armijas naftas bāze	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151 -Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
38.	50688/2675	Atkritumu izgāztuve "Lapsiņas"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
39.	50768/2676	Bijusī atkritumu izgāztuve "Liedes"	3 Vieta nav potenciāli piesārņota	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
40.	50768/2677	Bijusī pesticīdu noliktava "Līčupos"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
41.	50768/2678	Bijusī degvielas uzpildes stacija "Līčupos"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
42.	50848/2681	Bijusī k/s "Sējējs" degvielas uzpildes stacija	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
43.	50848/2682	Bijusī k/s degvielas uzpildes stacija "Rēveļi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
44.	50848/2683	Atkritumu	2 Potenciāli	9000 -ATKRITUMU

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027
Telpiskās struktūras apraksts

		izgāztuve "Azanda"	piesārņota vieta	APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
45.	50888/2680	Amonjaka muca Priedniekos	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
46.	50888/2685	Atkritumu izgāztuve "Sturastas"	3 Vieta nav potenciāli piesārņota	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
47.	50888/2686	Bijušās kolhoza mehāniskās darbnīcas; DUS "Niedres"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5020 -Automobiļu tehniskā apkope un remonts
48.	50888/2687	Bijusī degvielas uzpildes stacija "Dārzāji"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
49.	50908/2684	Zāģu skaidu kalns "Jaunušņi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0202 -Ar mežsaimniecību un kokmateriālu sagatavošanu saistīti pakalpojumi
50.	50908/2692	Zāģu skaidu izgāztuve "Jaunušņi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0202 -Ar mežsaimniecību un kokmateriālu sagatavošanu saistīti pakalpojumi
51.	50908/2704	Garāžu kooperatīvs "Gaisma-1"	3 Vieta nav potenciāli piesārņota	6321 -Pārējie sauszemes transporta palīgdarbību veidi
52.	50948/2688	Bijusī ķīmikāliju noliktava	3 Vieta nav potenciāli piesārņota	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
53.	50948/2689	Zāģu skaidu izgāztuve pie gatera "Kubuls"	3 Vieta nav potenciāli piesārņota	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
54.	50948/2690	Bijusī kolhoza degvielas uzpildes stacija	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
55.	50948/2691	Bijusī sadzīves atkritumu izgāztuve "Vecjostas"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA

Madonas rajons

Npk.	Reģistrācijas numurs	Vietas nosaukums	Vietas kategorija	Darbības nozares
1.	70788/3052	Atkritumu izgāztuve "Vorza"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
2.	70788/3053	Bijusī sovhoza degvielas uzpildes stacija	3 Vieta nav potenciāli piesārņota	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
3.	70788/3054	Bijusī naftas bāze Silagals	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151 -Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
4.	70788/3055	Bijusī naftas bāze Vecumniekos	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151 -Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
5.	70015/3043	Degvielas uzpildes stacija SIA "Gava"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
6.	70015/3044	Degvielas uzpildes stacija SIA "Vidzeme"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
7.	70135/3041	Atkritumu izgāztuve "Zaķu vecaine"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
8.	70948/3063	Sadzīves atkritumu izgāztuve "Varakļāni"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
9.	70277/3017	Atkritumu izgāztuve "Miķelēni"	3 Vieta nav potenciāli piesārņota	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
10.	70277/3018	Bijušais p/s "Cesvaine" liellopu komplekss "Dzeņi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0121 -Liellopu audzēšana, piena lopkopība
11.	70277/3019	Bijusī p/s "Cesvaine" naftas bāze	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151 -Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
12.	70277/3020	bijusī lopu kapsēta "Antragi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9002 -Atkritumu savākšana un apstrāde
13.	70428/3006	Atkritumu izgāztuve "Lindes"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
14.	70428/3007	Bijusī naftas bāze Lauterē	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151 -Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027
Telpiskās struktūras apraksts

15.	70428/3008	Bijusī liellopu ferma "Bērziņi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0121 -Liellopu audzēšana, piena lopkopība
16.	70448/3009	Bijusī degvielas uzpildes stacija	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
17.	70448/3010	Bijusī degvielas uzpildes stacija, tehniskās apkopes punkts	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
18.	3011/3011	Bijusī k/s lopu kapsēta "Radzēs"	3 Vieta nav potenciāli piesārņota	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
19.	70448/3012	Minerālmēslu un pesticīdu noliktava Zaļmežniekos	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
20.	70448/3013	Bijusī sadzīves atkritumu izgāztuve "Dubītēs"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
21.	70448/3014	Amonjaka tvertnes Vagaros	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
22.	70448/3015	Zāģu skaidu kalns Barkavā	3 Vieta nav potenciāli piesārņota	0202 -Ar mežsaimniecību un kokmateriālu sagatavošanu saistīti pakalpojumi
23.	70448/3016	Katlu māja Barkavā	3 Vieta nav potenciāli piesārņota	4030 -Tvaika un karstā ūdens piegāde
24.	70508/3021	Bijušās mehāniskās darbnīcas, naftas bāze	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151 -Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
25.	70508/3022	Bijusās mehāniskās darbnīcas Dzelzavā	2 Potenciāli piesārņota vieta	5020 -Automobiļu tehniskā apkope un remonts
26.	70548/3023	Atkritumu izgāztuve "Lempēni"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
27.	70548/3024	Bijusī skaidu atkritumu izgāztuve "Aizpurvi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0202 -Ar mežsaimniecību un kokmateriālu sagatavošanu saistīti pakalpojumi
28.	70548/3025	Bijusī naftas bāze un pesticīdu noliktava Ērgļos	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151 -Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
29.	70548/3026	Bijusī minerālmēslu	3 Vieta nav potenciāli	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027
Telpiskās struktūras apraksts

		noliktava	piesārņota	
30.	70548/3027	Katlu māja Ērgļos	3 Vieta nav potenciāli piesārņota	4030 -Tvaika un karstā ūdens piegāde
31.	70588/3028	Bijusī zāģu skaidu izgāztuve "Podiņu stādaudzētava"	1 Piesārņota vieta	0202 -Ar mežsaimniecību un kokmateriālu sagatavošanu saistīti pakalpojumi
32.	70588/3029	Zāģu skaidu izgāztuve "Vilku bedres"	1 Piesārņota vieta	0202 -Ar mežsaimniecību un kokmateriālu sagatavošanu saistīti pakalpojumi
33.	70608/3030	Sadzīves atkritumu izgāztuve "Andrupi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
34.	70608/3031	Sadzīves atkritumu izgāztuve "Indrāni"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
35.	70608/3032	Sadzīves atkritumu izgāztuve "Palšu purvs"	3 Vieta nav potenciāli piesārņota	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
36.	70628/3033	Bijusī degvielas uzpildes stacija	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
37.	70628/3034	Sadzīves atkritumu izgāztuve "Siliņi"	1 Piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
38.	3038/3038	Bijusī šķidro atkritumu izgāztuve "Jogupes"	3 Vieta nav potenciāli piesārņota	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
39.	70668/3039	Putnu fabrika "Ruļļi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0124 -Mājputnu audzēšana
40.	70688/3040	Atkritumu izgāztuve "Vālēni"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
41.	70708/3035	Atkritumu izgāztuve "Kalnieši"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
42.	70708/3036	Katlu māja Ļaudonā	2 Potenciāli piesārņota vieta	4030 -Tvaika un karstā ūdens piegāde
43.	70708/3037	Bijusī degvielas uzpildes stacija Ļaudonā	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
44.	70748/3045	Bijusī padomju armijas kara bāze	2 Potenciāli piesārņota	7511 -Vispārīgā valsts dienestu darbība

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027
Telpiskās struktūras apraksts

			vieta	
45.	70748/3046	Bijušās a/s "Aerosols-1" ķīmikāliju noliktava	2 Potenciāli piesārņota vieta	6312-Glabāšana un noliktavu saimniecība
46.	70768/3047	Atkritumu izgāztuve "Pērles"	3 Vieta nav potenciāli piesārņota	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
47.	70768/3048	Bijusī atkritumu izgāztuve "Bērslapes"	3 Vieta nav potenciāli piesārņota	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
48.	70768/3049	Bijusī atkritumu izgāztuve "Rijzemes"	3 Vieta nav potenciāli piesārņota	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
49.	70768/3050	Bijusī lopu kapsēta "Liepiņas"	3 Vieta nav potenciāli piesārņota	9002-Atkritumu savākšana un apstrāde
50.	70768/3051	Bijusī naftas bāze "Bāzīte"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151-Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
51.	70868/3056	Atkritumu izgāztuve "Ienaškalns"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
52.	70868/3057	Skaidu atkritumu izgāztuve Silniekos	2 Potenciāli piesārņota vieta	0202-Ar mežsaimniecību un kokmateriālu sagatavošanu saistīti pakalpojumi
53.	70868/3058	Atkritumu izgāztuve "Jurupe"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
54.	3059/3059	Bijusī Praulienas centra katlu māja	3 Vieta nav potenciāli piesārņota	4030-Tvaika un karstā ūdens piegāde
55.	70908/3060	Bijušās mehāniskās darbnīcas, DUS Bikserē	2 Potenciāli piesārņota vieta	5020-Automobiļu tehniskā apkope un remonts
56.	70908/3061	Atkritumu izgāztuve "Torņkalns"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
57.	70908/3042	Naftas bāze SIA "Ziemeļu nafta"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151-Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
58.	70928/3062	Bijusī degvielas uzpildes stacija Sidrabiņos	3 Vieta nav potenciāli piesārņota	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
59.	70948/3064	Bijusī degvielas uzpildes stacija Kokaros	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
60.	70948/3065	Bijusī degvielas	2 Potenciāli	5050-Automobiļu degvielas

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027
Telpiskās struktūras apraksts

		uzpildes stacija Stirniēnē	piesārņota vieta	mazumtirdzniecība
61.	70948/3066	Bijusī sadzīves atkritumu izgāztuve Silakrogā	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
62.	70948/3067	Bijusī pesticīdu noliktava Kokaros	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
63.	70968/3068	Sadzīves atkritumu izgāztuve "lauski"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
64.	70968/3069	Bijusī sadzīves atkritumu izgāztuve "Rūži"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA

Valkas rajons

Npk.	Reģistrācijas numurs	Vietas nosaukums	Vietas kategorija	Darbības nozares
1.	94015/3389	DUS Meža ielā 2	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
2.	94015/3390	DUS Lauktechnikā	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
3.	94015/3391	DUS Meža ielā 2	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
4.	94015/3392	SIA "Tīne" DUS, NB	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
5.	94015/3393	SIA "Tīne" DUS, NB	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
6.	94015/3394	Izgāztuve Raiņa ielā 90A	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
7.	94015/3395	Agroķīmija	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
8.	94155/3371	Bijusī pilsētas izgāztuve	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
9.	94155/3372	Pilsētas centrālā katlu māja	2 Potenciāli piesārņota vieta	4030 -Tvaika un karstā ūdens piegāde
10.	94155/3373	DUS Stacijas ielā 2	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
11.	94155/3374	DUS Dārza ielā 36	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
12.	94155/3375	DUS Rīgas ielā 14	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
13.	94155/3376	DUS Dakteru ielā 28	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
14.	94155/3377	DUS Pils ielā 8	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
15.	94155/3378	DUS Raiņa ielā 11	2 Potenciāli piesārņota	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027
Telpiskās struktūras apraksts

			vieta	
16.	94175/3379	SIA "Ziemeļu nafta" DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
17.	94175/3380	Dzelzceļa stacija "Strenči"	2 Potenciāli piesārņota vieta	6010 -Dzelzceļa transports
18.	94175/3381	Psihoneiroloģiskās slimnīcas katlu māja	2 Potenciāli piesārņota vieta	4030 -Tvaika un karstā ūdens piegāde
19.	94448/3327	Bijusī sadzīves atkritumi izgāztuve, lopu kapsēta "Ancīši"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5187 -Pārējo rūpniecībā, tirdzniecībā un navigācijā izmantojamo mašīnu un piederumu vairumtirdzniecība
20.	94448/3328	Bijusī sadzīves atkritumi izgāztuve "Stirnas"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
21.	94448/3329	Bijusī sadzīves atkritumi izgāztuve "Vecmiķeļi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
22.	94448/3330	Bijusī ķīmikāliju noliktava "Mālavas"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
23.	94448/3331	Bijusī degvielas bāze "Dzeņi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151 -Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
24.	94448/3332	Bijušais mehāniskais sektors "Dzeņi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5020 -Automobiļu tehniskā apkope un remonts
25.	94448/3333	Bijušais mehāniskais sektors Bilskā	2 Potenciāli piesārņota vieta	5020 -Automobiļu tehniskā apkope un remonts
26.	94448/3334	Bijušais mehāniskais sektors, degvielas glabātuve Mēros	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
27.	94448/3335	Bijusī graudu kodinātava "Kainaiži"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0141 -Lauksaimnieciskie pakalpojumi
28.	94528/3336	Bijusī PSRS armijas kara bāze	2 Potenciāli piesārņota vieta	7511 -Vispārīgā valsts dienestu darbība
29.	94528/3337	Bijusī degvielas noliktava "Smiltņieki"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
30.	94528/3338	Bijusī degvielas noliktava Turnā	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
31.	94528/3339	Bijusī degvielas	2 Potenciāli	5050 -Automobiļu degvielas

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027
Telpiskās struktūras apraksts

		noliktava Omuļos	piesārņota vieta	mazumtirdzniecība
32.	94528/3340	Bi'jusī lopu kapsēta Vēnēs	2 Potenciāli piesārņota vieta	9002 -Atkritumu savākšana un apstrāde
33.	94528/3341	Bijusī graudu kodinātava Strautiņos	3 Vieta nav potenciāli piesārņota	0141 -Lauksaimnieciskie pakalpojumi
34.	94528/3342	Bijušais cūku komplekss "Noriņas"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0123 -Cūku audzēšana
35.	94528/3343	Bijusī atkritumu izgāztuve "Kalniņi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
36.	94528/3344	Bijusī atkritumu izgāztuve "Silzemnieki"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
37.	94548/3345	Bijusī atkritumu izgāztuve "Bērtulieši"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
38.	94548/3346	LKS mehāniskās darbnīcas un DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
39.	94588/3347	Bijusī mehānisko darbnīcu naftas bāze	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151 -Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
40.	94588/3348	Bijušais gaļas pārstrādes cehs "Vārpas"	3 Vieta nav potenciāli piesārņota	1510 -Gaļas un gaļas produktu ražošana, pārstrāde un konservēšana
41.	94628/3349	Bijusī sadzīves atkritumu izgāztuve "Meldrīši"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
42.	94628/3350	Bijusī pesticīdu un ķīmikāliju noliktava, lopu kapsēta "Pūces"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
43.	94628/3351	Bijusī minerālmēsļu, pesticīdu un ķīmikāliju noliktava "Krogzemnieki"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
44.	94628/3352	Bijušās mehāniskās darbnīcas, naftas produktu glabāšanas un uzpildes vieta	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027
Telpiskās struktūras apraksts

		"Krustuļi"		
45.	94628/3353	Bijusī dzīvnieku kapsēta "Gorēni"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9002 -Atkritumu savākšana un apstrāde
46.	94628/3354	Mehāniskās darbnīcas "Vecjērcēni"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5020 -Automobiļu tehniskā apkope un remonts
47.	94628/3355	Naftas produktu glabāšana un uzpildes vieta "Dārznieki"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
48.	94668/3356	Bijusī degvielas glabātuve "Dīķkalni"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
49.	94668/3357	Bijusī degvielas glabātuve "Bāliņi"	3 Vieta nav potenciāli piesārņota	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
50.	94668/3358	Bijusī atkritumu izgāztuve "Lāčkalni"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
51.	94748/3359	Minerālmēslu noliktava	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
52.	94748/3360	Bijusī atkritumu izgāztuve "Kangarkalni"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
53.	94768/3367	Rudiņu ferma	2 Potenciāli piesārņota vieta	0121 -Liellopu audzēšana, piena lopkopība
54.	94768/3368	Smirķu ferma	2 Potenciāli piesārņota vieta	0121 -Liellopu audzēšana, piena lopkopība
55.	94768/3369	Mehāniskais sektors Plāņos	2 Potenciāli piesārņota vieta	5020 -Automobiļu tehniskā apkope un remonts
56.	94768/3370	Ruķi	2 Potenciāli piesārņota vieta	
57.	94768/3361	Vecstaldoti	2 Potenciāli piesārņota vieta	
58.	94768/3362	Salenieki	2 Potenciāli piesārņota vieta	
59.	94768/3363	Lidlauks	2 Potenciāli piesārņota vieta	6323 -Pārējie gaisa transporta palīgdarbību veidi
60.	94768/3364	Mušķi	2 Potenciāli piesārņota	

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027
Telpiskās struktūras apraksts

			vieta	
61.	94768/3365	Rāmītes	2 Potenciāli piesārņota vieta	
62.	94768/3366	Ķimikāliju noliktava Višķos	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
63.	94848/3382	Liberti	2 Potenciāli piesārņota vieta	
64.	94848/3383	Ozoli	2 Potenciāli piesārņota vieta	
65.	94848/3384	SIA "Trikāta" DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
66.	94848/3385	Triķātas pienotavas katlu māja	2 Potenciāli piesārņota vieta	4030-Tvaika un karstā ūdens piegāde
67.	94848/3386	Ķimikāliju noliktava Libertos	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
68.	94848/3387	Degvielas bāze Ūdriņās	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151-Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
69.	94848/3388	SIA "Ziemeļu nafta" DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
70.	94908/3396	SIA "Palsa" mehāniskais sektors	2 Potenciāli piesārņota vieta	5020-Automobiļu tehniskā apkope un remonts
71.	94908/3397	Putnu ferma	2 Potenciāli piesārņota vieta	0124-Mājputnu audzēšana
72.	94908/3398	SIA "Palsa" ķimikāliju noliktava	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
73.	94908/3399	Saujas	2 Potenciāli piesārņota vieta	
74.	94908/3400	Siliņi	2 Potenciāli piesārņota vieta	
75.	94908/3401	SIA "Palsa" liellopu ferma "Kuļķi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0121-Liellopu audzēšana, piena lopkopība
76.	94908/3402	Izgāztuve "Ezerkalns"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027
Telpiskās struktūras apraksts

77.	94908/3403	Dzīvnieku kapsēta Rauši	2 Potenciāli piesārņota vieta	9002-Atkritumu savākšana un apstrāde
78.	94928/3404	"Ošuļi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	
79.	94968/3405	Augstežas	2 Potenciāli piesārņota vieta	
80.	94968/3406	Degvielas uzpildes stacija Steps	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
81.	94968/3407	Vasi	2 Potenciāli piesārņota vieta	

Valmieras rajons

Npk.	Reģistrācijas numurs	Vietas nosaukums	Vietas kategorija	Darbības nozares
1.	96317/2228	Bijusī sadzīves atkritumu izgāztuve "Zirņubirzs"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
2.	96317/2231	LKS "Lauksalaca" ķīmikāliju noliktava, kodinātava	2 Potenciāli piesārņota vieta	0141 -Lauksaimnieciskie pakalpojumi
3.	96155/2232	Mazsalacas vidusskolas katlu māja	2 Potenciāli piesārņota vieta	4030 -Tvaika un karstā ūdens piegāde
4.	96317/2233	LKS "Lauksalaca" minerālmēslu noliktava	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
5.	96788/2118	Bijusī minerālmēslu noliktava "Ataugas"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
6.	96788/2110	Bijusī sadzīves atkritumu un kritušo dzīvnieku kapsēta	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
7.	96788/2111	Bijusī naftas produktu noliktava "Ječi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151 -Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
8.	96788/2112	Bijušās mehānisko darbnīcu naftas produktu glabātuve "Mareņi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151 -Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
9.	96788/2113	Bijusī minerālmēslu noliktava "Ječi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
10.	96788/2114	Bijusī minerālmēslu noliktava "Krustmaļi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
11.	96788/2115	Bijusī pesticīdu noliktava "Vārpiņas"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
12.	96788/2116	Bijusī pesticīdu noliktava "Strēlnieki"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
13.	96788/2117	Bijušās mehāniskās darbnīcas, naftas produktu noliktava (DUS)	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
14.	96282/2104	Bijusī naftas bāze	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151 -Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027
Telpiskās struktūras apraksts

15.	96282/2105	Bijušās "Agrosēļi" mehāniskās darbnīcas	2 Potenciāli piesārņota vieta	5020 -Automobiļu tehniskā apkope un remonts
16.	96282/2106	Bijusī minerālmēslu noliktava un graudu kalte	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
17.	96282/2107	Bijusī ķīmikāliju noliktava, kodinātava	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
18.	96282/2108	Bijusī katlu māja	2 Potenciāli piesārņota vieta	4030 -Tvaika un karstā ūdens piegāde
19.	96282/2109	Cūku ferma "Pantene", mēslu krātuves	2 Potenciāli piesārņota vieta	0123 -Cūku audzēšana
20.	96848/2241	Bijusī ķīmikāliju noliktava "Cēlēni"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
21.	96848/2242	Bijusī naftas produktu noliktava "Cēlēni"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
22.	96848/2243	Bijušās mehāniskās darbnīcas "Cēlēni"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5020 -Automobiļu tehniskā apkope un remonts
23.	96848/2244	SIA "Ziemeļu nafta " DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
24.	96848/2245	Bijusī DUS "Lībieši"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
25.	96484/2246	Bijusī pesticīdu un šķidro minerālmēslu noliktava "Mekšas"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
26.	96848/2247	SIA "Grezo" (bijusās mehāniskās darbnīcas)	2 Potenciāli piesārņota vieta	5020 -Automobiļu tehniskā apkope un remonts
27.	96848/2248	Bijusā kolhoza nelegālā atkritumu izgāztuve un dzīvnieku kapsēta "Solis"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
28.	96888/2249	Bijusī sadzīves atkritumu izgāztuve "Silavnieki"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
29.	96888/2250	Bijusī kolhoza "Vaidava" ķīmikāliju noliktava Lampiņās	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
30.	96888/2251	Bijusī kolhoza "Vaidava" DUS	2 Potenciāli piesārņota	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027
Telpiskās struktūras apraksts

			vieta	
31.	96888/2252	Bijusī kritušo dzīvnieku kapsēta	2 Potenciāli piesārņota vieta	9002 -Atkritumu savākšana un apstrāde
32.	96908/2253	Bijusī degvielas bāze "Rūpnieki	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151 -Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
33.	96908/2254	Bijusī degvielas noliktava "Vanagi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
34.	96908/2255	Bijusī ķīmikāliju noliktava "Ruģēni"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
35.	96908/2256	Bijusī amonjaka noliktava "Veczvīguri"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
36.	96908/2257	Bijusī lopu kapsēta "Griezes"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9002 -Atkritumu savākšana un apstrāde
37.	96928/2224	Bijusī Vecates naftas bāze	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151 -Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
38.	96928/2225	Bijusī minerālmēslu glabātuve "Dūrēni"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
39.	96928/2226	Bijusī minerālmēslu noliktava "Vecanckini"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
40.	96928/2227	Bijusī minerālmēslu noliktava "Baltais"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
41.	96948/2208	Bijusī graudu kodinātava un ķīmikāliju noliktava "Kunturi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0141 -Lauksaimnieciskie pakalpojumi
42.	96948/2209	Bijusī minerālmēslu glabātuve "Kalna Brindas"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
43.	96948/2210	Bijusī degvielas glabātuve "Dīriķi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
44.	96948/2211	Bijusī sadzīves atkritumu izgāztuve "Dūči"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
45.	96948/2212	Bijusī minerālmēslu noliktava blakus Rijām	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
46.	96768/2119	Bijusī ķīmikāliju noliktava "Saprašas"	2 Potenciāli piesārņota	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027
Telpiskās struktūras apraksts

			vieta	
47.	96768/2120	Bijusī minerālmēslu noliktava "Kundziņi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110 -Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
48.	96768/2121	Bijusī naftas bāze "Pumpuri"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151 -Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
49.	96015/1713	ZS 22.bataljons	2 Potenciāli piesārņota vieta	7511 -Vispārīgā valsts dienestu darbība
50.	96015/2213	A/S "valmieras stikla šķiedra" (mazuta saimniecība)	1 Piesārņota vieta	5151 -Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
51.	96015/2214	Rekultivētā atkritumu izgāztuve "Misas"	1 Piesārņota vieta	9000 -ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
52.	96015/2215	Bijusī Valmieras naftas bāzes teritorija	1 Piesārņota vieta	5151 -Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
53.	96015/2216	A/S "Valmieras piens" bijusī mazuta saimniecība	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151 -Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
54.	96015/2217	Bijusī mazuta glabātuve	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151 -Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
55.	96015/2218	SIA "Ziemeļu Degviela" naftas produktu bāze	3 Vieta nav potenciāli piesārņota	5151 -Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
56.	96015/2219	Bijusī mazuta glabātuve	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151 -Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
57.	96015/2220	Bijusī meliorācijas naftas bāze, SIA "Savariņa" DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
58.	96015/2221	Bijusī degvielas bāze "Šķesteros"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
59.	96015/2222	ZET Degvielas uzpildes vieta uzņēmuma teritorijā	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
60.	96015/2223	A/S "Valpro Corp."	2 Potenciāli piesārņota vieta	2871 -Metāla cilindrisku trauku un līdzīgu konteineru ražošana
61.	96115/2229	Bijusī patērētāju biedrības DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
62.	96115/2230	9.CP Mazsalacas iecirkņa DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050 -Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027
Telpiskās struktūras apraksts

63.	96155/2234	Bijusī sadzīves atkritumu izgāztuve	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
64.	96155/2235	SIA "Voer" DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
65.	96155/2236	Bijusī katlu māja, šķidrā kurināmā rezervuārs	2 Potenciāli piesārņota vieta	4030-Tvaika un karstā ūdens piegāde
66.	96155/2237	Bijusī katlu māja, šķidrā kurināmā rezervuārs	2 Potenciāli piesārņota vieta	4030-Tvaika un karstā ūdens piegāde
67.	96155/2238	Degvielas uzpildes vieta, transporta novietne	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
68.	96155/2239	Bijusī degvielas bāze, DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
69.	96155/2240	Rūjienas pienotavas katlu māja	2 Potenciāli piesārņota vieta	4030-Tvaika un karstā ūdens piegāde
70.	96448/2201	Bijusī sadzīves atkritumu izgāztuve "Zaķi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
71.	96448/2202	Bioloģisko atkritumu izgāztuve	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
72.	96448/2203	Minerālmēslu šķūnis	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
73.	96448/2204	Bijusī degvielas glabātuve "Pie kūtiņām"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
74.	96448/2205	Bijusī degvielas (dīzeļdegvielas) glabātuve "Pie garāžām"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
75.	96448/2206	Bijusī katlu māja	2 Potenciāli piesārņota vieta	4030-Tvaika un karstā ūdens piegāde
76.	96448/2207	Bijusī graudu kodinātava "Pie centra"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0141-Lauksaimnieciskie pakalpojumi
77.	96468/2195	Bijusī DUS "Zvirgzdiņi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
78.	96468/2196	Bijusās mehāniskās darbnīcas, degvielas glabātuve	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība

79.	96468/2197	Bijusī ķīmikāliju noliktava "Zābaki"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
80.	96468/2198	Bijusī minerālmēslu noliktava "Motori"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
81.	96468/2199	Bijusī c/f "Arāji"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0124-Mājputnu audzēšana
82.	96468/2200	Bijusī ķīmikāliju noliktava "Ruņģi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
83.	96488/2189	Bijusī sadzīves atkritumu izgāztuve "Pauskas"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
84.	96488/2190	Bijušās mehāniskās darbnīcas, naftas produktu glabātuve (DUS)	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
85.	96488/2191	Bijusī minerālmēslu noliktava "Veiči-Umpurti"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
86.	96488/2192	Bijusī minerālmēslu noliktava "Ozolkāši"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
87.	96488/2193	Bijusī minerālmēslu noliktava "Mazķēdiņi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
88.	96488/2194	Bijušī ķīmikāliju noliktava Silzemnieku zāles milu cehs"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
89.	96528/2184	Bijusī sadzīves atkritumu izgāztuve "Brodēlis"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
90.	96528/2185	Bijusī sadzīves atkritumu izgāztuve "Ķēniņi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
91.	96528/2186	Bijušās Dikļu mehāniskās darbnīcas	2 Potenciāli piesārņota vieta	5020-Automobiļu tehniskā apkope un remonts
92.	96528/2187	Z/S "Jumis" DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
93.	96528/2188	Dauguļu mehāniskās darbnīcas	2 Potenciāli piesārņota vieta	5020-Automobiļu tehniskā apkope un remonts
94.	96568/2181	Bijusī minerālmēslu glabātuve "Laņģi"	2 Potenciāli piesārņota	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027
Telpiskās struktūras apraksts

			vieta	
95.	96568/2182	Bijusī ķīmikāliju noliktava "Celmiņi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
96.	96568/2183	Bijusī degvielas bāze, DUS Ipiķos	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
97.	96588/2175	Bijusī ķīmikāliju noliktava "Tilēni"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
98.	96588/2176	Bijusī nederīgo ķīmikāliju noliktava "Eši"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
99.	96588/2177	Bijusī minerālmēslu glabātuve "Pīlauri"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
100.	96588/2178	Mehāniskās darbnīcas "Rūjnieki"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5020-Automobiļu tehniskā apkope un remonts
101.	96588/2179	Mehāniskās darbnīcas, tehniskās mazgātuves	2 Potenciāli piesārņota vieta	5020-Automobiļu tehniskā apkope un remonts
102.	96588/2180	Graudu kodinātava "Pīlauri"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0141-Lauksaimnieciskie pakalpojumi
103.	96588/2174	Bijusī paju sabiedrības "Straume" DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
104.	96628/2167	Bijusī minerālmēslu noliktava "Tauriņi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
105.	96628/2168	Bijusī minerālmēslu noliktava "Vītoliņi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
106.	96628/2169	Bijušās mehāniskās darbnīcas	2 Potenciāli piesārņota vieta	5020-Automobiļu tehniskā apkope un remonts
107.	96628/2170	SIA "Agroserviss Valmiera" DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
108.	96628/2171	SIA "Akords" DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
109.	96628/2172	Bijusī minerālmēslu noliktava "Druļi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
110.	96628/2173	Bijusī minerālmēslu noliktava "Vecpavāri"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027
Telpiskās struktūras apraksts

111.	96648/2158	SIA "Autrra" DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
112.	96648/2159	SIA "Voer" DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
113.	96648/2160	Sadzīves atkritumu izgāztuve "Beites"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
114.	96648/2161	sadzīves atkritumu izgāztuve "Vārnas-1"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
115.	96648/2162	Bijusī pesticīdu noliktava "Brēķi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
116.	96648/2163	Bijusī degvielas noliktava "Brēķi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
117.	96648/2164	Bijušais minerālmēslu šķūnis "Ķoniņi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
118.	96648/2165	Bijusī minerālmēslu noliktava pie Ozoliņiem	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
119.	96628/2166	Bijusī sadzīves atkritumu izgāztuve "Jaunzemi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
120.	96668/2147	Bijusī minerālmēslu noliktava "Kļavas"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
121.	96668/2148	Bijusī ķīmikāliju noliktava "Jaunķuķi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
122.	96668/2149	Bijusī ķīmikāliju noliktava "Dirļas"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
123.	96668/2150	Bijušās mehāniskās darbnīcas "Lāčplēši"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5020-Automobiļu tehniskā apkope un remonts
124.	96668/2151	Mehāniskās darbnīcas Eriņos	2 Potenciāli piesārņota vieta	5020-Automobiļu tehniskā apkope un remonts
125.	96668/2152	Bijusī SCO degvielas bāze, katlu māja	2 Potenciāli piesārņota vieta	4030-Tvaika un karstā ūdens piegāde
126.	96668/2153	K/S "Akrona" DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
127.	96668/2154	Amonjaka ūdens	2 Potenciāli	0110-Augkopība; dārzenkopība;

		uzglabāšanas cisternas Eriņos	piesārņota vieta	dārzkopība
128.	96668/2155	Amonjaka ūdens uzglabāšanas cisternas Supučos	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
129.	96668/2156	Linu pārstrādes cehs "Roziņas"	2 Potenciāli piesārņota vieta	1714-Linšķiedras sagatavošana un vēršana
130.	96668/2157	Bijusī c/f "Jekši"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0123-Cūku audzēšana
131.	96688/2139	Bijušās paju sabiedrības "Rūjmalas" DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
132.	96688/2140	Bijušās paju sabiedrības minerālmēslu noliktava "Silkalni"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
133.	96688/2141	Bijušās paju sabiedrības ķimikāliju noliktava	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
134.	96688/2142	Mehāniskās darbnīcas	2 Potenciāli piesārņota vieta	5020-Automobiļu tehniskā apkope un remonts
135.	96688/2143	Bijusī sadzīves atkritumu izgāztuve	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
136.	96688/2144	Bijusī kritušo dzīvnieku kapsēta "Maisiņi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9002-Atkritumu savākšana un apstrāde
137.	96688/2145	Bijusī minerālmēslu noliktava "Ezermalas"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
138.	96688/2146	Bijušī minerālmēslu noliktava "Arakste"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
139.	96708/2134	Bijusī kritušo lopu kapsēta "Bērziņi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9002-Atkritumu savākšana un apstrāde
140.	96708/2135	Bijusī pesticīdu noliktava "Palejas"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
141.	96708/2136	Bijusī minerālmēslu noliktava pie Vārpuļiem	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
142.	96708/2137	Bijusī minerālmēslu noliktava "Ciedras"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
143.	96708/2138	Bijusī pesticīdu	2 Potenciāli	0110-Augkopība; dārzenkopība;

		noliktava "Zobenveceles"	piesārņota vieta	dārzkopība
144.	96728/2125	Bijušā kolhoza šķidrā mēslojuma bāze "Tiltkalni	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
145.	96728/2126	Mīnerālmēslu noliktava	2 Potenciāli piesārņota vieta	0110-Augkopība; dārzenkopība; dārzkopība
146.	96728/2127	Bijušā kolhoza degvielas glabātuve "Ezernieki"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
147.	96728/2128	Bijusī sadzīves atkritumu izgāztuve	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
148.	96728/2129	Bijušā kolhoza katlu māja un šķidrā kurināmā uzglabāšanas bāze	2 Potenciāli piesārņota vieta	4030-Tvaika un karstā ūdens piegāde
149.	96728/2130	Bijušā kolhoza mehānisko darbnīcu teritorija "Tiltakrogs"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5020-Automobiļu tehniskā apkope un remonts
150.	96708/2131	SIA "Virši R" DUS	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība
151.	96708/2132	Bijusī sadzīves atkritumu izgāztuve "Kulpjukalns"	2 Potenciāli piesārņota vieta	9000-ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA, TERITORIJAS TĪRĪŠANA
152.	96708/2133	Bijušās mehāniskās darbnīcas, naftas produktu noliktava	2 Potenciāli piesārņota vieta	5151-Cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
153.	96728/2122	Bijušā kolhoza mehānisko darbnīcu teritorija "Darbnīcas"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5020-Automobiļu tehniskā apkope un remonts
154.	96728/2123	Graudu kodinātava "Graudi"	2 Potenciāli piesārņota vieta	0141-Lauksaimnieciskie pakalpojumi
155.	96728/2124	Bijušā kolhoza degvielas bāze "Kurši"	2 Potenciāli piesārņota vieta	5050-Automobiļu degvielas mazumtirdzniecība

3. PIELIKUMS

Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas
Vidzemes plānošanas reģionā

Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas Vidzemes plānošanas reģionā

(dati uz 01.03.2007.)

(Avots- www.dap.gov.lv, www.lvgma.gov.lv)

Nr. p. k.	Nosaukums, kategorija	Rajons, pagasts	Natura 2000 teritorija	Dabas aizsardzības plāna esamība / informācija par individuālajiem aizsardzības un izmantošanas noteikumiem
1.	<u>Indzera ezera salas,</u> Dabas liegums	Alūksnes rajons, Alsviķu pagasts	+	Nav/ nav
2.	<u>Kalku garša,</u> Dabas liegums	Alūksnes rajons, Alsviķu pagasts	+	Nav/ nav
3.	<u>Zāgadu kalni,</u> Dabas liegums	Alūksnes rajons, Alsviķu pagasts	+	Nav/ nav
4.	<u>Gaujienas priedes,</u> Dabas liegums	Alūksnes rajons, Gaujienas pagasts	+	03.02.2006. VIDM rīkojums Nr.48./ nav
5.	<u>Lepuru purvs,</u> Dabas liegums	Alūksnes rajons, Gaujienas pagasts	+	Nav/ nav
6.	<u>Sloku purvs,</u> Dabas liegums	Alūksnes rajons, Gaujienas pagasts	+	Nav/ nav
7.	<u>Melsalas purvs</u> Dabas liegums	Alūksnes rajons, Gaujienas pagasts	+	Nav/ nav
8.	<u>Korneti-Pelli,</u> Dabas liegums	Alūksnes rajons, Veclaicenes pagasts, Apes lauku teritorija	+	18.02.2004. VIDM rīkojums Nr. 57./ nav
9.	<u>Ašu purvs,</u> Dabas liegums	Alūksnes rajons, Apes lauku teritorija	+	Nav/ nav
10.	<u>Bejas mežs,</u> Dabas liegums	Alūksnes rajons, Jaunalūksnes pagasts	+	Nav/ nav
11.	<u>Dēlinkalns,</u> Dabas liegums	Alūksnes rajons, Veclaicenes pagasts, Ziemeļu pagasts	+	18.02.2004. VIDM rīkojums Nr. 57./ nav
12.	<u>Kupravas liepu audze,</u> Dabas liegums	Alūksnes rajons, Liepnas pagasts	+	Nav/ nav
13.	<u>Liepnas niedrāji,</u> Dabas liegums	Alūksnes rajons, Liepnas pagasts	+	Nav/ nav
14.	<u>Tetersalas purvs,</u> Dabas liegums	Alūksnes rajons, Trapenes pagasts	+	Nav/ nav
15.	<u>Melnupes meži,</u> Dabas liegums	Alūksnes rajons, Trapenes pagasts	+	Nav/ nav
16.	<u>Vireši,</u> Dabas liegums	Alūksnes rajons, Gaujienas pagasts, Virešu pagasts	+	tiek izstrādāts/ nav
17.	<u>Avotu mežs,</u> Dabas liegums	Alūksnes rajons, Ziemeļu pagasts	+	Nav/ nav
18.	<u>Sofīkalna meži,</u> Dabas liegums	Alūksnes rajons, Mārupes pagasts	+	Nav/ nav

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027
Telpiskās struktūras apraksts

19.	<u>Baltais purvs,</u> Dabas liegums	Alūksnes rajons, Mārkalnes pagasts	+	Nav/ nav
20.	<u>Katlešu meži</u> Dabas liegums	Alūksnes rajons, Liepnas pagasts	+	Nav/ nav
21.	Jaunanna, Dabas liegums	Alūksnes rajons, Jaunannas pagasts	+	Nav / 28.05.2002. MK not. Nr.2000.
22.	Virgulīcas meži, Dabas liegums	Alūksnes rajons, Pededzes pagasts	+	14.01.2005. VIDM rīkojums Nr. 12./ nav
23.	Veclaicene, Aizsargājamo ainavu apvidus	Alūksnes rajons, Apes lauku teritorija, Jaunlaicenes, Ziemera, Mārkalnes, Veclaicenes pagasts	+	Nav/ nav
24.	Ziemeļgauja, Aizsargājamo ainavu apvidus	Alūksnes rajons, Gaujienas pagasts, Virešu pagasts; Valkas rajons, Strenču pilsēta, Trikātas pagasts, Jērcēnu pagasts, Plāņu pagasts, Valkas pagasts, Vijciema pagasts, Zvārtavas pagasts; Valmieras rajons, Valmieras pagasts, Brenguļu pagasts, Kauguru pagasts;	+	tiek izstrādāts/ nav
25.	<u>Melturu sils,</u> Dabas liegums	Cēsu rajons, Amatas novads	+	07.06.2005. VIDM rīkojums Nr.201./ nav
26.	<u>Sproģi,</u> Dabas liegums	Cēsu rajons, Inešu pagasts	+	Nav/ nav
27.	<u>Raunas Staburags,</u> Dabas liegums	Cēsu rajons, Raunas pagasts	+	Nav/ nav
28.	<u>Draugolis,</u> Dabas liegums	Cēsu rajons, Vecpiebalgas pagasts	+	Nav/ nav
29.	<u>Gaujas Nacionālais parks,</u> Nacionālais parks	Cēsu rajons, Līgatne, Liepas, Līgatnes, Drabešu, Mores, Veselavas, Vaives, Stalbes, Straupes, Raiskuma, Priekuļu pagasts; Valmieras rajons, Kauguru pagasts, Vaidavas pagasts, Kocēnu pagasts	+	„ <i>Gaujas nacionāla parka likums</i> ” 16.12.1999./ 11.10.2004., VIDM rīkojums Nr.308./ 08.07.2001. MK not. Nr.352.
30.	<u>Spinduļu meži,</u> Dabas liegums	Cēsu rajons, Zaubes pagasts	+	28.12.2004. VIDM rīkojums Nr.417./nav
31.	<u>Vecpiebalga,</u> Aizsargājamo ainavu apvidus	Cēsu rajons, Inešu pagasts, Vecpiebalgas pagasts, Taurenes pagasts	+	Nav/ nav
32.	<u>Palšu purvs,</u> Dabas liegums	Cēsu rajons, Kaives pagasts; Madonas rajons,	+	16.06.2005. VIDM rīkojums Nr.212./nav

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027
Telpiskās struktūras apraksts

		Jumurdas pagasts		
33.	<u>Mētru mežs,</u> Dabas liegums	Gulbenes rajons, Lejasciema pagasts	+	Nav/ nav
34.	<u>Sitas un Pededzes paliene,</u> Dabas liegums	Gulbenes rajons, Litenes pagasts Balvu rajons	+	10.03.2006., VIDM rīkojums Nr.104/ nav
35.	<u>Lielais purvs,</u> Dabas liegums	Gulbenes rajons, Rankas pagasts; Valkas rajons, Variņu pagasts	+	Nav/nav
36.	<u>Lielais Mārku purvs,</u> Dabas liegums	Gulbenes rajons, Daukstu pagasts	+	Nav/nav
37.	<u>Pededzes lejtece,</u> Dabas liegums	Gulbenes rajons, Daukstu pagasts, Stradu pagasts	+	08.10.2002., VARAM rīkojums Nr.166./ 18.07.2000. MK noteikumi Nr.240.
38.	<u>Kadājs,</u> Dabas liegums	Gulbenes rajons, Lejasciema pagasts	+	04.01.2006. VIDM rīkojums Nr.2/ nav
39.	<u>Mugurves plavas,</u> Dabas liegums	Gulbenes rajons, Stradu pagasts, Litenes pagasts	+	03.02.2006. VIDM rīkojums Nr.48/ nav
40.	<u>Audīles meži,</u> Dabas liegums	Gulbenes rajons, Stradu pagasts	+	Nav/ nav
41.	<u>Dūres mežs,</u> Dabas liegums	Gulbenes rajons, Lejasciema pagasts	+	Nav/ nav
42.	<u>Krapas gārša,</u> Dabas liegums	Gulbenes rajons, Daukstu pagasts	+	Nav/ nav
43.	<u>Zepu mežs,</u> Dabas liegums	Gulbenes rajons, Stāmerienas pagasts	+	Nav/ nav
44.	<u>Pārabaine,</u> Dabas liegums	Madonas rajons, Indrānu pagasts, Ošupes pagasts; Balvu rajons, Rēzeknes rajons	+	08.10.2002., VARAM rīkojums Nr.166./ 18.07.2001. MK not. Nr.241. ar groz.13.04.2004. MK not. Nr.287.
45.	<u>Aiviekstes paliene,</u> Dabas parks	Madonas rajons, Ļaudonas pagasts, Praulienas pagasts, Mētrienas pagasts	+	Nav/ nav
46.	<u>Barkavas ozolu audze,</u> Dabas liegums	Madonas rajons, Barkavas pagasts Murmastienes pagasts	+	01.12.2006., VIDM rīkojums Nr.628/ nav
47.	<u>Lielsalas purvs,</u> Dabas liegums	Madonas rajons, Barkavas pagasts	+	Nav/ nav
48.	<u>Driksnas sils,</u> Dabas parks	Madonas rajons, Ļaudonas pagasts	+	28.12.2005., VIDM rīkojums Nr.417./ nav
49.	<u>Gaizīnkalns,</u> Dabas parks	Madonas rajons, Bērzaunes pagasts, Vestienas pagasts, Aronas pagasts	+	07.06.2005. VIDM rīkojums Nr.201./ nav
50.	<u>Nesaules kalns,</u> Dabas liegums	Madonas rajons, Aronas pagasts	+	Nav/ nav
51.	<u>Jumurdas ezers,</u> Dabas liegums	Madonas rajons, Jumurdas pagasts	+	Nav/ nav
52.	<u>Kapu ezers,</u>	Madonas rajons,	+	01.12.2006., VIDM

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027
Telpiskās struktūras apraksts

	Dabas liegums	Indrānu pagasts		rīkojums Nr.628/-
53.	<u>Krustkalnu dabas rezervāts,</u> Dabas rezervāts	Madonas rajons, Ļaudonas pagasts, Mārcienas pagasts	+	„ <i>Krustkalnu dabas rezervāta likums</i> ” 16.03.2000., / dabas aizsardzības plāns apstiprināts 11.12.2006. VIDM rīkojums Nr.625. / nav
54.	<u>Kuja,</u> Dabas parks	Madonas rajons, Praulienas pagasts, Sarkaņu pagasts, Indrānu pagasts	+	Nav/ nav
55.	<u>Seldžu ozolu audze,</u> Dabas liegums	Madonas rajons, Indrānu pagasts	+	Nav/ nav
56.	<u>Ilziņa ezers,</u> Dabas liegums	Madonas rajons, Vestienas pagasts	+	Nav/ nav
57.	<u>Kāla ezera salas,</u> Dabas liegums	Madonas rajons, Vestienas pagasts	+	Nav/ nav
58.	<u>Lubānas ieplakas,</u> Dabas liegums	Madonas rajons, Barkavas pagasts, Ošupes pagasts	+	08.10.2002. VARAM rīkojums Nr. 166./ 31.10.2000. MK not. Nr.379.
59.	Ogres ieleja, Dabas parks	Madonas rajons, Sausnējas pagasts, Ērgļu pagasts; Ogres rajons	+	Nav/ nav
60.	Teiču dabas rezervāts, Dabas rezervāts	Madonas rajons, Murmastienes pagasts; Jēkabpils rajons	+	„ <i>Teiču dabas rezervāta likums</i> ” 16.03.2000.,/ dabas aizsardzības plāns apstiprināts 11.12.2006. VIDM rīkojums Nr.625./ nav
61.	Vestiena, Aizsargājamo ainavu apvidus	Madonas rajons, Bērzaunes pagasts, Jumurdas pagasts, Vestienas pagasts, Aronas pagasts	+	Nav/ nav
62.	Vesetas palienes purvs, Dabas liegums	Madonas rajons, Kalsnavas pagasts; Aizkraukles rajons	+	16.01.2006. VIDM rīkojums Nr.16./ nav
63.	Lielais Pelečāres purvs, Dabas liegums	Madonas rajons, Varakļānu pagasts; Preiļu rajons; Jēkabpils rajons	+	Nav/ nav
64.	<u>Pukšu purvs,</u> Dabas liegums	Valkas rajons, Plāņu pagasts	+	Nav/ nav
65.	<u>Kārku purvs,</u> Dabas liegums	Valkas rajons, Kārķu pagasts	+	Nav/ nav
66.	<u>Bednes purvs,</u> Dabas liegums	Valkas rajons, Zvārtavas pagasts	+	Nav/ nav
67.	<u>Vadainu purvs,</u> Dabas liegums	Valkas rajons, Zvārtavas pagasts		Nav/ nav
68.	<u>Sedas purvs,</u> Dabas liegums	Valkas rajons, Sedas pagasts, Plāņu pagasts,	+	18.01.2007. VIDM rīkojums Nr.26./ nav

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027
Telpiskās struktūras apraksts

		Ēveles pagasts, Ērgemes pagasts		
69.	<u>Mežole,</u> Dabas liegums	Valkas rajons, Launkalnes pagasts	+	Nav/ 21.01.2003. MK not. Nr.45.
70.	<u>Pirtslīča-Likā atteka,</u> Dabas liegums	Valkas rajons, Valkas pagasts	+	Nav/ nav
71.	<u>Zemā sala,</u> Dabas liegums	Valkas rajons, Plāņu pagasts, Vijciema pagasts	+	Nav/ nav
72.	<u>Burgas plavas,</u> Dabas liegums	Valkas rajons, Valkas pagasts	+	20.02.2007. VIDM rīkojums Nr.91./ nav
73.	<u>Lapīņu ezers,</u> Dabas liegums	Valkas rajons, Zvārtavas pagasts	+	Nav/ nav
74.	<u>Launkalne,</u> Dabas liegums	Valkas rajons, Launkalnes pagasts	+	Nav/ nav
75.	<u>Rauza,</u> Dabas liegums	Valkas rajons, Launkalnes pagasts, Palsmanes pagasts	+	Nav/ nav
76.	<u>Šepka,</u> Dabas liegums	Valkas rajons, Palsmanes pagasts, Variņu pagasts, Launkalnes pagasts	+	Nav/ nav
77.	<u>Taurīšu ezers,</u> Dabas liegums	Valkas rajons, Zvārtavas pagasts	+	Nav/ nav
78.	<u>Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts,</u> Biosfēras rezervāts	Valkas rajons, Valka, Strenči, Seda, Sedas lauku teritorija, Jērcēnu pagasts, Valkas pagasts, Kārķu pagasts, Ēveles pagasts, Ērgemes pagasts; Valmieras rajons, Mazsalaca, Rūjiņa, Mazsalacas lauku teritorija, Bērzaines, Jeru, Ķoņu, Matīšu, Ramatas, Sēļu, Zilākalna, Vilpulkas, Vecates, Valmieras, Skaņkalnes, Rencēnu, Naukšēnu, Lodes, Kocēnu, Ipiķu, Dikļu, Burtnieku pagasti		<i>18.12.1997. likums „Par Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātu”/</i> dabas aizsardzības plāns tiek izstrādāts/ 10.10.2000. MK noteikumi Nr.353.
79.	<u>Vidusburtnieks,</u> ZVBR dabas lieguma zona	Valmieras rajons, Jeru pagasts, Vecates pagasts	+	26.06.2006. VIDM rīkojums Nr.30/ nav
80.	<u>Ziemeļu purvi,</u> ZVBR dabas lieguma zona	Valmieras rajons Dikļu pagasts	+	tiek izstrādāts/ nav
81.	<u>Augstroze,</u> ZVBR dabas lieguma zona	Valmieras rajons Vaidavas pagasts	+	Nav/ nav
82.	<u>Vīkvēnu purvs,</u> Dabas liegums	Valmieras rajons, Dikļu pagasts, Kocēnu pagasts	+	Nav/ nav
83.	<u>Oleru purvs,</u> Dabas liegums	Valmieras rajons, Jeru pagasts	+	Nav/ nav
84.	<u>Burtnieku ezeru plavas,</u> Dabas liegums	Valmieras rajons, Burtnieku pagasts	+	31.03.2006., VIDM rīkojums Nr.138/ nav

Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007-2027
Telpiskās struktūras apraksts

85.	<u>Rūjas paliene,</u> Dabas liegums	Valmieras rajons, Sēļu pagasts, Vilpulkas pagasts, Jeru pagasts	+	20.02.2007. VIDM rīkojums Nr.91./ nav
86.	<u>Zilaiskalns,</u> Dabas liegums	Valmieras rajons, Kocēnu pagasts	+	06.10.2006., VIDM rīkojums Nr.547/ nav
87.	<u>Salacas ieleja,</u> Dabas parks	Valmieras rajons, Mazsalacas lauku teritorija, Skaņkalnes pagasts, Ramatas pagasts	+	04.11.2005. VIDM rīkojums Nr.357./ nav